

Попуњава друштво за осигурање

Матични број	7046901	Шифра делатности	6520	Пиб	100001327
Назив:	Друштво за реосигурање "Дунав Ре" а.д.о				
Седиште	Булевар краља Александра 18/1				
Врста осигурања:	реосигурање				 Br. <u>IA 204-2024</u> <u>27-03-2024</u> god. БЕОГРАД, Булевар краља Александра 18/1 (у хиљадама динара)

БИЛАНС СТАЊА
на дан **31.12.2023.** године

Група рачуна, рачун	Позиција	АОП	Напомена број	Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање	
1	2	3	4		6	7
	А К Т И В А					
00	А. НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	0001		0	0	
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0004 + 0005 + 0006 + 0009 + 0010 + 0021 + 0022)	0002	4	146.183	174.732	
01, осим 012, 013 и дела 019	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	0003	4.1	155	309	
012, део 019	II. ГУДВИЛ	0004		0	0	
013, део 019	III. СОФТВЕР И ОСТАЛА ПРАВА	0005	4.1	1.090	665	
02, осим 021, дела 027, дела 028 и дела 029	IV. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0007 + 0008)	0006	4.1	120.095	148.631	
020, 022, 023, 025, 026, део 027, део 028, део 029	1. Некретнине, постројења и опрема који служе за обављање делатности	0007	4.1	120.095	148.631	
024, део 027, део 028, део 029	2. Инвестиционе некретнине	0008		0	0	
021, део 027, део 028, део 029	V. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0009		0	0	
03, осим 037	VI. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0011 + 0015)	0010	4.2	24.843	25.127	
	1. Учешћа у капиталу (0012 + 0013 + 0014)	0011		0	0	
030, део 039	а) зависних правних лица	0012		0	0	
031, део 039	б) придружених правних лица и заједничким подухватима	0013		0	0	
део 038, део 039	в) осталих правних лица	0014		0	0	
	2. Остали дугорочни финансијски пласмани (0016 + 0019 + 0020)	0015		24.843	25.127	
036, део 039	2.1. Инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности (0017 + 0018)	0016	4.2.1	23.916	23.989	
део 036, део 039	а) Дужничке хартије од вредности са фиксним приносом	0017	4.2.1	23.916	23.989	
део 036, део 039	б) Остале хартије од вредности и инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности	0018		0	0	
033, део 039	2.2. Депозити код банака	0019		0	0	

део 038, део 039	2.3. Остали непоменути дугорочни финансијски пласмани	0020		927	1.138
04, осим 040	VII. ОСТАЛА ДУГОРОЧНА СРЕДСТВА	0021		0	0
040	VIII. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0022		0	0
	В. ОБРТНА ИМОВИНА (0024 + 0025 + 0026 + 0045 + 0046 + 0049)	0023	5	12.755.592	11.111.223
10, 13, 15	I. ЗАЛИХЕ	0024		1.570	1.904
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0025		0	0
	III. ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА (0027 + 0032 + 0033 + 0044)	0026		7.783.629	7.736.711
	1. Потраживања (0028 + 0029 + 0030 + 0031)	0027	5.1	3.226.166	3.362.920
део 20, део 21	1.1. Потраживања за премију осигурања, саосигурања и реосигурања	0028		2.754.949	2.673.847
део 20, део 21	1.2. Потраживања од реосигураваача и ретроцесионара	0029		397.567	629.167
део 21	1.3. Потраживања за регресе	0030		3.763	14.559
22, осим 223	1.4. Остала потраживања	0031		69.887	45.347
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0032		0	0
	3. Финансијски пласмани (0034 + 0038 + 0042 + 0043)	0033	5.2	3.795.896	3.632.362
233, део 239	3.1. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат (0035 + 0036 + 0037)	0034		814.411	794.011
део 233, део 239	а) Дужничке хартије од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	0035		760.001	743.668
део 233, део 239	б) Власничке хартије које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	0036		54.410	50.343
део 233, део 239	в) Остале хартије од вредности која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	0037		0	0
236, део 239	3.2. Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха (0039 + 0040 + 0041)	0038		0	0
део 236, део 239	а) Дужничке хартије од вредности које се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	0039		0	0
део 236, део 239	б) Власничке хартије од вредности које се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	0040		0	0

део 236, део 239	в) Остале хартије од вредности и финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	0041		0	0
232, део 239	3.3. Краткорочни депозити код банака	0042	5.2.2	2.981.485	2.788.579
235, 238, део 239	3.4. Остали краткорочни финансијски пласмани	0043		0	49.772
24	4. Готовински еквиваленти и готовина	0044	6	761.567	741.429
26	IV. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0045		0	0
	V. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (0047 + 0048)	0046	7	21.280	89.650
274	1. Разграничени трошкови прибаве осигурања	0047		0	0
270, 271, 272, 273, 279	2. Друга активна временска разграничења	0048	7.1	21.280	89.650
	VI. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ КОЈЕ ПАДАЈУ НА ТЕРЕТ САОСИГУРАВАЧА, РЕОСИГУРАВАЧА И РЕТРОЦЕСИОНАРА (0050 + 0051 + 0052)	0049	7.2	4.949.113	3.282.958
275	1. Резерве за преносне премије које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	0050		1.250.754	1.340.925
276	2. Резервисане штете које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	0051		3.676.939	1.921.067
277	3. Остале техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	0052		21.420	20.966
	Д. УКУПНА АКТИВА (0001 + 0002 + 0023)	0053		12.901.775	11.285.955
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0054		0	0
	П А С И В А				
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0407 + 0408 + 0411 + 0412 - 0413 + 0414 - 0417 - 0420 + 0421)	0401	8	3.287.728	2.792.879
	I. ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406)	0402		1.777.458	1.777.458
300	1. Акцијски капитал	0403	8.1	1.774.012	1.774.012
303, 304	2. Државни и друштвени капитал	0404		0	0
301, 302	3. Улози друштва за узајамно осигурање	0405		0	0
309	4. Остали капитал	0406		3.446	3.446
31	II. НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	0407		0	0
	III. РЕЗЕРВЕ (0409 + 0410)	0408	8.2	107.680	107.680
305	1. Емисиона премија	0409		107.368	107.368
306, 307	2. Законске, статутарне и друге резерве	0410		312	312

320	IV. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0411		0	0
32, осим 320	V. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ	0412	8.3	18.071	16.974
33	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ	0413	8.3	17.304	38.857
34, осим 342	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0415 + 0416)	0414		1.401.823	929.624
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0415		673.993	435.177
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0416		727.830	494.447
35, осим 352	VIII. ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0418 + 0419)	0417		0	0
350	1. Губитак из ранијих година	0418		0	0
351	2. Губитак текуће године	0419		0	0
037, 237	IX. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0420		0	0
	X. УЧЕШЋА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0421		0	0
	Б. РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0423 + 0430 + 0434 + 0435 + 0444 + 0453 + 0457)	0422	9	9.614.047	8.493.076
	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0424 + 0425 + 0426 + 0427 + 0428 + 0429)	0423	9.1	66.107	62.509
400, 403	1. Математичка резерва	0424		25.635	25.152
401	2. Резерве за осигурања код којих су осигураници прихватили да учествују у инвестиционом ризику	0425		0	0
402	3. Резерве за изравнање ризика	0426		2.149	1.698
405	4. Резерве за бонусе и попусте	0427		0	0
407	5. Друге техничке резерве осигурања	0428		0	0
406, 409	6. Друга дугорочна резервисања	0429		38.323	35.659
	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0431 + 0432 + 0433)	0430	9.2	62.542	84.370
411	а) према матичним и зависним правним лицима	0431		0	0
412	б) према осталим повезаним правним лицима	0432		0	0
410, 413, 414, 415, 417, 419	в) остале дугорочне обавезе	0433		62.542	84.370
416	III. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0434		4.858	3.191
	IV. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0436 + 0440 + 0441 + 0442 + 0443)	0435	9.3	3.034.710	3.587.981
	1. Краткорочне финансијске обавезе (0437 + 0438 + 0439)	0436		22.163	20.901
420	а) према матичним и зависним правним лицима	0437		0	0
421	б) према осталим повезаним правним лицима	0438		0	0
од 422 до 429, осим 427	в) остале краткорочне финансијске обавезе	0439		22.163	20.901

427	2. Обавезе по основу сталних средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	0440		0	0
43	3. Обавезе по основу штета и уговорених износа	0441		1.058.753	1.445.719
44, 45, 46, 47, осим 474	4. Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	0442		1.934.675	2.076.870
474	5. Обавезе за порез из резултата	0443		19.119	44.491
	V. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (0445 + 0449 + 0450)	0444	10	1.587.530	1.626.932
	1. Резерве за преносне премије (0446 + 0447 + 0448)	0445	10.1	1.361.704	1.429.457
490, део 492	а) животних осигурања и саосигурања	0446		0	0
491, део 492	б) неживотних осигурања и саосигурања	0447		0	0
део 492	в) реосигурања и ретроцесија	0448	10.1	1.361.704	1.429.457
део 497	2. Резерве за неистекле ризике	0449		51	0
496, 498, 499	3. Друга пасивна временска разграничења (0451 + 0452)	0450	10.2	225.775	197.475
део 499	а) одложени приходи по основу регресних потраживања	0451		0	0
496, 498, део 499	б) остала непоменута пасивна временска разграничења	0452	10.2	225.775	197.475
	VI. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ (0454 + 0455 + 0456)	0453	10.3	4.858.300	3.128.093
493, део 495	а) животних осигурања и саосигурања	0454		0	0
494, део 495	б) неживотних осигурања и саосигурања	0455		0	0
део 495	в) удели у штетама реосигурања и ретроцесија	0456	10.3	4.858.300	3.128.093
део 497	VII. ДРУГЕ ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ ОСИГУРАЊА - ДО ГОДИНУ ДАНА	0457		0	0
35, осим 352	VIII. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0458		0	0
	Г. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0422 - 0458)	0459		12.901.775	11.285.955
89	Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0460		0	0

Лице одговорно за састављање биланса

Законски заступник

Супотписник законског заступника

Попуњава друштво за осигурање					
Матични број	7046901	Шифра делатности	6520	Пиб	100001327
Назив	Друштво за реосигурање "Дунав Ре" а.д.о				
Седиште	Булевар краља Александра 18/1				
Врста осигурања	реосигурање				

БИЛАНС УСПЕХА
у периоду од **01.01.2023.** до **31.12.2023.**

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	Позиција	АОП	Напомена број	Текућа година	Претходна година
				5	6
1	2	3	4	5	6
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
	I. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1014 + 1015)	1001	13	4.432.170	3.384.515
	1. Приходи од премија осигурања и саосигурања (1003 + 1004 - 1005 - 1006 - 1007 + 1008)	1002		0	0
600, део 602	1.1. Обрачуната премија животних осигурања и саосигурања	1003		0	0
610, 613	1.2. Обрачуната премија неживотних осигурања и саосигурања	1004		0	0
део 512, део 523	1.3. Премија пренета у саосигурање - пасивна	1005		0	0
део 512, део 523	1.4. Премија пренета у реосигурање	1006		0	0
део 60, део 61	1.5. Повећање резерви за преносне премије и резерви за неистекле ризике осигурања и саосигурања	1007		0	0
део 60, део 61	1.6. Смањење резерви за преносне премије и резерви за неистекле ризике осигурања и саосигурања	1008		0	0
	2. Приходи од премија реосигурања и ретроцесија (1010 - 1011 - 1012 + 1013)	1009	13	4.432.170	3.384.515
део 602, 614, 615	2.1. Обрачуната премија реосигурања и ретроцесија	1010	13	12.352.955	10.177.129
део 512, део 523	2.3. Премија пренета ретроцесијом реосигурања и ретроцесија	1011	13	7.988.538	6.613.252
део 60, део 61	2.4. Повећање резерви за преносне премије и резерви за неистекле ризике реосигурања и саосигурања	1012		0	179.362
део 60, део 61	2.5. Смањење резерви за преносне премије и резерви за неистекле ризике реосигурања и ретроцесија	1013	13	67.753	0
606, део 609, 650, део 659	3. Приходи од послова непосредно повезаних с пословима осигурања	1014		0	0
део 605, 609, 639, 64, део 651, део 653, 655, део 659	4. Остали пословни приходи	1015		0	0
	II. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ (1017 + 1026 + 1034 - 1035 - 1044 + 1045 - 1046 + 1047 - 1048)	1016	14	2.655.811	1.837.218
	1. Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе (1018 + 1019 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025)	1017		979	2.244
500	1.1. Математичка резерва животних осигурања - повећање	1018		527	1.794
506	1.2. Математичка резерва неживотних осигурања	1019		0	0
502	1.3. Допринос за превентиву	1020		0	0

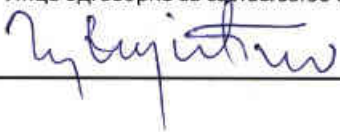
503	1.4. Доприноси прописани посебним законима	1021		0	0
504	1.5. Допринос Гарантном фонду	1022		0	0
505	1.6. Резервисања за изравнање ризика	1023		452	450
507	1.7. Резервисања за осигурања код којих су осигураници прихватили да учествују и инвестиционом ризику, резервисања за бонусе и попусте и повећања других техничких резерви	1024		0	0
509	1.8. Остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	1025		0	0
	2. Расходи накнада штета и уговорених износа (1027 + 1028 + 1029 + 1030 + 1031 - 1032 - 1033)	1026	14.1	2.709.566	1.823.706
510	2.1. Ликвидиране штете и уговорени износи животних осигурања	1027		0	0
520	2.2. Ликвидиране штете неживотних осигурања	1028		0	0
део 513, део 524	2.3. Ликвидиране штете - удели у штетама саосигурања	1029		0	0
део 513, део 524	2.4. Ликвидиране штете - удели у штетама реосигурања и ретроцесија	1030		5.538.019	4.325.350
део 53, део 54, део 55	2.5. Расходи извиђаја, процене, ликвидације и исплате накнада штета и уговорених износа	1031		19.920	18.072
део 603, 620, 621	2.6. Приходи од учешћа саосигурања у накнади штета	1032		0	0
део 603, 622, 623, 624, 625	2.7. Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета	1033		2.848.373	2.519.716
	3. Резервисане штете - повећање (1036 - 1037 + 1038 - 1039 + 1040 - 1041 + 1042 - 1043) > 0	1034		0	39.810
	3. Резервисане штете - смањење (1036 - 1037 + 1038 - 1039 + 1040 - 1041 + 1042 - 1043) < 0	1035	14.2	26.158	0
515	3.1. Резервисане штете животних осигурања - повећање	1036		0	0
део 604	3.2. Резервисане штете животних осигурања - смањење	1037		493	1.695
526	3.3. Резервисане штете неживотних осигурања - повећање	1038		0	0
630	3.4. Резервисане штете неживотних осигурања - смањење	1039		0	0
516, 527	3.5. Резервисане штете саосигурања, реосигурања и ретроцесија - повећање	1040		1.809.049	1.253.218
део 604, 632	3.6. Резервисане штете саосигурања, реосигурања и ретроцесија - смањење	1041		1.834.714	1.211.713
део 513	3.7. Повећање резервисаних штета - удела саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара у штетама	1042		0	0
635	3.8. Смањење резервисаних штета - удела реосигураваача, односно ретроцесионара у штетама	1043		0	0
607, 652, 654 и део 673	4. Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	1044		28.627	28.542
517, 529	5. Повећање осталих техничких резерви - нето	1045		51	0
део 604, 631, 633, 638	6. Смањење осталих техничких резерви - нето	1046		0	0
518, 528	7. Расходи за бонусе и попусте	1047		0	0
део 51, део 52	8. Остали пословни расходи	1048		0	0
	III. ДОБИТАК - БРУТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ (1001 - 1016)	1049		1.776.359	1.547.297
	IV. ГУБИТАК - БРУТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ (1016 - 1001)	1050		0	0

Б. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ					
I. ПРИХОДИ ОД ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА					
ОСИГУРАЊА (1052 + 1053 + 1057 + 1058 + 1059 + 1060 - 1061)		1051	15.1	192.625	162.122
660, 661, 665, део 672	1. Приходи од зависних и придружених правних лица и од заједничких подухвата	1052		0	0
	2. Приходи од улагања у непокретности (1054 + 1055 + 1056)	1053		0	0
део 666, део 667	2.1. Приходи од закупнина инвестиционих	1054		0	0
део 681	2.2. Приходи од усклађивања вредности инвестиционих некретнина	1055		0	0
део 670	2.3. Приходи од продаје непокретности (дезинвестирања)	1056		0	0
део 662	3. Приходи од камата	1057		187.155	104.019
део 683, део 686, део 687, 688	4. Приходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	1058		1.719	1.219
део 672	5. Добици од продаје хартија од вредности	1059		0	36.471
део 663	6. Позитивне курсне разлике из активности инвестирања	1060		3.343	20.025
део 671, део 679, део 682, део 686, део	7. Остали приходи по основу инвестиционе активности	1061		408	388
II. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА (1063 + 1064 + 1067 +		1062	15.2	6.460	9.668
560, 561, 565, део 572	1. Расходи из односа са зависним и придруженим правним лицима и из заједничких подухвата	1063		0	0
	2. Расходи по основу улагања у непокретности (1065 + 1066)	1064		0	0
део 581	2.1. Расходи по основу обезвређења инвестиционих некретнина	1065		0	0
део 570	2.2. Губици при продаји непокретности (дезинвестирању)	1066		0	0
део 583, део 586, део 587, 588	4. Расходи по основу усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	1067		1.329	38
део 572	5. Губици при продаји хартија од вредности	1068		0	0
део 563	6. Негативне курсне разлике из активности инвестирања	1069		5.131	9.630
део 53, део 54, део 55, део 571, део 579,	7. Остали расходи по основу инвестиционе активности	1070		0	0
III. ДОБИТАК ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ (1051 - 1062)		1071		186.165	152.454
IV. ГУБИТАК ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ (1062 - 1051)		1072		0	0
V. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА УМАЊЕНИ ЗА ПРОВИЗИЈУ ОД РЕОСИГУРАЊА И РЕТРОЦЕСИЈА (1074 + 1079 + 1084 - 1085)					
1. Т рошкови прибаве (1075 + 1076 - 1077 + 1078)		1074	16	1.153.611	916.705
део 542	1.1. Провизије	1075		2.461.619	2.039.146
део 53, део 54, део 55	1.2. Остали трошкови прибаве	1076		98.649	103.739
274	1.3. Промена разграничених трошкова прибаве -	1077		0	0
274	1.4. Промена разграничених трошкова прибаве -	1078		0	0

	2. Трошкови управе (1080 + 1081 + 1082 + 1083)	1079		178.008	140.457
део 53	2.1. Амортизација	1080		31.892	15.891
део 54	2.2. Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови	1081		48.427	35.868
део 55	2.3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични трошкови	1082		79.902	74.202
део 53, део 54, део 55	2.4. Остали трошкови управе	1083		17.787	14.496
део 53, део 54, део 55	3. Остали трошкови спровођења осигурања	1084		15.030	15.918
део 605, део 65	4. Провизија од реосигурања и ретроцесија	1085		1.599.695	1.382.555
	I. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК - НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ (1049 + 1071 - 1050 - 1072 - 1073) > 0	1086		808.913	783.046
	II. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК - НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ (1049 + 1071 - 1050 - 1072 - 1073) < 0	1087		0	0
део 66	III. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ, ОСИМ ФИНАНСИЈСКИХ ПРИХОДА ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	1088	17	146.333	163.016
део 56	IV. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ, ОСИМ ФИНАНСИЈСКИХ РАСХОДА ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	1089	18	194.322	180.617
део 68	V. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ	1090	19	184.649	208.360
део 58	VI. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ	1091	20	94.822	364.308
део 67	VII. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1092		10.369	1.396
део 57	VIII. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1093		13.498	16.313
	IX. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1086 + 1088 + 1090 + 1092 - 1087 - 1089 - 1091 - 1093) > 0	1094		847.622	594.580
	X. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1086 + 1088 + 1090 + 1092 - 1087 - 1089 - 1091 - 1093) < 0	1095		0	0
69 - 59	XI. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1096		0	0
59 - 69	XII. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1097		150	33
	Г. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1094 + 1096 - 1095 - 1097 - 1098) > 0	1098		847.472	594.547
	Д. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1095 + 1097 - 1098 - 1099) < 0	1099		0	0
	Ђ. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	1. Порез на добитак	1100	216	120.915	105.098
342	2. Добитак по основу креирања одложених пореских средстава и смањења одложених	1101	21а	3.191	5.447
352	3. Губитак по основу смањења одложених пореских средстава из претходних година и креирања одложених пореских обавеза	1102	21а	1.918	449
	Е. НЕТО ДОБИТАК (1098 - 1099 - 1100 + 1101 - 1102)	1103		727.830	494.447

	1. Нето добитак који припада мањинским улагачи	1104			
	2. Нето добитак који припада већинском власнику	1105			
	Ж. НЕТО ГУБИТАК (1099 - 1098 + 1100 - 1101 + 1102)	1106		0	0
	1. Нето губитак који се приписује мањинским улагачима	1107		0	0
	2. Нето губитак који се приписује већинском власнику	1108		0	0
	3. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији (у динарима без парова)	1109		0	0
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима без пара)	1110		0	0

Лице одговорно за састављање биланса

Законски заступник

Супотписник законског заступника

Назив: Друштво за реосигурање Дунав Ре а.д.о. Београд

Седиште: Булевар краља Александра 18/1

Матични број: 07046901

Врста осигурања: 6520 Реосигурање

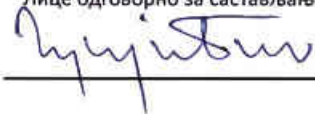
**ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
у периоду од 01.01. до 31.12.2023. године**

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	Позиција	Ознака за АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1103)	2001	216	727.830	494.447
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1106)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	I. СТАВКЕ КОЈЕ НЕЋЕ БИТИ РЕКЛАСИФИКОВАНЕ У БИЛАНСУ				
320	1. Повећање ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине, некретнина, постројења и	2003			
320	2. Смањење ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине, некретнина, постројења и	2004			
321	3. Актуарски добици по основу планова дефинисаних примања	2005			
331	4. Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања	2006			
322	5. Добици по основу улагања у власничке инструменте капитала	2007			
332	6. Губици по основу улагања у власничке инструменте капитала	2008			
323	7. Добици по основу удела у осталом свеобухватном резултату придружених друштава	2009			
333	8. Губици по основу удела у осталом свеобухватном резултату придружених друштава	2010			
	II. СТАВКЕ КОЈЕ НАКНАДНО МОГУ БИТИ РЕКЛАСИФИКОВАНЕ У БИЛАНСУ УСПЕХА У БУДУЋИМ ПЕРИОДИМА				
324	1. Добици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног	2011			
334	2. Губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног	2012			
325	3. Добици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање	2013			
335	4. Губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање	2014			

326	5. Добици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока	2015			
336	6. Губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока	2016			
327	7. Добици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупни резултат	2017	8.3	21.224	
337	8. Губици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупни резултат	2018			46.632
	III. ОСТАЛЕ КОМПОНЕНТЕ ОСТАЛОГ РЕЗУЛТАТА				
329	1. Остали нереализовани добаци	2019			
339	2. Остали нереализовани губици	2020			
	IV. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009+2011 +2013+2015+2017+2019)	2021		21.224	0
	V. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018 + 2020)	2022		0	46.632
	VI. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА(ОБРАЧУНСКИ)	2023			
	VII. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2021 - 2022 - 2023) > 0	2024		21.224	0
	VIII. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2021 - 2022 - 2023) < 0	2025		0	46.632
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 + 2024 - 2002 - 2025) > 0	2026		749.054	447.815
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2001 + 2024 - 2002 - 2025) < 0	2029			
	1. Приписан већинским власницима капитала	2030			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2031			

Лице одговорно за састављање биланса

Законски заступник

Супотписник законског заступника

Назив: Друштво за реосигурање Дунав Ре а.д.о. Београд

прилог 3

Седиште: Булевар краља Александра 18/1

Матични број: 07046901

Врста осигурања: 6520 Реосигурање

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01. до 31.12.2023

(у хиљадама динара)

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 1 до 5)	3001	11.806.485	8.753.127
1. Премије осигурања и саосигурања и примљени аванси	3002		
2. Премије реосигурања и ретроцесија	3003	9.994.702	7.443.686
3. Приливи од учешћа у накнади штета	3004	1.690.170	1.254.634
4. Примљене камате из пословних активности	3005		
5. Остали приливи из редовног пословања	3006	121.613	54.807
II. Одливи готовине из пословних активности (од 1 до 9)	3007	11.498.736	8.251.046
1. Накнаде штета и уговорених износа из осигурања, удели у штетама из саосигурања и дати аванси	3008		
2. Накнаде штета и удели у штетама из реосигурања и ретроцесија	3009	4.779.472	2.761.438
3. Премије саосигурања, реосигурања и ретроцесија	3010	6.300.885	5.150.869
4. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3011	139.942	139.581
5. Остали трошкови спровођења осигурања	3012	121.084	107.971
6. Плаћене камате	3013		
7. Порез на добитак	3014	146.288	80.044
8. Плаћања по основу осталих јавних прихода	3015	11.065	11.143
9. Остали одливи готовине из редовног пословања	3016		
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3017	307.749	502.081
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3018	0	0
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (од 1 до 5)	3019	164.417	156.251
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3020	0	80.370
2. Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021		50
3. Остали финансијски пласмани – депоновања и улагања (нето приливи)	3022		
4. Примљене камате из активности инвестирања	3023	164.009	75.469
5. Примљене дивиденде и учешћа у резултату	3024	408	362
II. Одливи готовине из активности инвестирања (од 1 до 4)	3025	204.644	700.184
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3026		
2. Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3027	754	31.842
3. Остали финансијски пласмани – депоновања и улагања (нето одливи)	3028	203.890	668.342
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3029	0	0

IV.	Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3030	40.227	543.933
B.	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I.	Приливи готовине из активности финансирања (од 1 до 5)	3031	271	162
	1. Увећање основног капитала	3032		
	2. Дугорочни и краткорочни кредити (нето приливи)	3033	271	162
	3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3034		
	4. Остале дугорочне обавезе	3035		
	5. остале краткорочне обавезе	3036		
II.	Одливи готовине из активности финансирања (од 1 до 7)	3037	246.166	175.823
	1. Откуп сопствених акција и удела	3038		
	2. Дугорочни кредити (нето одливи)	3039		
	3. Краткорочни кредити (нето одливи)	3040		
	4. Остале дугорочне обавезе	3041		
	5. Остале краткорочне обавезе	3042		
	6. Лизинг	3043		
	7. Исплаћене дивиденде и учешћа у резултату	3044	246.166	175.823
III.	Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3045	0	0
IV.	Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3046	245.895	175.661
Г.	СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301+319+332)	3047	11.971.173	8.909.540
Д.	СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (307+325+336)	3048	11.949.546	9.127.053
Ђ.	НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (343-344)	3049	21.627	0
Е.	НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (344-343)	3050		217.513
Ж.	ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3051	741.429	945.964
З.	ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3052	3.182	17.664
И.	НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053	3.460	4.686
Ј.	ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (345-346+347+348-349)	3054	762.778	741.429

Лице одговорно за састављање финансијског извештаја

Илијана

Законски заступник

Зоран

Супотписник законског заступника

М. М.

Назив: Друштво за реосигурање Дунав Ре а.д.о. Београд

Седиште: Булевар краља Александра 18/1 Београд

Матични број: 07046901

Врста осигурања: 6520 Реосигурање

Извештај о променама на капиталу
за период од 01.01. до 31.12.2023. године

Редн и број	О П И С	1		2		3		4		5		6		7		8	
		АОП	АОП	АОП	АОП	АОП	АОП	АОП	АОП	АОП	АОП	АОП	АОП	АОП	АОП	АОП	АОП
1.	Почетно стање или стање на дан 1. јануара претходне године	4001	1.774.012	4027	3.446	4051				4075	107.368	4099	312	4123	34.940	4149	611.020
2.	Исправка материјално значајних грешака и промене рачуноводствених политика - повећање позиције	4002		4028		4052				4076		4100		4124		4150	
3.	Исправка материјално значајних грешака и промене рачуноводствених политика - смањење позиције	4003		4029		4053				4077		4101		4125		4151	
4.	стање на дан 1. јануара претходне године (редни бр. 1 + 2 - 3)	4004	1.774.012	4030	3.446	4054	0	4078			107.368	4102	312	4126	34.940	4152	611.020
5.	Емисије акција	4005		XXX		4055		4079				XXX		XXX		XXX	
6.	Повећање ревалоризационих резерви и нереализовани добилици по основу компоненти остalog резултата	XXX		XXX		XXX		XXX				XXX		4127	22.529	XXX	
7.	Смањење ревалоризационих резерви	XXX		XXX		XXX		XXX				XXX		4128	40.495	XXX	

8.	Нереализовани губици по основу компоненти осталог резултата	XXX					XXX			XXX		XXX			XXX					XXX				
9.	Нето добитак периода	4006					XXX			4031		XXX			4056					4032			4153	494.447
10.	Нето губитак периода	XXX					XXX			XXX		XXX			XXX					XXX			XXX	
11.	Стицање сопствених акција (смањење капитала повећањем одбитних ставки)	XXX					XXX			XXX		XXX			XXX					XXX			XXX	
12.	Продаја/отуђење сопствених акција (повећање капитала смањењем одбитних ставки)	XXX					XXX			XXX		XXX			XXX					XXX			XXX	
13.	Пренос с једног на други облик капитала - повећање позиције	4007					4032			4056		4080			4104					4129			4154	
14.	Пренос с једног на други облик капитала - смањење позиције	4008					4033			4057		4081			4105					4130			4155	
15.	Смањење капитала по основу расподеле дивиденде	XXX					XXX			XXX		XXX			XXX					XXX			4156	175.843
16.	Смањење капитала по основу обавеза према запосленима	XXX					XXX			XXX		XXX			XXX					XXX			4157	
17.	Остала повећања позиција	4009					4034		0	4058		4082			4106					4131			4158	
18.	Остала смањења позиција	4010					4035			4059		4083			4107					4132			4159	

30.	Нето добитак периода	4019		4043		XXX		XXX		4115		XXX		4167	727.830
31.	Нето губитак периода	XXX		XXX		XXX		XXX		XXX		XXX		XXX	
32.	Стицање сопствених акција (смањење капитала повећањем одбитних ставки)	XXX		XXX		XXX		XXX		XXX		XXX		XXX	
33.	Продаја/отуђење сопствених акција (повећање капитала смањењем одбитних ставки)	XXX		XXX		XXX		XXX		XXX		XXX		XXX	
34.	Пренос с једног на други облик капитала - повећање позиције	4020		4044		4068		4092		4116		4142		4168	
35.	Пренос с једног на други облик капитала - смањење позиције	4021		4045		4069		4093		4117		4143		4169	
36.	Смањење капитала по основу расподеле дивиденде	XXX		XXX		XXX		XXX		XXX		XXX		4170	247.225
37.	Смањење капитала по основу обавеза према запосленима	XXX		XXX		XXX		XXX		XXX		XXX		4171	
38.	Остала повећања позиције	4022		4046		4070		4094		4118		4144		4172	
39.	Остала смањења позиције	4023		4047		4071		4095		4119		4145		4173	
40.	Укупна повећања по рачунима у текућој години (редни бр. 26 + 27 + 29 + 30 + 31 + 32 + 34 + 38)	4024	0	4048	0	4072	0	4096	0	4120	0	4146	15.510	4174	727.830

41.	Укупна смањења по рачунима у текућој години (редни бр. 28 + 33 + 35 + 36 + 37 + 39)	4025	0	4049	0	4073	0	4097	0	4121	0	4147	14.413	4175	247.225
42.	Крајње стање или стање на дан 30. јун текуће године (редни бр. 25 + 40 - 41)	4026	1.774.012	4050	3.446	4074	107.368	4122	312	4148	18.071	4176	1.401.823		

Лице одговорно за састављање биланса

АОП	Укупно (2+3+4+5+6+7 +8		АОП		Губитак до висине капитала (група 35 осим 352)		АОП		Откупљене сопствене акције		АОП		Нереализова ни губици (група 33)		АОП		Укупно одбитне ставке (кол. 10 + 11 + 12)		АОП		Укупно капитал (кол. 9 - 13)		АОП		Губитак изнад вис. капитала (група 15)			
	9	10	11	12	13	14	15																					
4177	2.531.098	4211	0	4235	0	4261	10.191	4285	10.191	4315	2.520.907	4321																
4178	0	4212		4236		4262		4286		XXX		0	4322															
4179	0	4213		4237		4263		4287		XXX		0	4323															
4180	2.531.098	4214	0	4238	0	4264	10.191	4288	10.191	4316	2.520.907	4324																
4181	0	XXX		XXX		XXX		XXX		XXX		0	XXX											0	XXX			XXX
4182	22.529	XXX		XXX		XXX	37.000	XXX	37.000	XXX		XXX											-14.471	XXX			XXX	
4183	40.495	XXX		XXX		XXX	8.334	XXX	8.334	XXX		XXX											32.161	XXX			XXX	

XXX	0	XXX	XXX	4289	0	XXX	0	XXX	0	XXX
4184	494.447	XXX	XXX	XXX	0	XXX	0	XXX	494.447	XXX
XXX	0	4215	0 XXX	4290	0	XXX	0	XXX	0	4325
XXX	0	XXX	4239	4291	0	XXX	0	XXX	0	XXX
XXX	0	XXX	4240	4292	0	XXX	0	XXX	0	XXX
4185	0	4216	4241	4293	0	XXX	0	XXX	0	4326
4186	0	4217	0 4242	4294	0	XXX	0	XXX	0	4327
4187	175.843	XXX	XXX	XXX	0	XXX	0	XXX	175.843	XXX
4188	0	XXX	XXX	XXX	0	XXX	0	XXX	0	XXX
4189	0	4218	4243	4295	0	XXX	0	XXX	0	4328
4190	0	4219	4244	4296	0	XXX	0	XXX	0	4329

4191	516.976	4220	0	4245	0	4270	37.000	4297	37.000	XXX	479.976	4330	
4192	216.338	4221	0	4246	0	4271	8.334	4298	8.334	XXX	208.004	4331	
4193	2.831.736	4222	0	4247	0	4272	38.857	4299	38.857	4317	2.792.879	4332	
4194	2.831.736	4223	0	4248	0	4273	38.857	4300	38.857	4318	2.792.879	4333	
4195	0	4224		4249		4274		4301	0	XXX	0	4334	
4196	8.406	4225		4250		4275	1426	4302	1426	XXX	6.980	4335	
4197	2.823.330	4226	0	4251		4276	37.431	4303	37.431	4319	2.785.899	4336	
4198	0	XXX		XXX		XXX		XXX	0	XXX	0	XXX	XXX
4199	15.510	XXX		XXX		XXX	9.208	XXX	9208	XXX	6.302	XXX	XXX
4200	14.413	XXX		XXX		XXX	29.335	XXX	29335	XXX	-14.922	XXX	XXX
XXX	0	XXX		XXX		4277		4304	0	XXX	0	XXX	XXX

4201	727.830	XXX		XXX		XXX		XXX	0	XXX	727.830	XXX	XXX
XXX	0	4227	0	XXX		XXX	4305	XXX	0	XXX	0	4337	
XXX	0	XXX		4252		XXX	4306	XXX	0	XXX	0	XXX	XXX
XXX	0	XXX		4253		XXX	4307	XXX	0	XXX	0	XXX	XXX
4202	0	4228		4254		4278	4308	XXX	0	XXX	0	4338	
4203	0	4229	0	4255		4279	4309	XXX	0	XXX	0	4339	
4204	247.225	XXX		XXX		XXX	XXX	XXX	0	XXX	247.225	XXX	XXX
4205	0	XXX		XXX		XXX	XXX	XXX	0	XXX	0	XXX	XXX
4206	0	4230		4256		4280	4310	XXX	0	XXX	0	4340	
4207	0	4231		4257		4281	4311	XXX	0	XXX	0	4341	
4208	743.340	4232	0	4258		4282	9.208	4312	9.208	XXX	734.132	4342	

4209	261.638	4233	0	4259	0	4283	29.335	4313	29.335	XXX	232.303	4343
4210	3.305.032	4234	0	4260	0	4284	17.304	4314	17.304	4320	3.287.728	4344

Законски заступник

Zvezdic

Супотписник законског заступника

[Handwritten signature]

ДУНАВ - РЕ А.Д.О., БЕОГРАД

**Напомене уз финансијске извештаје
31. децембар 2023. године**

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

САДРЖАЈ:

1.	ОПШТИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ.....	1
1.1.	Оснивање и делатност.....	1
1.2.	Структура капитала.....	1
2.	ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД.....	2
2.1.	Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја.....	2
2.2.	Упоредни подаци.....	3
2.3.	Начело сталности пословања.....	4
3.	ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА.....	5
3.1.	Некретнине, постројења и опрема.....	7
3.2.	Амортизација.....	8
3.3.	МСФИ 16-Лизинг.....	9
3.4.	Умањење вредности нефинансијске имовине.....	10
3.5.	Финансијски инструменти.....	10
3.6.	Техничке резерве.....	17
3.7.	Бенефиције за запослене.....	19
3.8.	Порези и доприноси.....	20
3.9.	Приходи.....	20
3.10.	Расходи.....	21
3.11.	Трошкови пословања и трошкови спровођења реосигурања.....	22
3.12.	Пословне промене у инострану валути.....	23
4.	СТАЛНА ИМОВИНА.....	24
4.1.	Некретнине, постројења и опрема.....	24
4.2.	Дугорочни финансијски пласмани.....	25
4.2.1.	Инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности.....	25
5.	ОБРТНА ИМОВИНА.....	25
5.1.	Потраживања.....	25
5.2.	Финансијски пласмани.....	26
5.2.1.	Краткорочни депозити код банака.....	27
6.	ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА.....	28
7.	АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА.....	29
7.1.	Унапред плаћени трошкови и нефактурисани приход.....	29
7.2.	Техничке резерве које падају на терет реосигураваача и ретроцесионара.....	29
8.	КАПИТАЛ.....	29
8.1.	Акционари.....	30
8.2.	Резерве.....	30
8.3.	Нереализовани добици и губици.....	30
9.	РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ.....	31
9.1.	Дугорочна резервисања.....	31
9.2.	Дугорочне обавезе.....	31
9.3.	Краткорочне обавезе.....	32
10.	ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА.....	32
10.1.	Резерве за преносне премије.....	32
10.2.	Друга пасивна временска разграничења.....	33
10.3.	Резервисане штете.....	33
11.	СРЕДСТВА ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ.....	41
12.	АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА.....	41

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

13. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ	42
14. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ	43
14.1. Расходи накнада штета и уговорених износа	43
14.2. Резервисане штете – повећање/смањење	44
15. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	44
15.1. Приходи од инвестирања средстава осигурања	44
15.2. Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	45
16. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА РЕОСИГУРАЊА УМАЊЕНИ ЗА ПРОВИЗИЈУ ОД РЕОСИГУРАЊА И РЕТРОЦЕСИЈА	45
17. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	45
18. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	46
19. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ	46
20. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ИМОВИНЕ	46
21. ПОРЕЗ НА ДОБИТ	46
22. СУДСКИ СПОРОВИ	47
23. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА	47
24. УСАГЛАШЕНОСТ ПОТРАЖИВАЊА	51
25. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ	51
26. ОСТАЛЕ ИНФОРМАЦИЈЕ	52
26.1. Налази екстерне контроле	52
26.2. Обелодањивања у вези са уговорима о осигурању	52
27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	57
27.1. Ризик реосигурања	57
27.2. Категорије финансијских инструмената	57
27.3. Тржишни ризик	58
27.4. Кредитни ризик	62
27.5. Оперативни ризик	64
27.6. Ризик рочне и структурне неусклађености имовине са обавезама	65
27.7. Ризик ликвидности	65
27.8. Фер вредност финансијских инструмената	67
27.9. Правни и репутациони ризик	68
27.10. Остали ризици	68
28. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА	69
29. ДЕВИЗНИ РИЗИЦИ	70

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

1.1. Оснивање и делатност

Акционарско друштво за реосигурање „Дунав Ре“ (у даљем тексту: „Друштво“) регистровано је у Агенцији за привредне регистре под бројем 43206 дана 22. јула 2005. године као акционарско друштво за послове реосигурања.

Друштво је основано 01. јула 1977. године под називом Заједница реосигурања „Дунав Ре“. Дана 1. октобра 1990. године извршена је трансформација у деоничко друштво.

На основу Решења Савезног министарства за финансије о издавању дозволе за рад бр. 4/1-11-004/97 од 15. маја 1997. године Друштво је за обављање послова из наведеног решења регистровано код Привредног суда у Београду под бројем IV-Фи-6153/97 од 20. јуна 1997. године, под матичним бројем 07046901, што је уписано код Републичког завода за статистику Републике Србије Обавештењем о разврставању према класификацији делатности – извод из регистра број: 052-89 од 29. јануара 1998. године.

Шифра делатности је 6520, Порески идентификациони број је 100001327, а матични број је 07046901.

Лице овлашћено за заступање је председник Извршног одбора Зорана Пејчић. У складу са чланом 31. Правилника о рачуноводству, законски заступник, извршни и надзорни одбор Друштва у складу са Законом о рачуноводству, колективно су одговорни за истинито и поштено приказивање редовног годишњег финансијског извештаја и годишњег извештаја о пословању.

Финансијске извештаје потписује шеф рачуноводства и законски заступник правног лица уз супотпис члана Извршног одбора задуженог за послове финансија.

У току 2005. године извршено је усклађивање Статута Друштва са Законом о осигурању „Службени гласник РС“ бр. 70/04), тако да је дошло до промене у регистрацији назива Друштва у „Дунав Ре“ а.д.о.

Друштво је дана 13. маја 2016. године ускладило своје пословање, имовину, капитал, обавезе, органе, организацију и акте са одредбама Закона о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 139/2014) и испунило услове за обављање послова реосигурања у складу са тим законом.

Седиште Друштва је у Београду, у улици Булевар краља Александра 18/1.

Друштво се бави преузимањем у реосигурање, односно ретроцесију, ризика домаћих и иностраних осигуравајућих друштава (активни послови) и предајом у ретроцесију домаћим и иностраним реосигуравајућим друштвима вишкова ризика преузетих у реосигурање (пасивни послови).

Друштво се бави реосигурањем ризика домаћих и иностраних осигуравајућих друштава, а такође пласира ризике преузете од домаћих и страних цедената код иностраних реосигуравача.

1.2. Структура капитала

На дан 31. децембра 2023. године, према евиденцији Централног регистра ХоВ структура капитала Друштва дата је у табели:

Опис	Број акција	Учешће у акцијском капиталу %	Вредност акцијског капитала (хиљаде динара)	Учешће у основном капиталу %
Домаћа правна лица	957.954	97,74	1.733.535	97,74
Страна правна лица	8.230	0,84	14.896	0,84
Домаћа физичка лица	13.933	1,42	25.581	1,42
Акцијски капитал укупно	980.117	100,00	1.774.012	100,00
Основни капитал укупно	980.117	100,00	1.774.012	100,00

Промене на капиталу су детаљније описане у Напомени 8.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Већински акционар Друштва је Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд са учешћем од 87,12% у акцијском и у основном капиталу. Већински власник Компанија Дунав осигурање адо је Република Србија са 76,7% укупно акцијског капитала, а индиректно преко Компаније Дунав осигурања адо већински власник је Република Србија.

У укупном капиталу Компаније Дунав осигурање доминира акцијски капитал, акције у власништву правних лица 81,36% укупног капитала, у власништву физичких лица 14,89% и кастоди рачуни 3,75% укупног акцијског капитала Дунав Ре, Република Србија поседује 46.650 акција, номиналне вредности 1.810 динара по једној акцији што укупно чини 84.437 хиљада динара или 4,76% од укупног акцијског капитала. Индиректно преко Компаније Дунав осигурање власник Дунав Ре а.д.о је Република Србија.

На дан 31. децембар 2023. године у Друштву је било запослено 42 радника (2022: 43 радника).

Квалификациона структура запослених на дан 31. децембра 2023. и 31. децембра 2022. године, приказана је у наредној табели:

Степен стручне спреме	31. децембар	Број запослених
	2023.	31. децембар 2022.
Висока стручна спрема	27	26
Виша стручна спрема	4	6
Средња стручна спрема	11	11
Укупно	42	43
Просечан број запослених	42	43

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Друштва регистрована за обављање послова осигурања и реосигурања у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству ("Сл. гласник РС", бр. 73/2019 и 44/2021), Законом о осигурању (Службени гласник РС, 139/2014 и 44/2021), Одлуком о садржају и форми образаца финансијских извештаја друштава за осигурање („Службени гласник РС " бр. 93/2020 і 115/2023), Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 93/2020 и 115/2023) и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, као и осталом применљивом законском регулативом у Републици Србији.

Друштво, као велико правно лице, обавезно је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда ("IFRIC"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB"), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија („Министарство").

Превод МСФИ који утврђује и објављује Министарство чине основни текстови МРС, односно МСФИ, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је саставни део стандарда, односно тумачења.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

На ове финансијске извештаје је примењен превод МСФИ утврђен Решењем Министарства финансија и привреде број 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године. Решењем Министарства финансија и привреде број 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године утврђен је превод Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ), који чине Концептуални оквир за финансијско извештавање, основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда (МСФИ) основни текстови МСФИ издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ((International Accounting Standards Board – IASB), као и тумачења рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати, односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни део стандарда, односно тумачења. Преведени МСФИ утврђени наведеним решењем број 401-00-4351/2020-16, почеће да се примењују се од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године осим МСФИ 9 Финансијски инструменти, који се примењује на Друштва за осигурање од 1. јануара 2023. године у складу са Одлуком Народне банке Србије о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва та осигурање и Одлуком Народне банке Србије у контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру друштва за осигурање, обе објављене у Службеном гласнику РС бр. 115-2023 од 26. децембра 2023. године.

Ефекти који проистичу из имплементације МСФИ 9 обелодањени су у Напомени број 3 и у напомени 27.4 у делу Кредитни ризик.

С обзиром на напред наведено и на то да поједина законска и подзаконска регулатива прописује рачуноводствене поступке који у појединим случајевима одступају од захтева МСФИ као и то да је Законом о рачуноводству динар утврђен као званична валута извештавања, рачуноводствени прописи Републике Србије могу одступати од захтева МСФИ што може имати утицај на приложене финансијске извештаје. Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ на начин како је то дефинисано одредбама МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“.

Приликом састављања ових финансијских извештаја, Друштво није применило МСФИ и МРС који у својим одредбама дозвољавају ранију примену нити је применило стандарде чији превод није утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Друштво је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3.

У складу са Законом о рачуноводству финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну функционалну и извештајну валуту у Републици Србији.

Ови финансијски извештаји одобрени су од стране руководства Друштва.

2.2. Упоредни подаци

Рачуноводствене политике и процене које се тичу признавања и вредновања средстава и обавеза коришћене приликом састављања ових финансијских извештаја су конзистентне са рачуноводственим политикама и проценама примењеним приликом састављања годишњих финансијских извештаја Друштва за 2022. годину осим у делу који се односи на прву примену МСФИ 9 Финансијски инструменти у оквиру рачуноводствених прописа применљивих за друштва за осигурање у Републици Србији.

Друштво је искористило опцију изузећа којом се дозвољава да се не коригују упоредни подаци за претходне године по основу промена које се односе на класификацију и вредновање финансијских средстава и финансијских обавеза, као и обезвређење по том основу. Разлике у књиговодственим вредностима финансијских средстава и финансијских обавеза које проистичу из захтева МСФИ 9 примењивих у оквиру рачуноводствених прописа у Републици Србији, у односу на период пре примене, признате су у оквиру капитала односно позиције нераспоређене добити, на дан 1. јануара 2023. године и то као корекција почетног стања. Последице, упоредни подаци приказани за 2022. годину не одражавају захтеве МСФИ 9 примењивих у оквиру рачуноводствених прописа у Републици Србији, и нису упоредиве са подацима приказаним за 2022. годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Додатно Друштво је у складу са Одлуком Народне банке Србије о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање („Службени гласник РС ” бр. 93/2020 і 115/2023) изменило презентацију позиција у оквиру финансијских извештаја на начин да је део трошкова који се односе на инвестиционе активности у претходним периодима презентован у оквиру позиције Трошкови спровођења осигурања у текућем периоду презентован је у оквиру позиције Остали расходи по основу инвестиционе активности.

2.3. Начело сталности пословања

Финансијски извештаји су састављени у складу са концептом наставка пословања, који подразумева да ће Друштво наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

2.4. Правила процењивања и значајне рачуноводствене процене

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни износи се могу разликовати од процењених. Процене и претпоставке се стално преиспитују. Измене књиговодствених процена признају се у периоду измене уколико се односе само на тај период, или у периоду измене и будућим периодима уколико измена утиче на текући и будуће периоде. У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у финансијској години.

а) Исправка вредности потраживања

Друштво врши обрачун исправке вредности потраживања, на основу процењених губитака услед немогућности купаца (комитената) да испуне неопходне обавезе. Процена је заснована на старосној анализи потраживања, историјским отписима, кредитним способностима комитената и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Друштво процењује вредност и наплативост потраживања по уговорима о реосигурању и другим основама у складу са Упутством за процењивање потраживања. Руководство сматра да формирана исправка вредности потраживања адекватно одражава вредност и наплативост потраживања.

б) Резервисане штете

Резервисања за штете се односе на резервисања за настале пријављене и резервисања за настале а непријављене штете.

Свака пријављена штета се процењује појединачно од стране Друштва, случај по случај, узимајући у обзир околности везане за штету, доступне информације и историјско искуство о величини сличних штета. Процена резерве штете за сваки случај појединачно се редовно контролише и ажурира када су расположиве нове информације. Резервисања за штете се базирају на информацијама које су тренутно доступне. Међутим, крајње обавезе по штетама могу варирати као резултат накнадних промена расположивих чињеница.

Друштво је према "Правилнику о образовању резервисаних штета" обрачунало резервисане настале непријављене штете. Наведени Правилник усаглашен је са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије („Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Резервација за настале непријављене штете је формирана применом паушалне методе у свим врстама осигурања (паушална метода дефинисана Одлуком о техничким резервама донетом од стране Народне банке Србије и резерве за настале непријављене штете обрачунавају се на основу података о решеним и резервисаним насталим пријављеним, а нерешеним штетама), осим код осигурања аутоодговорности, где су приликом обрачуна примењене Chain Ladder метода на основу троуглова пријављених штета, Chain Ladder метода на основу троуглова ликвидираних штета и Метода очекиване квоте штета, а усвојени метод за 2023. годину је Chain Ladder метода на основу троуглова ликвидираних штета. Резервисања за настале непријављене штете по својој природи носе велики ниво неизвесности и за потребе процене резервисања неопходно је применити расуђивање актуара али и руководства Друштва. Основне претпоставке коришћене приликом обрачуна резервација за настале непријављене штете се односе на развој штета.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године**в) Фер вредност финансијских инструмената**

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Друштво примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки. Код финансијских инструмената који имају мањи обим трговине и чије тржишне цене су самим тим мање транспарентне, утврђивање фер вредности је субјективније, односно захтева већи степен коришћења процене у зависности од ликвидности инструмента, концентрације ризика, несигурности на тржишту, претпоставки везаних за цену и осталих фактора који утичу на конкретан финансијски инструмент.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Друштво је дана 12.02.2024. године усвојило измене и допуне Рачуноводствених политика у делу који се односи на вредновање билансних позиција по МСФИ 9 – Финансијски инструменти.

Рачуноводствене политике дате у наставку Друштво конзистентно примењује у свим презентираним периодима у свим финансијским извештајима изузев следећих МСФИ које је Друштво иницијално применило од 01. јануара 2023. године.

- МСФИ 9 – Финансијски инструменти

МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ дефинише захтеве за признавање и вредновање финансијских средстава, финансијских обавеза. Заменио је претходно важећи рачуноводствени стандард МРС 39 „Финансијски инструменти: обелодањивање и признавање“. МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ бави се кредитним обезвређивањем финансијских инструмената и базира се на три стуба:

1. Класификација и мерење,
2. Израчунавање обезвређења, и
3. Рачуноводствени третман инструмената за заштиту ризика.

Руководство Друштва је извршило процену утицаја примене стандарда на финансијске извештаје, процена је да примена неће имати значајан утицај на финансијске извештаје Друштва. Одмеравање по почетном признавању се променило након примене МСФИ 9 због чега је било потребе за кориговањем почетног стања нераспоређеног добитка. У наредној табели је приказана првобитна класификација у складу са МРС 39 и нова категорија за одмеравање за сваку класу финансијских средстава и финансијских обавеза на дан 01. јануар 2023. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Назив из крајњег биланса	МРС 39	МСФИ 9	Књиговодствена вредност МРС 39	Књиговодствена вредност МСФИ 9
	Инвестиције које се држе до доспећа	Инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности	23.989	23.949
	Остали дугорочни финансијски пласмани	Остали дугорочни финансијски пласмани	1.138	1.104
Дугорочни финансијски пласмани			25.127	25.053
Потраживања*	Потраживања	Потраживања	45.347	45.347
	Инвестиције које се држе до доспећа	Инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности	49.772	49.672
	Дужничке ХОВ расположиве за продају	Дужничке ХоВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	743.668	743.668
	Депозити код банака	Депозити код банака	2.788.579	2.782.764
	Власничке ХоВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	Власничке ХоВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	50.343	50.343
Финансијски пласмани			3.632.362	3.626.447
Готовински еквиваленти и готовина	Готовински еквиваленти и готовина	Готовински еквиваленти и готовина	741.429	740.439
Књиговодствена вредност финансијске имовине на дан 31.12.2022			4.444.264	4.437.286
Финансијске обавезе			84.370	84.370
Књиговодствена вредност финансијских обавеза на дан 31.12.2022			84.370	84.370

* део потраживања који се не односи на потраживања из послова реосигурања

Класификација и вредновање финансијских средстава и финансијских обавеза:

- Финансијска средства која се одмеравају по амортизованој вредности,
- Финансијска средства која се одмеравају по фер вредности кроз остали резултат, и
- Финансијска средства која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха.

Класификација финансијских средстава у складу са МСФИ 9 се заснива на бази пословног модела за управљање финансијским средствима и карактеристикама уговорених токова готовине финансијског средства.

Овим стандардом су елиминисане претходне категорије финансијских средстава у складу са МРС 39 (средства која се држе до доспећа, средства која се воде кроз биланс успеха, средства расположива за продају и кредити и потраживања).

У складу са МСФИ 9, ако хибридан уговор садржи матични уговор који је средство у оквиру делокруга МСФИ 9, на цео хибридни уговор се примењују захтеви за класификацију финансијских средстава.

Умањење вредности финансијских средстава

МСФИ 9 уводи ревидирани модел обезвређења финансијске имовине који се заснива на бази очекиваног кредитног губитка, а не на прошлим губицима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Модел насталог губитка из МРС 39 је признавао губитак по финансијском инструменту тек када се појави објективни доказ о умањењу вредности финансијског инструмента као на пример кашњење у плаћању обавеза, финансијске потешкоће дужника, отварање предстечајног/стечајног поступка, ликвидације дужника и сл. Овај приступ је резултат имао доста касно признавање губитака у финансијским извештајима. Насупрот томе, модел очекиваних кредитних губитака захтева процену могућих губитака од умањења вредности финансијских инструмената пре погоршања финансијске и кредитне способности дужника тј. да се вредносно усклађење признаје пре него што је дошло до насталих губитака. На сваки дан биланса је потребно размотрити тренутне услове и будућа привредна кретања, која су доступна у тренутку израде финансијских извештаја како би се пројектовали очекивани кредитни губици.

На основу свега наведеног применом модела обезвређења финансијске имовине у складу са МСФИ 9 очекује се повећање вредности обезвређења. Друштво је утврдило да је примена МСФИ 9 утицала на додатни износ обезвређења на дан 01. јануар 2023. године на начин како је то приказано у табели ефекти на нераспоређену добит по групама финансијских средстава.

Ред. бр.	Назив	Исправка вредности по МСФИ 9
1	Исправка вредности по МСФИ 9 дужничких ХОВ по амортизованој вредности	141
2	Исправка вредности по МСФИ 9 дужничких ХОВ кроз остали резултат	1.426
3	Исправка вредности по МСФИ 9 готовине	990
4	Исправка вредности по МСФИ 9 остали дугорочних пласмана	34
5	Исправка вредности по МСФИ 9 орочених депозита	5.815
	Укупно:	8.406

3.1. Некретнине, постројења и опрема

Друштво на дан 31. децембар 2023. године као ни у упоредном периоду нема некретнине у свом власништву, али од 01.01.2021. године сагласно одредбама МСФИ 16 у пословним књигама извршено је почетно признавање пословног простора са правом коришћења. На основу престанка уговора о закупу, Друштво је у децембру 2022. године престало да признаје пословни простор у улици Кнез Михаилова б/2 и исти искњижило из пословних књига, а на основу склопљеног уговора о закупу и дисконтованих новчних токова почело је да признаје пословни простор у објекту „Три листа дувана“ у улици Булевар краља Александра 18/1.

Опрема се исказује по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и акумулиране евентуалне губитке због умањења вредности.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Лизинг по МСФИ 16 настаје уговором којим се преноси право коришћења одређене имовине током уговореног временског периода уз плаћање накнаде тј. закупнине. Да би имовина са правом коришћења била призната треба да испуни следеће услове:

- а) корисник имовине има суштинске економске користи од те имовине тј. купац има искључиво право коришћења те имовине,
- б) купац (корисник) има права управљања том имовином током периода трајања закупа

Имовина са правом коришћења почетно се признаје од првог дана трајања закупа по набавној вредности предметне имовине (по методу предметног трошка). Набавна вредност састоји се од:

- Почетне процењене вредности обавезе по основу предметног лизинга;
- Сва плаћања која је извршио купац до датума почетка трајања лизинга (нр авансно плаћање);
- Сви директни трошкови који проистичу из предмета закупа умањени за све попусте од стране закупаца;
- Сви процењени трошкови које би купац имао за враћање имовине у претходно стање у складу са уговором о закупу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Обавеза по основу лизинга почетно се мери по дисконтваној (садашњој) вредности свих будућих плаћања у вези са предметном имовином. Садашња вредност свих будућих плаћања одмерава се према дисконтној стопи. Дисконтна стопа је стопа која је садржана у уговору о закупу. Ако стопа није дефинисана уговором, дисконт се врши помоћу инкременталне стопе на задуживање. Инкрементална стопа представља стопу коју би корисник лизинга платио приликом позајмљивања средстава на период трајања закупа са сличним гаранцијама за куповину имовине која је предмет лизинга. Разлика која се јавља између номиналне вредности обавезе и њене процењене вредности утврђене дисконтовањем представља расход камате.

Почетна вредност обавезу по основу закупа предметне имовине и дисконтну стопу током трајања периода закупа поново се преиспитује ако дође до промене услова из уговора о закупу или ако постоји економско оправдање опције куповине предметне имовине.

Након почетног признавања имовина са правом коришћења признаје се по набавној умањеној за обрачун амортизације и акумулиране губитке по основу обезвређења имовине у складу са одредбама МРС 36 - Обезвређење имовине.

Након почетног признавања обавеза по основу лизинга накнадно признавање обавеза врши се повећањем њихове вредности по основу инкременталне камате, а на основу сачињеног плана отплате ануитета (главнице и камате) по основу лизинга и смањењем књиговодствене вредности обавеза по основу извршених плаћања дефинисаних уговором о закупу. Разлика између почетне вредности обавезе и њене садашње вредности утврђене дисконтом стопом представља расход камате.

Модификација обавезе (преиспитивање почетног мерења) по основу лизинга врши се у случају ако дође до промене услова из уговора о закупу или ако постоји економско оправдање опције куповине предметне имовине.

Друштво је извршило амортизацију пословног простора и опреме са правом коришћења сагласно процењеном периоду трајања закупа.

3.2. Амортизација

Обрачун амортизације опреме врши се применом пропорционалног метода отписивања са циљем да се средства отпишу током њиховог корисног века трајања. Обрачун амортизације почиње од наредног месеца у односу на месец у којем су некретнине, постројења и опрема расположиви за употребу. У току 2023. године није било промена у стопама амортизације у односу на претходну године. У наставку су примењене стопе:

ОПИС	ПРОЦЕЊЕНИ ВЕК ТРАЈАЊА (године)	АМОРТИЗАЦИОНА СТОПА
1. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА		
1.1. Улагања у развој	5,00	20,00%
1.2. Лиценце	5,00	20,00%
1.3. Софтвер	5,00	20,00%
2. ОПРЕМА		
2.1. Путнички аутомобили	6,45	15,50%
2.2. Мобилни телефони	3,00	33,33%
2.3. Телефонске централе и припадајући уређаји	14,29	7,00%
2.4. Телефонске гарнитуре и припадајући уређаји	10,00	10,00%
2.5. Клима уређаји и остала опрема за вентилацију	6,06	16,50%
2.6. Опрема за одржавање просторија	5,00	20,00%
2.7. Ћилими, теписи, слике и остале ствари за украшавање канцеларијских просторија	8,00	12,50%
2.8. Канцеларијски намештај	10,00	10,00%
2.9. Електронски рачунари, штампачи, копијер апарати и остала опрема за обраду података	5,00	20,00%
2.10. Остала (непоменута) опрема	9,09	11,00%
2.11. Ватрогасна опрема – справе, апарати, прибор и остала опрема за противпожарну заштиту	8,00	12,50%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3.3. МСФИ 16-Лизинг

Приликом мерења обавеза за закуп, Друштво примењује инкременталну стопу задуживања. Просечна пондерисана каматна стопа која је коришћена приликом дисконта обавеза за лизинг објеката износи и моторних возила износи 4,00%.

По основу уговора о лизингу Друштво се појављује као корисник лизинга. Друштво класификује лизинг као финансијски у случају када је уговором регулисано да се у основи сви ризици и користи по основу власништва над предметом лизинга преносе на корисника лизинга. Сви остали уговори о лизингу се класификују као уговори о оперативном лизингу.

Лизинг уговори који се односе на закуп пословног простора углавном представљају оперативни лизинг. Сва плаћања током године по основу оперативног лизинга евидентирана су као трошак у билансу успеха, равномерно праволинијски током периода трајања лизинга.

Средства која се држе по основу уговора о финансијском лизингу се признају као средства Друштва по њиховој фер вредности или, ако је та вредност нижа по садашњој вредности минималних лизинг рата, утврђених на почетку трајања уговора о лизингу. На дан биланса стања обавеза за лизинг је исказана по садашњој вредности минималних лизинг плаћања.

Лизинг рате су подељене на део који се односи на финансијски трошак и део који умањује обавезу по основу финансијског лизинга, тако да се постигне константна каматна стопа на преосталом делу обавезе. Финансијски трошак се исказује директно као расход периода.

Друштво као корисник лизинга на почетку уговора врши процену да ли је у питању уговор о лизингу или садржи лизинг. Уговор о лизингу или уговор који садржи лизинг постоји ако уговор преноси право на контролу употребе препознатљиве имовине током одређеног временског периода у замену за накнаду. У циљу утврђивања да ли уговор садржи право управљања и контроле над препознатљивом имовином Друштво се руководи дефиницијама које су дате у МСФИ 16. На дан почетка трајања лизинга врши се признавање средстава као права коришћења које се састоји од права коришћења односног средства, и обавезе по основу лизинга, која се састоји од обавезе за плаћање лизинга.

Друштво одређује рок закупа као период током кога закуп не може бити раскинут укључујући:

- а) период за који се примењује опција за продужење закуп, ако је оправдано и извесно да ће купац искористити ту опцију и
- б) период за који се примењује опција за раскид закупа, ако је довољно извесно да купац неће искористити ту опцију.

Конкретно за закуп објекта друштво примењује процењени период трајања лизинга у складу са пословном стратегијом и искуством Друштва док је за аутомобиле примењен уговорени период лизинга.

Имовина са правом коришћења

Друштво препознаје имовину са правом коришћења на дан почетка закупа (тј. датум када је одређена имовина доступна за употребу). Имовина са правом коришћења вреднује се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију и губитке од умањења вредности и прилагођава се за свако поновно мерење обавеза из закупа. Набавна вредност имовине са правом коришћења укључује износ признатих обавеза закупа, почетно насталих директних трошкова и плаћања закупа извршена на или пре почетног закупа, умањених за примљене подстицаје за закуп. У набавну вредност такође укључују и трошкове демонтаже и уклањања имовине узете на лизинг као и трошкови довођења такве имовине у њено првобитно стање. Имовина са правом коришћења амортизује се пропорционално, током краћег рока трајања закупа или процењеног корисног века имовине.

С обзиром да прописана билансна шема у обрасцу биланса стања не садржи имовину са правом коришћења као посебну ставку, Друштво је исту приказало у оквиру некретнина, постројења и опреме (напомена бр 4.1).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Обавезе за лизинг

На дан почетка лизинга, Друштво признаје обавезе за лизинг по садашњој вредности будућих плаћања по основу лизинга са стањем на дан почетка лизинга, коришћењем имплицитне дисконтне стопе која је садржана у лизингу или по инкременталној каматној стопи задуживања. Друштва уколико имплицитну дисконтну стопу садржану у лизингу није могуће утврдити на прихватљиво доступан начин, утврђује инкременталну стопу. Утврђивање се врши комбиновањем података из различитих екстерних извора финансирања прилагођених за конкретне услове и период трајања лизинга и врсте имовине која се узима у лизинг.

Плаћања лизинга укључују фиксна плаћања умањена за сва примања подстицаја за лизинг, променљива плаћања лизинга који зависе од индекса или стопе, и износе за које се очекује да ће бити плаћени као гаранција за преосталу вредност.

Након почетног признавања обавезе за лизинг се амортизују метод ефективне каматне стопе. Поред тога, књиговодствена вредност обавеза за лизинг се поновно мери ако постоји измена, промена рока трајања лизинга, промена плаћања лизинга (нпр. промене у будућим плаћањима које су последица промене индекса или стопе коришћене за утврђивање таквих плаћања лизинга) или промена у процени опције за куповину тог основног средства. Ефекти поновног мерења обавеза за лизинг укључују се у вредност признате имовине са правом коришћења, или се признају у билансу успеха у случају да је имовина са правом коришћења у целости амортизована и сведена на нулу.

3.4. Умањење вредности нефинансијске имовине

На сваки датум биланса стања Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада. Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство. Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тога средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда која се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризованом износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вредности.

Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

На дан 31. децембра 2023. године и 31. децембра 2022. године, на основу процене руководства Друштва, не постоје индикације да је вредност опреме и нематеријалних улагања обезвређена.

3.5. Финансијски инструменти

Политика у примени до 1.1.2023. године

Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије: финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха, потраживања, финансијска средства расположива за продају и инвестиције које се држе до доспећа. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских средстава у моменту иницијалног признавања. Имајући у виду званичне прописане обрасце биланса стања, Друштво је сва своја финансијска средства, приказало у билансу стања у оквиру позиција дугорочни финансијски пласмани, потраживања, финансијски пласмани и готовински еквиваленти и готовина.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Друштво обавезало да ће купити или продати финансијско средство. Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијска средства која се не исказују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха. Зајмови и потраживања и инвестиције која се држе до доспећа се исказују по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

а) Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају су недериватна финансијска средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована као потраживања, инвестиције које се држе до доспећа или финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха. Финансијска средства расположива за продају су пласмани за које постоји намера држања у неодређеном временском периоду, који могу бити продати због потребе за ликвидношћу или услед промене каматних стопа, девизних курсева или тржишних цена.

Почетно мерење финансијских средстава која су расположива за продају врше се по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини односно стицању. Накнадно мерење финансијских средстава која су расположива за продају се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства или у случају одсуства активног тржишта, на основу најбоље процене Друштва о износу фер вредности наведених улагања коришћењем метода дисконтовања новчаних токова.

Добици и губици од усклађивања вредности признају се у корист, односно на терет ревалоризационих резерви у оквиру капитала све до отуђења тих финансијских средстава када се ревалоризационе резерве преносе у биланс успеха. Промена амортизоване вредности ових финансијских средстава се признаје као приход од камата у билансу успеха. Смањење вредности услед постојања објективног доказа умањења вредности, признаје се као добитак или губитак периода.

б) Финансијска средства која се држе до доспећа

Улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа вреднују се по амортизованој вредности, коришћењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вредност је набавна вредност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вредности и износа доспећа и умањена за отплате главнице и за било који отпис услед обезвређивања или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућих готовинских плаћања до доспећа.

Приходи настали у периоду држања хартија од вредности у портфолију Друштва се приказују као приходи од камата. Све куповине и продаје хартија од вредности се рачуноводствено евидентирају у моменту трансакције.

в) Финансијска средства намењена трговању

Финансијска средства намењена трговању представљају део портфолија финансијских средстава којима Друштво управља и за који постоји доказ да су:

- стечена са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности,
- финансијска средства за краткорочно остваривање добити или
- деривати финансијских средстава и деривати финансијских обавеза (осим ако представљају део ефективног хеџинг инструмента).

Финансијска средства намењена трговању се иницијално вреднују по фер вредности. Фер вредности код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно

приписати куповини/стицању/издавању финансијског средства. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет биланса успеха у тренутку куповине/стицања/издавања. Фер вредност финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је уобичајена трансакциона цена.

Накнадно мерење финансијских средстава намењених трговању се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промене фер вредности финансијских средстава намењених трговању обухватају се у корист/на терет биланса успеха периода у коме су настале.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

а) Потраживања и пласмани

Почетно мерење потраживања и пласмана и врши се по набавној вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховом издавању). Накнадно вредновање потраживања и пласмана врши се по амортизованој набавној вредности применом ефективне каматне стопе. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која дисконтује процењене будуће новчане токове (приливе и одливе) на иницијалну књиговодствену вредност кредита или пласмана (садашњу вредност), за очекивани век трајања кредита или пласмана. Добици и губици услед амортизације се признају у нето износу у корист и/или на терет биланса успеха. Приходи по основу камата и накнада обрачунавају се применом ефективне каматне стопе на амортизовану вредност.

Краткорочна потраживања мере се по вредностима из оригиналне фактуре. Ако се вредност у фактури исказује у иностраној валути, врши се прерачунавање по курсу важећем на дан трансакције. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода или на терет расхода. Потраживања исказана у иностраној валути на дан биланса прерачунавају се према важећем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Исправка вредности потраживања

Уколико постоји вероватноћа да Друштво неће бити у стању да наплати све доспеле износе према уговореним условима, руководство процењује износ исправке вредности којом се потраживања своде на реалну вредност. Друштво процењује вредност и наплативост потраживања, односно одговарајућу појединачну вредност тих потраживања на основу појединачне процене дужника.

Друштво ће вршити појединачну исправку вредности потраживања у висини целокупног потраживања по појединачној фактури за: потраживања која нису наплаћена у року од 90 дана од дана доспелости и потраживања са сумњивим или спорним правним основом.

Појединачна исправка вредности ће се вршити када постоји објективан доказ да је дошло до умањења вредности, односно могуће ненаплативости потраживања.

За потраживања која су настала из основне делатности, а која нису обухваћена појединачном исправком, Друштво ће вршити процену вредности у даљем тексту (општа исправка) на нивоу укупних потраживања једног пословног партнера у даљем тексту (дужник) према следећим критеријумима:

- историје сарадње са дужником;
- доцње у измиривању доспелих обавеза;
- финансијске способности дужника;
- значаја сарадње са дужником за будуће пословање Друштва.

Под историјом сарадње са дужником подразумева се однос наплаћених и фактурисаних доспелих потраживања у последње 3 године које претходе години обрачуна исправке.

д) Готовински еквиваленти и готовина

Под готовинским еквивалентима и готовином се подразумевају новчана средства у динарима и иностраној валути, средства на динарским и девизним рачунима код пословних банака.

Готовински еквиваленти и готовина у домаћој валути изражавају се у номиналној вредности у динарима.

Готовински еквиваленти и готовина у иностраној валути се процењују применом средњег курса Народне банке Србије за односну валуту на дан биланса.

Процењивање позиција готовине врши се:

- готовина у домаћој валути се процењује по номиналној вредности,
- готовина у иностраној валути се процењује применом средњег курса Народне банке за односну валуту на дан биланса,
- средства на девизним рачунима код пословних банака процењују се по номиналној вредности применом средњег курса Народне банке за односну валуту на дан биланса.

Сва накнадна вредновања позиција готовински еквиваленти и готовина на дан биланса признају се као приходи или расходи у билансу успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

ђ) *Финансијске обавезе*

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- а) предаја готовине или другог финансијског средства другом лицу или
- б) размена финансијских инструмената са другим правним лицима.

Приликом почетног признавања обавеза Друштво мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштenu вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови представљају расходе периода у коме су плаћени.

Након почетног признавања Друштво мери све финансијске обавезе по амортизованој вредности, осим обавеза које држи ради трговања и деривата који представљају обавезе које мери по поштеној вредности. Друштво на дан 31. децембар 2022. године и за упоредни период нема обавеза које држи ради трговања и деривата који представљају обавезе које мери по фер вредности.

Престанак признавања

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Друштва, од момента када је Друштво уговорним одредбама везано за тај инструмент. Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Политика у примени од 1.1.2023. године

У складу са МСФИ 9 Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије: она која се накнадно одмеравају према фер вредности (било кроз укупни резултат или кроз биланс успеха) и она која се одмеравају према амортизованој вредности. Класификација се врши на основу:

- а) пословног модела Друштва за управљање финансијским средствима и
- б) карактеристика уговорених токова готовине финансијског средства.

Финансијско средство ће се одмеравати по амортизованој вредности ако су оба наведена услова испуњена:

- Финансијско средство се држи у оквиру пословног модела чији циљ је држање финансијских средстава ради наплате уговорених токова готовине, и
- Услови уговора финансијског средства на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплата главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Након почетног признавања, накнадна мерења се врше по амортизованој вредности коришћењем уговорене каматне стопе, умањене за исправку вредности по основу обезвређења и директног обезвређења. Амортизована вредност се обрачунава узимајући у обзир све трошкове одобравања кредита као и све попусте или премије у вези са измирењем обавеза.

Финансијско средство ће се мерити по фер вредности кроз осталу свеобухватну добит ако су испуњена оба услова:

- финансијско средство се држи у оквиру пословног модела чији се циљ постиже прикупљањем уговорених новчаних токова и продајом финансијске имовине и
- услови уговора о финансијској имовини на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплата главнице и камате на преостали износ главнице.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Након почетног признавања, финансијска средства по фер вредности кроз остале резултате исказују се по фер вредности. Нереализовани добици и губици по основу финансијских средстава по фер вредности кроз остале резултате евидентирају се у оквиру ревалоризационих резерви, све док се финансијска имовина не прода, наплати или реализује на други начин, или до обезвређења средства. Када се финансијска средства класификована као финансијска средства по фер вредности кроз остале резултате отуђују или када се њихова вредност умањи, кумулативна усклађивања фер вредности призната у оквиру капитала евидентирају се у билансу успеха.

Финансијско средство се одмерава по фер вредности кроз биланс успеха осим уколико се не одмерава по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали укупни резултат. Додатно, приликом почетног признавања Друштво може неопозиво да назначи финансијско средство које иначе захтева да се одмерава по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали укупни резултат, по фер вредности кроз биланс успеха ако се на тај начин елиминише или значајно смањује рачуноводствена неусаглашеност која би иначе настала.

Рекласификација финансијских инструмената се врши само када дође до промене пословног модела управљања портфолиом у целини. Рекласификација има проспективни ефекат и спроводи се од почетка првог извештајног периода након промене пословног модела.

Процена пословног модела

Пословни модел се процењује са циљем утврђивања да ли се средство са искључивим плаћањем главнице и камате класификује по амортизованој вредности или фер вредности кроз остали укупни резултат. Пословним моделом се утврђује да ли новчани токови настају из прикупљања уговорених новчаних токова, продаје финансијског средства или оба.

Пребијање финансијских инструмената

Финансијска средства и обавезе се пребијају тако да се нето износ исказује у билансу стања ако и само ако постоји тренутно законско право на пребијање признатих износа и када постоји намера за измирење на нето основи или истовремено реализације средства и измирење обавезе.

При почетном признавању Друштво одмерава финансијско средство према његовој фер вредности кроз биланс успеха, увећана за трансакционе трошкове који се директно приписују стицању финансијских средстава. Трансакциони трошкови финансијских средстава који се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха приказују се као расходи периода кроз биланс успеха.

Након почетног признавања, резервисања за очекиване кредитне губитке признаје се за финансијске средства која се одмеравају по амортизованој вредности и улагања у дужничке инструменте који се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат, узрокујући непосредни губитак.

г) *Потраживања*

Потраживање од цедената и ретроцедената и остала потраживања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованој вредности користећи методу ефективне каматне стопе, умањење за исправку потраживања обрачунату у складу са методологијом Друштва чије су основе испод наведене.

Потраживања од цедената и ретроцедената представљају износе које купци дугују за продате производе или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања уколико он траје дуже), класификује се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства тј. дугорочна потраживања.

Остала потраживања која нису из послова осигурања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованој вредности користећи методу ефективне каматне стопе, умањене за очекиване кредитне губитке.

Исправка вредности потраживања

Уколико постоји вероватноћа да Друштво неће бити у стању да наплати све доспеле износе према уговореним условима, руководство процењује износ исправке вредности којом се потраживања своде на реалну вредност. Друштво процењује вредност и наплативост потраживања, односно одговарајућу појединачну вредност тих потраживања на основу појединачне процене дужника.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Друштво ће вршити појединачну исправку вредности потраживања у висини целокупног потраживања по појединачној фаktури за: потраживања која нису наплаћена у року од 90 дана од дана доспелости и потраживања са сумњивим или спорним правним основом.

Појединачна исправка вредности ће се вршити када постоји објективан доказ да је дошло до умањења вредности, односно могуће ненаплативости потраживања.

За потраживања која су настала из основне делатности, а која нису обухваћена појединачном исправком, Друштво ће вршити процену вредности у даљем тексту (општа исправка) на нивоу укупних потраживања једног пословног партнера у даљем тексту (дужник) према следећим критеријумима:

- историје сарадње са дужником;
- доцње у измиривању доспелих обавеза;
- финансијске способности дужника;
- значаја сарадње са дужником за будуће пословање Друштва.

Под историјом сарадње са дужником подразумева се однос наплаћених и фактурисаних доспелих потраживања у последње 3 године које претходе години обрачуна исправке.

Власнички инструменти

Друштво накнадно одмерава сва улагања у власнички капитал по фер вредности. Уколико руководство Друштва одлучи да се фер вредност добитка и губитка по основу улагања у власнички капитал прикаже у осталом укупном резултату, након престанка признавања улагања није могућа накнадна рекласификација добитка и губитка по основу фер вредновања у билансу успеха.

Дивиденде од таквих улагања и даље се признају у билансу успеха као остали приход, када се установи право Друштва да прими исплату.

д) Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и остала краткорочно високо ликвидна улагања са доспећем до три месеца и мање.

Готовински еквиваленти и готовина у складу са захтевима МСФИ 9 се сврставају у категорију финансијских средстава која се одмеравају по амортизованој вредности из разлога што се држе ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате и нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха.

ђ) Финансијске обавезе

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- а) предаја готовине или другог финансијског средства другом лицу или
- б) размена финансијских инструмената са другим правним лицима.

Приликом почетног признавања обавеза Друштво мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштenu вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови представљају расходе периода у коме су плаћени.

Отпис

Отпис финансијских средстава се врши, у целости или делимично, када Друштво искористи све могућности наплате и закључи да не постоје разумна очекивања да је наплату могуће извршити тј. када Друштво нема оправданих очекивања да ће повратити финансијско средство у целости или његов део. Отпис представља догађај престанка признавања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Друштво може отписати финансијска средства која су и даље у процесу принудне наплате, тамо где покуша да наплати средства која потражује, а где не постоји разумна очекивања да ће наплата бити извршена.

Признавање и престанак признавања

Куповина или продаја финансијских средстава се признаје на дан трансакције, односно на дан када се Друштво обавезе да изврши куповину или продају средства.

Престанак признавања финансијских средстава се врши по истеку права на новчане токове од финансијских средстава које имају за последицу значајну измену новчаних токова од финансијског средства, или по преносу истих, при чему Друштво преноси суштински све ризике и користи од власништва. Такође, финансијско средство престаје да се признаје када се догоде накнадне измене уговорених услова финансијског средства који имају за последицу значајну измену новчаних токова од финансијског средства.

Финансијске обавезе престају да се признају када се обавеза утађена уговором измири, откаже или истекне њено важење.

Модификација

Када се уговорни токови готовине финансијског средства поново договарају или се на други начин модификују, а поновно договарање или модификовање немају за резултат престанак признавања тог финансијског средства у складу са МСФИ 9. Друштво процењује да ли измена уговорених новчаних токова значајна, имајући у виду следеће факторе: значајну промену каматне стопе или побољшање услова кредита, који у знатној мери утичу на кредитни ризик повезан са имовином, или пак значајан продужетак рока враћања зајма када зајмопримац нема финансијских потешкоћа.

Уколико се измењени услови значајно разликују, права на новчане токове од првобитних средстава истичу, и Друштво престаје да признавањем првобитних финансијских средстава и врши признавање новог средства према његовој фер вредности.

Било која разлика између књиговодствене вредности средства чије је признавање престало и фер вредности новог значајног измењеног средства се признаје у билансу успеха, осим уколико се суштина разлике односи на капиталне трансакције са власницима.

Обезвређење финансијских средстава

Друштво унапред процењује очекиване кредитне губитке (ECL) по финансијским средствима мереним по амортизованој вредности и фер вредности кроз остали резултат и признје нето губитке по основу обезвређења на сваки дан извештавања.

Мерење ECL одражава:

- Непристрасан и износ пондерисан вероватноћом који утврђује вредновањем низа могућих исхода,
- Временску вредност новца,
- Разумне и расположиве информације које су доступне без непотребних трошкова или напора на датум извештавања о претходним догађајима, тренутним условима и прогнозама будућих економских услова.

Финансијска средства која се мере по амортизованој вредности и уговорна средства се приказују у билансу стања умањени за очекивани кредитни губитак. За финансијска средства која се мере по фер вредности кроз остали укупни резултат очекивани кредитни губитак се признаје у билансу успеха, а остале промене вредности се признају у осталом укупном резултату.

Општи модел обезвређења финансијских средстава – тростепни модел

Друштво признаје тростепни модел обезвређења која се базира на променама у кредитном квалитету након иницијалног признавања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Финансијски инструмент који није кредитно обезвређен при иницијалном признавању се класификује у Ниво 1. Финансијска средства у Нивоу 1 имају очекивани кредитни губитак који се мери по вредности једнакој делу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века средства, који је последица могућих догађаја неизвршења обавеза у наредних 12 месеци или до истека уговора, уколико је тај период краћи („12 месеци ECL“).

Уколико се идентификује значајан пораст кредитног ризика након иницијалног признавања, средство се рекласификује у Ниво 2 и његов значајни очекивани кредитни губитак који се мери по вредности једнакој делу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века средства, тј до истека важења уговора али узимајући у обзир очекиване авансе, ако постоје (ECL) целокупног животног века инструмента).

Уколико Друштво утврди да је финансијско средство кредитно обезвређено, средство се рекласификује у Ниво 3 и његов очекивани кредитни губитак се мери као ECL) целокупног животног века.

Кад се дефинише неизвршење обавеза у сврху утврђивања ризика од настанка неизвршења обавеза, Друштво примењује дефиницију неизвршење обавеза која је доследна са дефиницијом коришћеном за интерно управљање кредитним ризиком за релевантан финансијски инструмент и разматра квалитативне индикаторе (нпр. финансијске ковенанте), када је прикладно. У сврху мерења очекиваних кредитних губитака, процена очекиваних новчаних мањкова одржава новчане токове очекиване из колатерала и других инструмената обезбеђења кредита који су део уговорених услова и који се не признају посебно.

Друштво признаје износ очекиваних кредитних губитака (или их укида) у Билансу успеха као добитак или губитак по основу обезвређења.

3.6. Техничке резерве

Имајући у виду званичне прописане обрасце биланса стања, Друштво је све своје техничке резерве, приказало у билансу стања у оквиру позиција дугорочна резервисања и пасивна временска разграничења.

Друштво је формирало техничке резерве у складу са Законом о осигурању, Одлуком Народне банке Србије о техничким резервама и следећим правилницима:

- Правилник о формирању и начину обрачуна математичке резерве;
- Правилник о образовању резерви за преносне ремије;
- Правилник о образовању резерви за неистекле ризике;
- Правилник о образовању резерви за бонусе и попусте;
- Правилник о образовању резервисаних штета;
- Правилник о образовању резерви за изравнање ризика.

Техничке резерве се формирају по врстама осигурања, а њихово повећање се врши у корист расхода, а смањење, односно укидање врши се у корист прихода периода.

Математичка резерва

Математичка резерва Друштва се утврђује на основу Правилника о образовању математичке резерве донетог на основу Одлуке Народне банке Србије о техничким резервама. Обрачун математичке резерве врши цедент по важећим техничким основама које је одобрила Народна банка Србије. У складу са праксом реосигуравача обрачунату математичку резерву са потписом овлашћеног актуара цедент доставља реосигуравачу Пасивна математичка резерва цедента представља активну математичку резерву Друштва. У складу са законском регулативом преносна премија чини саставни део математичке резерве.

Математичка резерва осигурања закључених у инострану валути обрачунава се посебно за сваку валуту и исказује у тој валути и у динарима, према званичном средњем курсу динара на дан обрачуна ове резерве.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Преносна премија

Резерве за преносне премије се утврђују на основу Правилника о образовању резерви за преносне премије донетог на основу Одлуке Народне банке Србије о техничким резервама.

Обрачун резерви за преносне премије врши се преваходно методом *pro rata temporis*. Овом методом се утврђују резерве у случајевима равномерне расподеле ризика током времена, што је и карактеристика постојећег портфеља Друштва. Код уговора о реосигурању код којих се висина покрића мења у току трајања реосигурања, метод *pro rata temporis* примењује се у складу с променом висине покрића у току трајања осигурања. Обрачун преносне премије врши се и случајевима када се висина осигуравајућег покрића линеарно мења у току трајања покрића, применом посебног обрасца. За специфичне случајеве мењања висине покрића током периода осигурања омогућене су и примене других актуарски признатих метода.

Основицу за обрачун ових резерви представља укупна премија реосигурања утврђена уговором о реосигурању.

Преносна премија представља део премије који се односи на наредни обрачунски период. У складу са актима пословне политике, обрачун преносне премије врши се последњег дана текућег обрачунског периода и на дан преноса портфеља.

Резерве за неистекле ризике

Резерве за неистекле ризике се утврђују на основу Правилника о образовању резерви за неистекле ризике донетог на основу Одлуке Народне банке Србије о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017).

Обрачун резерви за неистекле ризике врши се методом којом се проверава довољност преносне премије за очекиване расходе Друштва у наредном периоду на име очекиваних трошкова и очекиваних износа штета, а по уговорима из текућег периода.

Резерве за неистекле ризике се образују само у случају када се обрачуном утврди да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа резерви за преносне премије.

Очекивани износи трошкова се утврђују као збир очекиваних трошкова управе и очекиваних осталих трошкова спровођења. Очекивани трошкови управе и остали трошкови спровођења се процењују на основу учешћа остварених трошкова у меродавној премији у текућем обрачунском периоду и применом истог на преносну премију.

Очекивани износи штета обрачунавају се коришћењем начела актуарске струке и правила струке осигурања, применом релевантних актуарских и статистичких метода. Користи се трогодишњи остварени просек рација штета по врстама осигурања на крају сваке пословне године, као меродавни показатељ очекиваног рација у будућем периоду.

Резервисане штете

Резерве за настале пријављене, а нерешене штете утврђују се на основу процене и добијених пријава од стране цедента.

Резерве за настале пријављене, а нерешене штете утврђују се на основу података о резервисаним штетама добијених од стране цедента као и узимањем у обзир свих познатих и релевантних података о свакој појединачној штети, процене и добијених пријава од стране цедента.

Резервација за настале непријављене штете је формирана применом паушалне методе у свим врстама осигурања (паушална метода дефинисана Одлуком о техничким резервама донетом од стране Народне банке Србије и резерве за настале непријављене штете обрачунавају се на основу података о решеним и резервисаним насталим пријављеним, а нерешеним штетама), осим код осигурања аутоодговорности, где су приликом обрачуна примењене Chain Ladder метода на основу троуглова пријављених штета, Chain Ladder метода на основу троуглова ликвидираних штета и Метода очекиване квоте штета, а усвојени метод за 2020. годину је Chain Ladder метода на основу троуглова ликвидираних штета. Chain Ladder метода узима у обзир решене и пријављене штете настале по годинама, с тим да се за почетну 2009. годину узимају решене штете настале у 2009. години и ранијим годинама.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Друштво у свим уговорима о реосигурању домаће аутоодговорности има уговорену Sunset Clause – по којој је рок за пријаву штете од стране цедента 5 година, а након чега реосигуравач више нема обавезу по штетама.

Резерве (резервисања) за изравнање ризика

Правилником о обрачуну резерви за изравнање ризика регулише се поступак и начин резервације за изравнање ризика које се утврђују за реосигурање кредита. Резервација се формира, односно повећава само у случају остварења позитивног нето резултата у овој врсти осигурања.

3.7. Бенефиције за запослене

Краткорочне бенефиције за запослене

Краткорочне бенефиције за запослене мере се на недисконтној основи и признају као расход када је доступна одговарајућа услуга. Компанија признаје обавезу и трошак за износ за који се очекује да ће бити исплаћен као бонус или као део добити ако Друштво има тренутну законску или изведену обавезу да изврши таква плаћања као резултат прошлих услуга запосленима и ако одговорност се може проценити веродостојно.

Дефинисани планови доприноса

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца, у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Друштво је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Дефинисани планови бенефиција

У складу са колективним уговором, Друштво је у обавези да исплати отпремнине при одласку у пензију у висини две просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, или три месечне зараде коју је запослени остварио за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, односно у висини три просечне зараде исплаћене у Друштву за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, ако је то за запосленог повољније.

Поред тога, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Друштву. Јубиларна награда се утврђује на основу износа просечне месечне зараде Друштва, остварене у месецу који претходи месецу исплате, и то у распону од једне до три зараде, зависно од трајања непрекидног рада код послодавца.

Друштво је обрачунало и исказало дугорочне обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда применом сопственог актуарског обрачуна, у складу са захтевима рачуноводствених стандарда применљивих у Србији. Отпремнине по основу споразумног раскида радног односа евидентирани су на терет биланса успеха текуће године.

Дефинисани планови бенефиција се обрачунавају годишње од стране овлашћеног актуара, коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања. Садашња вредност дефинисаних планова бенефиција је одређена дисконтовањем очекиваних будућих исплата.

Актуарски добици или губици проистекли из искуствених корекција и промена у актуарским очекивањима дугорочних обавеза по основу отпремнина признају се у корист или на терет осталог резултата у периоду када настану.

Трошкови стечених права запослених се признају директно до нивоа до кога су накнаде већ искоришћене, или се амортизују по пропорционалној основи током просечног периода у коме ће се накнаде искористити. Дугорочне обавезе по основу утврђених планова бенефиција у билансу стања представљају садашњу вредност очекиваних будућих исплата запосленима и коригованих за трошкове стечених права.

Трошкови и обавезе везане за остале дугорочне бенефиције се утврђују као за утврђене планове бенефиција, осим што се трошкови стечених права признају у периоду када настану.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3.8. Порези и доприноси

а) Порески расход периода

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% (2023: 15%) на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите.

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

б) Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити. Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати, односно обавеза измирити.

в) Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, доприносе на терет послодавца по основу примања запослених, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким и општинским прописима.

г) Трансферне цене

Порески биланс за 2023. годину није предат до дана финансијских извештаја Друштва с обзиром да је рок за предају 30.06.2024. године. Друштво је обрачунало пореске ефекте на бази Закона о порезу на добит правних лица. Друштво није завршило студију трансферних цена, али руководство сматра да по овом основу неће имати материјално значајне ефекте на 2023. годину јер до сада Друштво није имало, или је имало минималне корекције по основу трансакција са повезаним лицима, које нису утицале на износ опорезиве добити, а у 2023. години није било значајнијих измена у врстама услуга у односу на претходну годину.

3.9. Приходи

Приходи обухватају приходе од редовних активности Друштва и добитке. Приходи обухватају пословне приходе (приходе од премије реосигурања, приходе по основу учешћа у накнади штета, приходе од регресираних штета, приходе по основу провизије из послова реосигурања, приходе од инвестирања средстава реосигурања, финансијске приходе осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности, приходе од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности и остале приходе).

На рачунима прихода обухватају се и приходи од укидања и смањења резервисања, приходи од усклађивања вредности остале имовине и други приходи.

Приходи од премија

Приходе од премије реосигурања представљају износи фактурисане премије умањени за износ премије који припада наредном обрачунском периоду (преносна премија). Премија се састоји од функционалне односно техничке премије и режијског додатка. Режијски додаток користи се за покриће трошкова спровођења реосигурања.

Приходи су исказани по фактурисаној вредности за период на који се односе.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Приходи од инвестирања

Приходе од инвестирања средстава реосигурања чини део финансијских и део осталих прихода. Финансијске приходе који улазе у приходе од инвестирања средстава реосигурања чине: приходи од камата по основу депозита и дужничких хартија од вредности, позитивне курсне разлике из депозита, текућих рачуна и приходи по основу остварене дивиденде. Део осталих прихода који чине приходе од инвестирања су приходи настали од усклађивања вредности финансијских пласмана, дугорочних и краткорочних.

Финансијски приходи

Финансијске приходе осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности чине: позитивне курсне разлике (реализоване и обрачунске) настале по основу потраживања и обавеза, позитивне курсне разлике из исправке потраживања и приходи настали по основу валутне клаузуле.

Политике везане за мерење и признавање прихода од инвестирања и финансијских прихода и расхода су дате у оквиру релевантних позиција биланса стања.

Приходи од камата и дивиденди остварују се по основу улагања, односно давања сопствене имовине на употребу другим правним лицима. Ови приходи признају се:

- Приходи од камата признају се коришћењем метода ефективне каматне стопе;
- Приходи од дивиденди признају се у моменту када се утврде права акционара/деоничара да приме исплату.

Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине

Приходе од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности чине приходи од потраживања која су у претходном обрачунском периоду индиректно отписана на терет расхода периода, а у наредној години су наплаћена и остали приходи од усклађивања вредности имовине.

Добици

Добици представљају повећање економских користи и као такви по природи нису различити од прихода. Добици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију прихода, али не морају да проистекну из редовних активности.

Добици укључују добитке проистекле из продаје дугорочних средстава, као и нереализоване добитке. Добици се приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће расходе.

Сви реализовани и нереализовани добитци по основу промене тржишне вредности финансијских средстава намењених трговању се признају у корист или на терет биланса успеха.

Сви реализовани и нереализовани добитци по основу промене тржишне вредности финансијских средстава расположивих за продају се признају у корист или на терет капитала и исказују се у Извештају о осталом резултату.

3.10. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Друштва и губитке. На рачунима расхода обухватају се пословни расходи и основне делатности, расходи од инвестирања средстава реосигурања, финансијски расходи осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности, расходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности и остали расходи.

Расходи накнаде штета

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања представљају расходе за исплату штета који се утврђују на основу уговора, акта пословне политике, односно општих аката Друштва. Ови расходи укључују и расходе процене штета и друге расходе дефинисане актима друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Расходи од инвестирања

Расходе од инвестирања средстава реосигурања чини део финансијских и део осталих расхода. Финансијске расходе који улазе у расходе од инвестирања средстава реосигурања чине негативне курсне разлике из депозита и хартија од вредности. Део осталих расхода који чине расходе од инвестирања средстава реосигурања су расходи настали од усклађивања вредности финансијских пласмана, дугорочних и краткорочних.

Финансијски расходи

Финансијске расходе осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности чине негативне курсне разлике (реализоване и обрачунске) настале по основу потраживања и обавеза, негативне курсне разлике из исправке потраживања и расходи настали по основу валутне клаузуле.

Расходи по основу дугорочних резервисања

Расходи по основу дугорочних резервисања и функционалних доприноса произилазе из повећања: математичке резерве животних осигурања, осим добровољног пензијског осигурања, резервисања за изравнање ризика и резервисања за отпремнине и јубиларне награде.

Расходи за резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда произилазе из повећања резервисања за отпремнине и јубиларне награде у односу на претходни обрачунски период.

Политике везане за мерење и признавање расхода функционалних доприноса су дате у оквиру релевантних позиција биланса стања.

Губици

Губици представљају смањења економских користи и као такви нису по својој природи различити од других расхода. Губици укључују губитке који су произашли из продаје дугорочних и краткорочних средстава. Расходи, такође, укључују нереализоване губитке по основу курсних разлика.

3.11. Трошкови пословања и трошкови спровођења реосигурања

Укупни трошкови пословања у који се односе на трошкове амортизације и резервисања, трошкове материјала, енергије, услуга и нематеријалне трошкове и трошкове зарада, накнада и других личних расхода расподељују се по месту настанка на трошкове спровођења осигурања (трошкове управе, прибаве, остале трошкове спровођења осигурања, расходе извиђај, процену, ликвидације и исплате штета а затим се распоређују на врсте реосигурања према дефинисаном кључу.

Под трошковима прибаве се подразумевају трошкови настали приликом обављања пословних активности реосигурања са сврхом повећања или одржавања постојећег обима послова и прихода по истим.

Под трошковима извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета се подразумевају трошкови настали приликом обављања пословних активности извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета.

Под трошковима управе се подразумевају сви административни трошкови који се не односе непосредно на закључивање уговора о реосигурању, ликвидацију штета и инвестициону активност Друштва.

Трошкове спровођења осигурања чине трошкови управе, прибаве и остали трошкови спровођења осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Следећи рачуни класификују се на категорију трошкова како следи:

- Трошкови амортизације у целини се аналитички опредељују на „трошкове управе“;
- Трошкови пореза и доприноса у целини се аналитички опредељују на посебну аналитику „остали трошкови спровођења реосигурања“;
- Доприноси коморама из зарада на терет послодавца и Чланарина Удружењу осигуравајућих организација - у целини се опредељују на „трошкове управе“;
- Накнаде за банкарске услуге аналитички се опредељују у целини на „трошкове прибаве“;
- Трошкови накнада члановима надзорног одбора и комисије за ревизију се не распоређују, тј. аналитички се опредељују у целини на „трошкове управе“.

Место настанка се опредељује на основу стварног трошка који је назначен на рачуноводственој исправи. Уколико није могуће утврдити стварно место трошка, расподела се врши према кључу за расподелу нераспоређених износа.

Кључ за расподелу износа индиректних трошкова у текућем обрачунском периоду у категорије трошкова је број ангажованих на пословима управе, прибаве, извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета на крају обрачунског периода. Расподела трошкова извиђаја, процене и ликвидације штета по врстама осигурања врши се по кључу учешће ликвидираних штета за врсту осигурања у односу на укупно ликвидиране штете обрачунског периода.

Трошкови спровођења осигурања се признају у периоду у коме су настали тј. Друштво не врши разграничење трошкова прибаве у сразмери резерве за преносне премије и укупне премије.

3.12. Пословне промене у иностраној валути

Пословне промене настале у иностраној валути (валути која није функционална) су прерачунате у извештајну валуту по званичном средњем курсу НБС који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у извештајну валуту по званичном средњем курсу НБС који је важио на тај дан.

Курсне разлике, настале као резултат прерачунавања, исказују се у корист прихода или на терет расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

4. СТАЛНА ИМОВИНА

4.1. Некретнине, постројења и опрема

Кретање на рачунима опреме и нематеријалних улагања, дата су у следећој табели:

У хиљадама динара	У хиљадама динара				Укупно
	Опрема	Објекти и опрема по МСФИ 16	Улагање у туђа основна средства	Аванси за набавку основних средстава	
Набавна вредност					
Стање - 1. јануар 2022	32.109	61.685	-	-	93.794
Набавка током периода	3.839	-	-	-	3.839
Расходовање	(1.205)	-	-	-	(1.205)
Остала повећања	-	99.424	20.797	9.942	130.163
Остала смањења	-	(46.834)	-	-	(46.834)
Стање - 31. децембар 2022	34.743	114.275	20.797	9.942	179.757
Набавка током периода	3.551	-	-	-	3.551
Расходовање	(771)	-	-	-	(771)
Остала повећања	-	565	-	1.565	2.130
Остала смањења	-	-	-	(2.639)	(2.639)
Стање - 31. децембар 2023	37.523	114.840	20.797	8.868	182.028

	У хиљадама динара				Укупно
	Опрема	Објекти и опрема по МСФИ 16	Улагање у туђа основна средства	Аванси за набавку основних средстава	
Исправка вредности					
Стање - 1. јануар 2022	22.583	12.124	-	-	34.707
Амортизација периода	3.173	12.396	-	-	15.569
Расходована отписана вредност	(1.126)	(18.024)	-	-	(19.150)
Остала смањења	-	-	-	-	-
Стање - 31. децембар 2022	24.630	6.496	-	-	31.126
Амортизација периода	4.333	23.050	4.159	-	31.542
Остала смањења	-	-	-	-	-
Расходована отписана вредност	(735)	-	-	-	(735)
Стање - 31. децембар 2023	28.228	29.546	4.159	-	61.933
Садашња вредност					
31. децембар 2022	10.113	107.779	20.797	9.942	148.631
Стање - 31. децембар 2023	9.295	85.294	16.638	8.868	120.095

Као инструмент обезбеђења уредног плаћања закупнине у Пословном центру „Три листа дувана“ у улици Булевар краља Александра 18/1, Друштво је даваоцу закупа уплатило износ у висини три закупнине и три оперативна трошка закупа. На основу наведеног у пословним књигама је признат аванс у висини од 8.868 хиљада динара

Да би се пословни простор узет у закуп привео намени и завршили грађевински радови Друштво је издвојило одређена средства. Ово улагање у износу од 20.797 хиљада динара у пословним књигама признато је као улагање у туђе некретнине, сагласно одредбама МРС 16- Некретнине, постројења и опрема и амортизоваће се у року трајања закупа. Садашња вредност улагања у туђе некретнине износи 16.638 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

4.2. Дугорочни финансијски пласмани

4.2.1. Инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности

	У хиљадама дин	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Дужничке ХОВ - издавалац Република Србија	23.955	23.989*
Остале дугорочни финансијски пласмани	927	1.138
Исправка вредности по МСФИ 9	(39)	-
Стање на дан	24.843	25.127

Дужничке ХОВ - издавалац Република Србија се односе на обвезнице Републике Србије номиналне вредности ЕУР 200.000 са каматном стопом од 5.85% које доспевају 16. фебруара 2026. године.

5. ОБРТНА ИМОВИНА

5.1. Потраживања

Потраживања	У хиљадама дин	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
За премију реосигурања	2.925.220	2.920.024
Од реосигуравача и ретроцесионара	497.010	740.270
За регресе	3.763	14.559
Остала потраживања	69.887	45.347
Свега бруто вредност потраживања	3.495.880	3.720.199
Исправка вредности потраживања		
За премију реосигурања	(170.271)	(246.177)
Од реосигуравача и ретроцесионара	(99.443)	(111.103)
За регресе	-	-
Остала потраживања	-	-
Свега исправка вредности потраживања	(269.714)	(357.280)
	3.226.166	3.362.920

Раст потраживања по основу премије реосигурања је последица пораста прихода од премије реосигурања.

Потраживања од реосигуравача и ретроцесионара исказана у нето износу од 397.567 хиљада динара односе се на потраживања по основу учешћа у накнади штета у земљи и иностранству, сумњива и спорна потраживања по основу учешћа у накнади штета умањена за исправку вредности истих.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

5.2. Финансијски пласмани

Финансијски пласмани Друштва састоје се од:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар. 2022.
Власничке ХоВ по фер вредности кроз остали резултат	54.410	50.343
Дужничке хартије по фер вредности кроз остали резултат	760.001	743.668
Краткорочни депозити код банака	2.981.485	2.788.579
Остали краткорочни финансијски пласмани	-	49.772
Стање на дан	3.795.896	3.632.362

Износ обезвређења хартија од вредности које се признају по фер вредности кроз остали резултат и чија се вредност у билансу стања не умањује сходно одредбама МСФИ 9 на дан 31. децембра 2023. године износи РСД 1,426 хиљада.

Власничке ХОВ по фер вредности кроз остали резултат расположиве за продају састоје се од:

Назив правног лица	Седиште		У хиљадама динара	
	правног лица	% учешћа	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
<i>Учешћа у капиталу банака и других правних лица</i>				
Аеродром Никола Тесла	Београд	Испод 1%	48.755	45.057
Укупно			48.755	45.057
<i>Учешћа у капиталу осигуравајућих друштава</i>				
Ловћен осигурање а.д.	Подгорица	Испод 1%	675	676
Босна РЕ а.д.	Сарајево	Испод 1%	4.980	4.610
Укупно			5.655	5.286
			54.410	50.343

Власничке ХоВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат вреднују се по фер вредности. Промене фер вредности евидентирају се преко капитала, и исказане су у Извештају о осталом резултату.

Дужничке хартије које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат.

Врста ХОВ	31. децембар. 2023. године				31. децембар. 2022. године			
	Каматна стопа	Рок доспећа	Износ у EUR	Износ у хиљадама динара	Каматна стопа	Рок доспећа	Износ у EUR	Износ у хиљадама динара
Обвезнице РС 56773	1,10%	20.03.2025	1.887.578	221.175	1,10%	20.03.2025	1.890.168	221.759
Обвезнице РС 37286	2,75%	20.01.2024	-	203.166	2,75%	20.01.2024	-	198.432
Обвезнице РС 37286	2,75%	20.01.2024	-	101.751	2,75%	20.01.2024	-	99.094
Обвезнице РС 90335	2,09%	30.07.2025	-	233.909	2,09%	30.07.2025	-	224.383
			1.887.578	760.001			1.890.168	743.668

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

5.2.1. Краткорочни депозити код банака

Краткорочни депозити код пословних банака на дан 31. децембра 2023. године дати су како следи у наставку:

31.12.2023.	Каматна стопа	Рок доспећа	Износ у ЕУР	Износ у 000 дин
Адико банка	4,60%	19.07.2024	2.000.000	234.347
АИК банка а.д. Београд	4,40%	11.07.2024	1.000.000	117.174
Ерсте а.д Нови Сад	4,10%	21.06.2024	1.000.000	117.174
Ерсте а.д Нови Сад	4,80%	09.08.2024	500.000	58.587
Ерсте а.д Нови Сад	4,80%	14.08.2024	2.000.000	234.347
Халкбанк а.д. Београд	4,60%	25.09.2024	1.500.000	175.761
ОТП (Војвођанска) банка а.д. Нови Сад	6,00%	27.02.2024		200.000
ОТП (Војвођанска) банка а.д. Нови Сад	6,00%	29.02.2024		50.000
Српска банка а.д. Београд	6,80%	24.03.2024		200.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,30%	09.01.2024		100.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,30%	09.01.2024		200.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,30%	17.01.2024		100.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,30%	24.01.2024		100.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,30%	30.01.2024		100.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,30%	27.02.2024		100.000
Банка Поштанска штедионица а.д. Београд	6,20%	05.03.2024		200.000
Банка Поштанска штедионица а.д. Београд	6,20%	09.03.2024		250.000
Банка Поштанска штедионица а.д. Београд	6,20%	24.03.2024		150.000
Еуробанк Директна а.д. Београд	7,15%	26.01.2024		100.000
АИК банка а.д. Београд	6,65%	05.01.2024		200.000
Универзал банка у стечају а.д. Београд			892.591	104.588
Универзал банка (исправка вредности) а.д. Београд			(892.591)	(104.588)
Исправка вредности депозита по МСФИ 9				(5.905)
Свега:			8.000.000	2.981.485

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Краткорочни депозити код пословних банака на дан 31. децембра 2022. године дати су како следи у наставку:

31.12.2022.	Каматна стопа	Рок доспећа	Износ у ЕУР	Износ у 000 дин
Аддико банка а.д. Београд	1,20%	04.01.2023	1.000.000	117.322
Уникредит банка а.д. Београд	1,60%	15.06.2023	1.000.000	117.322
Банка Поштанска штедионица а.д. Београд	2,50%	01.01.2023	2.000.000	234.645
Аик Банка а.д. Београд	2,50%	10.02.2023	500.000	58.661
Еуробанк Директна а.д. Београд	1,95%	20.07.2023	2.000.000	234.645
Халкбанк а.д. Београд	1,60%	25.09.2023	1.500.000	175.984
Халкбанк а.д. Београд	2,55%	28.12.2022		100.000
Уникредит банка а.д. Београд	6,60%	05.01.2023		100.000
Уникредит банка а.д. Београд	6,80%	20.01.2023		100.000
Уникредит банка а.д. Београд	6,90%	28.02.2023		100.000
Уникредит банка а.д. Београд	7,00%	14.03.2023		100.000
Српска Банка а.д. Београд	7,10%	28.03.2023		100.000
ОТП (Војвођанска) банка а.д. Нови Сад	7,00%	28.03.2023		350.000
Еуробанк Директна а.д. Београд	6,80%	27.01.2023		100.000
Ерсте Банка а.д. Нови Сад	6,20%	30.01.2023		100.000
Еуробанк Директна а.д. Београд	6,85%	02.03.2023		50.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,70%	26.01.2023		100.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,90%	06.03.2023		100.000
Банка Интеза а.д. Београд	7,10%	09.03.2023		100.000
Аик Банка а.д. Београд	7,00%	09.01.2023		200.000
Аик Банка а.д. Београд	7,30%	13.03.2023		150.000
Универзал банка у стечају а.д. Београд			911.113	106.894
Универзал банка (исправка вредности) а.д. Београд			(911.113)	(106.894)
Свега:			8.000.000	2.788.579

На дан 31.12.2022. године остали краткорочни финансијски пласмани у вредност од 49.772 хиљада динара односе се на обавезницу РС број РСМФРСД76292 која је иницијално класификована као ХОВ која се држи до доспећа (по МСФИ 9 по амортизованој вредности) са годишњим приносом од 4,15% и доспећем 25.01.2023. године.

6. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023	31. децембар 2022.
Девизни текући рачуни	480.744	400.820
Динарски текући рачуни	270.287	326.882
Остала новчана средства	11.747	13.727
Исправка вредности по МСФИ 9	(1.212)	-
Стање на дан	761.567	741.429

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

7. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

7.1. Унапред плаћени трошкови и нефактурисани приход

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023	31. децембар 2022.
Унапред плаћени трошкови	1.822	2.196
Потраживања за нефактурисани приход	19.458	87.454
Стање на дан	21.280	89.650

Потраживања за нефактурисани приход износе 19.458 хиљада динара, а односе се на приходе текућег периода по основу штета које нису фактурисане али су обрачунате. Највеће учешће у нефактурисаним приходима у 2023. години има партнер Guy Carpenter & Company Ltd Лондон у износу од 6.659 хиљада динара (31. децембра 2022. године – 30.109 хиљада динара).

7.2. Техничке резерве које падају на терет реосигураваача и ретроцесионара

Укупан износ техничких резерви које падају на терет реосигураваача и ретроцесионара на дан 31. децембар 2023. године је 4.949.113 хиљада динара (31. децембра 2022. године – 3.282.958 хиљада динара). Преглед по врстама резерви, дат је у наставку:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Резерве за преносне премије које падају на терет реосигураваача	1.250.754	1.340.925
Резервисане штете које падају на терет реосигураваача	3.676.939	1.921.067
Пасивна математичка резерва	21.420	20.966
Стање на дан	4.949.113	3.282.958

8. КАПИТАЛ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Акцијски капитал	1.774.012	1.774.012
Остали капитал	3.446	3.446
Резерве	107.680	107.680
Нереализовани добици	18.071	16.974
Нереализовани губици	17.304	38.857
Нераспоређени добитак	1.401.823	929.624
Стање на дан	3.287.728	2.792.879

Чланом 27. Закона о осигурању је прописан лимит за обављање послова реосигурања од ЕУР 3.200.000, а Друштво на дан 31. децембар 2023. године има основни капитал у износу од ЕУР 15.169.428 (31. децембар 2022. године: ЕУР 15.150.202). Друштво се котира на берзи, цена акције на дан 31. децембар 2023. године износи 3.300 динара (31. децембар 2022. године: 2.000 динара) и већа је од номиналне вредности. Номинална вредност акције износи 1.810 динара. Тржишна капитализација Друштва износи ЕУР 27.603.345 (2022. година: ЕУР 16.708.097).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

На основу Решења Министарства привреде број 023-02-00037/2022-05348/21-1404 од 14.04.2022. године, а у складу са одредбама члана 280а до 280к Закона о осигурању („Службени гласник РС бр 139/14 и 44/21) и Одлуком Владе Републике Србије о издавању акција без накнаде ради преноса запосленима спровео се поступак уписа акција без накнаде по Јавном позиву за упис акција. Друштвени капитал који се преноси на запослене износи 30.154.600 динара и исказан је у 16.660 акција. Право на упис акција имали су држављани РС који су запослени или су били запослени у Друштву или у контролисаним друштвима субјекта преноса до највише 35 година provedеног у радном односу под условом да право на упис нису остварили у целости или делимично у складу са Законом о својинској трансформацији („Службени гласник“ РС 32/97 и 10/01) и Законом о приватизацији („Службени гласник“ РС бр. 8/01;18/03; 45/05; 123/07; 30/10; 93/12; 119/12; 51/14 и 52/14). Упис запослених и бивших запослених спроведен је у Централном регистру и депоу хартија од вредности и Агенцији за привредне регистре.

Компанија Дунав осигурање је власник 853.905 акција Друштва што представља 87,12% укупног акцијског капитала и 87,12% укупног основног капитала. На основу Јавног позива за упис акција емитовано је 16.660 акција. Запослени и бивши запослени који су стекли услове за упис акција укупно су уписали 7.761 акцију или 46,58%, док је остатак од 8.899 акција припало Акцијском фонду или 53,42%. На основу наведеног запослени и бивши запослени су постали власници 0,79% од укупно емитованих акција. Друштво је дана 27. априла 2023. године донело одлуку о расподели добити за 2022. годину и извршило исплату дивиденди у износу од РСД 247.222 хиљада динара.

8.1. Акционари

Акционари на дан 31. децембар 2023. године и 31. децембра 2022. године дати су у наставку:

	31.децембар 2023. године				31.децембар 2022. године			
	Број акција	Укупан капитал	% учешћа у акцијском капиталу	% учешћа у основном капиталу	Број акција	Укупан капитал	% учешћа у акцијском капиталу	% учешћа у основном капиталу
Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд	853.905	1.545.568	87,12	87,12	853.905	1.545.568	87,12	87,12
Република Србија Сава Неживотно Осигурање а.д.о. Београд	46.650	84.437	4,76	4,76	46.650	84.437	4,76	4,76
Акционарски фонд а.д. Београд	27.310	49.431	2,79	2,79	27.310	49.431	2,79	2,79
Остали акционари	12.231	22.138	1,25	1,25	12.231	22.138	1,25	1,25
Акцијски капитал	40.021	72.438	4	4	40.021	72.438	4	4
УКУПНО ОСНОВНИ КАПИТАЛ	980.117	1.774.012	100	100	980.117	1.774.012	100	100

8.2. Резерве

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Емисиона премија	107.368	107.368
Законске, статутарне и друге резерве	312	312
Стање на дан	107.680	107.680

Емисиона премија је настала као разлика између цене по којој су акције емитоване и цене по којој су исте плаћене, док се законске, статутарне и друге резерве односе на резерве сигурности формиране у претходним годинама.

8.3. Нереализовани добици и губици

Нереализовани добици и губици односе се на ХОВ које су сагласно рачуноводственој политици класификоване у ХОВ по фер вредности кроз остали резултат и њихове промене фер вредности евидентирају се преко биланса стања и исказују се у Извештају о осталом резултату.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

9. РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ

9.1. Дугорочна резервисања

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Математичка резерва	25.635	25.152
Резерве за изравнање ризика	2.149	1.698
Друга дугорочна резервисања	38.323	35.659
Стање на дан	66.107	62.509

Промене на рачунима дугорочних резервисања дата су у наставку:

	Математичка резерва	Резерве за изравнање ризика	Друга дугорочна резервисања	Укупно
Стање - 1. јануар 2022. године	23.441	1.247	34.775	59.463
Повећање током године	1.711	451	3.572	5.734
Искоришћено/смањење	-	-	(2.688)	(2.688)
Стање - 31. децембар 2022. године	25.152	1.698	35.659	62.509
Повећање током године	483	451	4.852	5.786
Искоришћено/смањење	-	-	(2.188)	(2.188)
Стање - 31. децембар 2023. године	25.635	2.149	38.323	66.107

Друга дугорочна резервисања

Друга дугорочна резервисања укупно износе 38.323 хиљада динара, односе се на резервисања за бенефиције запосленима у складу са МРС 19 (31. децембар 2022. године: 35.659 хиљада динара). Од тога, резервисани износ за отпремнине при одласку у пензију износи 21.910 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 21.794 хиљада динара), а за јубиларне награде 16.412 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 14.764 хиљада динара). Резервисања за судске спорове износе 0 динара (31. децембар 2022. године 0 хиљада динара).

Обрачун дугорочних резервисања, за јубиларне награде и отпремнине приликом одласка у пензију, израђен је на основу следећег:

- података о запосленима, њиховим годинама старости, радном стажу, висини примања и интерним актима Друштва;
- података Републичког завода за статистику о зарадама у Републици Србији, Закона о раду и Закона о порезу на доходак грађана;
- прогноза економских кретања датих од стране Владе Републике Србије и Народне банке Србије;
- актуарских претпоставки.

Актуарске претпоставке коришћене у обрачуну су следеће:

- пројектована стопа раста зарада од 9,26%, а на бази прогноза економских кретања датих од стране Владе РС и НБС;
- дисконтна стопа од 6,2%, према пројекцији стопе приноса на постојеће дугорочне хартије од вредности;
- детаљне таблице морталитета за Републику Србију 2010-2012. Републичког завода за статистику (ISBN 978-86-6161-119-3).

9.2. Дугорочне обавезе

Остале дугорочне обавезе у износу 62.542 хиљада динара у целости се односе на обавезе које произилазе из имовине са правом коришћења по МСФИ 16. Обавеза се временски дисконтује у процењеном трајању закупа ове имовине. На дан 31.12.2023. године обавеза по основу пословног простора са правом располагања износи 61.850 хиљада динара, а обавеза по основу закупа три путничка аутомобила износи 692 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

9.3. Краткорочне обавезе

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Краткорочне финансијске обавезе	22.163	20.901
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.058.753	1.445.719
Обавезе за порез из резултата	19.118	44.491
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	1.934.675	2.076.870
Стање на дан	3.034.710	3.587.981

Краткорочне финансијске обавезе односе се на део дугорочних обавеза по МСФИ 16 које доспевају до годину дана. Обавеза по основу закупа пословног простора која доспева до годину дана износи 19.067 хиљада динара, а обавеза по основу закупа аутомобила 3.096 хиљада динара.

Обавезе по основу штета и уговорених износа на дан 31. децембар 2023. године износе 1.058.753 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 1.445.719 хиљада динара), а односе се на обавезе за штете у земљи 679.565 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 1.156.289 хиљада динара), и обавезе за штете у иностранству у износу од 379.188 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 289.430 хиљада динара).

Обавезе за премију, зараде и друге обавезе исказане на дан 31. децембар 2023. године у износу од 1.934.675 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 2.076.870 хиљада динара) односе се највећим делом на обавезе за премију реосигурања у иностранству у износу од 1.599.286 хиљада динара што чини 82,66% (31. децембар 2022. године: 1.784.655 хиљада динара, 85,93%), а друге обавезе износе 335.389 хиљада динара или 17,34% (31. децембар 2022. године: 292.215 хиљада динара 14,07%), а највећим делом односе се на: обавезе за провизију у земљи и иностранству у износу од 215.009 хиљада динара, обавезе по основу поврата профитне провизије у износу 56.849 хиљаде динара и обавезе по основу поврата премије у износу 37.553 хиљада динара, обавезе за накнаде НБС у износу 11.224 хиљаде динара, а остатак су разне обавезе из пословања, добављачи и разне обавезе из пословања.

10. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

10.1. Резерве за преносне премије

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Резерве за преносне премије	1.361.704	1.429.457
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	(1.250.754)	(1.340.925)
Преносна премија у самопридржају	110.950	88.532

Преносна премија у самопридржају по врстама реосигурања дата је у следећој табели:

Шифра врсте	Врста осигурања	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
01	Осигурање од последица незгоде	599	697
03	Осигурање моторних возила	3.942	301
04	Осигурање шинских возила	60	1.577
05	Осигурање ваздухоплова	21.777	24.683
06	Осигурање пловних објеката	253	77
07	Осигурање робе у превозу	3.761	3.604
08	Осигурање имовине од пожара и других опасности	44.418	31.082
09	Остала осигурања имовине	12.517	3.587
10	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	2.492	807
11	Осиг. од одговорности због употребе ваздухоплова	2.385	2.280
12	Осиг. од одговорности због употребе пловних објеката	776	517
13	Осигурање од опште одговорности	16.369	18.824
14	Осигурање кредита	85	51
16	Осигурање финансијских губитака	1.516	445
	Стање на дан	110.950	88.532

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

10.2. Друга пасивна временска разграничења

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Приходи будућег периода (камате)	41.322	23.129
Остала пасивна временска разграничења	-	353
Нефактурисани расходи	179.878	169.636
Неискоришћени годишњи одмори	4.575	4.357
	225.775	197.475

Нефактурисани расходи исказани на дан 31. децембра 2023. године у износу од 179.878 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 169.636 хиљада динара) највећим делом односе се на процењене расходе по основу премије, штета, регресних штета и провизија реосигурања који по својој суштини припадају расходу извештајног периода.

10.3. Резервисане штете

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Резервисане штете	4.858.300	3.128.093
Резервисане штете које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	(3.676.939)	(1.921.067)
Резервисане штете у самопридржају	1.181.361	1.207.026

Структура резервисаних штета у самопридржају на дан 31. децембар 2023. године и 31. децембар 2022. године дата је у следећој табели:

Врста осигурања	31. децембар. 2023.	31. децембар. 2022.
01-Осигурање од последица незгоде	21.028	23.235
02- Добровољно здравствено осигурање	1.161	1.256
03- Осигурање моторних возила	90.887	78.667
04-Осигурање шинских возила	2.918	1.148
05- Осигурање ваздухоплова	1.874	2.192
06-Осигурање пловних објеката	1.796	1.386
07-Осигурање робе у превозу	69.290	69.097
08-Осигурање имовине од пожара и др. Опасности	589.804	622.151
09-Остала осигурања имовине	150.055	178.917
10-Осигурање од одговорности због употребе м.в	176.293	169.262
11-Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	676	706
12-Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	181	182
13-Осигурање од опште одговорности	8.664	1.893
14-Осигурање кредита	2.098	932
15-Осигурање јемства	51.776	51.859
16-Осигурање финансијских губитака	10.689	1.710
18-Осигурање помоћи на пу	44	49
Укупно неживотна осигурања	1.179.234	1.204.642
20- Осигурање живота	947	960
22- Осигурање живота-допунско	1.180	1.424
Укупно животна осигурања	2.127	2.384
Укупно	1.181.361	1.207.026

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Структура резервисаних штета (подела Настале пријављене а нерешене штете (RBNS) са резервацијом за трошкове ликвидације и Настале непријављене штете (IBNR) са резервацијом за трошкове ликвидације) на дан 31. децембра 2023. дата је у следећој табели:

Врста осигурања	Настале	Настале	Укупно резервисане штете
	пријављене а нерешене штете (RBNS)	непријављене штете (IBNR)	
01-Осигурање од последица незгоде	4.882	19.018	23.900
02- Добровољно здравствено осигурање	8.677	23.018	31.695
03- Осигурање моторних возила	74.116	74.163	148.279
04-Осигурање шинских возила	158	3.434	3.592
05- Осигурање ваздухоплова	54.762	27.936	82.698
06-Осигурање пловних објеката	1.565	331	1.896
07-Осигурање робе у превозу	318.092	33.079	351.171
08-Осигурање имовине од пожара и др.			
Опасности	1.084.565	294.476	1.379.041
09-Остала осигурања имовине	1.583.868	350.646	1.934.514
10-Осигурање од одговорности због употребе м.в	320.587	268.094	588.681
11-Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	1.109	182	1.291
12-Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	903	2.163	3.066
13-Осигурање од опште одговорности	42.692	18.429	61.121
14-Осигурање кредита	116.664	38.158	154.822
15-Осигурање јемства	47.406	5.545	52.951
16-Осигурање финансијских губитака	6.581	15.726	22.307
18-Осигурање помоћи на путу		2.356	2.356
20- Осигурање живота	7.521		7.521
22- Осигурање живота-допунско	5.833	1.565	7.398
Укупно	3.679.981	1.178.319	4.858.300

Структура резервисаних штета (подела Настале пријављене а нерешене штете (RBNS) са резервацијом за трошкове ликвидације и Настале непријављене штете (IBNR) са резервацијом за трошкове ликвидације) на дан 31. децембра 2022. дата је у следећој табели:

Врста осигурања	У хиљадама динара		
	Настале пријављене а нерешене штете (RBNS)	Настале непријављене штете (IBNR)	Укупно резервисане штете
01-Осигурање од последица незгоде	18.090	7.124	25.214
02- Добровољно здравствено осигурање	16.859	17.596	34.455
03- Осигурање моторних возила	40.911	45.921	86.832
04-Осигурање шинских возила	212	1.545	1.757
05- Осигурање ваздухоплова	56.965	39.357	96.322
06-Осигурање пловних објеката	1.194	265	1.459
07-Осигурање робе у превозу	301.937	34.383	336.320
08-Осигурање имовине од пожара и др.			
Опасности	808.140	250.158	1.058.298
09-Остала осигурања имовине	446.274	304.427	750.701
10-Осигурање од одговорности због употребе м.в	293.113	251.655	544.768
11-Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	1.135	599	1.734
12-Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	-	2.984	2.984
13-Осигурање од опште одговорности	29.493	18.320	47.813
14-Осигурање кредита	33.820	26.327	60.147
15-Осигурање јемства	47.158	6.781	53.939
16-Осигурање финансијских губитака	430	1.350	1.780
18-Осигурање помоћи на путу	388	1.923	2.311
20- Осигурање живота	7.800	-	7.800
22- Осигурање живота-допунско	8.726	4.733	13.459
Укупно	2.112.645	1.015.448	3.128.093

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Повећање насталих пријављених а нерешених штета у највећој мери је настало на врстама осигурања 08 Осигурање имовине од пожара и других опасности и 09 Остала осигурања имовине. Наиме, у 2023. години пријављене су две екстремне штете на врсти осигурања 09 Остала осигурања имовине чији укупан ефекат на активну резервацију на 31.12.2023. године РСД 1.001.988 хиљада.

Структура резервисних штета према природи резервације:

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Настале пријављене а нерешене штете без трошкова (RBNS)	3.666.782	2.103.864
Настале непријављене штете без трошкова (IBNR)	1.174.094	1.011.223
Резерве за трошкове ликвидације штета	17.424	13.006
Укупно резервисане штете	4.858.300	3.128.093

Имајући у виду да подаци о историјском развоју штета представљају основну претпоставку у обрачуну насталих непријављених штета (IBNR) у наставку су дати подаци о броју и износу решених и резервисаних штета по врстама осигурања и годинама настанка.

Подаци у вези са историјским развојем штете приказани су у табелама које следе:

Преглед решених штета у току 2023. године по врсти осигурања и према годинама настанка (по броју)

У конадима	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Укупно
Осигурање од последица незгоде	1	-	-	1	0	10	38	50
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	4	6	1	13	24
Осигурање моторних возила	4	18	43	3	6	22	98	194
Осигурање шинских возила	-	-	-	41	38	4	5	88
Осигурање ваздухоплова	-	-	1	-	1	-	-	2
Осигурање пловних објеката	-	-	-	1	-	6	14	21
Осигурање робе у превозу	2	-	-	2	7	38	35	84
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	1	1	4	7	13	166	1.051	1.243
Остала осигурања имовине	6	2	5	7	14	234	1.084	1.352
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	-	1	1	1	1	-	16	20
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	-	1	1	2
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	1	4	5
Осигурање од опште одговорности	5	3	-	3	11	40	33	95
Осигурање кредита	-	-	-	2	2	8	17	29
Осигурање јемства	-	-	-	1	-	1	8	10
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	1	8	10	19
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	1	2	13	16
Укупно неживот	19	25	54	73	101	542	2.440	3.254
Осигурање живота	-	-	-	-	4	4	20	28
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	-	3	-	2	-	8	20	33
Укупно живот	-	3	-	2	4	12	40	61
УКУПНО	19	28	54	75	105	554	2.480	3.315

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Преглед решених штета у току 2023. године по врсти осигурања и према годинама настанка (у 000 РСД)

У хиљадама РСД	Пре 2018	2018	2019	2019	2020	2022	2023	Укупно
Осигурање од последица незгоде	42	-	-	153	43	14.496	169.900	184.634
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	16.606	9.850	5.012	62.646	94.114
Осигурање моторних возила	53	725	313	307	1.989	110.919	550.820	665.126
Осигурање шинских возила	-	-	-	1.156	2.377	204	827	4.564
Осигурање ваздухоплова	-	-	558	-	20.439	-	-	20.997
Осигурање пловних објеката	-	-	-	47	189	182	1.319	1.737
Осигурање робе у превозу	2.530	-	-	23	1.209	4.602	4.289	12.653
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	2	5.438	46.014	110.815	72.923	276.958	1.341.380	1.853.530
Остала осигурања имовине	87	-	2.620	-	249.925	145.206	1.374.872	1.772.710
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	13.075	323	3.026	6.508	12.269	-	682.777	717.978
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	1	3.996	3.997
Осигурање од опште одговорности	970	673	-	305	7.891	7.648	6.681	24.168
Осигурање кредита	-	-	-	19.361	3.026	15.786	52.344	90.517
Осигурање јемства	-	-	-	248	1.535	698	5.530	8.011
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	59	30.440	2.420	32.919
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	26	281	23.172	23.479
Укупно неживот	16.759	7.159	52.531	155.529	383.750	612.433	4.282.973	5.511.134
Осигурање живота	-	-	-	-	86	2.605	14.414	17.105
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	-	526	-	559	-	4.938	3.757	9.780
Укупно живот	-	526	-	559	86	7.543	18.171	26.885
УКУПНО	16.759	7.685	52.531	156.088	383.836	619.976	4.301.144	5.538.019

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Преглед резервисаних пријављених штета према годинама настанка на дан 31. децембар 2023. године (број)

У комадима	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Укупно
Осигурање од последица незгоде	4	-	-	1	1	6	3	15
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	2	6	1	9
Осигурање моторних возила	24	35	3	4	3	6	19	94
Осигурање шинских возила	-	1	-	-	1	2	-	4
Осигурање ваздухоплова	1	1	-	-	-	1	-	3
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	1	-	2	3
Осигурање робе у превозу	1	1	1	1	4	4	7	19
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	27	10	11	17	21	43	81	210
Остала осигурања имовине	8	-	4	7	15	32	102	168
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	30	4	2	1	0	1	3	41
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	1	-	-	-	1	-	-	2
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	1	1
Осигурање од опште одговорности	1	-	2	8	2	9	13	35
Осигурање кредита	-	-	0	1	-	2	1	4
Осигурање јемства	-	1	-	-	1	1	2	5
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	2	-	5	7
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно неживот	97	53	23	40	54	113	240	620
Осигурање живота	-	1	-	2	-	1	3	7
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	4	-	-	1	-	1	9	15
Укупно живот	4	1	0	3	-	2	12	22
УКУПНО	101	54	23	43	54	115	252	642

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Преглед резервисаних пријављених штета према годинама настанка на дан 31. децембар 2023.
(у 000 РСД)

У хиљадама РСД	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Укупно
Осигурање од последица незгоде	29	-	-	71	9	2.056	2.700	4.865
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	7.951	394	300	8.645
Осигурање моторних возила	825	89	2.557	1.246	615	2.332	66.186	73.850
Осигурање шинских возила	-	18	-	-	12	128	-	158
Осигурање ваздухоплова	52.928	523	-	-	-	1.113	-	54.564
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	-	-	1.560	1.560
Осигурање робе у превозу	250.893	720	42.893	360	12.422	1.794	7.858	316.940
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	45.113	3.004	4.214	77.048	108.795	102.031	740.473	1.080.678
Остала осигурања имовине	3.325	-	11.083	119.895	128.435	12.553	1.302.900	1.578.191
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	238.800	882	11.618	9.062	-	58.587	489	319.438
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	529	-	-	-	580	-	-	1.109
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	900	900
Осигурање од опште одговорности	70	-	803	1.553	274	5.475	34.364	42.539
Осигурање кредита	-	-	-	91.234	-	335	24.677	116.246
Осигурање јемства	-	46.839	-	-	111	69	216	47.235
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	309	-	6.248	6.557
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно неживот	592.512	52.075	73.168	300.469	259.513	186.867	2.188.871	3.653.475
Осигурање живота	-	465	-	1.437	-	4.825	768	7.495
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	2.014	-	-	408	-	165	3.225	5.812
Укупно живот	2.014	465	-	1.845	-	4.990	3.993	13.307
УКУПНО	594.526	52.540	73.168	302.314	259.513	191.857	2.192.864	3.666.782

Износ у табели је приказан без трошкова резервација за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Преглед броја штета пренетих из ранијег периода, према годинама настанка (у комадима)

У комадима	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Осигурање живота	-	1	-	1	3	3	8
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	4	3	-	3	-	7	17
Укупно живот	4	4	-	4	3	10	25
У комадима	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Осигурање од последица незгоде	5	-	-	2	1	9	17
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	4	4	7	15
Осигурање моторних возила	28	53	45	7	9	17	159
Осигурање шинских возила	-	1	-	-	1	2	4
Осигурање ваздухоплова	1	1	-	-	-	1	3
Осигурање пловних објеката	-	-	-	1	1	4	6
Осигурање робе у превозу	3	1	1	3	9	26	43
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	28	11	14	19	30	93	195
Остала осигурања имовине	14	2	5	13	27	113	174
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	30	5	3	2	-	1	41
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	1	-	-	-	1	-	2
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	6	2	2	4	9	23	46
Осигурање кредита	-	-	-	1	-	2	3
Осигурање јемства	-	1	-	1	-	2	4
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	3	-	3
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	1	2	3
Укупно неживот	116	77	70	57	96	302	718

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Преглед износа штета пренетих из ранијег периода, према годинама настанка (у 000 РСД)

У хиљадама РСД	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Осигурање живота	-	465	-	572	125	6.606	7.768
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	2.017	526	-	1.047	-	5.100	8.690
Укупно живот	2.017	991	-	1.619	125	11.706	16.458
У хиљадама РСД	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Осигурање од последица незгоде	102	-	-	108	105	17.699	18.014
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	15.831	263	694	16.788
Осигурање моторних возила	1.396	718	3.010	1.576	3.605	30.437	40.742
Осигурање шинских возила	-	20	-	-	64	128	212
Осигурање ваздухоплова	55.070	544	-	-	-	1.115	56.729
Осигурање пловних објеката	-	-	-	110	274	806	1.190
Осигурање робе у превозу	249.344	720	39.894	827	2.819	7.086	300.690
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	29.023	4.554	68.035	151.250	244.765	307.150	804.777
Остала осигурања имовине	3.426	314	10.558	128.078	244.785	57.256	444.417
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	239.730	3.759	16.329	14.476	-	17.598	291.892
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	551	-	-	-	581	-	1.132
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	953	133	803	668	12.339	14.474	29.370
Осигурање кредита	-	-	-	33.600	-	79	33.679
Осигурање јемства	-	46.839	-	34	-	86	46.959
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	429	-	429
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	16	371	387
Укупно неживот	579.595	57.601	138.629	346.558	510.045	454.979	2.087.407
Осигурање живота	-	465	-	572	125	6.606	7.768
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	2.017	526	-	1.047	-	5.100	8.690
Укупно живот	2.017	991	-	1.619	125	11.706	16.458
УКУПНО	581.612	58.592	138.629	348.177	510.170	466.685	2.103.865

Износ у табели је приказан без трошкова резервација за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

11. СРЕДСТВА ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ

Средства техничких резерви имају следећу структуру:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Математичка резерва	25.635	25.152
Преносне премије	1.361.704	1.429.457
Резерве за изравнање ризика	2.149	1.698
Резервисане штете	4.858.300	3.128.093
Резерве за неистекле ризике	51	-
Стање на дан	6.247.839	4.584.400

Друштво је средства техничких резерви на дан 31. децембра 2023. године уложило у следеће пласмане:

	У хиљадама динара		
	Део који се користи за покриће техничких резерви	Остала и средства за покриће гарантних резерви	Укупно
Депозити код банка	214.921	2.344.770	2.559.691
Акције на листи А београдске берзе	48.755	5.655	54.410
Обвезнице РС - неживот	760.001	-	760.001
Обвезнице РС - живот	23.916	-	23.916
Средства на рачуну без ограничења – неживот	251.111	261.933	513.044
Средства на рачуну без ограничења - живот	3	-	3
Средства у преносним премијама и резервисаним штетама - живот	34.232	-	34.232
Средства у преносним премијама и резервисаним штетама - неживот	4.914.901	-	4.914.901
Стање на дан 31. децембар	6.247.840	2.612.358	8.860.198

Структура улагања техничких резерви је у складу са захтевима Закона о осигурању и Одлуком Народне банке Србије о инвестирању средстава осигурања (Сл.гласник РС, бр.55/2015, 111/2017 и 149/2020).

12. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА

Према обрачуну Друштва испуњени су законски захтеви адекватности капитала. Гарантни капитал је према обрачуну Друштва већи од 1/3 захтеване маргине солвентности и већи је од основног капитала прописан чланом 27. Закона о осигурању. Такође, гарантна резерва (расположива маргина солвентности) је, према обрачуну Друштва, већа од захтеване маргине солвентности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

13. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ

Приходи од премије реосигурања и ретроцесије

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Премија реосигурања и ретроцесије	12.352.955	10.177.129
Премија пренета ретроцесијом	(7.988.538)	(6.613.252)
Повећање резерви за преносне премије	-	(179.362)
Смањење резерви за преносне премије	67.753	-
	4.432.170	3.384.515

Приходи од премије реосигурања и ретроцесије исказани су за 2023. годину у износу од 4.432.170 хиљада динара (2022. година: 3.384.515 хиљада динара), а састоје се од премије реосигурања животних и неживотних осигурања из земље и иностранства, повећане за смањење активне преносне премије у износу од 67.753 хиљада динара као и за пасивну премију повећану за смањење пасивних преносних премија.

Премија реосигурања је порасла за 2.175.826 хиљада динара, односно 21,38% у највећој мери услед раста премије на имовинским врстама осигурања и то врсти осигурања 08 Осигурања имовине од пожара и других опасности и врста осигурања 09 Остала осигурања имовине.

Преглед прихода од премије реосигурања и ретроцесија у 2023. и 2022. години по врстама осигурања:

Врста реосигурања	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
01 Осигурање од незгоде	239.574	160.096
02 Добровољно здравствено осигурање	4.451	4.128
03 Осигурање моторних возила - каско	723.316	442.300
04 Осигурање шинских возила	15.039	17.743
05 Осигурање ваздухоплова	25.497	6.661
06 Осигурање пловних објеката	4.025	4.634
07 Осигурање транспорта	18.617	17.157
08 осигурање од пожара	1.552.254	1.247.950
09 Остала осигурања имовине	1.039.502	865.767
10 Осигурање од аутоодговорности	695.201	531.492
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	5.078	2.586
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	21.848	3.470
13 Осигурање од опште одговорности	51.930	44.761
14 Осигурање кредита	3.730	3.746
15 Осигурање јемства	941	930
16 Осигурање финансијских губитака	10.562	9.926
18 Осигурање помоћи на путу	187	887
Укупно неживотно осигурање:	4.411.752	3.364.234
Животно осигурање:	20.418	20.281
УКУПНО:	4.432.170	3.384.515

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

14. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Расходи за дугорочна резервисања	979	2.244
Расходи накнада штета и уговорених износа	2.709.566	1.823.706
Резервисане штете – повећање	-	39.810
Резервисане штете - смањење	(26.158)	-
Приходи по основу регреса	(28.627)	(28.542)
Смањење осталих техничких резерви	51	-
Укупно	2.655.811	1.837.218

14.1. Расходи накнада штета и уговорених износа

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Ликвидиране штете - удели у штетама реосигурања и ретроцесије	5.538.019	4.325.350
Расходи извиђаја, процене, ликвидације	19.920	18.072
Приходи од учешћа штета реосигурања	(2.848.373)	(2.519.716)
Укупно	2.709.566	1.823.706

Ликвидиране штете - удели у штетама реосигурања и ретроцесије

Врста реосигурања	У хиљадама динара	
	31. децембар. 2023.	31. децембар 2022.
01 Осигурање од незгоде	184.634	52.926
02 Добровољно здравствено осигурање	94.114	57.849
03 Осигурање моторних возила - каско	665.126	335.828
04 Осигурање шинских возила	4.563	2.067
05 Осигурање ваздухоплова	20.997	23.072
06 Осигурање пловних објеката	1.737	1.458
07 Осигурање транспорта	12.653	41.730
08 осигурање од пожара	1.853.530	1.686.392
09 Остала осигурања имовине	1.772.710	1.246.538
10 Осигурање од аутоодговорности	717.979	573.780
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	-	1.806
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	3.998	6.752
13 Осигурање од опште одговорности	24.168	55.616
14 Осигурање кредита	90.516	134.840
15 Осигурање јемства	8.011	20.556
16 Осигурање финансијских губитака	32.919	8.128
18 Осигурање помоћи на путу	23.479	18.763
Укупно неживотно осигурање:	5.511.134	4.268.101
Животно осигурање:	26.885	57.249
УКУПНО:	5.538.019	4.325.350

Ликвидација штета спровођена је у складу са Законом о осигурању, актима Друштва и условима реосигурања. Укупно ликвидиране штете бележе раст од 28,04% у поређењу са истим периодом прошле године. Остварено је и увећање ликвидираних штета од 24,20% у односуна планирано што је последица штетних догађаја у току лета 2023. године. Повећање ликвидираних штета је забележено како на пропорционалним тако и на непропорционалним уговорима о реосигурању.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Приходи од учешћа штета реосигурања

Врста реосигурања	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
01 Осигурање од незгоде	9.545	7.634
02 Добровољно здравствено осигурање	91.172	56.171
03 Осигурање моторних возила - каско	160.630	59.686
04 Осигурање шинских возила	823	749
05 Осигурање ваздухоплова	20.985	22.918
06 Осигурање пловних објеката	1.003	743
07 Осигурање транспорта	9.244	38.960
08 осигурање од пожара	624.457	880.106
09 Остала осигурања имовине	1.261.032	779.447
10 Осигурање од аутоодговорности	472.316	390.020
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова		1.803
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	3.774	6.367
13 Осигурање од опште одговорности	20.870	52.539
14 Осигурање кредита	90.126	133.648
15 Осигурање јемства	7.758	19.578
16 Осигурање финансијских губитака	29.267	447
18 Осигурање помоћи на путу	23.115	18.451
Укупно неживотно осигурање:	2.826.117	2.469.267
Животно осигурање:	22.256	50.449
УКУПНО:	2.848.373	2.519.716

14.2. Резервисане штете – повећање/смањење

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Резервисане штете животних осигурања	(493)	(1.695)
Нето повећање/смањење резервисаних штета - удела	(25.665)	41.505
Укупно	(26.158)	39.810

15. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ

15.1. Приходи од инвестирања средстава осигурања

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Приходи од камата	187.155	104.019
Приходи од усклађивања вредности средстава која се вреднују кроз биланс успеха	1.719	1.219
Добици од продаје ХОВ	-	36.471
Позитивне курсне разлике	3.343	20.025
Остали приходи по основу инвестиционих активности	408	388
	192.625	162.122

Приходи од камата исказани за 2023. годину у износу 187.155. хиљада динара (2022. година: 104.019 хиљада динара) односе се на приходе од обвезница РС и приходе од камата на депозите. Приходи од усклађивања вредности средстава који се вреднују кроз биланс успеха у износу од 1.719 хиљада динара (2022. година: 1.219 хиљада динара) односе се на приходе од усклађивања вредности финансијских пласмана по МСФИ 9 и усклађивање вредности стамбених зајмова.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Позитивне курсне разлике у износу 3.343 хиљада динара (2022. година: 20.025 хиљада динара) односе се на позитивне курсне разлике из депозита, камата и курсне разлике по девизном рачуну. Остали приходи по основу инвестиционе активности у износу од 408 хиљада динара (2022. година: 388 хиљада динара) односе се на остварене дивиденде по основу учешћа у капиталу других правних лица.

15.2. Расходи по основу инвестирања средстава осигурања

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Расходи по основу усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности	1.329	38
Негативне курсне разлике	5.131	9.630
	6.460	9.668

Негативне курсне разлике у износу од 5.131 хиљада динара (2022. година: 9.630 хиљада) односе се на негативне курсне разлике по основу депозита, текућег рачуна, као и курсне разлике по основу хартија од вредности. Расходи по основу усклађивања вредности финансијских средстава у износу од 1.329 хиљада динара највећим делом односе се на усклађивање вредности сагласно одредбама МСФИ 9.

16. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА РЕОСИГУРАЊА УМАЊЕНИ ЗА ПРОВИЗИЈУ ОД РЕОСИГУРАЊА И РЕТРОЦЕСИЈА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Трошкови прибаве	2.560.268	2.142.885
Трошкови провизије	2.461.619	2.039.146
Остали трошкови прибаве	98.649	103.739
Трошкови управе	178.008	140.457
Амортизација	31.892	15.891
Трошкови материја и енергије	48.427	35.868
Трошкови зарада	79.902	74.202
Остали трошкови управе	17.787	14.496
Остали трошкови спровођења	15.030	15.918
Провизија реосигурања	(1.599.695)	(1.382.555)
	1.153.611	916.705

Трошкови спровођења реосигурања су већи за 25,84% на дан 31.12.2023. године у односу на исти период 2022. године и резултат су значајног раста расхода по основу провизије из послова реосигурања од 121,33%.

17. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
<i>Финансијски приходи осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности:</i>		
- Позитивне курсне разлике	127.408	102.223
- Позитивни ефекти валутне клаузуле	18.925	60.793
	146.333	163.016

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

18. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
<i>Финансијски расходи осим фин. расхода по основу инвестиционе активности</i>		
- Камате за јавне приходе и камате по МСФИ 16	6.172	2.289
- Негативне курсне разлике	140.886	125.947
- Негативни ефекти валутне клаузуле	47.264	52.381
	194.322	180.617

19. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности износе за 2023. годину 184.649 хиљада динара (2022. година: 208.360 хиљада динара) и представљају приходе од усклађивања вредности потраживања која су у целости исправљена у претходном обрачунском периоду, а наплаћена у текућем извештајном периоду.

20. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ИМОВИНЕ

Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности износе за 2023. годину 94.822 хиљада динара (2022. година: 364.308 хиљада динара) и у целини се односе на расходе по основу исправке вредности потраживања.

21. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

а) Компоненте пореза на добит

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра 2023	2022
Одложени порези		
Добитак по основу креирања одложених пореза	(3.191)	(5.447)
Губитак по основу креирања одложених пореза	1.918	449
Нето добитак по основу креирања одложених пореза	(1.273)	(4.998)
Текући порез		
Порески расход периода	120.915	105.098
	120.915	105.098
Укупан порез на добитак	119.642	100.100

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

б) Усаглашавање износа пореза на добитак и производа резултата пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Добит пре опорезивања	847.472	594.547
Порез обрачунат по законској стопи од 15%	127.121	89.182
Порески ефекат расхода који се не признају у пореском билансу	66.520	154.067
Порески ефекат прихода који се не признају у пореском билансу	(107.893)	(47.957)
Опорезива добит из ПБ	806.098	700.657
Порески расход периода (15% добити из ПБ)	120.915	105.098
Ефективна пореска стопа	14,27%	17,68%

Пореска основица и опорезива добит у пореском билансу је бруто добит из биланса успеха увећана за расходе који се по Закону о порезу на добит правних лица не признају у пореском билансу и умањена за приходе од камата на дужничке ХОВ чији емитент је Република Србија и исправке вредности потраживања од лица којима се истовремено дуговало у 2022. години, а у 2023. години ова исправка потраживања је наплаћена.

22. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2023. године Друштво учествује у четири судска спора ван послова осигурања. Укупна вредност спорова који се воде против Друштва по овим основама је 262 хиљаде динара. По извештају ангажованог адвоката није потребна резервација за ове спорове.

На дан 31. децембра 2023. године Друштво учествује у десет судских спорова из послова осигурања. У свим случајевима у којима се одштетни захтев односи на накнаду из уговора о осигурању извршена је резервација у складу са законом.

Друштво сматра, имајући у виду износ резервисаних средстава, да исходи спорова који су у току неће имати материјално значајне негативне ефекте на финансијско стање или резултат пословања Друштва.

23. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Матично правно лице и његов крајњи власник

Матично правно лице је Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд а крајњи власник је Република Србија.

У уобичајеним пословним активностима, Друштво обавља различите трансакције са повезаним правним лицима, првенствено по основу уговора који се тичу пружања међусобних услуга. Ове трансакције обављају се под комерцијалним и тржишним условима.

У току 2023. године, примања и накнаде кључног руководства Друштва – чланова Надзорног и Извршног одбора Друштва износила су 26.082 хиљаде динара (2022. године: 23.661 хиљаде динара). Целокупан износ накнаде кључног руководства односи се на краткорочна примања запослених. У претходној години целокупан износ накнаде кључног руководства односи се на краткорочна примања. Друштво нема других накнада кључног руководства.

Идентификована повезана лица чине власник акција Друштва - Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд и чланице Дунав осигурање групе: Дунав осигурање а.д., Бања Лука, Дунав Ауто д.о.о., Београд, Дунав Стокброкер а.д., Београд, Дунав - друштво за управљање добровољним пензијским фондом и Дунав турист д.о.о. у ликвидацији, Златибор.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Трансакције са повезаним правним лицима из којих произилазе потраживања и обавезе односно приходи и расходи приказане су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
ПРИХОДИ		
Обрачуната премија реосигурања и ретроцесије		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	4.496.763	3.944.943
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	81.940	93.700
Укупно обрачуната премија реосигурања и ретроцесије	4.578.703	4.038.643
Провизије по основу осигурања и ретроцесија		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	49.274	37.723
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	742	35
Укупно провизије по основу реосигурања и ретроцесије	50.016	37.758
Приходи од ефеката валутне клаузуле		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	14.463	46.029
Укупно приходи од ефеката валутне клаузуле	14.463	46.029
Позитивне курсне разлике		
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	75	389
Укупно позитивне курсне разлике	75	389
Остали приходи по МСФИ 16		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	-	972
Дунав ауто	-	3
Укупно остали приходи по МСФИ 16	-	975
Приходи од усклађивања вредности имовине		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.155	785
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	56.308	47.544
Укупно приходи од усклађивања вредности имовине	57.463	48.329
Укупни приходи	4.700.720	4.172.123

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
РАСХОДИ		
<i>Ликвидиране штете-удели из реосигурања и ретоцесије</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.887.543	1.680.430
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	61.656	41.318
Укупно ликвид. штете удели из реосигурања и ретоцесије	1.949.199	1.721.748
<i>Провизије из послова реосигурања у земљи и ино</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	843.356	762.105
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	11.762	15.061
Укупно расходи по основу провизије	855.118	777.166
<i>Трошкови амортизације по МСФИ 16</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	-	8.195
Дунав Ауто д.о.о., Београд	3.713	4.201
Укупно трошкови амортизације по МСФИ 16	3.713	12.396
<i>Трошкови производних услуга</i>		
Дунав Турист у ликвидацији Златибор		745
Дунав Ауто д.о.о., Београд	6	51
Укупно трошкови производних услуга	6	796
<i>Трошкови премије осигурања</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.658	1.402
Укупно трошкови премије осигурања	1.658	1.402
<i>Трошкови пдв по МСФИ 16</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	-	1.809
Дунав Ауто д.о.о., Београд	694	763
Укупно трошкови ПДВ по МСФИ 16	694	2.572
<i>Трошкови непроизводних услуга</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	-	362
Дунав Стокброкер а.д., Београд	854	1.581
Укупно трошкови непроизводних услуга	854	1.943
<i>Остали непоменути трошкови</i>		
Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд	3.044	3.397
„Дунав“ друштво за управљање доброволјним пензијским фондом	2.675	2.300
Укупно остали непоменути трошкови	5.719	5.697
<i>Расходи од ефеката валутне клаузуле</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	40.628	39.214
Укупно расходи валутне клаузуле	40.628	39.214
<i>Негативне курсне разлике</i>		
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	315	313
Укупно негативне курсне разлике	315	313
<i>Расходи од обезвређења</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.258	1.155
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	17.672	34.001
Укупно расходи од обезвређења	18.930	35.156
Компанија Дунав Осигурање а.д.о. Београд	0	72
Укупни расходи	2.876.834	2.598.475
СВЕГА ПРИХОДИ - РАСХОДИ	1.823.886	1.573.648

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
АКТИВА		
Имовина са правом коришћења по МСФИ 16		
Дунав ауто д.о.о	14.850	14.850
Укупно имовина са правом коришћења	14.850	14.850
Исправка вредности имовине са правом коришћења		
Дунав ауто д.о.о	(10.209)	(6.497)
Укупно исправка вредности	(10.209)	(6.497)
Учешћа у капиталу	1.243	1.243
Дунав турист у ликвидацији д.о.о., Златибор	1.243	1.243
Исправка вредности учешћа у капиталу		
Дунав турист д.о.о., Златибор	(1.243)	(1.243)
Укупно исправка вредности учешћа	(1.243)	(1.243)
Потраживања за премију реосигурања		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.258.279	1.155.084
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	44.552	87.915
Укупно потраживања за премију реосигурања	1.302.831	1.242.999
Потраживање за дате авансе		
„Дунав“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом	-	183
Укупно потраживање за дате авансе	-	183
Потраживање по основу провизије из послова реосигурања		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.888	293
Укупно потраживање по основу провизије из послова реосигурања	1.888	293
Потраживање по основу накнаде штете у земљи		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	-	1
Укупно потраживање по основу накнада штета у земљи	-	1
Исправка вредности потраживања		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	(1.258)	(1.155)
Дунав осигурање а.д.о., Бања Лука	(17.673)	(71.279)
Укупно исправка вредности потраживања	(18.931)	(72.434)
Унапред плаћени трошкови		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	89	66
Укупно унапред плаћени трошкови	89	66
Остала потраживања		
Компанија Дунав осигурање а.д.о Београд	-	124
Укупна актива	1.290.518	1.179.585

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
ПАСИВА		
Обавезе по основу МСФИ 16	3.788	6.889
Дунав ауто	3.788	6.889
Обавезе по основу штета и уговорених износа из реосигурања	222.344	718.616
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	222.344	708.100
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	-	10.516
Обавезе за провизије из послова реосигурања	208.665	191.121
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	208.665	191.121
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	-	-
Обавезе за поврат премије реосигурања	29.982	5.360
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	29.982	5.360
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	-	-
Добављачи у земљи	684	652
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	266	264
Дунав Стокброкер а.д., Београд	90	60
Дунав ауто	328	328
ПВР – обрачунати нефактурисани трошкови	3.106.081	2.104.856
Преносна премија дата у реосигурању	847.525	920.271
Компанија Дунав осигурања адо Београд	835.909	902.596
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	11.616	17.675
Удео реосигураваача у RBNS и IBNR	2.302.482	1.175.499
Компанија Дунав осигурања адо Београд	2.253.214	1.161.933
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	49.268	13.566
Учешће рео у математичкој	10.074	9.085
Компанија Дунав осигурања адо Београд	10.074	9.085
Укупно пасива	3.625.544	3.027.493
Актива /(пасива), нето	(2.335.026)	(1.847.908)

24. УСАГЛАШЕНОСТ ПОТРАЖИВАЊА

За израду годишњих финансијских извештаја је вршено усаглашавање потраживања са стањем на дан 31. октобра 2023. године. Процент усаглашености потраживања износи 97,11%.

У складу са интерним актом Друштво је послало изводе отворених ставки пословним партнерима са стањем на дан 31. октобра 2023. године. Изводи отворених ставки нису послати Друштвима у стечају и ликвидацији, у земљи и иностранству. Поред тога Изводи отворених ставки нису послати ни групи пословних партнера који су учествовали на преузетом ризику, а по коме се десила штета на броду EOS, која су исправљена у износу од 100%, а по коме се водио судски спор са водећим реосигуравачем.

25. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У хиљадама динара	
	Текућа година	Претходна година
Нето добитак	727.829.561	494.446.688
Број акција	980.117	980.117
Зарада по акцији	742.595	504.477

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

26. ОСТАЛЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

26.1. Налази екстерне контроле

Народна банка Србије доставила је 29.08.2023. године Записник о контроли пословања Друштва за реосигурање „Дунав Ре“ а.д.о. Београд, ПОВ/КГ бр. 232/1/23, Пов. XXI -31/1/23. Друштво је размотрило закључке контроле наведене у Записнику и у вези са истим доставило Народној банци Србије додатна образложења и примедбе, заведене 22.09.2023. године под бројем ЦП 29784. По добијеним примедбама Народна банка Србије сачинила је Службену белешку бр. Пов. XXI-31/1/23 и доставила је Друштву 12.10.2023. године. До дана сачињавања овог извештаја Друштво није добило Решење Народне банке Србије.

У току 2023. године није било екстерних контрола.

26.2. Обелодањивања у вези са уговорима о осигурању

Структура премије реосигурања по врстама осигурања

Ризик реосигурања је ризик губитка или неповољне промене вредности обавеза у случају немогућности Друштва да апсорбује преузете ризике својствене делатности реосигурања.

Друштво спроводи контроле свих ризика пре преузимања у реосигуравајуће покриће. Поред контроле у смислу прихватљивости ризика, Друштво пре коначне одлуке о прихвату истог врши и анализу и обезбеђење одговарајуће дисперзије ризика по хоризонтали и вертикали, путем ретроцесије, као и кроз покрића за заштиту самопридржаја.

У табели испод приказана је структура премије реосигурања по врстама осигурања:

Врста реосигурања	У хиљадама динара	
	Текућа година	Претходна година
01 Осигурање од незгоде	266.831	178.764
03 Осигурање моторних возила - каско	878.343	565.064
07 Осигурање транспорта	169.165	164.533
10 Осигурање од аутоодговорности	2.052.632	1.671.740
08,09 Осигурање имовине	6.745.750	5.588.195
Остало	2.112.239	1.854.477
Укупно неживотно осигурање:	12.224.960	10.022.773
Животно осигурање:	127.995	154.356
УКУПНО:	12.352.955	10.177.129

Ризици концентрације

Друштво нема значајних изложености према било којој групи ретроцедената па по том основу није изложено ризику концентрације.

Са аспекта врсте ризика највећа вероватноћа значајних губитака за Друштво произилази из катастрофалних догађаја, као што су поплаве, олује, град, пожар или оштећења од земљотреса.

Друштво има обезбеђено адекватно покриће ретроцесијом које у значајној мери неутралише ризике концентрације који произилазе из катастрофалних догађаја.

Обелодањивање података у вези са структуром ликвидираних штета

Структура ликвидираних штета по носиоцима ризика

Део ликвидираних штета	Текућа година			Претходна година		
	Неживот	Живот	Укупно	Неживот	Живот	Укупно
У самопридржају	2.685.017	4.629	2.689.646	1.798.834	6.799	1.805.633
Реосигурање	2.826.117	22.256	2.848.373	2.469.267	50.450	2.519.717
Укупно:	5.511.134	26.885	5.538.019	4.268.101	57.249	4.325.350

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Структура ликвидираних штета по врстама реосигурања

Врста реосигурања	У хиљадама динара	
	Текућа година	Претходна година
01 Осигурање од незгоде	184.634	52.925
03 Осигурање моторних возила - каско	665.126	335.828
07 Осигурање транспорта	12.653	41.730
10 Осигурање од аутоодговорности	717.979	573.780
08,09 Осигурање имовине	3.626.240	2.932.931
Остало	304.502	330.907
Укупно неживотно осигурање:	5.511.134	4.268.101
Животно осигурање:	26.885	57.249
УКУПНО :	5.538.019	4.325.350

Одлуку о висини и врсти покрића ризика из ретроцесије Друштво утврђује на основу Правилника о условима и начину саосигурања и реосигурања и Одлуке о максималном самопридржају Друштва.

Структура бруто премије по носиоцима ризика

Део бруто премије	Текућа година			Претходна година		
	Неживот	Живот	Укупно	Неживот	Живот	Укупно
У самопридржају	4.434.170	20.417	4.454.587	3.359.296	20.281	3.379.577
Пренет у реосигурање	7.790.790	107.578	7.898.368	6.663.477	134.075	6.797.552
Укупно:	12.224.960	127.995	12.352.955	10.022.773	154.356	10.177.129

Структура техничких резерви

Обрачун техничких резерви Друштво врши у складу са Законом о осигурању, подзаконским актима донетим на основу закона и интерним актима Друштва.

Део техничких резерви	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Преносне премије (напомена 10.1)	1.361.704	1.429.457
Резервисане штете (неживот)	4.843.381	3.106.834
Резерве за изравнање ризика	2.149	1.698
Друге техничке резерве	51	-
Бруто техничке резерве (неживот)	6.207.285	4.537.989
Пренето у реосигурање (неживот)	4.914.900	3.243.118
Техничке резерве у самопридржају (неживот)	1.292.385	1.294.871
Математичка резерва	25.635	25.152
Резервисане штете (живот)	14.919	21.259
Бруто техничке резерве (живот)	40.554	46.411
Пренето у реосигурање (живот)	34.213	39.840
Техничке резерве у самопридржају (живот)	6.341	6.571
Укупно бруто техничке резерве	6.247.839	4.584.400
Укупно пренето у реосигурање (напомена 7.2)	4.949.113	3.282.958
Укупно техничке резерве у самопридржају	1.298.726	1.301.442

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Анализа кретања
преносних премија

Показатељи	У хиљадама динара					
	Текућа година			Претходна година		
	Бруто	Реосигур.	Нето	Бруто	Реосигур.	Нето
Стање 1. јануар	1.429.457	1.340.925	88.532	1.250.095	1.156.625	93.470
Фактурисана премија у текућој години	12.352.955	7.898.367	4.454.588	10.177.129	6.797.552	3.379.577
Меродавна премија у текућој години	12.420.708	7.988.538	4.432.170	9.997.767	6.613.252	3.384.515
Стање на дан	1.361.704	1.250.754	110.950	1.429.457	1.340.925	88.532

Кретања резервисаних штета

Обрачун резервисаних штета врши се према релевантним актима регулаторног органа Народне банке Србије и интерним актима Друштва.

Анализа кретања резервисаних (пријављених, а неликвидираних) штета

Показатељи	У хиљадама динара					
	Текућа година			Претходна година		
	Бруто	Реосигур.	Нето	Бруто	Реосигур.	Нето
Стање 1. јануар	2.112.645	1.251.473	861.172	2.380.682	1.552.703	827.979
Промене резервисаних штета претходне године +-	1.567.336	1.630.102	(62.766)	(268.037)	(301.230)	33.193
Стање 31. децембар	3.679.981	2.881.575	798.406	2.112.645	1.251.473	861.172

Анализа кретања резервисаних насталих а непријављених штета

Показатељи	У хиљадама динара					
	Текућа година			Претходна година		
	Бруто	Реосигур.	Нето	Бруто	Реосигур.	Нето
Стање 1. јануар	1.088.997	669.594	419.403	1.088.997	751.457	337.540
Увећање у току године	89.322	125.770	(36.448)	(73.550)	(81.863)	8.313
Стање на дан	1.178.319	795.364	382.955	1.015.447	669.594	345.853

Друштво је анализама осетљивости резервисања за штете тестирао ризик олује на врстама 01, 03 и 09 и утицај на комбиновни рацио у сценаријима промене меродавне премије и меродавних штета за 10%, 30% и 50% са претпоставкама резултата $\leq 95\%$. Резултати анализа су показали да је утицај повећања у складу са постављеним претпоставкама и вредностима и нису указали на било каква одступања од постављених циљних вредности комбинованог рација. Добијени резултат комбинованих рација по сценарију 10% износи 90,19%, по сценарију 30% 91,40% док је по сценарију 50% резултат 89,79%.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Обелодањивање података у вези са техничким резултатом и трошковима по врстама осигурања за 2023. годину и 2022. годину дата су у наставку:

а) Показатељи по активном послу

Врста осигурања	31. децембар, 2023. године				31. децембар, 2022. године					
	Меродавна премија	Меродавне штете	РАЦИО ШТЕТА	ТСР у извештајном периоду	Меродавна премија	Меродавне штете	РАЦИО ШТЕТА	ТСР у извештајном периоду	КОМБИНОВАНИ РАЦИО	РАЦИО ТРОШКОВА
Осигурање од последња невоља	266.303.685	183.996.129	69,07%	69.875.636	179.024.680	79.368.788	42,12%	39.262.104	21,93%	64,05%
Доброћинско здравствено осигурање	103.564.031	91.892.907	88,54%	27.934.327	84.246.597	83.900.270	99,59%	21.639.740	25,92%	125,51%
Осигурање моторних возила	672.647.785	728.983.238	83,33%	253.846.664	566.572.805	338.842.042	59,81%	165.215.133	29,16%	88,97%
Осигурање шинских возила	17.659.317	6.415.347	36,33%	2.236.081	22.589.472	-4.779.581	-21,15%	3.300.317	14,80%	-6,55%
Осигурање ваздухоплова	386.786.912	7.447.409	1,93%	11.442.622	142.820.382	-232.661.081	162,90%	8.582.289	6,01%	-158,89%
Осигурање пловних објеката	6.876.110	2.176.168	31,66%	3.140.664	7.184.941	2.372.821	33,02%	2.800.674	38,96%	72,00%
Осигурање робе у превозу	179.934.209	27.550.033	15,31%	17.918.925	154.369.337	27.510.078	17,82%	21.198.351	13,73%	31,55%
Осигурање имовине од пожара и др опасности	3.486.477.589	2.180.940.669	62,38%	635.441.701	2.841.170.755	1.221.522.142	42,99%	547.705.143	19,28%	62,27%
Остала осигурања имовине	3.372.885.648	2.962.899.358	87,84%	599.740.119	2.779.305.458	1.486.588.746	53,49%	456.427.267	16,42%	69,91%
Осигурање аутоодговорности	2.051.868.591	764.473.286	37,26%	928.544.898	1.671.658.350	640.050.809	38,28%	788.128.834	47,15%	85,44%
Осигурање од због употребе ваздухоплова	233.772.047	-442.677	-0,19%	7.265.749	131.978.205	992.303	0,75%	5.432.820	4,12%	4,87%
Осигурање од због употребе пловних објеката	50.892.993	4.093.919	8,04%	3.214.821	28.944.312	-16.744.902	-57,85%	1.110.541	3,84%	-54,01%
Осигурање опште одговорности	635.122.780	37.562.997	5,91%	50.009.851	628.094.091	84.995.625	13,53%	64.694.047	10,30%	23,83%
Осигурање кредита	280.464.415	185.517.588	63,87%	58.967.150	317.504.463	186.122.886	59,25%	76.564.593	24,11%	83,30%
Осигурање релакса	22.573.278	7.051.901	31,24%	3.706.642	21.933.644	22.439.374	102,30%	1.870.055	8,53%	110,83%
Осигурање финансијских губитака	281.793.418	53.563.823	19,01%	24.307.642	207.016.660	5.820.897	2,81%	16.821.513	8,13%	10,94%
Осигурање трошкова правне заштите										
Осигурање помоћи на путању	23.115.507	23.608.538	102,13%	17.257.902	58.996.422	20.282.655	34,38%	17.020.359	28,85%	63,23%
Укупно	12.292.718.316	7.267.503.634	59,12%	2.709.831.251	9.843.410.774	3.944.853.692	40,07%	2.237.961.770	22,74%	62,81%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

б) Показатељи за самопридржај

Врста осигурања	31. децембар, 2023. године				31. децембар, 2022. године						
	Меродавна премија	Меродавна штета	РАЦИО ШТЕТА	ТРС у извештајном периоду	Меродавна премија	Меродавна штета	РАЦИО ШТЕТА	ТРС у извештајном периоду	РАЦИО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАНИ РАЦИО	
Осигурање од последичне незгоде	239.572.717	173.545.766	72,44%	47.415.386	19.79%	92,23%	67.979.429	42,46%	29.427.021	18,38%	60,84%
Добровољно здоровствено осигурање	4.451.025	3.185.665	71,58%	2.572.639	57,80%	129,37%	2.702.526	65,47%	2.259.734	54,74%	120,21%
Осигурање моторних возила	723.315.806	519.107.325	71,77%	212.210.571	29,34%	101,11%	271.025.764	61,28%	124.687.502	28,19%	89,47%
Осигурање шинских возила	15.039.938	5.526.813	36,75%	454.896	3,02%	39,77%	-5.963.301	-33,61%	640.951	3,61%	-30,00%
Осигурање ваздухоплова	25.487.666	-228.898	-0,90%	-15.200.441	-59,61%	-60,52%	-190.531	-2,86%	-14.827.965	-222,62%	-225,48%
Осигурање пловних објеката	4.026.241	1.148.978	28,36%	925.368	22,98%	51,55%	1.555.849	33,57%	1.156.935	24,96%	58,53%
Осигурање робе у привезу	18.617.956	3.647.305	19,59%	-2.859.952	-15,90%	3,69%	3.001.533	17,50%	-2.594.619	-15,12%	2,38%
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	1.552.253.163	1.203.390.877	77,53%	304.168.051	19,60%	87,12%	843.630.335	57,60%	282.375.066	22,63%	90,23%
Остала осигурања имовине	1.039.502.185	489.192.760	47,06%	286.407.976	25,63%	72,69%	456.152.348	52,69%	221.352.595	25,57%	76,26%
Осигурање аутодговорности	695.199.765	255.276.544	36,72%	338.606.540	48,74%	85,46%	205.873.136	38,74%	264.848.340	49,83%	88,57%
Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	5.077.959	-30.046	-0,59%	1.923.639	37,88%	37,29%	-695.572	-26,93%	1.484.719	57,80%	30,87%
Осигурање одг. због употребе пловних објеката	21.847.171	236.341	1,08%	1.303.908	5,97%	7,05%	61.419	1,77%	-3.168.060	-91,26%	-89,48%
Осигурање опште одговорности	51.929.447	10.156.044	19,56%	-8.520.236	-16,42%	3,13%	44.782.054	9,22%	-834	0,00%	9,22%
Осигурање кредита	3.730.032	1.882.796	50,46%	-1.904.097	-40,32%	10,15%	2.124.171	56,72%	-1.228.483	-32,80%	23,92%
Осигурање јемства	943.524	200.004	21,20%	-19.125	-2,03%	19,17%	837.245	90,08%	-1.288.963	-138,70%	-48,61%
Осигурање финансијских губитка	10.561.982	12.746.756	120,71%	-2.089.040	-19,76%	100,90%	5.304.141	53,44%	1.812.041	18,26%	71,70%
Осигурање помоћи на путешању	186.335	444.817	238,72%	620.682	333,10%	571,80%	414.639	46,79%	2.581.127	291,28%	338,07%
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	4.411.752.962	2.679.433.047	60,73%	1.146.507.760	25,99%	86,72%	1.857.937.661	55,23%	909.527.317	27,04%	82,26%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

27.1 Ризик реосигурања

Ризик реосигурања проистиче из немогућности Друштва да апсорбује преузете ризике својствене делатности реосигурања. Друштво закључује активне уговоре о реосигурању којима се ризик осигурања преноси са осигуравача на Друштво, као и пасивне уговоре о реосигурању којима се ризик реосигурања преноси са Друштва на реосигураваче.

У оквиру ризика реосигурања Друштво редовно прати и анализира следеће ризике:

- а) ризик адекватности техничких резерви и ризици у вези са планирањем техничких резерви Друштва,
- б) ризик неадекватно обрачунате математичке резерве,
- в) ризик неадекватно одређене премије реосигурања,
- г) ризик неодговарајућег утврђивања услова реосигурања,
- д) ризик неадекватног одређивања нивоа самопридржаја и
- ђ) ризик неадекватне процене ризика који се преузима у реосигурање.

Како би обезбедило трајно одржавање степена изложености ризицима на нивоу који неће угрозити имовину и пословање и који ће обезбедити заштиту интереса цедената и других поверилаца.

У оквиру групе ризика реосигурања сви су према њиховом утицају на пословање Друштва класификовани као незнатни.

27.2 Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената дате су у наставку:

	31. децембар 2023.	У хиљадама динара 31. децембар 2022.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	24.843	25.127
Потраживања	3.226.166	3.362.920
Краткорочни финансијски пласмани	3.795.896	3.632.362
Готовински еквиваленти и готовина	761.567	741.429
	7.808.472	7.761.838
Финансијске обавезе		
Дугорочне финансијске обавезе	62.542	84.370
Краткорочне финансијске обавезе	22.163	20.901
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.058.753	1.445.719
Обавезе за премију, провизије и друге обавезе	1.934.675	2.076.870
Обавезе за порез из резултата	19.118	44.491
	3.097.251	3.672.351

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

27.3 Тржишни ризик

Тржишни ризик проистиче из неповољних промена на тржишту, и то пре свега на тржишту осигурања и финансијском тржишту. Он може да се испољи и кроз потенцијални губитак и добитак.

Овај ризик нарочито обухвата:

- а) ризик конкуренције;
- б) ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуга реосигурања;
- в) ризик смањења премије у самопридржају;
- г) ризик промене каматних стопа;
- д) ризик промене цена хартија од вредности;
- ђ) девизни ризик.

У оквиру групе тржишних ризика сви су према њиховом утицају на пословање Друштва класификовани као мали.

а) Ризик конкуренције

Друштво редовно врши анализу позиционираниости Друштва на тржишту реосигурања у земљи и иностранству и ради на очувању поверења и реомеа на европском тржишту кроз директне контакте са реосигуравачима и повећање сарадње са реосигуравачима са простора Балкана (пре свега БиХ и Словенијом).

б) Ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуга реосигурања

Како би ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуга осигурања свело на најмању меру Друштво редовно прати европске и светске трендове развоја нових производа реосигурања и оцењује адекватност њихове примене у односу на захтеве корисника.

Као резултат бољег прилагођавања захтевима осигуравајућих друштава, дошло је до повећања активне премије реосигурања.

в) Ризик смањења премије у самопридржају

Друштво анализира остварења у одређеном периоду у односу на план и остварење у истом периоду предходне године.

Друштво се фокусира на надокнађивање премије у самопридржају из других послова реосигурања:

- а) закључивање нових уговора о реосигурању са другим цедент компанијама по којима би капацитети Друштва били максимално ангажовани.
- б) обезбеђење аутоматских капацитета за нове производе на тржишту, као и за мање развијене производе који имају потенцијале на локалном тржишту.

г) Ризик промене каматних стопа

Каматни ризик се у целости односи на ризик смањења прихода Друштва услед промена у висини каматних стопа. Поред ризика везаног за смањење прихода, Друштво је такође изложено ризику промене будућих токова готовине, односно смањења прилива узрокованог падом каматне стопе. Друштво редовно прати и анализира утицај промене ризика каматних стопа, и исти је обухваћен пословним планом, који чини саставни део ризика смањења приноса од депоновања и улагања средстава услед смањења каматних стопа. Ризик је класификован као незнатан. Управа Друштва редовно прати и анализира приносе инвестиционог портфолиа и параметре на финансијском тржишту, посебно кретање каматних стопа, ради контроле ризика промене вредности финансијских средстава.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Финансијски инструменти изложени каматном ризику, дати су у наставку:

Финансијска средства	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
<i>Некаматносна</i>		
Потраживања	3.226.166	3.362.920
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	24.843	25.127
Краткорочни финансијски пласмани	3.795.896	3.632.362
	3.820.739	3.657.489
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Готовински еквиваленти и готовина	761.567	741.429
	7.808.472	7.761.838
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносна</i>		
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.058.753	1.445.719
Обавезе за премију, провизије и друге обавезе	1.934.675	2.076.870
	2.993.428	3.522.589
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочне финансијске обавезе	62.542	84.370
Краткорочне финансијске обавезе	22.163	20.901
	3.078.134	3.627.860

У 2023. години забележен је значајни раст каматних стопа на депозите, као наставак тренда из друге половине 2022. године. Друштво ће наставити редовно праћење кретања стопа приноса на финансијском тржишту како би инвестирало у финансијске инструменте са највећим приносима. У наставку су дати уговорени распони каматних стопа на поједине финансијске инструменте:

Финансијска имовина	Распон каматних стопа	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Дугорочни финансијски пласмани	1,23%-5,85%	1,23%-5,85%
Краткорочни финансијски пласмани		
<i>динарски депозити а виста</i>	0,00%-1,35%	0,00%-1,35%
<i>динарски депозити орочени</i>	4,4%-4,6%	3,30%-7,00%
<i>девизни депозити орочени</i>	6,0%-7,15%	0,30%-2,90%
<i>обвезнице</i>	1,24%-3,10%	1,24%-3,10%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Преглед остварених прихода од камате по врстама улагања у 2023. години и 2022. години дати су у следећој табели:

Имовина	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Орочени депозити код банака	162.687	80.248
- Динарски	131.789	66.526
- Девизни	30.898	13.722
Депозити по виђењу	7.866	6.810
- Динарски	4.060	3.062
- Девизни	3.806	3.748
Приходи од камата по основу обвезница	16.602	16.961
Камате из послова реосигурања		-
УКУПНО	187.155	104.019
Ефекат пада каматних стопа од 10%	18.716	10.402
Капитал	3.287.728	2.792.879
Капитал након ефекта пада каматних стопа	3.269.012	2.782.477

Пад каматних стопа за 10% имао би утицај на пад прихода од камата у 2023. години за 18.716 хиљада динара (2022. година: 10.402 хиљаде динара).

У наставку је дат преглед расхода од камата за 2023. годину и 2022. годину

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Расходи камата по основу неблаговремено плаћених јавних прихода	2	1
Расходи камата по МСФИ 16	6.170	2.288
Ефекат пада каматних стопа од 10%	6.172	2.289

Расходи камата у 2023. и 2022. години односе се на расходе инкременталне камате која је резултат примене МСФИ 16.

д) Ризик промене цена хартија од вредности

Друштво анализира кретања вредности ХоВ у портфолију Друштва и прати утицај приноса/губитака од ових улагања у укупним добицима/губицима оствареним од инвестирања средстава реосигурања Друштва.

У свом инвестиционом портфељу Дунав Ре адо има 4 дужничке ХоВ (обвезнице Републике Србије) које су класиковане по фер вредности кроз остали резултат. Ове хартије вреднују се по фер вредности, а промене исте евидентирају се преко капитала. Укупна фер вредност ХоВ износи 760.001 хиљада динара. Повећање каматне стопе за 1пп имао би за последицу смањење фер вредности ових хартија на 754.917 хиљада динара што чини разлику од 3.563 хиљада динара.

Редовно се прате кретања вредности ХоВ у портфолију Друштва, и обавља се стална комуникација са корпоративним агентом у циљу сагледавања оптималних услова за продају или евентуално стицање нових ХоВ.

Улагање средстава Друштва је у складу са Одлуком НБС и инвестиционом политиком.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

ђ) Девизни ризик

Друштво у праћењу овог ризика врши анализу тренда курса као и анализу валутне структуре средстава и обавеза. У циљу заштите од велике изложености девизном ризику, приликом уговарања реосигуравајућег покрића у земљи обавезно се примењује валутна клаузула, а активност инвестирања средстава реосигурања се спроводи на начин да се повећа учешће динарских позиција на страни активе.

Друштво редовно прати девизни ризик и он је у току 2023. године био класификован као незнатан.

	USD	EUR	Остале валуте	У хиљадама динара	
				RSD	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	24.843	-	-	24.843
Потраживања	575.414	1.902.895	208.105	539.752	3.226.166
Краткорочни финансијски пласмани	-	1.155.322	4.980	2.635.594	3.795.896
Готовински еквиваленти и готовина	77.651	385.842	28.998	269.076	761.567
Друга временска разграничења	-	-	-	21.280	21.280
Резерве за преносне премије које падају на терет реосигуравача	-	-	-	1.250.754	1.250.754
Техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	-	-	-	3.676.939	3.676.939
Остале техничке резерве	-	-	-	21.420	21.420
Укупно	653.065	3.468.902	242.083	8.414.815	12.778.865
Дугорочна резервисања	-	25.635	2.149	38.323	66.107
Дугорочне обавезе	-	62.542	-	-	62.542
Краткорочне обавезе	568.210	1.908.202	200.831	357.467	3.034.710
Резерве за преносне премије	-	-	-	1.361.704	1.361.704
Друга пасивна разграничења	-	-	-	225.775	225.775
Резервисане штете	-	-	-	4.858.300	4.858.300
Одложене пореске обавезе	-	-	-	4.858	4.858
Укупно	568.210	1.996.379	202.980	6.846.427	9.613.996
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2023. године	84.855	1.472.523	39.103	1.568.388	3.164.869
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2022. године	96.482	1.240.490	271.256	1.033.142	2.641.370

Анализа изложености Друштва девизном ризику по валутама

С обзиром да Друштво има вишак имовине изнад обавеза у валутама ЕУР, УСД и осталим валутама у износу од 3.164.869 хиљада динара, промена курса од 5% имала би ефекат од 158.243 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

27.4. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед неизвршавања обавеза дужника Друштва.

Финансијска имовина	31. децембар. 2023.			У хиљадама динара 31. децембар. 2022.		
	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ
	Дугорочни финансијски пласмани	26.843	(2.000)	24.843	27.168	(2.041)
Потраживања	3.495.881	(269.715)	3.226.166	3.720.202	(357.282)	3.362.920
Готовински еквиваленти и готовина	761.789	(222)	761.567	742.379	(950)	741.429
Финансијски пласмани	3.906.388	(110.492)	3.795.896	3.739.256	(106.894)	3.632.362
Укупно	8.190.901	(382.429)	7.808.472	8.229.005	(467.167)	7.761.838

Друштво се излаже кредитном ризику кроз потраживања за премију, штете, провизију и регресе, као и за депоновање и улагање средстава у банкама.

Изложеност кредитном ризику се редовно анализира и прати, а превентивна заштита се врши инвестирањем средстава реосигурања у складу са Одлуком Народне банке Србије о ограничењима појединих облика инвестирања средстава техничких резерви и о највишим износима инвестирања гарантне резерве друштва за осигурање и Правилником Друштва.

Дугорочни и краткорочни финансијски пласмани се односе на улагања у обвезнице Републике Србије и депозите пласиране банкама са седиштем на територији Србије. Приликом пласирања средстава у депозите као и на дан биланса банка врши анализу финансијских показатеља банака и процену нивоа кредитног ризика. У складу са наведеном анализом кредитни ризик банака којима је Друштво пласирало депозите оцењен је као прихватљив.

Друштво примењује процену обрачуна кредитних губитака и исправке вредности у случајевима када се кључни покретачи кредитног ризика могу пратити на основу појединачног инструмента, при чему их ентитет прати без потребе за додатном заједничком проценом.

На горе наведени начин, обрачун корекције вредности врши се према следећим категоријама:

1. Изложеност земљама
2. Изложеност према банкама
3. Остала потраживања

Генерални приступ на коме се заснива обрачун очекиваних кредитних губитака, односно исправки вредности у складу са МСФИ 9, темељи се на следећем приступу:

ECL (очекивани кредитни губитак, "expected credit loss") = Вероватноћа дешавања неизмирења обавезе (PD) x Висина губитка у случају неизвршења (LGD) x Изложеност у случају догађаја неизмирења (EAD).

За потребе индивидуалне процене, Друштво се ослања на податке о неизвршеним обавезама (ПД) из екстерних извора, односно на податке које објављују реномиране рејтинг агенције. Други параметар у обрачуну, ЛГД (губитак у случају неизвршења обавеза), који подразумева износ губитка у случају неизвршења обавеза, користи се Базел ЛГД у износу од 45% као најбоља тржишна пракса у недостатку интерно обрачунатог.

Класификација на различите нивое кредитног ризика (Ниво 1, Ниво 2 и Ниво 3) подразумева анализу различитих индикатора дефинисаних рачуноводственим политикама Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Критеријуми који указују да је потребан обрачун очекиваних кредитних губитака за имовину која се сврстава у ниво 2 чине следећи индикатори:

- Кашњење преко 30 дана, где у пракси Друштво услед недовољног праћења дана кашњења до данас, сва потенцијална кашњења посматра као критеријум за значајно повећање кредитног ризика;
- Пад екстерног кредитног рејтинга који се користи за потребе обрачуна исправке вредности; као и,
- Други квалитативни критеријуми који могу указивати на повећање ризика (сазнање Друштва да би клијент могао упасти у проблеме и сл.).

У складу са МСФИ 9 за обрачун исправке вредности коришћен је приступа који подразумева да се за дато потраживање обрачунава животни очекивани кредитни губитак.

За потребе идентификације индикатора обезвређења, односно критеријума да је потребно обрачун очекиваних кредитних губитака за имовину која се сврстава у ниво 3, у складу са захтевима МСФИ 9, Друштво примењује:

- Кашњење преко 90 дана; и
- Статус неизмирења обавеза (default-a) одражен или кроз екстерни рејтинг или кроз друге информације на основу којих се може закључити да та компанија не може да измирује обавезе.

Обрачун исправке вредности за ниво 3 изложености врши се на начин да се примењује само LGD параметар имајући у виду да је PD једнак 1. Алтернативно, врши се дисконтовање очекиваних новчаних токова ефективном каматом стопом датог инструмента.

	У хиљадама динара 31. децембар 2023				
	До 1 месец	Од 1 до 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Укупно
Потраживања					
Потраживања за премију осигурања, саосигурања и реосигурања	2.578.228	135.414	176.144	34.940	2.924.726
Потраживања од реосигуравача и ретроцесионара	387.735	10.724	17.530	80.791	496.780
Потраживања за регресе	4.488	-	-	-	4.488
Остала потраживања	69.887	-	-	-	69.887
Укупно	3.040.338	146.138	193.674	115.731	3.495.881
Исправка потраживања					
Потраживања за премију осигурања, саосигурања и реосигурања	7.939	5.159	121.739	34.940	169.777
Потраживања од реосигуравача и ретроцесионара	1.020	145	17.295	80.753	99.213
Потраживања за регресе	725	-	-	-	725
Укупно	9.684	5.304	139.034	115.693	269.715
Нето вредност потраживања					
Потраживања за премију осигурања, саосигурања и реосигурања	2.570.289	130.255	54.405	-	2.754.949
Потраживања од реосигуравача и ретроцесионара	386.715	10.579	235	38	397.567
Потраживања за регресе	3.763	-	-	-	3.763
Остала потраживања	69.887	-	-	-	69.887
Укупно	3.030.654	140.834	54.640	38	3.226.166

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Током периода није било трансфера између нивоа обезвређења тј. сва средства су у оба периода класификована као Ниво 1.

	31. децембар. 2023.	У хиљадама динара
	Ниво 1	31. децембар. 2022. Ниво 1
Власничке ХоВ по фер вредности кроз остали резултат	54.410	50.343
Дужничке хартије по фер вредности кроз остали резултат	760.001	743.668
Краткорочни депозити код банака	2.981.485	2.788.579
Остали краткорочни финансијски пласмани	-	49.772
Готовински еквиваленти и готовина	761.567	741.429
Стање на дан	4.557.463	4.373.791

Износи финансијске имовине по рејтинзима на 31.12.2023. године приказани су у табели испод.

Позиција	Врста финансијског инструмента	А			Укупно
		А	БББ	ББ и ниже	
Готовински еквиваленти и готовина	Готовински еквиваленти и готовина	8.813	239.588	513.166	761.567
Дугорочни финансијски пласмани	Обвезнице РС	-	-	23.916	23.916
Финансијски пласмани	Депозити	410.108	699.905	1.871.472	2.981.485
Финансијски пласмани	Обвезнице РС	-	-	760.001	760.001
Потраживања	Остала потраживања	-	-	69.887	69.887
	Укупно	418.921	939.493	3.238.442	4.596.856

За финансијску имовину за коју рејтинг не одређују агенције за кредитни рејтинг, рејтинг се утврђује интерно.

Износ обезвређења хартија од вредности које се признају по фер вредности кроз остали резултат и чија се вредност у билансу стања не умањује сходно одредбама МСФИ 9 на дан 31. децембра 2023. године износи РСД 1,426 хиљада.

27.5 Оперативни ризик

Оперативни ризик проистиче из пропуста у раду запослених и органа Друштва, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационом и другим системима, као и услед непредвидивих спољних догађаја.

У циљу заштите од оперативних ризика које је управа препознала и квантификовала Друштво је активно приступило доградњи и унапређењу система интерних контрола који одговара природи, сложености и ризичности посла.

Код оперативних ризика нарочито се прате:

- Ризик погрешног, односно неодговарајућег избора чланова извршног, односно надзорног одбора, као и лица којима је поверено руковођење појединим пословима Друштва
- Ризик погрешног, односно неадекватног избора, распореда и постављања запослених у Друштву (квалификационо и бројно)
- Ризик неадекватне организације пословања Друштва
- Ризик погрешног и економски штетног уговарања послова
- Ризик превара, злоупотреба и других незаконитих активности лица запослених у Друштву
- Ризик одсуства одговарајућег система интерних контрола, процедура и поступака рада
- Информатичко безбедносни ризик
- Остали оперативни ризици који зависе од природе, обима и сложености пословања (погрешан унос података и други пропусти у раду)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

27.6 Ризик рочне и структурне неусклађености имовине са обавезама

	До 1 месец	Од 1 до 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Нематеријална улагања	-	-	-	155	-	155
Софтвер и остала права	-	-	-	1.090	-	1.090
Опрема	-	-	-	120.095	-	120.095
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	24.843	-	24.843
Залихе	1.570	-	-	-	-	1.570
Потраживања	3.030.652	140.834	54.642	38	-	3.226.166
Краткорочни финансијски пласмани	814.411	-	2.981.485	-	-	3.795.896
Готовина	761.567	-	-	-	-	761.567
Друга активна временска разграничења	-	-	21.280	-	-	21.280
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	1.250.754	-	-	1.250.754
Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	3.676.939	-	-	3.676.939
Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	21.420	-	-	21.420
Укупно	4.608.200	140.834	8.006.520	146.221	-	12.901.775
Капитал и резерве	-	-	-	-	3.287.728	3.287.728
Дугорочна резервисања и обавезе	-	-	-	103.014	25.635	128.649
Краткорочне обавезе	2.768.226	134.618	111.197	20.669	-	3.034.710
Резерве за преносне премије реосигурања и ретроцесија	-	-	1.361.704	-	-	1.361.704
Резерве за неистекле ризике	-	-	51	-	-	51
Друга пасивна временска разграничења	-	-	225.775	-	-	225.775
Резервисане штете - удели у штетама реосигурања и ретроцесија	-	-	4.858.300	-	-	4.858.300
Одложене пореске обавезе	-	-	4.858	-	-	4.858
Укупно	2.768.226	134.618	6.561.885	123.683	3.313.363	12.901.775
Рочна неусклађеност на дан 31. децембар 2023. године	1.839.974	6.216	1.444.635	22.538	(3.313.363)	-
Рочна неусклађеност на дан 31. децембар 2022. године	1.553.436	(119.331)	1.217.194	166.732	(2.818.031)	-

27.7 Ризик ликвидности

Ризик ликвидности генерално произилази из финансирања пословних активности Друштва и управљања ризичним позицијама. Оне укључују и ризик од немогућности исплате средстава на дан доспећа и уз одговарајућу камату, и ризик од немогућности ликвидирања средстава по прихватљивој цени и унутар прихватљивог временског оквира.

Одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Друштва које је успоставило одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Друштва као и управљањем ликвидношћу. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Следеће табеле приказују преостале рокове доспећа финансијских средстава и обавеза Друштва. Преглед доспећа финансијских обавеза је направљен на основу недисконтованих новчаних токова, односно на основу најранијег датума када се од Друштва може тражити да плати насталу обавезу.

Доспећа финансијских средстава на дан 31. децембар 2023. године:

	У хиљадама динара					Укупно
	До 1 месец	Од 1 до 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	
Финансијска средства						
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	24.843	-	24.843
Потраживања	3.030.652	140.834	54.642	38	-	3.226.166
Краткорочни финансијски пласмани	814.411	-	2.981.485	-	-	3.795.896
Готовински еквиваленти и готовина	761.567	-	-	-	-	761.567
Друга временска разграничења	-	-	21.280	-	-	21.280
Резерве за преносне премије	-	-	1.250.754	-	-	1.250.754
Резервисане штете	-	-	3.676.939	-	-	3.676.939
Остале техничке резерве	-	-	21.420	-	-	21.420
	4.606.630	140.834	8.006.520	24.881	-	12.778.865
Финансијске обавезе						
Дугорочне финансијске обавезе	-	-	-	62.542	-	62.542
Краткорочне финансијске обавезе	-	-	22.163	-	-	22.163
Обавезе по основу штета и уговорених износа	888.266	110.605	44.587	15.295	-	1.058.753
Обавезе за премију, провизије и друге обавезе	1.879.963	24.013	25.329	5.370	-	1.934.675
Обавезе за порез из резултата	-	-	19.118	-	-	19.118
Резерве за преносне премије	-	-	1.361.704	-	-	1.361.704
Резерве за неистакле ризике	-	-	51	-	-	51
Друга пасивна разграничења	-	-	225.775	-	-	225.775
Резервисане штете	-	-	4.858.300	-	-	4.858.300
Одложене пореске обавезе	-	-	4.858	-	-	4.858
	2.768.229	134.618	6.561.885	83.207	-	9.547.939
Рочна неусклађеност на дан	1.838.401	6.216	1.444.635	(58.326)	-	3.230.926

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

27.8 Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља књиговодствену вредност финансијских средстава и финансијских и обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембар 2023. године и 31. децембра 2022. године:

	31. децембар 2023.		У хиљадама динара 31. децембар 2022.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	24.843	24.930	25.127	28.625
Потраживања	3.226.166	3.226.166	3.362.920	3.362.920
Краткорочни финансијски пласмани	3.795.896	3.795.896	3.632.362	3.632.518
Готовински еквиваленти и готовина	761.567	761.567	741.429	741.429
	7.808.472	7.808.559	7.761.838	7.765.492
Финансијске обавезе				
Дугорочне финансијске обавезе	62.542	62.542	84.370	84.370
Краткорочне финансијске обавезе	22.163	22.163	20.901	20.901
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.058.753	1.058.753	1.445.719	1.445.719
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	1.934.675	1.934.675	2.076.870	2.076.870
Обавезе за порез из резултата	19.118	19.118	44.491	44.491
	3.097.252	3.097.252	3.672.351	3.672.351

Руководство сматра да је књиговодствена вредност разумна апроксимација фер вредности за готовинске еквиваленте и готовину, потраживања и финансијске обавезе. Руководство Друштва сматра да, с обзиром на редовне пословне активности Друштва и његове опште политике, као и доминантно краткорочну структуру наведених позиција не постоје значајне разлике између књиговодствене вредности средстава и обавеза и њихове фер вредности.

Фер вредност финансијске имовине и финансијских обавеза одређује се на следећи начин:

- Ниво 1 одмеравања фер вредности произлази из котиране тржишне вредности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе,
- Ниво 2 одмеравања фер вредности произлази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вредности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на пример, цена) или индиректно (на пример, проистекло из цене),
- Ниво 3 одмеравања фер вредности произлази из техника процењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Наредна табела представља анализу финансијских средстава који су вредновани након почетног признавања по фер вредности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процене фер вредности:

	31. децембар 2023.				У хиљадама динара 31. децембар 2022.			
	Ниво				Ниво			
	Ниво 1	Ниво 2	3	Укупно	Ниво 1	Ниво 2	3	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	24.843	-	24.843	-	25.127	-	25.127
Краткорочни финансијски пласмани	814.411	2.981.485	-	3.795.896	794.011	2.838.351	-	3.632.362
Готовински еквиваленти и готовина	761.567	-	-	761.567	741.429	-	-	741.429
	1.575.978	3.006.328	-	4.582.306	1.535.440	2.863.478	-	4.398.918

27.9 Правни и репутациони ризик

Правни ризик проистиче из неусклађености пословања и аката Друштва с прописима, уговора који се не могу у целини или делимично извршити (нпр. ништави уговори), као и могућих губитака из спорова.

Друштво прати све законске прописе и подзаконска акта којима се регулише пословање и врши прилагођавање својих пословних аката у складу са изменама и променама у прописима.

Репутациони ризик проистиче из умањеног поверења јавности у пословање друштва. Користећи 45 година искуства, колико се Друштво бави пословима реосигурања, Друштво је изградило репутацију поузданог партнера на територији Балкана које је својом стручношћу и ефикасношћу увек спремно да одговори на захтеве клијената.

27.10. Остали ризици

Криза у Русији и Украјини оставила је последице на целокупну глобалну економију која се суочава са бројним турбулентним изазовима. Највише стопе инфлације на већини тржишта у последњих неколико деценија, пооштравање финансијских услова, само су неке од последица утицаја те кризе. Међународне финансијске институције ревидирале су очекивања о глобалном економском опоравку наниже у односу на своје претходне процене, уз конзервативна очекивања у погледу скорашњег опоравка.

Међународни монетарни фонд је у последњем извештају (World economic outlook, January 2024), саопштио да је процена оствареног привредног раста у 2023. години на нивоу од 3,1% (у 2022. години износио је 3,5%) и пројекцију од 3,1% за 2024. годину, што је значајно мање од просечне стопе раста у периоду 2000. – 2019. године када је износио 3,8%. Глобална инфлација ће се смањити, иако спорије него што се у почетку очекивало, са 8,7% у 2022. на 6,9% ове године и 5,8% у 2024. години. Очекивана стопа раста у развијеним економијама износи 1,6% у 2023. години и 1,5% у 2024. години (у 2022. години је износила 2,6%). У земљама у развоју очекује се стопа раста од 4,1% у 2023. и 2024. години (непромењено у односу на 2022. годину).

Република Србија је спровођењем низа мера економске политике, монетарне политике и фискалне консолидације, и у сложеним околностима на међународним тржиштима, наставила тренд економског раста.

НБС је у последњем извештају о инфлацији кориговала умерено навише пројектовану стопу раста БДП-а Србије за 2023. годину на ниво од 2,5%. Очекује се позитиван допринос фиксних инвестиција и нето извоза али и раст личне потрошње у последњем кварталу. Пројектовани раст БДП-а за 2024. годину, креће се у распону од 3,0 до 4,0%. Министарство финансија процењује, узимајући у обзир актуелне економске трендове и изгледе за међународно окружење, да ће раст БДП у 2023. години износити 2,5%, док ће у 2024. години убрзати на 3,5%.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Агенција за оцену кредитног рејтинга Standard and Poor's потврдила је 06. октобра 2023. године кредитни рејтинг Републике Србије на нивоу ББ+ и задржала стабилне изгледе за његово даље повећање. Потврда кредитног рејтинга је резултат умереног нивоа јавног дуга и кредибилног оквира монетарне политике. Агенција у свом извештају наводи да би кредитни рејтинг могао бити побољшан уколико се негативне последице геополитичке неизвесности буду држале под контролом и дође до убрзаног раста привреде. Агенција Moody's је дана 08. септембра 2023. године, потврдила кредитни рејтинг Србије на нивоу Ба2 и задржала стабилне изгледе за његово даље повећање. Република Србија има потврђен кредитни рејтинг за дугорочно задужевање и од стране агенције Fitch Ratings такође у нивоу ББ+ са стабилним изгледима.

Друштво не послује на територији Украјине. Реализована премија реосигурања у 2023. години за пословне партнере из Руске Федерације износила је мање од 0,3% укупне премије, док је реализована пасивна премија износила 5,89% укупне пасивне премије Друштва.

Друштво је извршило следећу анализу утицаја кризе по следећим битним догађајима и утврдило да:

1. нема значајног прекида пословања Друштва у вези са ланцима дистрибуције, затварања операција, путним ограничењима и др.;
2. нема оштећења односно уништења основних средстава Друштва;
3. нема експропријације односно национализације средстава Друштва;
4. нема рестрикције у погледу располагања готовином и новчаним средствима друштва;
5. нема материјално значајних обезвређења финансијске односно нефинансијске имовине Друштва;
6. нема материјално значајног пада у имовини и токовима готовине Друштва.

Амбициозно постављени пословни планови су највећим делом остварени у периоду 01.01. - 31.12.2023. године. Генерално гледано, ефекти рата у Украјини, нису се негативно одразили на обим пословања друштва нити на најважније пословне показатеље који су и даље значајно изнад просечних вредности у индустрији.

Остварена бруто премија реосигурања у 2023. години је за 21,38% виша у односу на остварење у 2022. години. Истовремено, премија реосигурања у самопридржају износи 4,45 млрд динара што је раст од 31,81,% у односу на остварење из 2022. године.

Ликвидиране штете у периоду 01.01.2023. – 31.12.2023. године износе 5.538.019 хиљада динара док ликвидиране штете у самопридржају износе 2.689.687 хиљада динара. Ликвидиране штете су за 28,04% веће од ликвидираних штета у истом периоду претходне године, док су ликвидиране штете у самопридржају за 23,88% веће у односу на 2022. годину.

Укупни нето добитак износи 727.830 хиљада динара што је за 47,20% више у односу на резултат 2022. године. Рацио штета у самопридржају Друштва износи 60,55% који са рациом трошкова у самопридржају од 26,02% даје комбиновани рацио од 86,57% што је знатно боље од референтних вредности за индустрију реосигурања.

Укупна инвестициона актива од почетка 2023. године бележи раст од 14,04% односно од 1.615.820 хиљада динара. Највећи део инвестиционог портфела настао је из интерног потенцијала Друштва да генерише слободна новчана средства из пословних активности и на најбољи начин рефлектује одговарајући и одржив пословни модел Друштва.

На 31.12.2023. године гарантни капитал је био 2,68 пута већи од захтеване маргине солвентности за реосигурање, односно однос захтеване маргине солвентности за реосигурање и гарантног капитала износи 0,36 што довољно говори о стабилној капиталној основи Друштва.

На основу свега наведеног може се закључити да нема значајног негативног утицаја рата у Украјини на пословање друштва.

28. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Нема значајних догађаја након Биланса стања који могу утицати на податке садржане у финансијским извештајима, нити на будуће пословање Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

29. ДЕВИЗНИ РИЗИЦИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте били су следећи:

	У динарима	
	31. децембар. 2023.	31. децембар. 2022.
USD	105,8671	110,1515
EUR	117,1737	117,3224
GBP	135,0550	132,7026
CHF	125,5343	119,2543

Београд, март 2024.

За Друштво:

Зорана Пејчић, председник Извршног одбора

Владимир Узелац, члан Извршног одбора

Zorana
Pejčić
283333

Digitally signed
by Zorana Pejčić
283333
Date: 2024.03.28
14:36:28 +01'00'

Vladimir
Uzelac
480857

Digitally signed
by Vladimir
Uzelac 480857
Date: 2024.03.29
09:33:01 +01'00'

KPMG d.o.o. Beograd
Milutina Milankovića 1J
11070 Beograd
Srbija
+381 (0)11 20 50 500

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima Dunav - Re a.d.o. Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Dunav - Re a.d.o. Beograd (u daljem tekstu: „Društvo”), koji se sastoje od:

- bilansa stanja na dan 31. decembra 2023. godine;
- i za period od 1. januara do 31. decembra 2023. godine:

- bilansa uspeha;
- izveštaja o ostalom rezultatu;
- izveštaja o promenama na kapitalu;
- izveštaja o tokovima gotovine;

kao i

- napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja („finansijski izveštaji”).

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji istinito i objektivno prikazuju finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2023. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije i ostalim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu finansijsko izveštavanje društava za osiguranje u Republici Srbiji.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, Odlukom o sadržini izveštaja o obavljenoj reviziji finansijskih izveštaja društva za osiguranje i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naša odgovornost u skladu sa tim standardima je detaljnije opisana u delu izveštaja Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i ne izražavamo odvojeno mišljenje o tim pitanjima.

Utvdili smo sledeća ključna revizorska pitanja:

Procena rezervisanja za nastale neprijavljene štete

Na dan 31. decembra 2023. godine, tehničke rezerve Društva iznose RSD 6.247.839 hiljada. Od ukupnog iznosa tehničkih rezervi, rezervisane štete iznose RSD 4.858.300 hiljada (napomena 10.3). Najveći deo rezervisanih šteta se odnosi na rezervisane nastale prijavljene a nerešene štete i nastale a neprijavljene štete. U okviru ukupnih rezervisanih šteta, rezervisane nastale a neprijavljene štete iznose RSD 1.174.094 hiljade.

Za informacije o primenjenim računovodstvenim politikama i politikama vrednovanja videti napomenu 3.6. (Pregled značajnih računovodstvenih politika - tehničke rezerve), a za detaljnije informacije o korišćenim procenama i pretpostavkama videti napomenu 2.4.b) (Pravila procenjivanja i značajne računovodstvene procene). Dodatne informacije o ovoj poziciji u finansijskim izveštajima date su u napomeni 10.3 (Rezervisane štete) i napomeni 26.2 (Obelodanjivanja u vezi sa ugovorima o osiguranju).

Ključno revizorsko pitanje	Naš odgovor
<p>Društvo procenjuje rezervisane nastale a neprijavljene štete na osnovu istorijskog razvoja šteta, prilagođenog za aktuelna kretanja u vezi sa faktorima koji utiču na štete. Različite metode se mogu koristiti u procesu procenjivanja, pri čemu opšte prihvaćene aktuarske metode vrednovanja često zahtevaju prilagođavanja za određene okolnosti, a takva prilagođavanja takođe zahtevaju visok stepen procene. Za procenu rezervisanih nastalih a neprijavljenih šteta Društvo koristi podatke u vezi sa brojem i iznosom nastalih i prijavljenih šteta, prosečnim troškovima po prijavljenoj šteti, kao i učestalosti šteta.</p> <p>Ključne pretpostavke koje su korišćene uključuju procenu adekvatnosti prethodnog trenda kretanja šteta koji utiče na budući razvoj šteta, kao i njihovo konačno izmirenje.</p>	<p>Procedure koje smo obavili, uz podršku naših aktuara, obuhvatile su sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testiranje dizajna, implementacije i operativne efikasnost izabranih ključnih kontrola; • Procenjivanje da li su ključni podaci koji se koriste za razvoj pretpostavki rezervisanih nastalih a neprijavljenih šteta odogovarajući (kao što su datum nastanka štete, datum prijavljivanja štete, datum isplate štete i plaćen iznos štete) kroz praćenje istih, na bazi uzorka, do izvorne evidencije; • Nezavisni obračun rezervisanih nastalih a neprijavljenih šteta na uzorku segmenata na osnovu naše procene faktora rizika i poređenje sa obračunima Društva;

<p>Zbog navedenih faktora, smatramo vrednovanje rezervisanih nastalih a neprijavljenih šteta ključnim revizorskim pitanjem.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Preispitivanje ključnih pretpostavki korišćenih za obračun rezervisanih nastalih a neprijavljenih šteta. Između ostalog, posebno smo procenili da li su razvojni faktori koje je koristilo Društvo odgovarajući, na osnovu naše analize razvojnih faktora u prošlosti;• Ocenjivanje kvaliteta procesa procene Društva, ocenjivanjem adekvatnosti rezervisanih nastalih a neprijavljenih šteta koja su priznata u prošlosti, kroz poređenje istorijskih procena sa stvarno rešenim štetama ("run off test");• Procenu potpunosti i adekvatnosti obelodanjivanja u napomenama uz finansijske izveštaje, u odnosu na relevantne zahteve primenjenog okvira za finansijsko izveštavanje.
---	--

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023. godine.

Naše mišljenje o finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije i, osim ako nije drugačije izričito navedeno u našem izveštaju, ne izražavamo bilo koju vrstu zaključka kojim se pruža uveravanje o istim.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pregledamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili da li su na bilo koji drugi način, materijalno pogrešno prikazane.

U vezi sa Godišnjim izveštajem o poslovanju, takođe smo u obavezi da izrazimo mišljenje, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, o tome da li je Godišnji izveštaj o poslovanju:

- usklađen sa finansijskim izveštajima; i
- pripremljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama i podzakonskim aktima Narodne banke Srbije.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izveštaja, po našem mišljenju, informacije koje su date u Godišnjem izveštaju o poslovanju za finansijsku godinu za koju su finansijski izveštaji pripremljeni po svim materijalno značajnim pitanjima, su:

- usklađene sa finansijskim izveštajima; i
- pripremljene u skladu sa važećim zakonskim odredbama i podzakonskim aktima Narodne banke Srbije.

Dodatno, u svetlu saznanja i razumevanja o Društvu i njegovom okruženju stečenih tokom naše revizije, od nas se zahteva da saopštimo ako utvrdimo materijalno značajne pogrešne navode u Godišnjem izveštaju o poslovanju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo.

Odgovornost rukovodstva i lica zaduženih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije i ostalim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu finansijsko izveštavanje društava za osiguranje u Republici Srbiji kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje rukovodstvo smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno da proceni sposobnost Društva da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, i da obelodani, ako je to primenljivo, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i korišćene pretpostavke stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Društvo ili ima nameru da obustavi poslovanje, ili nema nijednu realnu alternativu osim to i da uradi.

Lica zadužena za upravljanje su odgovorna za nadzor procesa finansijskog izveštavanja u Društvu.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj jeste da steknemo razumni nivo uveravanja da li finansijski izveštaji uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, i da izdamo izveštaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razuman nivo uveravanja je visok stepen uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o sadržini izveštaja o obavljenoj reviziji finansijskih izveštaja društva za osiguranje i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno značajnu grešku ako ona postoji. Greške mogu nastati zbog pronevere ili greške u radu i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da bi one, pojedinačno ili zbirno, mogle uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o sadržini izveštaja o obavljenoj reviziji finansijskih izveštaja društva za osiguranje i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam u toku obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, kreiramo i sprovodimo revizorske procedure kao odgovor na te rizike, i pribavljamo dovoljne i odgovarajuće revizorske dokaze koji pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja. Rizik da neće biti otkrivene materijalno značajne greške nastale zbog pronevere je veći od onog koji se odnosi na greške u radu, budući da pronevera može uključiti udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno prikazivanje, ili izbegavanje internih kontrola.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju sa ciljem kreiranja revizorskih procedura koje su odgovarajuće za date okolnosti, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Društva.
- Ocenjujemo primerenost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o opravdanosti primene načela stalnosti poslovanja kao primenjene računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, o tome da li postoji materijalna neizvesnost u pogledu događaja ili okolnosti koji mogu značajno dovesti u pitanje sposobnost Društva da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na relevantna obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci su zasnovani na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu uticati da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

- Ocenjujemo opštu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, i da li finansijski izveštaji prikazuju osnovne poslovne promene i događaje na način kojim je postignuto njihovo objektivno prikazivanje.

Saopštavamo licima zaduženim za upravljanje, između ostalog, pitanja u vezi sa planiranim obimom i dinamikom revizije i značajnim revizorskim nalazima, uključujući i bilo koje značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali u toku naše revizije.

Dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahteva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj meri može očekivati da mogu uticati na našu nezavisnost, i gde je to primenljivo, aktivnosti preduzete u cilju eliminisanja pretnji odnosno uspostavljanja zaštita.

Od pitanja saopštenih licima zaduženim za upravljanje, utvrdili smo koja pitanja su od najvećeg značaja za reviziju finansijskih izveštaja za tekući period i koja shodno tome predstavljaju ključna revizorska pitanja. Dajemo opis ovih pitanja u našem izveštaju revizora o reviziji finansijskih izveštaja, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude saopšteno u našem izveštaju, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi za dobrobit javnosti od takvog saopštavanja.

KPMG d.o.o. Beograd

Nikola Đenić
Ključni revizorski partner
Licencirani ovlašćeni revizor

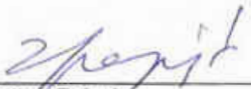
Beograd, 28. mart 2024. godine

БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2023. године

(у хиљадама динара)	Напомена	31.12.2023.	31.12.2022.
АКТИВА			
СТАЛНА ИМОВИНА	4	146.183	174.732
Нематеријална имовина, софтвер и остала права	4.1	1.245	974
Некретнине, постројења и опрема	4.1	120.095	148.631
Дугорочни финансијски пласмани	4.2	24.843	25.127
ОБРТНА ИМОВИНА		12.755.592	11.111.223
Залихе		1.570	1.904
Потраживања	5.1	3.226.166	3.362.920
Финансијски пласмани	5.2	3.795.896	3.632.362
Готовински еквиваленти и готовина	6	761.567	741.429
Активна временска разграничења	7.1	21.280	89.650
Техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	7.2	4.949.113	3.282.958
УКУПНА АКТИВА		12.901.775	11.285.955
ПАСИВА			
КАПИТАЛ	8	3.287.728	2.792.879
Акцијски капитал		1.774.012	1.774.012
Остали капитал		3.446	3.446
Резерве		107.680	107.680
Нереализовани добици		18.071	16.974
Нереализовани губици		(17.304)	(38.857)
Нераспоређени добитак		1.401.823	929.624
РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	9	9.614.047	8.493.076
Дугорочна резервисања	9.1	66.107	62.509
Дугорочне обавезе	9.2	62.542	84.370
Одложене пореске обавезе		4.858	3.191
Краткорочне обавезе	9.3	3.034.710	3.587.981
Краткорочне финансијске обавезе		22.163	20.901
Обавезе по основу штета и уговорених износа		1.058.753	1.445.719
Обавезе за премију и зараде и друге обавезе		1.934.675	2.076.870
Обавезе за порез из резултата		19.119	44.491
Пасивна временска разграничења	10	1.587.530	1.626.932
Резерве за преносне премије	10.1	1.361.704	1.429.457
Резерве за неистекле ризике		51	-
Друга пасивна временска разграничења	10.2	225.775	197.475
Резервисане штете	10.3	4.858.300	3.128.093
УКУПНА ПАСИВА		12.901.775	11.285.955

Београд, 28. март 2024. године

За Друштво:

Зорана Пејчић
председник Извршног одбора

Владимир Узелац
члан Извршног одбора

БИЛАНС УСПЕХА
у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

(у хиљадама динара)	Напомена	2023	2022
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ	13		
Обрачуната премија реосигурања и ретроцесија		12.352.955	10.177.129
Премија пренета ретроцесијом реосигурања и ретроцесија		(7.988.538)	(6.613.252)
Смањење/(Повећање) резерви за преносне премије и резерви за неистекле ризике реосигурања и ретроцесија		67.753	(179.362)
		4.432.170	3.384.515
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ	14		
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе		979	2.244
Расходи накнада штета и уговорених износа		2.709.586	1.823.706
Резервисане штете – смањење/(повећање)		(26.158)	39.810
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари		(28.627)	(28.542)
Повећање осталих техничких резерви - нето		5	-
		2.655.811	1.837.218
ДОБИТАК – БРУТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ		1.776.359	1.547.297
Приходи од инвестирања средстава осигурања	15.1	192.625	162.122
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	15.2	(6.460)	(9.668)
ДОБИТАК ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ		186.165	152.454
ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА РЕОСИГУРАЊА УМАЊЕНИ ЗА ПРОВИЗИЈУ ОД РЕОСИГУРАЊА И РЕТРОЦЕСИЈА	16		
Трошкови прибаве		(2.560.268)	(2.142.885)
Провизије		(2.461.619)	(2.039.146)
Остали трошкови прибаве		(98.649)	(103.739)
Трошкови управе		(178.008)	(140.457)
Трошкови амортизације и резервисања		(31.892)	(15.891)
Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови		(48.427)	(35.868)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични трошкови		(79.902)	(74.202)
Остали трошкови управе		(17.787)	(14.496)
Остали трошкови спровођења осигурања		(15.030)	(15.918)
Провизија од реосигурања и ретроцесија		1.599.695	1.382.555
Укупно трошкови спровођења осигурања		(1.153.611)	(916.705)
ДОБИТАК – НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ		808.913	783.046
Финансијски приходи, осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности	17	146.333	163.016
Финансијски расходи, осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности	18	(194.322)	(180.617)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	19	184.649	208.360
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	20	(94.822)	(364.308)
Остали приходи		10.369	1.396
Остали расходи		(13.498)	(16.313)
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		847.622	594.580
Нето губитак пословања које се обуставља, негативни ефекти промене рачуноводствених политика и исправки грешака из ранијих периода		(150)	(33)
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		847.472	594.547
Порез на добитак	21	(120.915)	(105.098)
Добитак по основу креирања одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	21	1.273	4.998
НЕТО ДОБИТАК		727.830	494.447
Основна зарада по акцији (у динарима без пара)		743	504

Београд, 28. март 2024. године

За Друштво:

 Зорана Пејчић
 председник Извршног одбора

 Владимир Узелац
 члан Извршног одбора

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

	Напомена	2023.	2022.
Нето добитак		727.830	494.447
Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима:			
Добици/(губици) по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат		21.224	(46.632)
Остали бруто свеобухватни добитак/ (губитак)		21.224	(46.632)
Укупан нето свеобухватни добитак		749.054	447.815

Београд, 28. март 2024. године

За Друштво:

Зорана Пејчић
председник Извршног одбора

Владимир Узелац
члан Извршног одбора

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

(у хиљадама динара)	Основни капитал	Остали капитал	Резерве	Нереализовани добици	Нереализовани губици	Нераспоређени добитак	Укупно
Стање на дан 1. јануар 2022. године	1.774.012	3.446	107.680	34.940	(10.191)	611.020	2.520.907
Повећање нереализованих добитака / (губитака)	-	-	-	22.529	(37.000)	-	(14.471)
Смањење нереализованих добитака / (губитака)	-	-	-	(40.495)	8.334	-	(32.161)
Нето добитак периода	-	-	-	-	-	494.447	494.447
Смањење капитала због расподеле дивиденде	-	-	-	-	-	(175.843)	(175.843)
Стање на дан 31. децембар 2022. године	1.774.012	3.446	107.680	16.974	(38.857)	929.624	2.792.879
Почетно стање на дан 1. јануар 2023. године	1.774.012	3.446	107.680	16.974	(38.857)	929.624	2.792.879
Исправка материјално значајних грешака и промене рачуноводствених политика – смањење позиције	-	-	-	-	1.426	(8.406)	(6.980)
Кориговано стање на дан 1. јануара 2023. године	1.774.012	3.446	107.680	16.974	(37.431)	921.218	2.785.899
Повећање нереализованих добитака / (губитака)	-	-	-	15.510	(9.208)	-	6.302
Смањење нереализованих добитака / (губитака)	-	-	-	(14.413)	29.335	-	14.922
Нето добитак периода	-	-	-	-	-	727.830	727.830
Смањење капитала због расподеле дивиденде	-	-	-	-	-	(247.225)	(247.225)
Стање на дан 31. децембар 2023. године	1.774.012	3.446	107.680	18.071	(17.304)	1.401.823	3.287.728

Београд, 28. март 2024. године

За Друштво:

Зорана Пејчић
председник Извршног одбора

Владимир Узелац
члан Извршног одбора

ИЗВЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА
у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

(у хиљадама динара)	2023	2022
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Приливи готовине из пословних активности	11.806.485	8.753.127
Премије реосигурања и ретроцесија	9.994.702	7.443.686
Приливи од учешћа у накнади штета	1.690.170	1.254.634
Остали приливи из редовног пословања	121.613	54.807
Одливи готовине из пословних активности	(11.498.736)	(8.251.046)
Накнаде штета и удели у штетама из реосигурања и ретроцесија	(4.779.472)	(2.761.438)
Премије саосигурања, реосигурања и ретроцесија	(6.300.885)	(5.150.869)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(139.942)	(139.581)
Остали трошкови спровођења осигурања	(121.084)	(107.971)
Порез на добитак	(146.288)	(80.044)
Одливи по основу осталих јавних прихода	(11.065)	(11.143)
Нето прилив готовине из пословних активности	307.749	502.081
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Приливи готовине из активности инвестирања	164.417	156.251
Продаја акција и удела (нето одливи)	-	80.370
Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	-	50
Примљене камате из активности инвестирања	164.009	75.469
Примљене дивиденде и учешћа у резултату	408	362
Одливи готовине из активности инвестирања	(204.644)	(700.184)
Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	(754)	(31.842)
Остали финансијски пласмани – депоновања и улагања (нето одливи)	(203.890)	(668.342)
Нето одлив готовине из активности инвестирања	(40.227)	(543.933)
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Приливи готовине из активности финансирања	271	162
Дугорочни и краткорочни кредити (нето приливи)	271	162
Одливи готовине из активности финансирања	(246.166)	(175.823)
Исплаћене дивиденде и учешћа у резултату	(246.166)	(175.823)
Нето одлив готовине из активности финансирања	(245.895)	(175.661)
НЕТО ПРИЛИВ/(ОДЛИВ) ГОТОВИНЕ	21.627	(217.513)
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	741.429	945.964
КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ - НЕТО	(278)	12.978
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	762.778	741.429

Београд, 28. март 2024. године

За Друштво:

Зорана Пејчић
председник Извршног одбора

Владимир Узељац
члан Извршног одбора

ДУНАВ - РЕ А.Д.О., БЕОГРАД

**Напомене уз финансијске извештаје
31. децембар 2023. године**

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

САДРЖАЈ:

1.	ОПШТИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ	1
1.1.	Оснивање и делатност	1
1.2.	Структура капитала	1
2.	ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД	2
2.1.	Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја	2
2.2.	Упоредни подаци	3
2.3.	Начело сталности пословања	4
3.	ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА	5
3.1.	Некретнине, постројења и опрема	7
3.2.	Амортизација	8
3.3.	МСФИ 16-Лизинг	9
3.4.	Умањење вредности нефинансијске имовине	10
3.5.	Финансијски инструменти	10
3.6.	Техничке резерве	17
3.7.	Бенефиције за запослене	19
3.8.	Порези и доприноси	20
3.9.	Приходи	20
3.10.	Расходи	21
3.11.	Трошкови пословања и трошкови спровођења реосигурања	22
3.12.	Пословне промене у страниј валути	23
4.	СТАЛНА ИМОВИНА	24
4.1.	Некретнине, постројења и опрема	24
4.2.	Дугорочни финансијски пласмани	25
4.2.1.	Инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности	25
5.	ОБРТНА ИМОВИНА	25
5.1.	Потраживања	25
5.2.	Финансијски пласмани	26
5.2.1.	Краткорочни депозити код банака	27
6.	ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	28
7.	АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	29
7.1.	Унапред плаћени трошкови и нефактурисани приход	29
7.2.	Техничке резерве које падају на терет реосигуравача и ретроцесионара	29
8.	КАПИТАЛ	29
8.1.	Акционари	30
8.2.	Резерве	30
8.3.	Нереализовани добици и губици	30
9.	РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	31
9.1.	Дугорочна резервисања	31
9.2.	Дугорочне обавезе	31
9.3.	Краткорочне обавезе	32
10.	ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	32
10.1.	Резерве за преносне премије	32
10.2.	Друга пасивна временска разграничења	33
10.3.	Резервисане штете	33
11.	СРЕДСТВА ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ	41
12.	АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА	41

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

13. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ	42
14. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ	43
14.1. Расходи накнада штета и уговорених износа	43
14.2. Резервисане штете – повећање/смањење	44
15. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ.....	44
15.1. Приходи од инвестирања средстава осигурања	44
15.2. Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	45
16. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА РЕОСИГУРАЊА УМАЊЕНИ ЗА ПРОВИЗИЈУ ОД РЕОСИГУРАЊА И РЕТРОЦЕСИЈА	45
17. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ.....	45
18. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	46
19. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ	46
20. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ИМОВИНЕ.....	46
21. ПОРЕЗ НА ДОБИТ	46
22. СУДСКИ СПОРОВИ	47
23. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА.....	47
24. УСАГЛАШЕНОСТ ПОТРАЖИВАЊА	51
25. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ	51
26. ОСТАЛЕ ИНФОРМАЦИЈЕ	52
26.1. Налази екстерне контроле	52
26.2. Обелодањивања у вези са уговорима о осигурању.....	52
27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА.....	57
27.1 Ризик реосигурања.....	57
27.2 Категорије финансијских инструмената.....	57
27.3 Тржишни ризик	58
27.4. Кредитни ризик.....	62
27.5 Оперативни ризик	64
27.6 Ризик рочне и структурне неусклађености имовине са обавезама.....	65
27.7 Ризик ликвидности.....	65
27.8 Фер вредност финансијских инструмената.....	67
27.9 Правни и репутациони ризик	68
27.10. Остали ризици.....	68
28. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА	69
29. ДЕВИЗНИ РИЗИЦИ	70

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

1.1. Оснивање и делатност

Акционарско друштво за реосигурање „Дунав Ре“ (у даљем тексту: „Друштво“) регистровано је у Агенцији за привредне регистре под бројем 43206 дана 22. јула 2005. године као акционарско друштво за послове реосигурања.

Друштво је основано 01. јула 1977. године под називом Заједница реосигурања „Дунав Ре“. Дана 1. октобра 1990. године извршена је трансформација у деоничко друштво.

На основу Решења Савезног министарства за финансије о издавању дозволе за рад бр. 4/1-11-004/97 од 15. маја 1997. године Друштво је за обављање послова из наведеног решења регистровано код Привредног суда у Београду под бројем IV-Фи-6153/97 од 20. јуна 1997. године, под матичним бројем 07046901, што је уписано код Републичког завода за статистику Републике Србије Обавештењем о разврставању према класификацији делатности – извод из регистра број: 052-89 од 29. јануара 1998. године.

Шифра делатности је 6520, Порески идентификациони број је 100001327, а матични број је 07046901.

Лице овлашћено за заступање је председник Извршног одбора Зорана Пејчић. У складу са чланом 31. Правилника о рачуноводству, законски заступник, извршни и надзорни одбор Друштва у складу са Законом о рачуноводству, колективно су одговорни за истинито и поштено приказивање редовног годишњег финансијског извештаја и годишњег извештаја о пословању.

Финансијске извештаје потписује шеф рачуноводства и законски заступник правног лица уз супотпис члана Извршног одбора задуженог за послове финансија.

У току 2005. године извршено је усклађивање Статута Друштва са Законом о осигурању „Службени гласник РС“ бр. 70/04), тако да је дошло до промене у регистрацији назива Друштва у „Дунав Ре“ а.д.о.

Друштво је дана 13. маја 2016. године ускладило своје пословање, имовину, капитал, обавезе, органе, организацију и акте са одредбама Закона о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 139/2014) и испунило услове за обављање послова реосигурања у складу са тим законом.

Седиште Друштва је у Београду, у улици Булевар краља Александра 18/1.

Друштво се бави преузимањем у реосигурање, односно ретроцесију, ризика домаћих и иностраних осигуравајућих друштава (активни послови) и предајом у ретроцесију домаћим и иностраним реосигуравајућим друштвима вишкова ризика преузетих у реосигурање (пасивни послови).

Друштво се бави реосигурањем ризика домаћих и иностраних осигуравајућих друштава, а такође пласира ризике преузете од домаћих и страних цедената код иностраних реосигуравача.

1.2. Структура капитала

На дан 31. децембра 2023. године, према евиденцији Централног регистра ХоВ структура капитала Друштва дата је у табели:

Опис	Број акција	Учешће у акцијском капиталу %	Вредност акцијског капитала (хиљаде динара)	Учешће у основном капиталу %
Домаћа правна лица	957.954	97,74	1.733.535	97,74
Страна правна лица	8.230	0,84	14.896	0,84
Домаћа физичка лица	13.933	1,42	25.581	1,42
Акцијски капитал укупно	980.117	100,00	1.774.012	100,00
Основни капитал укупно	980.117	100,00	1.774.012	100,00

Промене на капиталу су детаљније описане у Напомени 8.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Већински акционар Друштва је Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд са учешћем од 87,12% у акцијском и у основном капиталу. Већински власник Компанија Дунав осигурање адо је Република Србија са 76,7% укупно акцијског капитала, а индиректно преко Компаније Дунав осигурања адо већински власник је Република Србија.

У укупном капиталу Компаније Дунав осигурање доминира акцијски капитал, акције у власништву правних лица 81,36% укупног капитала, у власништву физичких лица 14,89% и кастоди рачуни 3,75%. У укупном акцијском капиталу Дунав Ре, Република Србија поседује 46.650 акција, номиналне вредности 1.810 динара по једној акцији што укупно чини 84.437 хиљада динара или 4,76% од укупног акцијског капитала. Индиректно преко Компаније Дунав осигурање власник Дунав Ре а.д.о је Република Србија.

На дан 31. децембар 2023. године у Друштву је било запослено 42 радника (2022: 43 радника).

Квалификациона структура запослених на дан 31. децембра 2023. и 31. децембра 2022. године, приказана је у наредној табели:

Степен стручне спреме	31. децембар	Број запослених
	2023.	31. децембар 2022.
Висока стручна спрема	27	26
Виша стручна спрема	4	6
Средња стручна спрема	11	11
Укупно	42	43
Просечан број запослених	42	43

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Друштва регистрована за обављање послова осигурања и реосигурања у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству ("Сл. гласник РС", бр. 73/2019 и 44/2021), Законом о осигурању (Службени гласник РС, 139/2014 и 44/2021), Одлуком о садржају и форми образаца финансијских извештаја друштва за осигурање („Службени гласник РС " бр. 93/2020 и 115/2023), Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 93/2020 и 115/2023) и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, као и осталом применљивом законском регулативом у Републици Србији.

Друштво, као велико правно лице, обавезно је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда ("IFRIC"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB"), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија („Министарство“).

Превод МСФИ који утврђује и објављује Министарство чине основни текстови МРС, односно МСФИ, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је саставни део стандарда, односно тумачења.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

На ове финансијске извештаје је примењен превод МСФИ утврђен Решењем Министарства финансија и привреде број 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године. Решењем Министарства финансија и привреде број 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године утврђен је превод Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ), који чине Концептуални оквир за финансијско извештавање, основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда (МСР) основни текстови МСФИ издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ((International Accounting Standards Board – IASB), као и тумачења рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати, односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни део стандарда, односно тумачења. Преведени МСФИ утврђени наведеним решењем број 401-00-4351/2020-16, почеће да се примењују се од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године осим МСФИ 9 Финансијски инструменти, који се примењује на Друштва за осигурање од 1. јануара 2023. године у складу са Одлуком Народне банке Србије о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва та осигурање и Одлуком Народне банке Србије у контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру друштва за осигурање, обе објављене у Службеном гласнику РС бр. 115-2023 од 26. децембра 2023. године.

Ефекти који проистичу из имплементације МСФИ 9 обелодањени су у Напомени број 3 и у напомени 27.4 у делу Кредитни ризик.

С обзиром на напред наведено и на то да поједина законска и подзаконска регулатива прописује рачуноводствене поступке који у појединим случајевима одступају од захтева МСФИ као и то да је Законом о рачуноводству динар утврђен као званична валута извештавања, рачуноводствени прописи Републике Србије могу одступати од захтева МСФИ што може имати утицај на приложене финансијске извештаје. Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ на начин како је то дефинисано одредбама МСР 1 „Презентација финансијских извештаја“.

Приликом састављања ових финансијских извештаја, Друштво није применило МСФИ и МСР који у својим одредбама дозвољавају ранију примену нити је применило стандарде чији превод није утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Друштво је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3.

У складу са Законом о рачуноводству финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну функционалну и извештајну валуту у Републици Србији.

Ови финансијски извештаји одобрени су од стране руководства Друштва.

2.2. Упоредни подаци

Рачуноводствене политике и процене које се тичу признавања и вредновања средстава и обавеза коришћене приликом састављања ових финансијских извештаја су конзистентне са рачуноводственим политикама и проценама примењеним приликом састављања годишњих финансијских извештаја Друштва за 2022. годину осим у делу који се односи на прву примену МСФИ 9 Финансијски инструменти у оквиру рачуноводствених прописа применљивих за друштва за осигурање у Републици Србији.

Друштво је искористило опцију изузећа којом се дозвољава да се не коригују упоредни подаци за претходне године по основу промена које се односе на класификацију и вредновање финансијских средстава и финансијских обавеза, као и обезвређење по том основу. Разлике у књиговодственим вредностима финансијских средстава и финансијских обавеза које проистичу из захтева МСФИ 9 примењивих у оквиру рачуноводствених прописа у Републици Србији, у односу на период пре примене, признате су у оквиру капитала односно позиције нераспоређене добити, на дан 1. јануара 2023. године и то као корекција почетног стања. Последице, упоредни подаци приказани за 2022. годину не одражавају захтеве МСФИ 9 примењивих у оквиру рачуноводствених прописа у Републици Србији, и нису упоредиве са подацима приказаним за 2022. годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Додатно Друштво је у складу са Одлуком Народне банке Србије о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање („Службени гласник РС ” бр. 93/2020 и 115/2023) изменило презентацију позиција у оквиру финансијских извештаја на начин да је део трошкова који се односе на инвестиционе активности у претходним периодима презентован у оквиру позиције Трошкови спровођења осигурања у текућем периоду презентован је у оквиру позиције Остали расходи по основу инвестиционе активности.

2.3. Начело сталности пословања

Финансијски извештаји су састављени у складу са концептом наставка пословања, који подразумева да ће Друштво наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

2.4. Правила процењивања и значајне рачуноводствене процене

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни износи се могу разликовати од процењених. Процене и претпоставке се стално преиспитују. Измене књиговодствених процена признају се у периоду измене уколико се односе само на тај период, или у периоду измене и будућим периодима уколико измена утиче на текући и будуће периоде. У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у финансијској години.

а) Исправка вредности потраживања

Друштво врши обрачун исправке вредности потраживања, на основу процењених губитака услед немогућности купаца (комитената) да испуне неопходне обавезе. Процена је заснована на старосној анализи потраживања, историјским описима, кредитним способностима комитената и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Друштво процењује вредност и наплативост потраживања по уговорима о реосигурању и другим основама у складу са Упутством за процењивање потраживања. Руководство сматра да формирана исправка вредности потраживања адекватно одражава вредност и наплативост потраживања.

б) Резервисане штете

Резервисања за штете се односе на резервисања за настале пријављене и резервисања за настале непријављене штете.

Свака пријављена штета се процењује појединачно од стране Друштва, случај по случај, узимајући у обзир околности везане за штету, доступне информације и историјско искуство о величини сличних штета. Процена резерве штете за сваки случај појединачно се редовно контролише и ажурира када су расположиве нове информације. Резервисања за штете се базирају на информацијама које су тренутно доступне. Међутим, крајње обавезе по штетама могу варирати као резултат накнадних промена расположивих чињеница.

Друштво је према “Правилнику о образовању резервисаних штета” обрачунало резервисане настале непријављене штете. Наведени Правилник усаглашен је са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017).

Резервација за настале непријављене штете је формирана применом паушалне методе у свим врстама осигурања (паушална метода дефинисана Одлуком о техничким резервама донетом од стране Народне банке Србије и резерве за настале непријављене штете обрачунавају се на основу података о решеним и резервисаним насталим пријављеним, а нерешеним штетама), осим код осигурања аутоодговорности, где су приликом обрачуна примењене Chain Ladder метода на основу троуглова пријављених штета, Chain Ladder метода на основу троуглова ликвидираних штета и Метода очекиване квоте штета, а усвојени метод за 2023. годину је Chain Ladder метода на основу троуглова ликвидираних штета. Резервисања за настале непријављене штете по својој природи носе велики ниво неизвесности и за потребе процене резервисања неопходно је применити расуђивање актуара али и руководства Друштва. Основне претпоставке коришћене приликом обрачуна резервација за настале непријављене штете се односе на развој штета.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године**в) Фер вредност финансијских инструмената**

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Друштво примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки. Код финансијских инструмената који имају мањи обим трговине и чије тржишне цене су самим тим мање транспарентне, утврђивање фер вредности је субјективније, односно захтева већи степен коришћења процене у зависности од ликвидности инструмента, концентрације ризика, несигурности на тржишту, претпоставки везаних за цену и осталих фактора који утичу на конкретан финансијски инструмент.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Друштво је дана 12.02.2024.године усвојило измене и допуне Рачуноводствених политика у делу који се односи на вредновање билансних позиција по МСФИ 9 – Финансијски инструменти.

Рачуноводствене политике дате у наставку Друштво конзистентно примењује у свим презентираним периодима у свим финансијским извештајима изузев следећих МСФИ које је Друштво иницијално применило од 01. јануара 2023. године.

- МСФИ 9 – Финансијски инструменти

МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ дефинише захтеве за признавање и вредновање финансијских средстава, финансијских обавеза. Заменио је претходно важећи рачуноводствени стандард МРС 39 „Финансијски инструменти: обелодањивање и признавање“. МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ бави се кредитним обезвређивањем финансијских инструмената и базира се на три стуба:

1. Класификација и мерење,
2. Израчунавање обезвређења, и
3. Рачуноводствени третман инструмената за заштиту ризика.

Руководство Друштва је извршило процену утицаја примене стандарда на финансијске извештаје, процена је да примена неће имати значајан утицај на финансијске извештаје Друштва. Одмеравање по почетном признавању се променило након примене МСФИ 9 због чега је било потребе за кориговањем почетног стања нераспоређеног добитка. У наредној табели је приказана првобитна класификација у складу са МРС 39 и нова категорија за одмеравање за сваку класу финансијских средстава и финансијских обавеза на дан 01. јануар 2023. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Назив из скраћеног биланса	МРС 39	МСФИ 9	Књиговодствена вредност МРС 39	Књиговодствена вредност МСФИ 9
	Инвестиције које се држе до доспећа	Инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности	23.989	23.949
	Остали дугорочни финансијски пласмани	Остали дугорочни финансијски пласмани	1.138	1.104
Дугорочни финансијски пласмани			25.127	25.053
Потраживања*	Потраживања	Потраживања	45.347	45.347
	Инвестиције које се држе до доспећа	Инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности	49.772	49.672
	Дужничке ХОВ расположиве за продају	Дужничке ХоВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	743.668	743.668
	Депозити код банака	Депозити код банака	2.788.579	2.782.764
	Власничке ХоВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	Власничке ХоВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	50.343	50.343
Финансијски пласмани			3.632.362	3.626.447
Готовински еквиваленти и готовина	Готовински еквиваленти и готовина	Готовински еквиваленти и готовина	741.429	740.439
Књиговодствена вредност финансијске имовине на дан 31.12.2022			4.444.264	4.437.286
Финансијске обавезе			84.370	84.370
Књиговодствена вредност финансијских обавеза на дан 31.12.2022			84.370	84.370

* део потраживања који се не односи на потраживања из послова реосигурања

Класификација и вредновање финансијских средстава и финансијских обавеза:

- Финансијска средства која се одмеравају по амортизованој вредности,
- Финансијска средства која се одмеравају по фер вредности кроз остали резултат, и
- Финансијска средства која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха.

Класификација финансијских средстава у складу са МСФИ 9 се заснива на бази пословног модела за управљање финансијским средствима и карактеристикама уговорених токова готовине финансијског средства.

Овим стандардом су елиминисане претходне категорије финансијских средстава у складу са МРС 39 (средства која се држе до доспећа, средства која се воде кроз биланс успеха, средства расположива за продају и кредити и потраживања).

У складу са МСФИ 9, ако хибридан уговор садржи матични уговор који је средство у оквиру делокруга МСФИ 9, на цео хибридни уговор се примењују захтеви за класификацију финансијских средстава.

Умањење вредности финансијских средстава

МСФИ 9 уводи ревидирани модел обезвређења финансијске имовине који се заснива на бази очекиваног кредитног губитка, а не на прошлим губицима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Модел насталог губитка из МРС 39 је признавао губитак по финансијском инструменту тек када се појави објективни доказ о умањењу вредности финансијског инструмента као на пример кашњење у плаћању обавеза, финансијске потешкоће дужника, отварање предстечајног/стечајног поступка, ликвидације дужника и сл. Овај приступ је резултат имао доста касно признавање губитака у финансијским извештајима. Насупрот томе, модел очекиваних кредитних губитака захтева процену могућих губитака од умањења вредности финансијских инструмената пре погоршања финансијске и кредитне способности дужника тј. да се вредносно усклађење признаје пре него што је дошло до насталих губитака. На сваки дан биланса је потребно размотрити тренутне услове и будућа привредна кретања, која су доступна у тренутку израде финансијских извештаја како би се пројектовали очекивани кредитни губици.

На основу свега наведеног применом модела обезвређења финансијске имовине у складу са МСФИ 9 очекује се повећање вредности обезвређења. Друштво је утврдило да је примена МСФИ 9 утицала на додатни износ обезвређења на дан 01. јануар 2023. године на начин како је то приказано у табели ефекти на нераспоређену добит по групама финансијских средстава.

Ред. бр.	Назив	Исправка вредности по МСФИ 9
1	Исправка вредности по МСФИ 9 дужничких ХОВ по амортизованој вредности	141
2	Исправка вредности по МСФИ 9 дужничких ХОВ кроз остали резултат	1.426
3	Исправка вредности по МСФИ 9 готовине	990
4	Исправка вредности по МСФИ 9 остали дугорочних пласмана	34
5	Исправка вредности по МСФИ 9 орочених депозита	5.815
	Укупно:	8.406

3.1. Некретнине, постројења и опрема

Друштво на дан 31. децембар 2023. године као ни у упоредном периоду нема некретнине у свом власништву, али од 01.01.2021. године сагласно одредбама МСФИ 16 у пословним књигама извршено је почетно признавање пословног простора са правом коришћења. На основу престанка уговора о закупу, Друштво је у децембру 2022. године престало да признаје пословни простор у улици Кнез Михаилова 6/2 и исти искњижило из пословних књига, а на основу склопљеног уговора о закупу и дисконтованих новчних токова почело је да признаје пословни простор у објекту „Три листа дувана“ у улици Булевар краља Александра 18/1.

Опрема се исказује по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и акумулиране евентуалне губитке због умањења вредности.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Лизинг по МСФИ 16 настаје уговором којим се преноси право коришћења одређене имовине током уговореног временског периода уз плаћање накнаде тј. закупнине. Да би имовина са правом коришћења била призната треба да испуни следеће услове:

- а) корисник имовине има суштинске економске користи од те имовине тј. купац има искључиво право коришћења те имовине,
- б) купац (корисник) има права управљања том имовином током периода трајања закупа

Имовина са правом коришћења почетно се признаје од првог дана трајања закупа по набавној вредности предметне имовине (по методу предметног трошка). Набавна вредност састоји се од:

- Почетне процењене вредности обавезе по основу предметног лизинга;
- Сва плаћања која је извршио купац до датума почетка трајања лизинга (нр авансно плаћање);
- Сви директни трошкови који проистичу из предмета закупа умањени за све попусте од стране куподавца;
- Сви процењени трошкови које би купац имао за враћање имовине у претходно стање у складу са уговором о закупу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Обавеза по основу лизинга почетно се мери по дисконтваној (садашњој) вредности свих будућих плаћања у вези са предметном имовином. Садашња вредност свих будућих плаћања одмерава се према дисконтној стопи. Дисконтна стопа је стопа која је садржана у уговору о закупу. Ако стопа није дефинисана уговором, дисконт се врши помоћу инкременталне стопе на задуживање. Инкрементална стопа представља стопу коју би корисник лизинга платио приликом позајмљивања средстава на период трајања закупа са сличним гаранцијама за куповину имовине која је предмет лизинга. Разлика која се јавља између номиналне вредности обавезе и њене процењене вредности утврђене дисконтовањем представља расход камате.

Почетна вредност обавезу по основу закупа предметне имовине и дисконтну стопу током трајања периода закупа поново се преиспитује ако дође до промене услова из уговора о закупу или ако постоји економско оправдање опције куповине предметне имовине.

Након почетног признавања имовина са правом коришћења признаје се по набавној умањеној за обрачун амортизације и акумулиране губитке по основу обезвређења имовине у складу са одредбама МРС 36 - Обезвређење имовине.

Након почетног признавања обавеза по основу лизинга накнадно признавање обавеза врши се повећањем њихове вредности по основу инкременталне камате, а на основу сачињеног плана отплате анuitета (главнице и камате) по основу лизинга и смањењем књиговодствене вредности обавеза по основу извршених плаћања дефинисаних уговором о закупу. Разлика између почетне вредности обавезе и њене садашње вредности утврђене дисконтом стопом представља расход камате.

Модификација обавезе (преиспитивање почетног мерења) по основу лизинга врши се у случају ако дође до промене услова из уговора о закупу или ако постоји економско оправдање опције куповине предметне имовине.

Друштво је извршило амортизацију пословног простора и опреме са правом коришћења сагласно процењеном периоду трајања закупа.

3.2. Амортизација

Обрачун амортизације опреме врши се применом пропорционалног метода отписивања са циљем да се средства отпишу током њиховог корисног века трајања. Обрачун амортизације почиње од наредног месеца у односу на месец у којем су некретнине, постројења и опрема расположиви за употребу. У току 2023. године није било промена у стопама амортизације у односу на претходну године. У наставку су примењене стопе:

ОПИС	ПРОЦЕЊЕНИ ВЕК ТРАЈАЊА (године)	АМОРТИЗАЦИОНА СТОПА
1. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА		
1.1. Улагања у развој	5,00	20,00%
1.2. Лиценце	5,00	20,00%
1.3. Софтвер	5,00	20,00%
2. ОПРЕМА		
2.1. Путнички аутомобили	6,45	15,50%
2.2. Мобилни телефони	3,00	33,33%
2.3. Телефонске централе и припадајући уређаји	14,29	7,00%
2.4. Телефонске гарнитуре и припадајући уређаји	10,00	10,00%
2.5. Клима уређаји и остала опрема за вентилацију	6,06	16,50%
2.6. Опрема за одржавање просторија	5,00	20,00%
2.7. Ћилими, теписи, слике и остале ствари за украшавање канцеларијских просторија	8,00	12,50%
2.8. Канцеларијски намештај	10,00	10,00%
2.9. Електронски рачунари, штампачи, копирачки апарати и остала опрема за обраду података	5,00	20,00%
2.10. Остала (непоменута) опрема	9,09	11,00%
2.11. Ватрогасна опрема – справе, апарати, прибор и остала опрема за противпожарну заштиту	8,00	12,50%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године**3.3. МСФИ 16-Лизинг**

Приликом мерења обавеза за закуп, Друштво примењује инкременталну стопу задуживања. Просечна пондерисана каматна стопа која је коришћена приликом дисконта обавеза за лизинг објеката износи и моторних возила износи 4,00%.

По основу уговора о лизингу Друштво се појављује као корисник лизинга. Друштво класификује лизинг као финансијски у случају када је уговором регулисано да се у основи сви ризици и користи по основу власништва над предметом лизинга преносе на корисника лизинга. Сви остали уговори о лизингу се класификују као уговори о оперативном лизингу.

Лизинг уговори који се односе на закуп пословног простора углавном представљају оперативни лизинг. Сва плаћања током године по основу оперативног лизинга евидентирана су као трошак у билансу успеха, равномерно праволинијски током периода трајања лизинга.

Средства која се држе по основу уговора о финансијском лизингу се признају као средства Друштва по њиховој фер вредности или, ако је та вредност нижа по садашњој вредности минималних лизинг рата, утврђених на почетку трајања уговора о лизингу. На дан биланса стања обавеза за лизинг је исказана по садашњој вредности минималних лизинг плаћања.

Лизинг рате су подељене на део који се односи на финансијски трошак и део који умањује обавезу по основу финансијског лизинга, тако да се постигне константна каматна стопа на преосталом делу обавезе. Финансијски трошак се исказује директно као расход периода.

Друштво као корисник лизинга на почетку уговора врши процену да ли је у питању уговор о лизингу или садржи лизинг. Уговор о лизингу или уговор који садржи лизинг постоји ако уговор преноси право на контролу употребе препознатљиве имовине током одређеног временског периода у замену за накнаду. У циљу утврђивања да ли уговор садржи право управљања и контроле над препознатљивом имовином Друштво се руководи дефиницијама које су дате у МСФИ 16. На дан почетка трајања лизинга врши се признавање средстава као права коришћења које се састоји од права коришћења односног средства, и обавезе по основу лизинга, која се састоји од обавезе за плаћање лизинга.

Друштво одређује рок закупа као период током кога закуп не може бити раскинут укључујући:

- а) период за који се примењује опција за продужење закуп, ако је оправдано и извесно да ће купац искористити ту опцију и
- б) период за који се примењује опција за раскид закупа, ако је довољно извесно да купац неће искористити ту опцију.

Конкретно за закуп објекта друштво примењује процењени период трајања лизинга у складу са пословном стратегијом и искуством Друштва док је за аутомобиле примењен уговорени период лизинга.

Имовина са правом коришћења

Друштво препознаје имовину са правом коришћења на дан почетка закупа (тј. датум када је одређена имовина доступна за употребу). Имовина са правом коришћења вреднује се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију и губитке од умањења вредности и прилагођава се за свако поновно мерење обавеза из закупа. Набавна вредност имовине са правом коришћења укључује износ признатих обавеза закупа, почетно насталих директних трошкова и плаћања закупа извршена на или пре почетног закупа, умањених за примљене подстицаје за закуп. У набавну вредност такође укључују и трошкове демонтаже и уклањања имовине узете на лизинг као и трошкови довођења такве имовине у њено првобитно стање. Имовина са правом коришћења амортизује се пропорционално, током краћег рока трајања закупа или процењеног корисног века имовине.

С обзиром да прописана билансна шема у обрасцу биланса стања не садржи имовину са правом коришћења као посебну ставку, Друштво је исту приказало у оквиру некретнина, постројења и опреме (напомена бр 4.1).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Обавезе за лизинг

На дан почетка лизинга, Друштво признаје обавезе за лизинг по садашњој вредности будућих плаћања по основу лизинга са стањем на дан почетка лизинга, коришћењем имплицитне дисконтне стопе која је садржана у лизингу или по инкременталној каматној стопи задуживања. Друштва уколико имплицитну дисконтну стопу садржану у лизингу није могуће утврдити на прихватљиво доступан начин, утврђује инкременталну стопу. Утврђивање се врши комбиновањем података из различитих екстерних извора финансирања прилагођених за конкретне услове и период трајања лизинга и врсте имовине која се узима у лизинг.

Плаћања лизинга укључују фиксна плаћања умањена за сва примања подстицаја за лизинг, променљива плаћања лизинга који зависе од индекса или стопе, и износе за које се очекује да ће бити плаћени као гаранција за преосталу вредност.

Након почетног признавања обавезе за лизинг се амортизују метод ефективне каматне стопе. Поред тога, књиговодствена вредност обавеза за лизинг се поновно мери ако постоји измена, промена рока трајања лизинга, промена плаћања лизинга (нпр. промене у будућим плаћањима које су последица промене индекса или стопе коришћене за утврђивање таквих плаћања лизинга) или промена у процени опције за куповину тог основног средства. Ефекти поновног мерења обавеза за лизинг укључују се у вредност признате имовине са правом коришћења, или се признају у билансу успеха у случају да је имовина са правом коришћења у целости амортизована и сведена на нулу.

3.4. Умањење вредности нефинансијске имовине

На сваки датум биланса стања Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада. Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство. Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тога средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда која се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризованом износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединице која генерише новац) услед умањења вредности.

Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

На дан 31. децембра 2023. године и 31. децембра 2022. године, на основу процене руководства Друштва, не постоје индикације да је вредност опреме и нематеријалних улагања обезвређена.

3.5. Финансијски инструменти

Политика у примени до 1.1.2023. године

Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије: финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха, потраживања, финансијска средства расположива за продају и инвестиције које се држе до доспећа. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских средстава у моменту иницијалног признавања. Имајући у виду званичне прописане обрасце биланса стања, Друштво је сва своја финансијска средства, приказало у билансу стања у оквиру позиција дугорочни финансијски пласмани, потраживања, финансијски пласмани и готовински еквиваленти и готовина.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Друштво обавезало да ће купити или продати финансијско средство. Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијска средства која се не исказују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха. Зајмови и потраживања и инвестиције која се држе до доспећа се исказују по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

а) Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају су недериватна финансијска средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована као потраживања, инвестиције које се држе до доспећа или финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха. Финансијска средства расположива за продају су пласмани за које постоји намера држања у неодређеном временском периоду, који могу бити продати због потребе за ликвидношћу или услед промене каматних стопа, девизних курсева или тржишних цена.

Почетно мерење финансијских средстава која су расположива за продају врше се по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини односно стицању. Накнадно мерење финансијских средстава која су расположива за продају се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства или у случају одсуства активног тржишта, на основу најбоље процене Друштва о износу фер вредности наведених улагања коришћењем метода дисконтовања новчаних токова.

Добици и губици од усклађивања вредности признају се у корист, односно на терет ревалоризационих резерви у оквиру капитала све до отуђења тих финансијских средстава када се ревалоризационе резерве преносе у биланс успеха. Промена амортизоване вредности ових финансијских средстава се признаје као приход од камата у билансу успеха. Смањење вредности услед постојања објективног доказа умањења вредности, признаје се као добитак или губитак периода.

б) Финансијска средства која се држе до доспећа

Улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа вреднују се по амортизованој вредности, коришћењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вредност је набавна вредност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вредности и износа доспећа и умањена за отплате главнице и за било који отпис услед обезвређивања или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућих готовинских плаћања до доспећа.

Приходи настали у периоду држања хартија од вредности у портфолију Друштва се приказују као приходи од камата. Све куповине и продаје хартија од вредности се рачуноводствено евидентирају у моменту трансакције.

в) Финансијска средства намењена трговању

Финансијска средства намењена трговању представљају део портфолија финансијских средстава којима Друштво управља и за који постоји доказ да су:

- стечена са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности,
- финансијска средства за краткорочно остваривање добити или
- деривати финансијских средстава и деривати финансијских обавеза (осим ако представљају део ефективног хеџинг инструмента).

Финансијска средства намењена трговању се иницијално вреднују по фер вредности. Фер вредности код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно

приписати куповини/стицању/издавању финансијског средства. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет биланса успеха у тренутку куповине/стицања/издавања. Фер вредност финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је уобичајена трансакциона цена.

Накнадно мерење финансијских средстава намењених трговању се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промене фер вредности финансијских средстава намењених трговању обухватају се у корист/на терет биланса успеха периода у коме су настале.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

е) *Потраживања и пласмани*

Почетно мерење потраживања и пласмана и врши се по набавној вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховом издавању). Накнадно вредновање потраживања и пласмана врши се по амортизованом набавној вредности применом ефективне каматне стопе. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која дисконтује процењене будуће новчане токове (приливе и одливе) на иницијалну књиговодствену вредност кредита или пласмана (садашњу вредност), за очекивани век трајања кредита или пласмана. Добици и губици услед амортизације се признају у нето износу у корист и/или на терет биланса успеха. Приходи по основу камата и накнада обрачунавају се применом ефективне каматне стопе на амортизовану вредност.

Краткорочна потраживања мере се по вредностима из оригиналне фактуре. Ако се вредност у фактури исказује у иностраној валути, врши се прерачунавање по курсу важећем на дан трансакције. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода или на терет расхода. Потраживања исказана у иностраној валути на дан биланса прерачунавају се према важећем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Исправка вредности потраживања

Уколико постоји вероватноћа да Друштво неће бити у стању да наплати све доспеле износе према уговореним условима, руководство процењује износ исправке вредности којом се потраживања своде на реалну вредност. Друштво процењује вредност и наплативост потраживања, односно одговарајућу појединачну вредност тих потраживања на основу појединачне процене дужника.

Друштво ће вршити појединачну исправку вредности потраживања у висини целокупног потраживања по појединачној фактури за: потраживања која нису наплаћена у року од 90 дана од дана доспелости и потраживања са сумњивим или спорним правним основом.

Појединачна исправка вредности ће се вршити када постоји објективан доказ да је дошло до умањења вредности, односно могуће ненаплативости потраживања.

За потраживања која су настала из основне делатности, а која нису обухваћена појединачном исправком, Друштво ће вршити процену вредности у даљем тексту (општа исправка) на нивоу укупних потраживања једног пословног партнера у даљем тексту (дужник) према следећим критеријумима:

- историје сарадње са дужником;
- доцње у измиривању доспелих обавеза;
- финансијске способности дужника;
- значаја сарадње са дужником за будуће пословање Друштва.

Под историјом сарадње са дужником подразумева се однос наплаћених и фактурисаних доспелих потраживања у последње 3 године које претходе години обрачуна исправке.

д) *Готовински еквиваленти и готовина*

Под готовинским еквивалентима и готовином се подразумевају новчана средства у динарима и иностраној валути, средства на динарским и девизним рачунима код пословних банака.

Готовински еквиваленти и готовина у домаћој валути изражавају се у номиналној вредности у динарима.

Готовински еквиваленти и готовина у иностраној валути се процењују применом средњег курса Народне банке Србије за односну валуту на дан биланса.

Процењивање позиција готовине врши се:

- готовина у домаћој валути се процењује по номиналној вредности,
- готовина у иностраној валути се процењује применом средњег курса Народне банке за односну валуту на дан биланса,
- средства на девизним рачунима код пословних банака процењују се по номиналној вредности применом средњег курса Народне банке за односну валуту на дан биланса.

Сва накнадна вредновања позиција готовински еквиваленти и готовина на дан биланса признају се као приходи или расходи у билансу успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

ђ) *Финансијске обавезе*

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- а) предаја готовине или другог финансијског средства другом лицу или
- б) размена финансијских инструмената са другим правним лицима.

Приликом почетног признавања обавеза Друштво мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштenu вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови представљају расходе периода у коме су плаћени.

Након почетног признавања Друштво мери све финансијске обавезе по амортизованој вредности, осим обавеза које држи ради трговања и деривата који представљају обавезе које мери по поштеној вредности. Друштво на дан 31. децембар 2022. године и за упоредни период нема обавеза које држи ради трговања и деривата који представљају обавезе које мери по фер вредности.

Престанак признавања

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Друштва, од момента када је Друштво уговорним одредбама везано за тај инструмент. Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Политика у примени од 1.1.2023. године

У складу са МСФИ 9 Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије: она која се накнадно одмеравају према фер вредности (било кроз укупни резултат или кроз биланс успеха) и она која се одмеравају према амортизованој вредности. Класификација се врши на основу:

- а) пословног модела Друштва за управљање финансијским средствима и
- б) карактеристика уговорених токова готовине финансијског средства.

Финансијско средство ће се одмеравати по амортизованој вредности ако су оба наведена услова испуњена:

- Финансијско средство се држи у оквиру пословног модела чији циљ је држање финансијских средстава ради наплате уговорених токова готовине, и
- Услови уговора финансијског средства на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплата главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Након почетног признавања, накнадна мерења се врше по амортизованој вредности коришћењем уговорене каматне стопе, умањене за исправку вредности по основу обезвређења и директног обезвређења. Амортизована вредност се обрачунава узимајући у обзир све трошкове одобравања кредита као и све попусте или премије у вези са измирењем обавеза.

Финансијско средство ће се мерити по фер вредности кроз осталу свеобухватну добит ако су испуњена оба услова:

- финансијско средство се држи у оквиру пословног модела чији се циљ постиже прикупљањем уговорених новчаних токова и продајом финансијске имовине и
- услови уговора о финансијској имовини на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплата главнице и камате на преостали износ главнице.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Након почетног признавања, финансијска средства по фер вредности кроз остале резултате исказују се по фер вредности. Нереализовани добици и губици по основу финансијских средстава по фер вредности кроз остале резултате евидентирају се у оквиру ревалоризационих резерви, све док се финансијска имовина не прода, наплати или реализује на други начин, или до обезвређења средства. Када се финансијска средства класификована као финансијска средства по фер вредности кроз остале резултате отуђују или када се њихова вредност умањи, кумулативна усклађивања фер вредности призната у оквиру капитала евидентирају се у билансу успеха.

Финансијско средство се одмерава по фер вредности кроз биланс успеха осим уколико се не одмерава по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали укупни резултат. Додатно, приликом почетног признавања Друштво може неопозиво да назначи финансијско средство које иначе захтева да се одмерава по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали укупни резултат, по фер вредности кроз биланс успеха ако се на тај начин елиминише или значајно смањује рачуноводствена неусаглашеност која би иначе настала.

Рекласификација финансијских инструмената се врши само када дође до промене пословног модела управљања портфолиом у целини. Рекласификација има проспективни ефекат и спроводи се од почетка првог извештајног периода након промене пословног модела.

Процена пословног модела

Пословни модел се процењује са циљем утврђивања да ли се средство са искључивим плаћањем главнице и камате класификује по амортизованој вредности или фер вредности кроз остали укупни резултат. Пословним моделом се утврђује да ли новчани токови настају из прикупљања уговорених новчаних токова, продаје финансијског средства или оба.

Пребијање финансијских инструмената

Финансијска средства и обавезе се пребијају тако да се нето износ исказује у билансу стања ако и само ако постоји тренутно законско право на пребијање признатих износа и када постоји намера за измирење на нето основи или истовремено реализације средства и измирење обавезе.

При почетном признавању Друштво одмерава финансијско средство према његовој фер вредности кроз биланс успеха, увећана за трансакционе трошкове који се директно приписују стицању финансијских средстава. Трансакциони трошкови финансијских средстава који се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха приказују се као расходи периода кроз биланс успеха.

Након почетног признавања, резервисања за очекиване кредитне губитке признаје се за финансијске средства која се одмеравају по амортизованој вредности и улагања у дужничке инструменте који се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат, узрокујући непосредни губитак.

е) *Потраживања*

Потраживање од цедената и ретроцедената и остала потраживања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованој вредности користећи методу ефективне каматне стопе, умањење за исправку потраживања обрачунату у складу са методологијом Друштва чије су основе испод наведене.

Потраживања од цедената и ретроцедената представљају износе које купци дугују за продате производе или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања уколико он траје дуже), класификује се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства тј. дугорочна потраживања.

Остала потраживања која нису из послова осигурања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованој вредности користећи методу ефективне каматне стопе, умањене за очекиване кредитне губитке.

Исправка вредности потраживања

Уколико постоји вероватноћа да Друштво неће бити у стању да наплати све доспеле износе према уговореним условима, руководство процењује износ исправке вредности којом се потраживања свODE на реалну вредност. Друштво процењује вредност и наплативост потраживања, односно одговарајућу појединачну вредност тих потраживања на основу појединачне процене дужника.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Друштво ће вршити појединачну исправку вредности потраживања у висини целокупног потраживања по појединачној факури за: потраживања која нису наплаћена у року од 90 дана од дана доспелости и потраживања са сумњивим или спорним правним основом.

Појединачна исправка вредности ће се вршити када постоји објективан доказ да је дошло до умањења вредности, односно могуће ненаплативости потраживања.

За потраживања која су настала из основне делатности, а која нису обухваћена појединачном исправком, Друштво ће вршити процену вредности у даљем тексту (општа исправка) на нивоу укупних потраживања једног пословног партнера у даљем тексту (дужник) према следећим критеријумима:

- историје сарадње са дужником;
- доцње у измиревању доспелих обавеза;
- финансијске способности дужника;
- значаја сарадње са дужником за будуће пословање Друштва.

Под историјом сарадње са дужником подразумева се однос наплаћених и фактурисаних доспелих потраживања у последње 3 године које претходе години обрачуна исправке.

Власнички инструменти

Друштво накнадно одмерава сва улагања у власнички капитал по фер вредности. Уколико руководство Друштва одлучи да се фер вредност добитка и губитка по основу улагања у власнички капитал прикаже у осталом укупном резултату, након престанка признавања улагања није могућа накнадна рекласификација добитка и губитка по основу фер вредновања у билансу успеха.

Дивиденде од таквих улагања и даље се признају у билансу успеха као остали приход, када се установи право Друштва да прими исплату.

д) *Готовински еквиваленти и готовина*

Готовински еквиваленти и готовина обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и остала краткорочно високо ликвидна улагања са доспећем до три месеца и мање.

Готовински еквиваленти и готовина у складу са захтевима МСФИ 9 се сврставају у категорију финансијских средстава која се одмеравају по амортизованој вредности из разлога што се држе ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате и нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха.

ђ) *Финансијске обавезе*

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- а) предаја готовине или другог финансијског средства другом лицу или
- б) размена финансијских инструмената са другим правним лицима.

Приликом почетног признавања обавеза Друштво мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштenu вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови представљају расходе периода у коме су плаћени.

Отпис

Отпис финансијских средстава се врши, у целости или делимично, када Друштво искористи све могућности наплате и закључи да не постоје разумна очекивања да је наплату могуће извршити тј. када Друштво нема оправданих очекивања да ће повратити финансијско средство у целости или његов део. Отпис представља догађај престанка признавања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Друштво може отписати финансијска средства која су и даље у процесу принудне наплате, тамо где покуша да наплати средства која потражује, а где не постоји разумна очекивања да ће наплата бити извршена.

Признавање и престанак признавања

Куповина или продаја финансијских средстава се признаје на дан трансакције, односно на дан када се Друштво обавезе да изврши куповину или продају средства.

Престанак признавања финансијских средстава се врши по истеку права на новчане токове од финансијских средстава које имају за последицу значајну измену новчаних токова од финансијског средства, или по преносу истих, при чему Друштво преноси суштински све ризике и користи од власништва. Такође, финансијско средство престаје да се признаје када се догоде накнадне измене уговорених услова финансијског средства који имају за последицу значајну измену новчаних токова од финансијског средства.

Финансијске обавезе престају да се признају када се обавеза утврђена уговором измири, откаже или истекне њено важење.

Модификација

Када се уговорни токови готовине финансијског средства поново договарају или се на други начин модификују, а поновно договарање или модификовање немају за резултат престанак признавања тог финансијског средства у складу са МСФИ 9. Друштво процењује да ли измена уговорених новчаних токова значајна, имајући у виду следеће факторе: значајну промену каматне стошпе или побољшање услова кредита, који у знатној мери утичу на кредитни ризик повезан са имовином, или пак значајан продужетак рока враћања зајма када зајмопримац нема финансијских потешкоћа.

Уколико се измењени услови значајно разликују, права на новчане токове од првобитних средстава истичу, и Друштво престаје да признавањем првобитних финансијских средстава и врши признавање новог средства према његовој фер вредности.

Било која разлика између књиговодствене вредности средства чије је признавање престало и фер вредности новог значајног измењеног средства се признаје у билансу успеха, осим уколико се суштина разлике односи на капиталне трансакције са власницима.

Обезвређење финансијских средстава

Друштво унапред процењује очекиване кредитне губитке (ECL) по финансијским средствима мереним по амортизованој вредности и фер вредности кроз остали резултат и признје нето губитке по основу обезвређења на сваки дан извештавања.

Мерење ECL одражава:

- Непристрасан и износ пондерисан вероватноћом који утврђује вредновањем низа могућих исхода,
- Временску вредност новца,
- Разумне и расположиве информације које су доступне без непотребних трошкова или напора на датум извештавања о претходним догађајима, тренутним условима и прогнозама будућих економских услова.

Финансијска средства која се мере по амортизованој вредности и уговорна средства се приказују у билансу стања умањени за очекивани кредитни губитак. За финансијска средства која се мере по фер вредности кроз остали укупни резултат очекивани кредитни губитак се признаје у билансу успеха, а остале промене вредности се признају у осталом укупном резултату.

Општи модел обезвређења финансијских средстава – тростепни модел

Друштво признаје тростепни модел обезвређења која се базира на променама у кредитном квалитету након иницијалног признавања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Финансијски инструмент који није кредитно обезвређен при иницијалном признавању се класификује у Ниво 1. Финансијска средства у Нивоу 1 имају очекивани кредитни губитак који се мери по вредности једнакој делу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века средства, који је последица могућих догађаја неизвршења обавеза у наредних 12 месеци или до истека уговора, уколико је тај период краћи („12 месеци ECL“).

Уколико се идентификује значајан пораст кредитног ризика након иницијалног признавања, средство се рекласификује у Ниво 2 и његов значајни очекивани кредитни губитак који се мери по вредности једнакој делу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века средства, тј до истека важења уговора али узимајући у обзир очекиване авансе, ако постоје (ECL) целокупног животног века инструмента).

Уколико Друштво утврди да је финансијско средство кредитно обезвређено, средство се рекласификује у Ниво 3 и његов очекивани кредитни губитак се мери као ECL) целокупног животног века.

Кад се дефинише неизвршење обавеза у сврху утврђивања ризика од настанка неизвршења обавеза, Друштво примењује дефиницију неизвршење обавеза која је доследна са дефиницијом коришћеном за интерно управљање кредитним ризиком за релевантан финансијски инструмент и разматра квалитативне индикаторе (нпр. финансијске ковенанте), када је прикладно. У сврху мерења очекиваних кредитних губитака, процена очекиваних новчаних мањкова одржава новчане токове очекиване из колатерала и других инструмената обезбеђења кредита који су део уговорених услова и који се не признају посебно.

Друштво признаје износ очекиваних кредитних губитака (или их укида) у Билансу успеха као добитак или губитак по основу обезвређења.

3.6. Техничке резерве

Имајући у виду званичне прописане обрасце биланса стања, Друштво је све своје техничке резерве, приказало у билансу стања у оквиру позиција дугорочна резервисања и пасивна временска разграничења.

Друштво је формирало техничке резерве у складу са Законом о осигурању, Одлуком Народне банке Србије о техничким резервама и следећим правилницима:

- Правилник о формирању и начину обрачуна математичке резерве;
- Правилник о образовању резерви за преносне ремије;
- Правилник о образовању резерви за неистекле ризике;
- Правилник о образовању резерви за бонусе и попусте;
- Правилник о образовању резервисаних штета;
- Правилник о образовању резерви за изравнање ризика.

Техничке резерве се формирају по врстама осигурања, а њихово повећање се врши у корист расхода, а смањење, односно укидање врши се у корист прихода периода.

Математичка резерва

Математичка резерва Друштва се утврђује на основу Правилника о образовању математичке резерве донетог на основу Одлуке Народне банке Србије о техничким резервама. Обрачун математичке резерве врши cedent по важећим техничким основама које је одобрила Народна банка Србије. У складу са праксом реосигураваача обрачунату математичку резерву са потписом овлашћеног актуара cedent доставља реосигураваачу Пасивна математичка резерва cedenta представља активну математичку резерву Друштва. У складу са законском регулативом преносна премија чини саставни део математичке резерве.

Математичка резерва осигурања закључених у страном валути обрачунава се посебно за сваку валуту и исказује у тој валути и у динарима, према званичном средњем курсу динара на дан обрачуна ове резерве.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. годинеПреносна премија

Резерве за преносне премије се утврђују на основу Правилника о образовању резерви за преносне премије донетог на основу Одлуке Народне банке Србије о техничким резервама.

Обрачун резерви за преносне премије врши се преваходно методом *pro rata temporis*. Овом методом се утврђују резерве у случајевима равномерне расподеле ризика током времена, што је и карактеристика постојећег портфеља Друштва. Код уговора о реосигурању код којих се висина покрића мења у току трајања реосигурања, метод *pro rata temporis* примењује се у складу с променом висине покрића у току трајања осигурања. Обрачун преносне премије врши се и случајевима када се висина осигуравајућег покрића линеарно мења у току трајања покрића, применом посебног обрасца. За специфичне случајеве мењања висине покрића током периода осигурања омогућене су и примене других актуарски признатих метода.

Основицу за обрачун ових резерви представља укупна премија реосигурања утврђена уговором о реосигурању.

Преносна премија представља део премије који се односи на наредни обрачунски период. У складу са актима пословне политике, обрачун преносне премије врши се последњег дана текућег обрачунског периода и на дан преноса портфеља.

Резерве за неистекле ризике

Резерве за неистекле ризике се утврђују на основу Правилника о образовању резерви за неистекле ризике донетог на основу Одлуке Народне банке Србије о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017).

Обрачун резерви за неистекле ризике врши се методом којом се проверава довољност преносне премије за очекиване расходе Друштва у наредном периоду на име очекиваних трошкова и очекиваних износа штета, а по уговорима из текућег периода.

Резерве за неистекле ризике се образују само у случају када се обрачуном утврди да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа резерви за преносне премије.

Очекивани износи трошкова се утврђују као збир очекиваних трошкова управе и очекиваних осталих трошкова спровођења. Очекивани трошкови управе и остали трошкови спровођења се процењују на основу учешћа остварених трошкова у меродавној премији у текућем обрачунском периоду и применом истог на преносну премију.

Очекивани износи штета обрачунавају се коришћењем начела актуарске струке и правила струке осигурања, применом релевантних актуарских и статистичких метода. Користи се трогодишњи остварени просек рација штета по врстама осигурања на крају сваке пословне године, као меродавни показатељ очекиваног рација у будућем периоду.

Резервисане штете

Резерве за настале пријављене, а нерешене штете утврђују се на основу процене и добијених пријава од стране цедента.

Резерве за настале пријављене, а нерешене штете утврђују се на основу података о резервисаним штетама добијених од стране цедента као и узимањем у обзир свих познатих и релевантних података о свакој појединачној штети, процене и добијених пријава од стране цедента.

Резервација за настале непријављене штете је формирана применом паушалне методе у свим врстама осигурања (паушална метода дефинисана Одлуком о техничким резервама донетом од стране Народне банке Србије и резерве за настале непријављене штете обрачунавају се на основу података о решеним и резервисаним насталим пријављеним, а нерешеним штетама), осим код осигурања аутоодговорности, где су приликом обрачуна примењене Chain Ladder метода на основу троуглова пријављених штета, Chain Ladder метода на основу троуглова ликвидираних штета и Метода очекиване квоте штета, а усвојени метод за 2020. годину је Chain Ladder метода на основу троуглова ликвидираних штета. Chain Ladder метода узима у обзир решене и пријављене штете настале по годинама, с тим да се за почетну 2009. годину узимају решене штете настале у 2009. години и ранијим годинама.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Друштво у свим уговорима о реосигурању домаће аутоодговорности има уговорену Sunset Clause – по којој је рок за пријаву штете од стране цедента 5 година, а након чега реосигуравач више нема обавезу по штетама.

Резерве (резервисања) за изравнање ризика

Правилником о обрачуну резерви за изравнање ризика регулише се поступак и начин резервације за изравнање ризика које се утврђују за реосигурање кредита. Резервација се формира, односно повећава само у случају остварења позитивног нето резултата у овој врсти осигурања.

3.7. Бенефиције за запослене

Краткорочне бенефиције за запослене

Краткорочне бенефиције за запослене мере се на недисконтној основи и признају као расход када је доступна одговарајућа услуга. Компанија признаје обавезу и трошак за износ за који се очекује да ће бити исплаћен као бонус или као део добити ако Друштво има тренутну законску или изведену обавезу да изврши таква плаћања као резултат прошлих услуга запосленима и ако одговорност се може проценити веродостојно.

Дефинисани планови доприноса

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца, у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Друштво је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Дефинисани планови бенефиција

У складу са колективним уговором, Друштво је у обавези да исплати отпремнине при одласку у пензију у висини две просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, или три месечне зараде коју је запослени остварио за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, односно у висини три просечне зараде исплаћене у Друштву за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, ако је то за запосленог повољније.

Поред тога, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Друштву. Јубиларна награда се утврђује на основу износа просечне месечне зараде Друштва, остварене у месецу који претходи месецу исплате, и то у распону од једне до три зараде, зависно од трајања непрекидног рада код послодавца.

Друштво је обрачунало и исказало дугорочне обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда применом сопственог актуарског обрачуна, у складу са захтевима рачуноводствених стандарда применљивих у Србији. Отпремнине по основу споразумног раскида радног односа евидентирани су на терет биланса успеха текуће године.

Дефинисани планови бенефиција се обрачунавају годишње од стране овлашћеног актуара, коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања. Садашња вредност дефинисаних планова бенефиција је одређена дисконтовањем очекиваних будућих исплата.

Актуарски добици или губици проистекли из искуствених корекција и промена у актуарским очекивањима дугорочних обавеза по основу отпремнина признају се у корист или на терет осталог резултата у периоду када настану.

Трошкови стечених права запослених се признају директно до нивоа до кога су накнаде већ искоришћене, или се амортизују по пропорционалној основи током просечног периода у коме ће се накнаде искористити. Дугорочне обавезе по основу утврђених планова бенефиција у билансу стања представљају садашњу вредност очекиваних будућих исплата запосленима и коригованих за трошкове стечених права.

Трошкови и обавезе везане за остале дугорочне бенефиције се утврђују као за утврђене планове бенефиција, осим што се трошкови стечених права признају у периоду када настану.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3.8. Порези и доприноси

а) Порески расход периода

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% (2023: 15%) на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите.

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

б) Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике проишле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити. Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати, односно обавеза измирити.

в) Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, доприносе на терет послодавца по основу примања запослених, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким и општинским прописима.

г) Трансферне цене

Порески биланс за 2023. годину није предат до дана финансијских извештаја Друштва с обзиром да је рок за предају 30.06.2024. године. Друштво је обрачунало пореске ефекте на бази Закона о порезу на добит правних лица. Друштво није завршило студију трансферних цена, али руководство сматра да по овом основу неће имати материјално значајне ефекте на 2023. годину јер до сада Друштво није имало, или је имало минималне корекције по основу трансакција са повезаним лицима, које нису утицале на износ опорезиве добити, а у 2023. години није било значајнијих измена у врстама услуга у односу на претходну годину.

3.9. Приходи

Приходи обухватају приходе од редовних активности Друштва и добитке. Приходи обухватају пословне приходе (приходе од премије реосигурања, приходе по основу учешћа у накнади штета, приходе од регресираних штета, приходе по основу провизије из послова реосигурања, приходе од инвестирања средстава реосигурања, финансијске приходе осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности, приходе од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности и остале приходе).

На рачунима прихода обухватају се и приходи од укидања и смањења резервисања, приходи од усклађивања вредности остале имовине и други приходи.

Приходи од премија

Приходе од премије реосигурања представљају износи фактурисане премије умањени за износ премије који припада наредном обрачунском периоду (преносна премија). Премија се састоји од функционалне односно техничке премије и режијског додатка. Режијски додаток користи се за покриће трошкова спровођења реосигурања.

Приходи су исказани по фактурисаној вредности за период на који се односе.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Приходи од инвестирања

Приходе од инвестирања средстава реосигурања чини део финансијских и део осталих прихода. Финансијске приходе који улазе у приходе од инвестирања средстава реосигурања чине: приходи од камата по основу депозита и дужничких хартија од вредности, позитивне курсне разлике из депозита, текућих рачуна и приходи по основу остварене дивиденде. Део осталих прихода који чине приходе од инвестирања су приходи настали од усклађивања вредности финансијских пласмана, дугорочних и краткорочних.

Финансијски приходи

Финансијске приходе осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности чине: позитивне курсне разлике (реализоване и обрачунске) настале по основу потраживања и обавеза, позитивне курсне разлике из исправке потраживања и приходи настали по основу валутне клаузуле.

Политике везане за мерење и признавање прихода од инвестирања и финансијских прихода и расхода су дате у оквиру релевантних позиција биланса стања.

Приходи од камата и дивиденди остварују се по основу улагања, односно давања сопствене имовине на употребу другим правним лицима. Ови приходи признају се:

- Приходи од камата признају се коришћењем метода ефективне каматне стопе;
- Приходи од дивиденди признају се у моменту када се утврде права акционара/деоничара да приме исплату.

Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине

Приходе од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности чине приходи од потраживања која су у претходном обрачунском периоду индиректно отписана на терет расхода периода, а у наредној години су наплаћена и остали приходи од усклађивања вредности имовине.

Добици

Добици представљају повећање економских користи и као такви по природи нису различити од прихода. Добици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију прихода, али не морају да проистекну из редовних активности.

Добици укључују добитке проистекле из продаје дугорочних средстава, као и нереализоване добитке. Добици се приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће расходе.

Сви реализовани и нереализовани добитци по основу промене тржишне вредности финансијских средстава намењених трговању се признају у корист или на терет биланса успеха.

Сви реализовани и нереализовани добитци по основу промене тржишне вредности финансијских средстава расположивих за продају се признају у корист или на терет капитала и исказују се у Извештају о осталом резултату.

3.10. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Друштва и губитке. На рачунима расхода обухватају се пословни расходи и основне делатности, расходи од инвестирања средстава реосигурања, финансијски расходи осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности, расходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности и остали расходи.

Расходи накнаде штета

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања представљају расходе за исплату штета који се утврђују на основу уговора, акта пословне политике, односно општих аката Друштва. Ови расходи укључују и расходе процене штета и друге расходе дефинисане актима друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Расходи од инвестирања

Расходе од инвестирања средстава реосигурања чини део финансијских и део осталих расхода. Финансијске расходе који улазе у расходе од инвестирања средстава реосигурања чине негативне курсне разлике из депозита и хартија од вредности. Део осталих расхода који чине расходе од инвестирања средстава реосигурања су расходи настали од усклађивања вредности финансијских пласмана, дугорочних и краткорочних.

Финансијски расходи

Финансијске расходе осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности чине негативне курсне разлике (реализоване и обрачунске) настале по основу потраживања и обавеза, негативне курсне разлике из исправке потраживања и расходи настали по основу валутне клаузуле.

Расходи по основу дугорочних резервисања

Расходи по основу дугорочних резервисања и функционалних доприноса произилазе из повећања: математичке резерве животних осигурања, осим добровољног пензијског осигурања, резервисања за изравнање ризика и резервисања за отпремнине и јубиларне награде.

Расходи за резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда произилазе из повећања резервисања за отпремнине и јубиларне награде у односу на претходни обрачунски период.

Политике везане за мерење и признавање расхода функционалних доприноса су дате у оквиру релевантних позиција биланса стања.

Губици

Губици представљају смањења економских користи и као такви нису по својој природи различити од других расхода. Губици укључују губитке који су произашли из продаје дугорочних и краткорочних средстава. Расходи, такође, укључују нереализоване губитке по основу курсних разлика.

3.11. Трошкови пословања и трошкови спровођења реосигурања

Укупни трошкови пословања у који се односе на трошкове амортизације и резервисања, трошкове материјала, енергије, услуга и нематеријалне трошкове и трошкове зарада, накнада и других личних расхода расподељују се по месту настанка на трошкове спровођења осигурања (трошкове управе, прибаве, остале трошкове спровођења осигурања, расходе извиђај, процену, ликвидације и исплате штета а затим се распоређују на врсте реосигурања према дефинисаном кључу.

Под трошковима прибаве се подразумевају трошкови настали приликом обављања пословних активности реосигурања са сврхом повећања или одржавања постојећег обима послова и прихода по истим.

Под трошковима извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета се подразумевају трошкови настали приликом обављања пословних активности извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета.

Под трошковима управе се подразумевају сви административни трошкови који се не односе непосредно на закључивање уговора о реосигурању, ликвидацију штета и инвестициону активност Друштва.

Трошкове спровођења осигурања чине трошкови управе, прибаве и остали трошкови спровођења осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Следећи рачуни класификују се на категорију трошкова како следи:

- Трошкови амортизације у целини се аналитички опредељују на „трошкове управе“;
- Трошкови пореза и доприноса у целини се аналитички опредељују на посебну аналитику „остали трошкови спровођења реосигурања“;
- Доприноси коморама из зарада на терет послодавца и Чланарина Удружењу осигуравајућих организација - у целини се опредељују на „трошкове управе“;
- Накнаде за банкарске услуге аналитички се опредељују у целини на „трошкове прибаве“;
- Трошкови накнада члановима надзорног одбора и комисије за ревизију се не распоређују, тј. аналитички се опредељују у целини на „трошкове управе“.

Место настанка се опредељује на основу стварног трошка који је назначен на рачуноводственој исправи. Уколико није могуће утврдити стварно место трошка, расподела се врши према кључу за расподелу нераспоређених износа.

Кључ за расподелу износа индиректних трошкова у текућем обрачунском периоду у категорије трошкова је број ангажованих на пословима управе, прибаве, извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета на крају обрачунског периода. Расподела трошкова извиђаја, процене и ликвидације штета по врстама осигурања врши се по кључу учешће ликвидираних штета за врсту осигурања у односу на укупно ликвидиране штете обрачунског периода.

Трошкови спровођења осигурања се признају у периоду у коме су настали тј. Друштво не врши разграничење трошкова прибаве у сразмери резерве за преносне премије и укупне премије.

3.12. Пословне промене у страниј валути

Пословне промене настале у страниј валути (валути која није функционална) су прерачунате у извештајну валуту по званичном средњем курсу НБС који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у страниј валути на дан биланса стања, прерачунати су у извештајну валуту по званичном средњем курсу НБС који је важио на тај дан.

Курсне разлике, настале као резултат прерачунавања, исказују се у корист прихода или на терет расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

4. СТАЛНА ИМОВИНА

4.1. Некретнине, постројења и опрема

Кретање на рачунима опреме и нематеријалних улагања, дата су у следећој табели:

У хиљадама динара	Опрема	Објекти и опрема по МСФИ 16	Улагање у туђа основна средства	Аванси за набавку основних средстава	Укупно
Набавна вредност					
Стање - 1. јануар 2022	32.109	61.685	-	-	93.794
Набавка током периода	3.839	-	-	-	3.839
Расходовање	(1.205)	-	-	-	(1.205)
Остала повећања	-	99.424	20.797	9.942	130.163
Остала смањења	-	(46.834)	-	-	(46.834)
Стање - 31. децембар 2022	34.743	114.275	20.797	9.942	179.757
Набавка током периода	3.551	-	-	-	3.551
Расходовање	(771)	-	-	-	(771)
Остала повећања	-	565	-	1.565	2.130
Остала смањења	-	-	-	(2.639)	(2.639)
Стање - 31. децембар 2023	37.523	114.840	20.797	8.868	182.028

	Опрема	Објекти и опрема по МСФИ 16	Улагање у туђа основна средства	Аванси за набавку основних средстава	Укупно
Исправка вредности					
Стање - 1. јануар 2022	22.583	12.124	-	-	34.707
Амортизација периода	3.173	12.396	-	-	15.569
Расходована отписана вредност	(1.126)	(18.024)	-	-	(19.150)
Остала смањења	-	-	-	-	-
Стање - 31. децембар 2022	24.630	6.496	-	-	31.126
Амортизација периода	4.333	23.050	4.159	-	31.542
Остала смањења	-	-	-	-	-
Расходована отписана вредност	(735)	-	-	-	(735)
Стање - 31. децембар 2023	28.228	29.546	4.159	-	61.933

	Опрема	Објекти и опрема по МСФИ 16	Улагање у туђа основна средства	Аванси за набавку основних средстава	Укупно
Садашња вредност					
31. децембар 2022	10.113	107.779	20.797	9.942	148.631
Стање - 31. децембар 2023	9.295	85.294	16.638	8.868	120.095

Као инструмент обезбеђења уредног плаћања закупнине у Пословном центру „Три листа дувана“ у улици Булевар краља Александра 18/1, Друштво је даваоцу закупа уплатило износ у висини три закупнине и три оперативна трошка закупа. На основу наведеног у пословним књигама је признат аванс у висини од 8.868 хиљада динара

Да би се пословни простор узет у закуп привео намени и завршили грађевински радови Друштво је издвојило одређена средства. Ово улагање у износу од 20.797 хиљада динара у пословним књигама признато је као улагање у туђе некретнине, сагласно одредбама МРС 16- Некретнине, постројења и опрема и амортизоваће се у року трајања закупа. Садашња вредност улагања у туђе некретнине износи 16.638 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

4.2. Дугорочни финансијски пласмани

4.2.1. Инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности

	У хиљадама дин	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Дужничке ХОВ - издавалац Република Србија	23.955	23.989*
Остале дугорочни финансијски пласмани	927	1.138
Исправка вредности по МСФИ 9	(39)	-
Стање на дан	24.843	25.127

Дужничке ХОВ - издавалац Република Србија се односе на обвезнице Републике Србије номиналне вредности ЕУР 200.000 са каматном стопом од 5.85% које доспевају 16. фебруара 2026. године.

5. ОБРТНА ИМОВИНА

5.1. Потраживања

Потраживања	У хиљадама дин	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
За премију реосигурања	2.925.220	2.920.024
Од реосигуравача и ретроцесионара	497.010	740.270
За регресе	3.763	14.559
Остала потраживања	69.887	45.347
Свега бруто вредност потраживања	3.495.880	3.720.199
Исправка вредности потраживања		
За премију реосигурања	(170.271)	(246.177)
Од реосигуравача и ретроцесионара	(99.443)	(111.103)
За регресе	-	-
Остала потраживања	-	-
Свега исправка вредности потраживања	(269.714)	(357.280)
	3.226.166	3.362.920

Раст потраживања по основу премије реосигурања је последица пораста прихода од премије реосигурања.

Потраживања од реосигуравача и ретроцесионара исказана у нето износу од 397.567 хиљада динара односе се на потраживања по основу учешћа у накнади штета у земљи и иностранству, сумњива и спорна потраживања по основу учешћа у накнади штета умањена за исправку вредности истих.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

5.2. Финансијски пласмани

Финансијски пласмани Друштва састоје се од:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Власничке ХоВ по фер вредности кроз остали резултат	54.410	50.343
Дужничке хартије по фер вредности кроз остали резултат	760.001	743.668
Краткорочни депозити код банака	2.981.485	2.788.579
Остали краткорочни финансијски пласмани	-	49.772
Стање на дан	3.795.896	3.632.362

Износ обезвређења хартија од вредности које се признају по фер вредности кроз остали резултат и чија се вредност у билансу стања не умањује сходно одредбама МСФИ 9 на дан 31. децембра 2023. године износи РСД 1,426 хиљада.

Власничке ХОВ по фер вредности кроз остали резултат расположиве за продају састоје се од:

Назив правног лица	Седиште правног лица		У хиљадама динара	
			31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
<i>Учешћа у капиталу банака и других правних лица</i>				
Аеродром Никола Тесла	Београд	Испод 1%	48.755	45.057
Укупно			48.755	45.057
<i>Учешћа у капиталу осигуравајућих друштава</i>				
Ловћен осигурање а.д.	Подгорица	Испод 1%	675	676
Босна РЕ а.д.	Сарајево	Испод 1%	4.980	4.610
Укупно			5.655	5.286
			54.410	50.343

Власничке ХоВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат вреднују се по фер вредности. Промене фер вредности евидентирају се преко капитала, и исказане су у Извештају о осталом резултату.

Дужничке хартије које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат.

Врста ХОВ	31. децембар. 2023. године				31. децембар. 2022. године			
	Каматна стопа	Рок доспећа	Износ у EUR	Износ у хиљадама динара	Каматна стопа	Рок доспећа	Износ у EUR	Износ у хиљадама динара
Обвезнице РС 56773	1,10%	20.03.2025	1.887.578	221.175	1,10%	20.03.2025	1.890.168	221.759
Обвезнице РС 37286	2,75%	20.01.2024	-	203.166	2,75%	20.01.2024	-	198.432
Обвезнице РС 37286	2,75%	20.01.2024	-	101.751	2,75%	20.01.2024	-	99.094
Обвезнице РС 90335	2,09%	30.07.2025	-	233.909	2,09%	30.07.2025	-	224.383
			1.887.578	760.001			1.890.168	743.668

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

5.2.1. Краткорочни депозити код банака

Краткорочни депозити код пословних банака на дан 31. децембра 2023. године дати су како следи у наставку:

31.12.2023.	Каматна стопа	Рок доспећа	Износ у ЕУР	Износ у 000 дин
Аддико банка	4,60%	19.07.2024	2.000.000	234.347
АК банка а.д. Београд	4,40%	11.07.2024	1.000.000	117.174
Ерсте а.д Нови Сад	4,10%	21.06.2024	1.000.000	117.174
Ерсте а.д Нови Сад	4,80%	09.08.2024	500.000	58.587
Ерсте а.д Нови Сад	4,80%	14.08.2024	2.000.000	234.347
Халкбанк а.д. Београд	4,60%	25.09.2024	1.500.000	175.761
ОТП (Војвођанска) банка а.д. Нови Сад	6,00%	27.02.2024		200.000
ОТП (Војвођанска) банка а.д. Нови Сад	6,00%	29.02.2024		50.000
Српска банка а.д. Београд	6,80%	24.03.2024		200.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,30%	09.01.2024		100.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,30%	09.01.2024		200.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,30%	17.01.2024		100.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,30%	24.01.2024		100.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,30%	30.01.2024		100.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,30%	27.02.2024		100.000
Банка Поштанска штедионица а.д. Београд	6,20%	05.03.2024		200.000
Банка Поштанска штедионица а.д. Београд	6,20%	09.03.2024		250.000
Банка Поштанска штедионица а.д. Београд	6,20%	24.03.2024		150.000
Еуробанк Директна а.д. Београд	7,15%	26.01.2024		100.000
АК банка а.д. Београд	6,65%	05.01.2024		200.000
Универзал банка у стечају а.д. Београд			892.591	104.588
Универзал банка (исправка вредности) а.д. Београд			(892.591)	(104.588)
Исправка вредности депозита по МСФИ 9				(5.905)
Свега:			8.000.000	2.981.485

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Краткорочни депозити код пословних банака на дан 31. децембра 2022. године дати су како следи у наставку:

31.12.2022.	Каматна стопа	Рок доспећа	Износ у ЕУР	Износ у 000 дин
Аддико банка а.д. Београд	1,20%	04.01.2023	1.000.000	117.322
Уникредит банка а.д. Београд	1,60%	15.06.2023	1.000.000	117.322
Банка Поштанска штедионица а.д. Београд	2,50%	01.01.2023	2.000.000	234.645
Аик Банка а.д. Београд	2,50%	10.02.2023	500.000	58.661
Еуробанк Директна а.д. Београд	1,95%	20.07.2023	2.000.000	234.645
Халкбанк а.д. Београд	1,60%	25.09.2023	1.500.000	175.984
Халкбанк а.д. Београд	2,55%	28.12.2022		100.000
Уникредит банка а.д. Београд	6,60%	05.01.2023		100.000
Уникредит банка а.д. Београд	6,80%	20.01.2023		100.000
Уникредит банка а.д. Београд	6,90%	28.02.2023		100.000
Уникредит банка а.д. Београд	7,00%	14.03.2023		100.000
Српска Банка а.д. Београд	7,10%	28.03.2023		100.000
ОТП (Војвођанска) банка а.д. Нови Сад	7,00%	28.03.2023		350.000
Еуробанк Директна а.д. Београд	6,80%	27.01.2023		100.000
Ерсте Банка а.д. Нови Сад	6,20%	30.01.2023		100.000
Еуробанк Директна а.д. Београд	6,85%	02.03.2023		50.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,70%	26.01.2023		100.000
Банка Интеза а.д. Београд	6,90%	06.03.2023		100.000
Банка Интеза а.д. Београд	7,10%	09.03.2023		100.000
Аик Банка а.д. Београд	7,00%	09.01.2023		200.000
Аик Банка а.д. Београд	7,30%	13.03.2023		150.000
Универзал банка у стечају а.д. Београд			911.113	106.894
Универзал банка (исправка вредности) а.д. Београд			(911.113)	(106.894)
Свега:			8.000.000	2.788.579

На дан 31.12.2022. године остали краткорочни финансијски пласмани у вредност од 49.772 хиљада динара односе се на обавезницу РС број РСМФРСД76292 која је иницијално класификована као ХОВ која се држи до доспећа (по МСФИ 9 по амортизованој вредности) са годишњим приносом од 4,15% и доспећем 25.01.2023. године.

6. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023	31. децембар 2022.
Девизни текући рачуни	480.744	400.820
Динарски текући рачуни	270.287	326.882
Остала новчана средства	11.747	13.727
Исправка вредности по МСФИ 9	(1.212)	-
Стање на дан	761.567	741.429

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

7. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

7.1. Унапред плаћени трошкови и нефактурисани приход

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023	31. децембар 2022.
Унапред плаћени трошкови	1.822	2.196
Потраживања за нефактурисани приход	19.458	87.454
Стање на дан	21.280	89.650

Потраживања за нефактурисани приход износе 19.458 хиљада динара, а односе се на приходе текућег периода по основу штета које нису фактурисане али су обрачунате. Највеће учешће у нефактурисаним приходима у 2023. години има партнер Guy Carpenter & Company Ltd Лондон у износу од 6.659 хиљада динара (31. децембра 2022. године – 30.109 хиљада динара).

7.2. Техничке резерве које падају на терет реосигураваача и ретроцесионара

Укупан износ техничких резерви које падају на терет реосигураваача и ретроцесионара на дан 31. децембар 2023. године је 4.949.113 хиљада динара (31. децембра 2022. године – 3.282.958 хиљада динара). Преглед по врстама резерви, дат је у наставку:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Резерве за преносне премије које падају на терет реосигураваача	1.250.754	1.340.925
Резервисане штете које падају на терет реосигураваача	3.676.939	1.921.067
Пасивна математичка резерва	21.420	20.966
Стање на дан	4.949.113	3.282.958

8. КАПИТАЛ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Акцијски капитал	1.774.012	1.774.012
Остали капитал	3.446	3.446
Резерве	107.680	107.680
Нереализовани добици	18.071	16.974
Нереализовани губици	17.304	38.857
Нераспоређени добитак	1.401.823	929.624
Стање на дан	3.287.728	2.792.879

Чланом 27. Закона о осигурању је прописан лимит за обављање послова реосигурања од ЕУР 3.200.000, а Друштво на дан 31. децембар 2023. године има основни капитал у износу од ЕУР 15.169.428 (31. децембар 2022. године: ЕУР 15.150.202). Друштво се котира на берзи, цена акције на дан 31. децембар 2023. године износи 3.300 динара (31. децембар 2022. године: 2.000 динара) и већа је од номиналне вредности. Номинална вредност акције износи 1.810 динара. Тржишна капитализација Друштва износи ЕУР 27.603.345 (2022. година: ЕУР 16.708.097).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

На основу Решења Министарства привреде број 023-02-00037/2022-05348/21-1404 од 14.04.2022. године, а у складу са одредбама члана 280а до 280к Закона о осигурању („Службени гласник РС бр 139/14 и 44/21) и Одлуком Владе Републике Србије о издавању акција без накнаде ради преноса запосленима спровео се поступак уписа акција без накнаде по Јавном позиву за упис акција. Друштвени капитал који се преноси на запослене износи 30.154.600 динара и исказан је у 16.660 акција. Право на упис акција имали су држављани РС који су запослени или су били запослени у Друштву или у контролисаним друштвима субјекта преноса до највише 35 година provedеног у радном односу под условом да право на упис нису остварили у целисти или делимично у складу са Законом о својинској трансформацији („Службени гласник“ РС 32/97 и 10/01) и Законом о приватизацији („Службени гласник“ РС бр. 8/01;18/03; 45/05; 123/07; 30/10; 93/12; 119/12; 51/14 и 52/14). Упис запослених и бивших запослених спроведен је у Централном регистру и депоу хартија од вредности и Агенцији за привредне регистре.

Компанија Дунав осигурање је власник 853.905 акција Друштва што представља 87,12% укупног акцијског капитала и 87,12% укупног основног капитала. На основу Јавног позива за упис акција емитовано је 16.660 акција. Запослени и бивши запослени који су стекли услове за упис акција укупно су уписали 7.761 акцију или 46,58%, док је остатак од 8.899 акција припало Акцијском фонду или 53,42%. На основу наведеног запослени и бивши запослени су постали власници 0,79% од укупно емитованих акција. Друштво је дана 27. априла 2023. године донело одлуку о расподели добити за 2022. годину и извршило исплату дивиденди у износу од РСД 247.222 хиљада динара.

8.1. Акционари

Акционари на дан 31. децембар 2023. године и 31. децембра 2022. године дати су у наставку:

	31.децембар 2023. године				31.децембар 2022. године			
	Број акција	Укупан капитал	% учешћа у акцијском капиталу	% учешћа у основном капиталу	Број акција	Укупан капитал	% учешћа у акцијском капиталу	% учешћа у основном капиталу
Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд	853.905	1.545.568	87,12	87,12	853.905	1.545.568	87,12	87,12
Република Србија Сава Неживотно Осигурање а.д.о. Београд	46.650	84.437	4,76	4,76	46.650	84.437	4,76	4,76
Акционарски фонд а.д. Београд	27.310	49.431	2,79	2,79	27.310	49.431	2,79	2,79
Остали акционари	12.231	22.138	1,25	1,25	12.231	22.138	1,25	1,25
Акцијски капитал	40.021	72.438	4	4	40.021	72.438	4	4
УКУПНО ОСНОВНИ КАПИТАЛ	980.117	1.774.012	100	100	980.117	1.774.012	100	100

8.2. Резерве

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Емисиона премија	107.368	107.368
Законске, статутарне и друге резерве	312	312
Стање на дан	107.680	107.680

Емисиона премија је настала као разлика између цене по којој су акције емитоване и цене по којој су исте плаћене, док се законске, статутарне и друге резерве односе на резерве сигурности формиране у претходним годинама.

8.3. Нереализовани добици и губици

Нереализовани добици и губици односе се на ХОВ које су сагласно рачуноводственој политици класификоване у ХОВ по фер вредности кроз остали резултат и њихове промене фер вредности евидентирају се преко биланса стања и исказују се у Извештају о осталом резултату.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

9. РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ

9.1. Дугорочна резервисања

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Математичка резерва	25.635	25.152
Резерве за изравнање ризика	2.149	1.698
Друга дугорочна резервисања	38.323	35.659
Стање на дан	66.107	62.509

Промене на рачунима дугорочних резервисања дата су у наставку:

	Математичка резерва	Резерве за изравнање ризика	Друга дугорочна резервисања	Укупно
Стање - 1. јануар 2022. године	23.441	1.247	34.775	59.463
Повећање током године	1.711	451	3.572	5.734
Искоришћено/смањење	-	-	(2.688)	(2.688)
Стање - 31. децембар 2022. године	25.152	1.698	35.659	62.509
Повећање током године	483	451	4.852	5.786
Искоришћено/смањење	-	-	(2.188)	(2.188)
Стање – 31. децембар 2023. године	25.635	2.149	38.323	66.107

Друга дугорочна резервисања

Друга дугорочна резервисања укупно износе 38.323 хиљада динара, односе се на резервисања за бенефиције запосленима у складу са МРС 19 (31. децембар 2022. године: 35.659 хиљада динара). Од тога, резервисани износ за отпремнине при одласку у пензију износи 21.910 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 21.794 хиљада динара), а за јубиларне награде 16.412 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 14.764 хиљада динара). Резервисања за судске спорове износе 0 динара (31. децембар 2022. године 0 хиљада динара).

Обрачун дугорочних резервисања, за јубиларне награде и отпремнине приликом одласка у пензију, израђен је на основу следећег:

- података о запосленима, њиховим годинама старости, радном стажу, висини примања и интерним актима Друштва;
- података Републичког завода за статистику о зарадама у Републици Србији, Закона о раду и Закона о порезу на доходак грађана;
- прогноза економских кретања датих од стране Владе Републике Србије и Народне банке Србије;
- актуарских претпоставки.

Актуарске претпоставке коришћене у обрачуну су следеће:

- пројектована стопа раста зарада од 9,26%, а на бази прогноза економских кретања датих од стране Владе РС и НБС;
- дисконтна стопа од 6,2%, према пројекцији стопе приноса на постојеће дугорочне хартије од вредности;
- детаљне таблице морталитета за Републику Србију 2010-2012. Републичког завода за статистику (ISBN 978-86-6161-119-3).

9.2. Дугорочне обавезе

Остале дугорочне обавезе у износу 62.542 хиљада динара у целости се односе на обавезе које произилазе из имовине са правом коришћења по МСФИ 16. Обавеза се временски дисконтује у процењеном трајању закупа ове имовине. На дан 31.12.2023. године обавеза по основу пословног простора са правом располагања износи 61.850 хиљада динара, а обавеза по основу закупа три путничка аутомобила износи 692 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

9.3. Краткорочне обавезе

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Краткорочне финансијске обавезе	22.163	20.901
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.058.753	1.445.719
Обавезе за порез из резултата	19.118	44.491
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	1.934.675	2.076.870
Стање на дан	3.034.710	3.587.981

Краткорочне финансијске обавезе односе се на део дугорочних обавеза по МСФИ 16 које доспевају до годину дана. Обавеза по основу закупа пословног простора која доспева до годину дана износи 19.067 хиљада динара, а обавеза по основу закупа аутомобила 3.096 хиљада динара.

Обавезе по основу штета и уговорених износа на дан 31. децембар 2023. године износе 1.058.753 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 1.445.719 хиљада динара), а односе се на обавезе за штете у земљи 679.565 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 1.156.289 хиљада динара), и обавезе за штете у иностранству у износу од 379.188 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 289.430 хиљада динара).

Обавезе за премију, зараде и друге обавезе исказане на дан 31. децембар 2023. године у износу од 1.934.675 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 2.076.870 хиљада динара) односе се највећим делом на обавезе за премију реосигурања у иностранству у износу од 1.599.286 хиљада динара што чини 82,66% (31. децембар 2022. године: 1.784.655 хиљада динара, 85,93%), а друге обавезе износе 335.389 хиљада динара или 17,34% (31. децембар 2022. године: 292.215 хиљада динара 14,07%), а највећим делом односе се на: обавезе за провизију у земљи и иностранству у износу од 215.009 хиљада динара, обавезе по основу поврата профитне провизије у износу 56.849 хиљада динара и обавезе по основу поврата премије у износу 37.553 хиљада динара, обавезе за накнаде НБС у износу 11.224 хиљада динара, а остатак су разне обавезе из пословања, добављачи и разне обавезе из пословања.

10. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

10.1. Резерве за преносне премије

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Резерве за преносне премије	1.361.704	1.429.457
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	(1.250.754)	(1.340.925)
Преносна премија у самопридржају	110.950	88.532

Преносна премија у самопридржају по врстама реосигурања дата је у следећој табели:

Шифра	Врста осигурања	31. децембар	31. децембар
врсте		2023.	2022.
01	Осигурање од последица незгоде	599	697
03	Осигурање моторних возила	3.942	301
04	Осигурање шинских возила	60	1.577
05	Осигурање ваздухоплова	21.777	24.683
06	Осигурање пловних објеката	253	77
07	Осигурање робе у превозу	3.761	3.604
08	Осигурање имовине од пожара и других опасности	44.418	31.082
09	Остала осигурања имовине	12.517	3.587
10	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	2.492	807
11	Осиг. од одговорности због употребе ваздухоплова	2.385	2.280
12	Осиг. од одговорности због употребе пловних објеката	776	517
13	Осигурање од опште одговорности	16.369	18.824
14	Осигурање кредита	85	51
16	Осигурање финансијских губитака	1.516	445
	Стање на дан	110.950	88.532

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

10.2. Друга пасивна временска разграничења

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Приходи будућег периода (камате)	41.322	23.129
Остала пасивна временска разграничења	-	353
Нефактурисани расходи	179.878	169.636
Неискоришћени годишњи одмори	4.575	4.357
	225.775	197.475

Нефактурисани расходи исказани на дан 31. децембра 2023. године у износу од 179.878 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 169.636 хиљада динара) највећим делом односе се на процењене расходе по основу премије, штета, регресних штета и провизија реосигурања који по својој суштини припадају расходу извештајног периода.

10.3. Резервисане штете

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Резервисане штете	4.858.300	3.128.093
Резервисане штете које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	(3.676.939)	(1.921.067)
Резервисане штете у самопридржају	1.181.361	1.207.026

Структура резервисаних штета у самопридржају на дан 31. децембар 2023. године и 31. децембар 2022. године дата је у следећој табели:

Врста осигурања	31. децембар. 2023.	31. децембар. 2022.
01-Осигурање од последица незгоде	21.028	23.235
02- Добровољно здравствено осигурање	1.161	1.256
03- Осигурање моторних возила	90.887	78.667
04-Осигурање шинских возила	2.918	1.148
05- Осигурање ваздухоплова	1.874	2.192
06-Осигурање пловних објеката	1.796	1.386
07-Осигурање робе у превозу	69.290	69.097
08-Осигурање имовине од пожара и др. Опасности	589.804	622.151
09-Остала осигурања имовине	150.055	178.917
10-Осигурање од одговорности због употребе м.в	176.293	169.262
11-Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	676	706
12-Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	181	182
13-Осигурање од опште одговорности	8.664	1.893
14-Осигурање кредита	2.098	932
15-Осигурање јемства	51.776	51.859
16-Осигурање финансијских губитака	10.689	1.710
18-Осигурање помоћи на пу	44	49
Укупно неживотна осигурања	1.179.234	1.204.642
20- Осигурање живота	947	960
22- Осигурање живота-допунско	1.180	1.424
Укупно животна осигурања	2.127	2.384
Укупно	1.181.361	1.207.026

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Структура резервисаних штета (подела Настале пријављене а нерешене штете (RBNS) са резервацијом за трошкове ликвидације и Настале непријављене штете (IBNR) са резервацијом за трошкове ликвидације) на дан 31. децембра 2023. дата је у следећој табели:

Врста осигурања	Настале	Настале	Укупно резервисане штете
	пријављене а нерешене штете (RBNS)	непријављене штете (IBNR)	
01-Осигурање од последица незгоде	4.882	19.018	23.900
02- Добровољно здравствено осигурање	8.677	23.018	31.695
03- Осигурање моторних возила	74.116	74.163	148.279
04-Осигурање шинских возила	158	3.434	3.592
05- Осигурање ваздухоплова	54.762	27.936	82.698
06-Осигурање пловних објеката	1.565	331	1.896
07-Осигурање робе у превозу	318.092	33.079	351.171
08-Осигурање имовине од пожара и др. Опасности	1.084.565	294.476	1.379.041
09-Остала осигурања имовине	1.583.868	350.646	1.934.514
10-Осигурање од одговорности због употребе м.в	320.587	268.094	588.681
11-Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	1.109	182	1.291
12-Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	903	2.163	3.066
13-Осигурање од опште одговорности	42.692	18.429	61.121
14-Осигурање кредита	116.664	38.158	154.822
15-Осигурање јемства	47.406	5.545	52.951
16-Осигурање финансијских губитака	6.581	15.726	22.307
18-Осигурање помоћи на путу		2.356	2.356
20- Осигурање живота	7.521		7.521
22- Осигурање живота-допунско	5.833	1.565	7.398
Укупно	3.679.981	1.178.319	4.858.300

Структура резервисаних штета (подела Настале пријављене а нерешене штете (RBNS) са резервацијом за трошкове ликвидације и Настале непријављене штете (IBNR) са резервацијом за трошкове ликвидације) на дан 31. децембра 2022. дата је у следећој табели:

Врста осигурања	У хиљадама динара		
	Настале пријављене а нерешене штете (RBNS)	Настале непријављене штете (IBNR)	Укупно резервисане штете
01-Осигурање од последица незгоде	18.090	7.124	25.214
02- Добровољно здравствено осигурање	16.859	17.596	34.455
03- Осигурање моторних возила	40.911	45.921	86.832
04-Осигурање шинских возила	212	1.545	1.757
05- Осигурање ваздухоплова	56.965	39.357	96.322
06-Осигурање пловних објеката	1.194	265	1.459
07-Осигурање робе у превозу	301.937	34.383	336.320
08-Осигурање имовине од пожара и др. Опасности	808.140	250.158	1.058.298
09-Остала осигурања имовине	446.274	304.427	750.701
10-Осигурање од одговорности због употребе м.в	293.113	251.655	544.768
11-Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	1.135	599	1.734
12-Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	-	2.984	2.984
13-Осигурање од опште одговорности	29.493	18.320	47.813
14-Осигурање кредита	33.820	26.327	60.147
15-Осигурање јемства	47.158	6.781	53.939
16-Осигурање финансијских губитака	430	1.350	1.780
18-Осигурање помоћи на путу	388	1.923	2.311
20- Осигурање живота	7.800	-	7.800
22- Осигурање живота-допунско	8.726	4.733	13.459
Укупно	2.112.645	1.015.448	3.128.093

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Повећање насталих пријављених а нерешених штета у највећој мери је настало на врстама осигурања 08 Осигурање имовине од пожара и других опасности и 09 Остала осигурања имовине .Наиме, у 2023. години пријављене су две екстремне штете на врсти осигурања 09 Остала осигурања имовине чији укупан ефекат на активну резервацију на 31.12.2023. године РСД 1.001.988 хиљада.

Структура резервисних штета према природи резервације:

	31. децембар 2023	31. децембар 2022
Настале пријављене а нерешене штете без трошкова (RBNS)	3.666.782	2.103.864
Настале непријављене штете без трошкова (IBNR)	1.174.094	1.011.223
Резерве за трошкове ликвидације штета	17.424	13.006
Укупно резервисане штете	4.858.300	3.128.093

Имајући у виду да подаци о историјском развоју штета представљају основну претпоставку у обрачуну насталих непријављених штета (IBNR) у наставку су дати подаци о броју и износу решених и резервисаних штета по врстама осигурања и годинама настанка.

Подаци у вези са историјским развојем штете приказани су у табелама које следе:

Преглед решених штета у току 2023. године по врсти осигурања и према годинама настанка (по броју)

У конадима	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Укупно
Осигурање од последица незгоде	1	-	-	1	0	10	38	50
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	4	6	1	13	24
Осигурање моторних возила	4	18	43	3	6	22	98	194
Осигурање шинских возила	-	-	-	41	38	4	5	88
Осигурање ваздухоплова	-	-	1	-	1	-	-	2
Осигурање пловних објеката	-	-	-	1	-	6	14	21
Осигурање робе у превозу	2	-	-	2	7	38	35	84
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	1	1	4	7	13	166	1.051	1.243
Остала осигурања имовине	6	2	5	7	14	234	1.084	1.352
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	-	1	1	1	1	-	16	20
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	-	1	1	2
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	1	4	5
Осигурање од опште одговорности	5	3	-	3	11	40	33	95
Осигурање кредита	-	-	-	2	2	8	17	29
Осигурање јемства	-	-	-	1	-	1	8	10
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	1	8	10	19
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	1	2	13	16
Укупно неживот	19	25	54	73	101	542	2.440	3.254
Осигурање живота	-	-	-	-	4	4	20	28
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	-	3	-	2	-	8	20	33
Укупно живот	-	3	-	2	4	12	40	61
УКУПНО	19	28	54	75	105	554	2.480	3.315

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Преглед решених штета у току 2023. године по врсти осигурања и према годинама настанка (у 000 РСД)

У хиљадама РСД	Пре 2018	2018	2019	2019	2020	2022	2023	Укупно
Осигурање од последица незгоде	42	-	-	153	43	14.496	169.900	184.634
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	16.606	9.850	5.012	62.646	94.114
Осигурање моторних возила	53	725	313	307	1.989	110.919	550.820	665.126
Осигурање шинских возила	-	-	-	1.156	2.377	204	827	4.564
Осигурање ваздухоплова	-	-	558	-	20.439	-	-	20.997
Осигурање пловних објеката	-	-	-	47	189	182	1.319	1.737
Осигурање робе у превозу	2.530	-	-	23	1.209	4.602	4.289	12.653
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	2	5.438	46.014	110.815	72.923	276.958	1.341.380	1.853.530
Остала осигурања имовине	87	-	2.620	-	249.925	145.206	1.374.872	1.772.710
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	13.075	323	3.026	6.508	12.269	-	682.777	717.978
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	1	3.996	3.997
Осигурање од опште одговорности	970	673	-	305	7.891	7.648	6.681	24.168
Осигурање кредита	-	-	-	19.361	3.026	15.786	52.344	90.517
Осигурање јемства	-	-	-	248	1.535	698	5.530	8.011
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	59	30.440	2.420	32.919
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	26	281	23.172	23.479
Укупно неживот	16.759	7.159	52.531	155.529	383.750	612.433	4.282.973	5.511.134
Осигурање живота	-	-	-	-	86	2.605	14.414	17.105
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	-	526	-	559	-	4.938	3.757	9.780
Укупно живот	-	526	-	559	86	7.543	18.171	26.885
УКУПНО	16.759	7.685	52.531	156.088	383.836	619.976	4.301.144	5.538.019

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Преглед резервисаних пријављених штета према годинама настанка на дан 31. децембар 2023. године (број)

У командама	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Укупно
Осигурање од последица незгоде	4	-	-	1	1	6	3	15
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	2	6	1	9
Осигурање моторних возила	24	35	3	4	3	6	19	94
Осигурање шинских возила	-	1	-	-	1	2	-	4
Осигурање ваздухоплова	1	1	-	-	-	1	-	3
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	1	-	2	3
Осигурање робе у превозу	1	1	1	1	4	4	7	19
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	27	10	11	17	21	43	81	210
Остала осигурања имовине	8	-	4	7	15	32	102	168
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	30	4	2	1	0	1	3	41
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	1	-	-	-	1	-	-	2
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	1	1
Осигурање од опште одговорности	1	-	2	8	2	9	13	35
Осигурање кредита	-	-	0	1	-	2	1	4
Осигурање јемства	-	1	-	-	1	1	2	5
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	2	-	5	7
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно неживот	97	53	23	40	54	113	240	620
Осигурање живота	-	1	-	2	-	1	3	7
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	4	-	-	1	-	1	9	15
Укупно живот	4	1	0	3	-	2	12	22
УКУПНО	101	54	23	43	54	115	252	642

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Преглед резервисаних пријављених штета према годинама настанка на дан 31. децембар 2023.
(у 000 РСД)

У хиљадама РСД	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Укупно
Осигурање од последица незгоде	29	-	-	71	9	2.056	2.700	4.865
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	7.951	394	300	8.645
Осигурање моторних возила	825	89	2.557	1.246	615	2.332	66.186	73.850
Осигурање шинских возила	-	18	-	-	12	128	-	158
Осигурање ваздухоплова	52.928	523	-	-	-	1.113	-	54.564
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	-	-	1.560	1.560
Осигурање робе у превозу	250.893	720	42.893	360	12.422	1.794	7.858	316.940
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	45.113	3.004	4.214	77.048	108.795	102.031	740.473	1.080.678
Остала осигурања имовине	3.325	-	11.083	119.895	128.435	12.553	1.302.900	1.578.191
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	238.800	882	11.618	9.062	-	58.587	489	319.438
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	529	-	-	-	580	-	-	1.109
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	900	900
Осигурање од опште одговорности	70	-	803	1.553	274	5.475	34.364	42.539
Осигурање кредита	-	-	-	91.234	-	335	24.677	116.246
Осигурање јемства	-	46.839	-	-	111	69	216	47.235
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	309	-	6.248	6.557
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно неживот	592.512	52.075	73.168	300.469	259.513	186.867	2.188.871	3.653.475
Осигурање живота	-	465	-	1.437	-	4.825	768	7.495
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	2.014	-	-	408	-	165	3.225	5.812
Укупно живот	2.014	465	-	1.845	-	4.990	3.993	13.307
УКУПНО	594.526	52.540	73.168	302.314	259.513	191.857	2.192.864	3.666.782

Износ у табели је приказан без трошкова резервација за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Преглед броја штета пренетих из ранијег периода, према годинама настанка (у комадима)

У комадима	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Осигурање живота	-	1	-	1	3	3	8
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	4	3	-	3	-	7	17
Укупно живот	4	4	-	4	3	10	25
У комадима	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Осигурање од последица незгоде	5	-	-	2	1	9	17
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	4	4	7	15
Осигурање моторних возила	28	53	45	7	9	17	159
Осигурање шинских возила	-	1	-	-	1	2	4
Осигурање ваздухоплова	1	1	-	-	-	1	3
Осигурање пловних објеката	-	-	-	1	1	4	6
Осигурање робе у превозу	3	1	1	3	9	26	43
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	28	11	14	19	30	93	195
Остала осигурања имовине	14	2	5	13	27	113	174
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	30	5	3	2	-	1	41
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	1	-	-	-	1	-	2
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	6	2	2	4	9	23	46
Осигурање кредита	-	-	-	1	-	2	3
Осигурање јемства	-	1	-	1	-	2	4
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	3	-	3
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	1	2	3
Укупно неживот	116	77	70	57	96	302	718

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Преглед износа штета пренетих из ранијег периода, према годинама настанка (у 000 РСД)

У хиљадама РСД	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Осигурање живота	-	465	-	572	125	6.606	7.768
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	2.017	526	-	1.047	-	5.100	8.690
Укупно живот	2.017	991	-	1.619	125	11.706	16.458
У хиљадама РСД	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Осигурање од последица незгоде	102	-	-	108	105	17.699	18.014
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	15.831	263	694	16.788
Осигурање моторних возила	1.396	718	3.010	1.576	3.605	30.437	40.742
Осигурање шинских возила	-	20	-	-	64	128	212
Осигурање ваздухоплова	55.070	544	-	-	-	1.115	56.729
Осигурање пловних објеката	-	-	-	110	274	806	1.190
Осигурање робе у превозу	249.344	720	39.894	827	2.819	7.086	300.690
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	29.023	4.554	68.035	151.250	244.765	307.150	804.777
Остала осигурања имовине	3.426	314	10.558	128.078	244.785	57.256	444.417
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	239.730	3.759	16.329	14.476	-	17.598	291.892
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	551	-	-	-	581	-	1.132
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	953	133	803	668	12.339	14.474	29.370
Осигурање кредита	-	-	-	33.600	-	79	33.679
Осигурање јемства	-	46.839	-	34	-	86	46.959
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	429	-	429
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	16	371	387
Укупно неживот	579.595	57.601	138.629	346.558	510.045	454.979	2.087.407
Осигурање живота	-	465	-	572	125	6.606	7.768
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	2.017	526	-	1.047	-	5.100	8.690
Укупно живот	2.017	991	-	1.619	125	11.706	16.458
УКУПНО	581.612	58.592	138.629	348.177	510.170	466.685	2.103.865

Износ у табели је приказан без трошкова резервација за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

11. СРЕДСТВА ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ

Средства техничких резерви имају следећу структуру:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Математичка резерва	25.635	25.152
Преносне премије	1.361.704	1.429.457
Резерве за изравнање ризика	2.149	1.698
Резервисане штете	4.858.300	3.128.093
Резерве за неистекле ризике	51	-
Стање на дан	6.247.839	4.584.400

Друштво је средства техничких резерви на дан 31. децембра 2023. године уложило у следеће пласмане:

	У хиљадама динара		
	Део који се користи за покриће техничких резерви	Остала и средства за покриће гарантних резерви	Укупно
Депозити код банка	214.921	2.344.770	2.559.691
Акције на листи А београдске берзе	48.755	5.655	54.410
Обвезнице РС - неживот	760.001	-	760.001
Обвезнице РС - живот	23.916	-	23.916
Средства на рачуну без ограничења – неживот	251.111	261.933	513.044
Средства на рачуну без ограничења - живот	3	-	3
Средства у преносним премијама и резервисаним штетама - живот	34.232	-	34.232
Средства у преносним премијама и резервисаним штетама - неживот	4.914.901	-	4.914.901
Стање на дан 31. децембар	6.247.840	2.612.358	8.860.198

Структура улагања техничких резерви је у складу са захтевима Закона о осигурању и Одлуком Народне банке Србије о инвестирању средстава осигурања (Сл.гласник РС, бр.55/2015, 111/2017 и 149/2020).

12. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА

Према обрачуну Друштва испуњени су законски захтеви адекватности капитала. Гарантни капитал је према обрачуну Друштва већи од 1/3 захтеване маргине солвентности и већи је од основног капитала прописан чланом 27. Закона о осигурању. Такође, гарантна резерва (расположива маргина солвентности) је, према обрачуну Друштва, већа од захтеване маргине солвентности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

13. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ

Приходи од премије реосигурања и ретроцесије

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Премија реосигурања и ретроцесије	12.352.955	10.177.129
Премија пренета ретроцесијом	(7.988.538)	(6.613.252)
Повећање резерви за преносне премије	-	(179.362)
Смањење резерви за преносне премије	67.753	-
	4.432.170	3.384.515

Приходи од премије реосигурања и ретроцесије исказани су за 2023. годину у износу од 4.432.170 хиљада динара (2022. година: 3.384.515 хиљада динара), а састоје се од премије реосигурања животних и неживотних осигурања из земље и иностранства, повећане за смањење активне преносне премије у износу од 67.753 хиљада динара као и за пасивну премију повећану за смањење пасивних преносних премија.

Премија реосигурања је порасла за 2.175.826 хиљада динара, односно 21,38% у највећој мери услед раста премије на имовинским врстама осигурања и то врсти осигурања 08 Осигурања имовине од пожара и других опасности и врста осигурања 09 Остала осигурања имовине.

Преглед прихода од премије реосигурања и ретроцесија у 2023. и 2022. години по врстама осигурања:

Врста реосигурања	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
01 Осигурање од незгоде	239.574	160.096
02 Добровољно здравствено осигурање	4.451	4.128
03 Осигурање моторних возила - каско	723.316	442.300
04 Осигурање шинских возила	15.039	17.743
05 Осигурање ваздухоплова	25.497	6.661
06 Осигурање пловних објеката	4.025	4.634
07 Осигурање транспорта	18.617	17.157
08 осигурање од пожара	1.552.254	1.247.950
09 Остала осигурања имовине	1.039.502	865.767
10 Осигурање од аутоодговорности	695.201	531.492
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	5.078	2.586
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	21.848	3.470
13 Осигурање од опште одговорности	51.930	44.761
14 Осигурање кредита	3.730	3.746
15 Осигурање јемства	941	930
16 Осигурање финансијских губитака	10.562	9.926
18 Осигурање помоћи на путу	187	887
Укупно неживотно осигурање:	4.411.752	3.364.234
Животно осигурање:	20.418	20.281
УКУПНО:	4.432.170	3.384.515

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

14. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Расходи за дугорочна резервисања	979	2.244
Расходи накнада штета и уговорених износа	2.709.566	1.823.706
Резервисане штете – повећање	-	39.810
Резервисане штете - смањење	(26.158)	-
Приходи по основу регреса	(28.627)	(28.542)
Смањење осталих техничких резерви	51	-
Укупно	2.655.811	1.837.218

14.1. Расходи накнада штета и уговорених износа

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Ликвидиране штете - удели у штетама реосигурања и ретроцесије	5.538.019	4.325.350
Расходи извиђаја, процене, ликвидације	19.920	18.072
Приходи од учешћа штета реосигурања	(2.848.373)	(2.519.716)
Укупно	2.709.566	1.823.706

Ликвидиране штете - удели у штетама реосигурања и ретроцесије

Врста реосигурања	У хиљадама динара	
	31. децембар. 2023.	31. децембар 2022.
01 Осигурање од незгоде	184.634	52.926
02 Добровољно здравствено осигурање	94.114	57.849
03 Осигурање моторних возила - каско	665.126	335.828
04 Осигурање шинских возила	4.563	2.067
05 Осигурање ваздухоплова	20.997	23.072
06 Осигурање пловних објеката	1.737	1.458
07 Осигурање транспорта	12.653	41.730
08 осигурање од пожара	1.853.530	1.686.392
09 Остала осигурања имовине	1.772.710	1.246.538
10 Осигурање од аутоодговорности	717.979	573.780
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	-	1.806
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	3.998	6.752
13 Осигурање од опште одговорности	24.168	55.616
14 Осигурање кредита	90.516	134.840
15 Осигурање јемства	8.011	20.556
16 Осигурање финансијских губитака	32.919	8.128
18 Осигурање помоћи на путу	23.479	18.763
Укупно неживотно осигурање:	5.511.134	4.268.101
Животно осигурање:	26.885	57.249
УКУПНО:	5.538.019	4.325.350

Ликвидација штета спровођена је у складу са Законом о осигурању, актима Друштва и условима реосигурања. Укупно ликвидиране штете бележе раст од 28,04% у поређењу са истим периодом прошле године. Остварено је и увећање ликвидираних штета од 24,20% у односуна планирано што је последица штетних догађаја у току лета 2023. године. Повећање ликвидираних штета је забележено како на пропорционалним тако и на непропорционалним уговорима о реосигурању.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Приходи од учешћа штета реосигурања

Врста реосигурања	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
01 Осигурање од незгоде	9.545	7.634
02 Добровољно здравствено осигурање	91.172	56.171
03 Осигурање моторних возила - каско	160.630	59.686
04 Осигурање шинских возила	823	749
05 Осигурање ваздухоплова	20.985	22.918
06 Осигурање пловних објеката	1.003	743
07 Осигурање транспорта	9.244	38.960
08 осигурање од пожара	624.457	880.106
09 Остала осигурања имовине	1.261.032	779.447
10 Осигурање од аутоодговорности	472.316	390.020
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова		1.803
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	3.774	6.367
13 Осигурање од опште одговорности	20.870	52.539
14 Осигурање кредита	90.126	133.648
15 Осигурање јемства	7.758	19.578
16 Осигурање финансијских губитака	29.267	447
18 Осигурање помоћи на путу	23.115	18.451
Укупно неживотно осигурање:	2.826.117	2.469.267
Животно осигурање:	22.256	50.449
УКУПНО:	2.848.373	2.519.716

14.2. Резервисане штете – повећање/смањење

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Резервисане штете животних осигурања	(493)	(1.695)
Нето повећање/смањење резервисаних штета - удела	(25.665)	41.505
Укупно	(26.158)	39.810

15. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ

15.1. Приходи од инвестирања средстава осигурања

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Приходи од камата	187.155	104.019
Приходи од усклађивања вредности средстава која се вреднују кроз биланс успеха	1.719	1.219
Добици од продаје ХОВ	-	36.471
Позитивне курсне разлике	3.343	20.025
Остали приходи по основу инвестиционих активности	408	388
	192.625	162.122

Приходи од камата исказани за 2023. годину у износу 187.155. хиљада динара (2022. година: 104.019 хиљада динара) односе се на приходе од обвезница РС и приходе од камата на депозите. Приходи од усклађивања вредности средстава који се вреднују кроз биланс успеха у износу од 1.719 хиљада динара (2022. година: 1.219 хиљада динара) односе се на приходе од усклађивања вредности финансијских пласмана по МСФИ 9 и усклађивање вредности стамбених зајмова.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Позитивне курсне разлике у износу 3.343 хиљада динара (2022. година: 20.025 хиљада динара) односе се на позитивне курсне разлике из депозита, камата и курсне разлике по девизном рачуну. Остали приходи по основу инвестиционе активности у износу од 408 хиљада динара (2022. година: 388 хиљада динара) односе се на остварене дивиденде по основу учешћа у капиталу других правних лица.

15.2. Расходи по основу инвестирања средстава осигурања

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Расходи по основу усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности	1.329	38
Негативне курсне разлике	5.131	9.630
	6.460	9.668

Негативне курсне разлике у износу од 5.131 хиљада динара (2022. година: 9.630 хиљада) односе се на негативне курсне разлике по основу депозита, текућег рачуна, као и курсне разлике по основу хартија од вредности. Расходи по основу усклађивања вредности финансијских средстава у износу од 1.329 хиљада динара највећим делом односе се на усклађивање вредности сагласно одредбама МСФИ 9.

16. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА РЕОСИГУРАЊА УМАЊЕНИ ЗА ПРОВИЗИЈУ ОД РЕОСИГУРАЊА И РЕТРОЦЕСИЈА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Трошкови прибаве	2.560.268	2.142.885
Трошкови провизије	2.461.619	2.039.146
Остали трошкови прибаве	98.649	103.739
Трошкови управе	178.008	140.457
Амортизација	31.892	15.891
Трошкови материја и енергије	48.427	35.868
Трошкови зарада	79.902	74.202
Остали трошкови управе	17.787	14.496
Остали трошкови спровођења Провизија реосигурања	15.030	15.918
	(1.599.695)	(1.382.555)
	1.153.611	916.705

Трошкови спровођења реосигурања су већи за 25,84% на дан 31.12.2023. године у односу на исти период 2022. године и резултат су значајног раста расхода по основу провизије из послова реосигурања од 121,33%.

17. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
<i>Финансијски приходи осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности:</i>		
- Позитивне курсне разлике	127.408	102.223
- Позитивни ефекти валутне клаузуле	18.925	60.793
	146.333	163.016

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

18. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
<i>Финансијски расходи осим фин. расхода по основу инвестиционе активности</i>		
- Камате за јавне приходе и камате по МСФИ 16	6.172	2.289
- Негативне курсне разлике	140.886	125.947
- Негативни ефекти валутне клаузуле	47.264	52.381
	194.322	180.617

19. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности износе за 2023. годину 184.649 хиљада динара (2022. година: 208.360 хиљада динара) и представљају приходе од усклађивања вредности потраживања која су у целости исправљена у претходном обрачунском периоду, а наплаћена у текућем извештајном периоду.

20. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ИМОВИНЕ

Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности износе за 2023. годину 94.822 хиљада динара (2022. година: 364.308 хиљада динара) и у целини се односе на расходе по основу исправке вредности потраживања.

21. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

а) Компоненте пореза на добит

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2023	2022
Одложени порези		
Добитак по основу креирања одложених пореза	(3.191)	(5.447)
Губитак по основу креирања одложених пореза	1.918	449
Нето добитак по основу креирања одложених пореза	(1.273)	(4.998)
Текући порез		
Порески расход периода	120.915	105.098
	120.915	105.098
Укупан порез на добитак	119.642	100.100

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

б) Усаглашавање износа пореза на добитак и производа резултата пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Добит пре опорезивања	847.472	594.547
Порез обрачунат по законској стопи од 15%	127.121	89.182
Порески ефекат расхода који се не признају у пореском билансу	66.520	154.067
Порески ефекат прихода који се не признају у пореском билансу	(107.893)	(47.957)
Опорезива добит из ПБ	806.098	700.657
Порески расход периода (15% добити из ПБ)	120.915	105.098
Ефективна пореска стопа	14,27%	17,68%

Пореска основица и опорезива добит у пореском билансу је бруто добит из биланса успеха увећана за расходе који се по Закону о порезу на добит правних лица не признају у пореском билансу и умањена за приходе од камата на дужничке ХОВ чији емитент је Република Србија и исправке вредности потраживања од лица којима се истовремено дуговало у 2022. години, а у 2023. години ова исправка потраживања је наплаћена.

22. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2023. године Друштво учествује у четири судска спора ван послова осигурања. Укупна вредност спорова који се воде против Друштва по овим основама је 262 хиљаде динара. По извештају ангажованог адвоката није потребна резервација за ове спорове.

На дан 31. децембра 2023. године Друштво учествује у десет судских спорова из послова осигурања. У свим случајевима у којима се одштетни захтев односи на накнаду из уговора о осигурању извршена је резервација у складу са законом.

Друштво сматра, имајући у виду износ резервисаних средстава, да исходи спорова који су у току неће имати материјално значајне негативне ефекте на финансијско стање или резултат пословања Друштва.

23. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Матично правно лице и његов крајњи власник

Матично правно лице је Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд а крајњи власник је Република Србија.

У уобичајеним пословним активностима, Друштво обавља различите трансакције са повезаним правним лицима, првенствено по основу уговора који се тичу пружања међусобних услуга. Ове трансакције обављају се под комерцијалним и тржишним условима.

У току 2023. године, примања и накнаде кључног руководства Друштва – чланова Надзорног и Извршног одбора Друштва износила су 26.082 хиљаде динара (2022. године: 23.661 хиљаде динара). Целокупан износ накнаде кључног руководства односи се на краткорочна примања запослених. У претходној години целокупан износ накнаде кључног руководства односи се на краткорочна примања. Друштво нема других накнада кључног руководства.

Идентификована повезана лица чине власник акција Друштва - Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд и чланице Дунав осигурање групе: Дунав осигурање а.д., Бања Лука, Дунав Ауто д.о.о., Београд, Дунав Стокброкер а.д., Београд, Дунав - друштво за управљање добровољним пензијским фондом и Дунав турист д.о.о. у ликвидацији, Златибор.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Трансакције са повезаним правним лицима из којих произилазе потраживања и обавезе односно приходи и расходи приказане су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
ПРИХОДИ		
<i>Обрачуната премија реосигурања и ретроцесије</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	4.496.763	3.944.943
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	81.940	93.700
<i>Укупно обрачуната премија реосигурања и ретроцесије</i>	4.578.703	4.038.643
<i>Провизије по основу осигурања и ретроцесија</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	49.274	37.723
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	742	35
<i>Укупно провизије по основу реосигурања и ретроцесије</i>	50.016	37.758
<i>Приходи од ефеката валутне клаузуле</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	14.463	46.029
<i>Укупно приходи од ефеката валутне клаузуле</i>	14.463	46.029
<i>Позитивне курсне разлике</i>		
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	75	389
<i>Укупно позитивне курсне разлике</i>	75	389
<i>Остали приходи по МСФИ 16</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	-	972
Дунав ауто	-	3
<i>Укупно остали приходи по МСФИ 16</i>	-	975
<i>Приходи од усклађивања вредности имовине</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.155	785
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	56.308	47.544
<i>Укупно приходи од усклађивања вредности имовине</i>	57.463	48.329
<i>Укупни приходи</i>	4.700.720	4.172.123

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
РАСХОДИ		
<i>Ликвидиране штете-удели из реосигурања и ретоцесије</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.887.543	1.680.430
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	61.656	41.318
<i>Укупно ликвид. штете удели из реосигурања и ретоцесије</i>	1.949.199	1.721.748
<i>Провизије из послова реосигурања у земљи и ино</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	843.356	762.105
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	11.762	15.061
<i>Укупно расходи по основу провизије</i>	855.118	777.166
<i>Трошкови амортизације по МСФИ 16</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	-	8.195
Дунав Ауто д.о.о., Београд	3.713	4.201
<i>Укупно трошкови амортизације по МСФИ 16</i>	3.713	12.396
<i>Трошкови производних услуга</i>		
Дунав Турист у ликвидацији Златибор		745
Дунав Ауто д.о.о., Београд	6	51
<i>Укупно трошкови производних услуга</i>	6	796
<i>Трошкови премије осигурања</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.658	1.402
<i>Укупно трошкови премије осигурања</i>	1.658	1.402
<i>Трошкови пде по МСФИ 16</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	-	1.809
Дунав Ауто д.о.о., Београд	694	763
<i>Укупно трошкови ПДВ по МСФИ 16</i>	694	2.572
<i>Трошкови непроизводних услуга</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	-	362
Дунав Стокброкер а.д., Београд	854	1.581
<i>Укупно трошкови непроизводних услуга</i>	854	1.943
<i>Остали непоменути трошкови</i>		
Компанија Дунав осигурање а.д.о Београд	3.044	3.397
„Дунав“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом	2.675	2.300
<i>Укупно остали непоменути трошкови</i>	5.719	5.697
<i>Расходи од ефеката валутне клаузуле</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	40.628	39.214
<i>Укупно расходи валутне клаузуле</i>	40.628	39.214
<i>Негативне курсне разлике</i>		
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	315	313
<i>Укупно негативне курсне разлике</i>	315	313
<i>Расходи од обезвређења</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.258	1.155
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	17.672	34.001
<i>Укупно расходи од обезвређења</i>	18.930	35.156
Компанија Дунав Осигурање а.д.о. Београд	0	72
<i>Укупни расходи</i>	2.876.834	2.598.475
СВЕГА ПРИХОДИ - РАСХОДИ	1.823.886	1.573.648

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
АКТИВА		
Имовина са правом коришћења по МСФИ 16		
Дунав ауто д.о.о	14.850	14.850
Укупно имовина са правом коришћења	14.850	14.850
Исправка вредности имовине са правом коришћења		
Дунав ауто д.о.о	(10.209)	(6.497)
Укупно исправка вредности	(10.209)	(6.497)
Учешћа у капиталу	1.243	1.243
Дунав турист у ликвидацији д.о.о., Златибор	1.243	1.243
Исправка вредности учешћа у капиталу		
Дунав турист д.о.о., Златибор	(1.243)	(1.243)
Укупно исправка вредности учешћа	(1.243)	(1.243)
Потраживања за премију реосигурања		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.258.279	1.155.084
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	44.552	87.915
Укупно потраживања за премију реосигурања	1.302.831	1.242.999
Потраживање за дате авансе		
„Дунав“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом	-	183
Укупно потраживање за дате авансе	-	183
Потраживање по основу провизије из послова реосигурања		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.888	293
Укупно потраживање по основу провизије из послова реосигурања	1.888	293
Потраживање по основу накнаде штете у земљи		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	-	1
Укупно потраживање по основу накнада штета у земљи	-	1
Исправка вредности потраживања		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	(1.258)	(1.155)
Дунав осигурање а.д.о., Бања Лука	(17.673)	(71.279)
Укупно исправка вредности потраживања	(18.931)	(72.434)
Унапред плаћени трошкови		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	89	66
Укупно унапред плаћени трошкови	89	66
Остала потраживања		
Компанија Дунав осигурање а.д.о Београд	-	124
Укупна актива	1.290.518	1.179.585

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
ПАСИВА		
Обавезе по основу МСФИ 16	3.788	6.889
Дунав ауто	3.788	6.889
Обавезе по основу штета и уговорених износа из реосигурања	222.344	718.616
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	222.344	708.100
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	-	10.516
Обавезе за провизије из послова реосигуркања	208.665	191.121
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	208.665	191.121
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	-	-
Обавезе за поврат премије реосигурања	29.982	5.360
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	29.982	5.360
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	-	-
Добављачи у земљи	684	652
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	266	264
Дунав Стокброкер а.д., Београд	90	60
Дунав ауто	328	328
ПВР – обрачунати нефактурисани трошкови	3.106.081	2.104.856
Преносна премија дата у реосигурању	847.525	920.271
Компанија Дунав осигурања адо Београд	835.909	902.596
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	11.616	17.675
Удео реосигуравача у RBNS и IBNR	2.302.482	1.175.499
Компанија Дунав осигурања адо Београд	2.253.214	1.161.933
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	49.268	13.566
Учешће рео у математичкој	10.074	9.085
Компанија Дунав осигурања адо Београд	10.074	9.085
Укупно пасива	3.625.544	3.027.493
Актива /(пасива), нето	(2.335.026)	(1.847.908)

24. УСАГЛАШЕНОСТ ПОТРАЖИВАЊА

За израду годишњих финансијских извештаја је вршено усаглашавање потраживања са стањем на дан 31. октобра 2023. године. Процент усаглашености потраживања износи 97,11%.

У складу са интерним актом Друштво је послало изводе отворених ставки пословним партнерима са стањем на дан 31. октобра 2023. године. Изводи отворених ставки нису послати Друштвима у стечају и ликвидацији, у земљи и иностранству. Поред тога Изводи отворених ставки нису послати ни групи пословних партнера који су учествовали на преузетом ризику, а по коме се десила штета на броду EOS, која су исправљена у износу од 100%, а по коме се водио судски спор са водећим реосигуравачем.

25. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У хиљадама динара	
	Текућа година	Претходна година
Нето добитак	727.829.561	494.446.688
Број акција	980.117	980.117
Зарада по акцији	742.595	504.477

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

26. ОСТАЛЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

26.1. Налази екстерне контроле

Народна банка Србије доставила је 29.08.2023. године Записник о контроли пословања Дрштва за реосигурање „Дунав Ре“ а.д.о. Београд, ПОВ/КГ бр. 232/1/23, Пов. XXI -31/1/23. Друштво је размотрило закључке контроле наведене у Записнику и у вези са истим доставило Народној банци Србије додатна образложења и примедбе, заведене 22.09.2023. године под бројем ЦП 29784. По добијеним примедбама Народна банка Србије сачинила је Службену белешку бр. Пов. XXI-31/1/23 и доставила је Друштву 12.10.2023. године. До дана сачињавања овог извештаја Друштво није добило Решење Народне банке Србије.

У току 2023. године није било екстерних контрола.

26.2. Обелодањивања у вези са уговорима о осигурању

Структура премије реосигурања по врстама осигурања

Ризик реосигурања је ризик губитка или неповољне промене вредности обавеза у случају немогућности Друштва да апсорбује преузете ризике својствене делатности реосигурања.

Друштво спроводи контроле свих ризика пре преузимања у реосигуравајуће покриће. Поред контроле у смислу прихватљивости ризика, Друштво пре коначне одлуке о прихвату истог врши и анализу и обезбеђење одговарајуће дисперзије ризика по хоризонтали и вертикали, путем ретроцесије, као и кроз покрића за заштиту самопридржаја.

У табели испод приказана је структура премије реосигурања по врстама осигурања:

Врста реосигурања	У хиљадама динара	
	Текућа година	Претходна година
01 Осигурање од незгоде	266.831	178.764
03 Осигурање моторних возила - каско	878.343	565.064
07 Осигурање транспорта	169.165	164.533
10 Осигурање од аутоодговорности	2.052.632	1.671.740
08,09 Осигурање имовине	6.745.750	5.588.195
Остало	2.112.239	1.854.477
Укупно неживотно осигурање:	12.224.960	10.022.773
Животно осигурање:	127.995	154.356
УКУПНО:	12.352.955	10.177.129

Ризици концентрације

Друштво нема значајних изложености према било којој групи ретроцедената па по том основу није изложено ризику концентрације.

Са аспекта врсте ризика највећа вероватноћа значајних губитака за Друштво произилази из катастрофалних догађаја, као што су поплаве, олује, град, пожар или оштећења од земљотреса.

Друштво има обезбеђено адекватно покриће ретроцесијом које у значајној мери неутралише ризике концентрације који произилазе из катастрофалних догађаја.

Обелодањивање података у вези са структуром ликвидираних штета

Структура ликвидираних штета по носиоцима ризика

Део ликвидираних штета	Текућа година			Претходна година		
	Неживот	Живот	Укупно	Неживот	Живот	Укупно
У самопридржају	2.685.017	4.629	2.689.646	1.798.834	6.799	1.805.633
Реосигурање	2.826.117	22.256	2.848.373	2.469.267	50.450	2.519.717
Укупно:	5.511.134	26.885	5.538.019	4.268.101	57.249	4.325.350

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Структура ликвидираних штета по врстама реосигурања

Врста реосигурања	У хиљадама динара	
	Текућа година	Претходна година
01 Осигурање од незгоде	184.634	52.925
03 Осигурање моторних возила - каско	665.126	335.828
07 Осигурање транспорта	12.653	41.730
10 Осигурање од аутоодговорности	717.979	573.780
08,09 Осигурање имовине	3.626.240	2.932.931
Остало	304.502	330.907
Укупно неживотно осигурање:	5.511.134	4.268.101
Животно осигурање:	26.885	57.249
УКУПНО :	5.538.019	4.325.350

Одлуку о висини и врсти покрића ризика из ретроцесије Друштво утврђује на основу Правилника о условима и начину саосигурања и реосигурања и Одлуке о максималном самопридржају Друштва.

Структура бруто премије по носиоцима ризика

Део бруто премије	Текућа година			Претходна година		
	Неживот	Живот	Укупно	Неживот	Живот	Укупно
У самопридржају	4.434.170	20.417	4.454.587	3.359.296	20.281	3.379.577
Пренет у реосигурање	7.790.790	107.578	7.898.368	6.663.477	134.075	6.797.552
Укупно:	12.224.960	127.995	12.352.955	10.022.773	154.356	10.177.129

Структура техничких резерви

Обрачун техничких резерви Друштво врши у складу са Законом о осигурању, подзаконским актима донетим на основу закона и интерним актима Друштва.

Део техничких резерви	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Преносне премије (напомена 10.1)	1.361.704	1.429.457
Резервисане штете (неживот)	4.843.381	3.106.834
Резерве за изравнање ризика	2.149	1.698
Друге техничке резерве	51	-
Бруто техничке резерве (неживот)	6.207.285	4.537.989
Пренето у реосигурање (неживот)	4.914.900	3.243.118
Техничке резерве у самопридржају (неживот)	1.292.385	1.294.871
Математичка резерва	25.635	25.152
Резервисане штете (живот)	14.919	21.259
Бруто техничке резерве (живот)	40.554	46.411
Пренето у реосигурање (живот)	34.213	39.840
Техничке резерве у самопридржају (живот)	6.341	6.571
Укупно бруто техничке резерве	6.247.839	4.584.400
Укупно пренето у реосигурање (напомена 7.2)	4.949.113	3.282.958
Укупно техничке резерве у самопридржају	1.298.726	1.301.442

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

**Анализа кретања
 преносних премија**

Показатељи	Текућа година			Претходна година		
	У хиљадама динара					
	Бруто	Реосигур.	Нето	Бруто	Реосигур.	Нето
Стање 1. јануар	1.429.457	1.340.925	88.532	1.250.095	1.156.625	93.470
Фактурисана премија у текућој години	12.352.955	7.898.367	4.454.588	10.177.129	6.797.552	3.379.577
Меродавна премија у текућој години	12.420.708	7.988.538	4.432.170	9.997.767	6.613.252	3.384.515
Стање на дан	1.361.704	1.250.754	110.950	1.429.457	1.340.925	88.532

Кретања резервисаних штета

Обрачун резервисаних штета врши се према релевантним актима регулаторног органа Народне банке Србије и интерним актима Друштва.

Анализа кретања резервисаних (пријављених, а неликвидираних) штета

Показатељи	Текућа година			Претходна година		
	У хиљадама динара					
	Бруто	Реосигур.	Нето	Бруто	Реосигур.	Нето
Стање 1. јануар	2.112.645	1.251.473	861.172	2.380.682	1.552.703	827.979
Промене резервисаних штета претходне године +-:	1.567.336	1.630.102	(62.766)	(268.037)	(301.230)	33.193
Стање 31. децембар	3.679.981	2.881.575	798.406	2.112.645	1.251.473	861.172

Анализа кретања резервисаних насталих а непријављених штета

Показатељи	Текућа година			Претходна година		
	У хиљадама динара					
	Бруто	Реосигур.	Нето	Бруто	Реосигур.	Нето
Стање 1. јануар	1.088.997	669.594	419.403	1.088.997	751.457	337.540
Увећање у току године	89.322	125.770	(36.448)	(73.550)	(81.863)	8.313
Стање на дан	1.178.319	795.364	382.955	1.015.447	669.594	345.853

Друштво је анализама осетљивости резервисања за штете тестирало ризик олује на врстама 01, 03 и 09 и утицај на комбиновни рацио у сценаријима промене меродавне премије и меродавних штета за 10%, 30% и 50% са претпоставкама резултата ≤95%. Резултати анализа су показали да је утицај повећања у складу са постављеним претпоставкама и вредностима и нису указали на било каква одступања од постављених циљних вредности комбинованог рација. Добијени резултат комбинованих рација по сценарију 10% износи 90,19%, по сценарију 30% 91,40% док је по сценарију 50% резултат 89,79%.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Обелодањивање података у вези са техничким резултатом и трошковима по врстама осигурања за 2023. годину и 2022. годину дата су у наставку:

а) Показатељи по активном послу

Врста осигурања	31. децембар. 2023. године						31. децембар. 2022. године					
	Меродавна премија	Меродавне штете	РАЦИО ШТЕТА	ТСР у извештајном периоду	РАЦИО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАНИ РАЦИО	Меродавна премија	Меродавне штете	РАЦИО ШТЕТА	ТСР у извештајном периоду	РАЦИО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАНИ РАЦИО
Осигурање од последица незгоде	266.363.685	183.986.129	69,07%	69.875.635	26,23%	95,30%	179.024.680	75.398.788	42,12%	39.262.104	21,93%	64,05%
Добровољно здравствено осигурање	103.564.031	91.692.907	88,54%	27.934.327	26,97%	115,51%	84.246.597	83.900.270	99,59%	21.839.740	25,92%	125,51%
Осигурање моторних возила	872.647.785	728.963.238	83,53%	253.846.664	29,09%	112,62%	566.572.805	338.842.042	59,81%	165.215.133	29,16%	88,97%
Осигурање шинских возила	17.659.317	6.415.347	36,33%	2.236.081	12,66%	48,99%	22.599.472	-4.779.561	-21,15%	3.300.317	14,60%	-6,55%
Осигурање ваздухоплова	386.766.912	7.447.409	1,93%	11.442.622	2,96%	4,89%	142.820.382	-232.661.081	162,90%	8.582.289	6,01%	-156,89%
Осигурање пловних објеката	6.876.110	2.179.168	31,69%	3.140.664	45,68%	77,37%	7.184.941	2.372.821	33,02%	2.800.674	38,98%	72,00%
Осигурање робе у превозу	179.934.209	27.550.033	15,31%	17.018.925	9,46%	24,77%	154.369.337	27.510.078	17,82%	21.196.351	13,73%	31,55%
Осигурање имовине од пожара и др опасности	3.496.477.589	2.180.940.669	62,38%	635.441.761	18,17%	80,55%	2.841.170.755	1.221.522.142	42,99%	547.705.143	19,28%	62,27%
Остала осигурања имовине	3.372.885.648	2.962.899.358	87,84%	589.740.119	17,48%	105,32%	2.779.305.458	1.486.588.746	53,49%	456.427.267	16,42%	69,91%
Осигурање аутоодговорности	2.051.868.591	764.473.286	37,26%	928.544.698	45,25%	82,51%	1.671.658.350	640.050.809	38,29%	788.128.824	47,15%	85,44%
Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	233.772.047	-442.677	-0,19%	7.285.749	3,12%	2,93%	131.978.205	992.303	0,75%	5.432.820	4,12%	4,87%
Осигурање одг. због употребе пловних објеката	50.892.993	4.093.919	8,04%	3.214.821	6,32%	14,36%	28.944.312	-16.744.902	-57,85%	1.110.541	3,84%	-54,01%
Осигурање опште одговорности	635.122.780	37.562.997	5,91%	56.009.851	8,82%	14,73%	628.084.091	84.995.625	13,53%	64.684.047	10,30%	23,83%
Осигурање кредита	290.464.415	185.517.589	63,87%	58.867.150	20,27%	84,14%	317.504.463	188.122.686	59,25%	76.564.593	24,11%	83,36%
Осигурање јемства	22.573.278	7.051.901	31,24%	3.706.642	16,42%	47,66%	21.933.844	22.439.374	102,30%	1.870.055	8,53%	110,83%
Осигурање финансијских губитака	281.733.419	53.563.823	19,01%	24.367.642	8,65%	27,66%	207.016.660	5.820.897	2,81%	16.821.513	8,13%	10,94%
Осигурање трошкова правне заштите												
Осигурање помоћи на путовању	23.115.507	23.608.538	102,13%	17.257.902	74,66%	176,79%	58.996.422	20.282.655	34,38%	17.020.359	28,85%	63,23%
	12.292.718.316	7.267.503.634	59,12%	2.709.931.251	22,05%	81,17%	9.843.410.774	3.944.653.692	40,07%	2.237.961.770	22,74%	62,81%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

б) Показатељи за самопридржај

Врста осигурања	31. децембар. 2023. године						31. децембар. 2022. године					
	Меродавна премија	Меродавне штете	РАЦИО ШТЕТА	ТСР у извештајном периоду	РАЦИО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАНИ РАЦИО	Меродавна премија	Меродавне штете	РАЦИО ШТЕТА	ТСР у извештајном периоду	РАЦИО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАНИ РАЦИО
Осигурање од последица незгоде	239.572.717	173.545.766	72,44%	47.415.386	19,79%	92,23%	160.096.335	67.979.429	42,46%	29.427.021	18,38%	60,84%
Добровољно здравствено осигурање	4.451.025	3.185.865	71,58%	2.572.639	57,80%	129,37%	4.127.867	2.702.526	65,47%	2.259.734	54,74%	120,21%
Осигурање моторних возила	723.315.806	519.107.325	71,77%	212.210.571	29,34%	101,11%	442.300.390	271.025.784	61,28%	124.687.502	28,19%	89,47%
Осигурање шинских возила	15.039.938	5.526.813	36,75%	454.896	3,02%	39,77%	17.744.207	-5.963.301	-33,61%	640.951	3,61%	-30,00%
Осигурање ваздухоплова	25.497.696	-229.898	-0,90%	-15.200.441	-59,61%	-60,52%	6.660.753	-190.531	-2,86%	-14.827.965	-222,62%	-225,48%
Осигурање пловних објеката	4.026.241	1.149.978	28,56%	925.366	22,98%	51,55%	4.634.964	1.555.849	33,57%	1.156.935	24,96%	58,53%
Осигурање робе у превозу	18.617.956	3.647.305	19,59%	-2.959.952	-15,90%	3,69%	17.155.299	3.001.533	17,50%	-2.594.619	-15,12%	2,38%
Осигурање имовине од пожара и др опасности	1.552.253.163	1.203.390.877	77,53%	304.168.051	19,60%	97,12%	1.247.950.842	843.630.335	67,60%	282.375.066	22,63%	90,23%
Остала осигурања имовине	1.039.502.185	489.192.760	47,06%	266.407.976	25,63%	72,69%	865.765.776	456.152.348	52,69%	221.352.585	25,57%	78,26%
Осигурање аутоодговорности	695.199.785	255.276.544	36,72%	338.806.540	48,74%	85,46%	531.491.215	205.873.136	38,74%	264.848.340	49,83%	88,57%
Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	5.077.959	-30.046	-0,59%	1.923.639	37,88%	37,29%	2.586.159	-696.572	-26,93%	1.494.719	57,80%	30,87%
Осигурање одг. због употребе пловних објеката	21.847.171	236.341	1,08%	1.303.908	5,97%	7,05%	3.471.345	61.419	1,77%	-3.168.060	-91,26%	-89,49%
Осигурање опште одговорности	51.929.447	10.156.044	19,56%	-8.529.239	-16,42%	3,13%	44.762.054	4.125.510	9,22%	-634	0,00%	9,22%
Осигурање кредита	3.730.032	1.882.796	50,48%	-1.504.097	-40,32%	10,15%	3.745.038	2.124.171	56,72%	-1.228.463	-32,80%	23,92%
Осигурање јемства	943.524	200.004	21,20%	-19.125	-2,03%	19,17%	929.314	837.245	90,09%	-1.288.963	-138,70%	-48,61%
Осигурање финансијских губитака	10.561.982	12.749.756	120,71%	-2.089.040	-19,78%	100,93%	9.926.148	5.304.141	53,44%	1.812.041	18,26%	71,70%
Осигурање помоћи на путовању	186.335	444.817	238,72%	620.682	333,10%	571,82%	886.123	414.639	46,79%	2.581.127	291,28%	338,07%
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	4.411.752.962	2.679.433.047	60,73%	1.146.507.760	25,99%	86,72%	3.364.233.829	1.857.937.661	55,23%	909.527.317	27,04%	82,26%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

27.1 Ризик реосигурања

Ризик реосигурања проистиче из немогућности Друштва да апсорбује преузете ризике својствене делатности реосигурања. Друштво закључује активне уговоре о реосигурању којима се ризик осигурања преноси са осигуравача на Друштво, као и пасивне уговоре о реосигурању којима се ризик реосигурања преноси са Друштва на реосигураваче.

У оквиру ризика реосигурања Друштво редовно прати и анализира следеће ризике:

- а) ризик адекватности техничких резерви и ризици у вези са планирањем техничких резерви Друштва,
- б) ризик неадекватно обрачунате математичке резерве,
- в) ризик неадекватно одређене премије реосигурања,
- г) ризик неодговарајућег утврђивања услова реосигурања,
- д) ризик неадекватног одређивања нивоа самопридржаја и
- ђ) ризик неадекватне процене ризика који се преузима у реосигурање.

Како би обезбедило трајно одржавање степена изложености ризицима на нивоу који неће угрозити имовину и пословање и који ће обезбедити заштиту интереса цедената и других поверилаца.

У оквиру групе ризика реосигурања сви су према њиховом утицају на пословање Друштва класификовани као незнатни.

27.2 Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената дате су у наставку:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	24.843	25.127
Потраживања	3.226.166	3.362.920
Краткорочни финансијски пласмани	3.795.896	3.632.362
Готовински еквиваленти и готовина	761.567	741.429
	7.808.472	7.761.838
Финансијске обавезе		
Дугорочне финансијске обавезе	62.542	84.370
Краткорочне финансијске обавезе	22.163	20.901
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.058.753	1.445.719
Обавезе за премију, провизије и друге обавезе	1.934.675	2.076.870
Обавезе за порез из резултата	19.118	44.491
	3.097.251	3.672.351

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

27.3 Тржишни ризик

Тржишни ризик проистиче из неповољних промена на тржишту, и то пре свега на тржишту осигурања и финансијском тржишту. Он може да се испољи и кроз потенцијални губитак и добитак.

Овај ризик нарочито обухвата:

- а) ризик конкуренције;
- б) ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуга реосигурања;
- в) ризик смањења премије у самопридржају;
- г) ризик промене каматних стопа;
- д) ризик промене цена хартија од вредности;
- ђ) девизни ризик.

У оквиру групе тржишних ризика сви су према њиховом утицају на пословање Друштва класификовани као мали.

а) Ризик конкуренције

Друштво редовно врши анализу позиционисаности Друштва на тржишту реосигурања у земљи и иностранству и ради на очувању поверења и реномеа на европском тржишту кроз директне контакте са реосигуравачима и повећање сарадње са реосигуравачима са простора Балкана (пре свега БиХ и Словенијом).

б) Ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуга реосигурања

Како би ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуга осигурања свело на најмању меру Друштво редовно прати европске и светске трендове развоја нових производа реосигурања и оцењује адекватност њихове примене у односу на захтеве корисника.

Као резултат бољег прилагођавања захтевима осигуравајућих друштава, дошло је до повећања активне премије реосигурања.

в) Ризик смањења премије у самопридржају

Друштво анализира остварења у одређеном периоду у односу на план и остварење у истом периоду предходне године.

Друштво се фокусира на надокнађивање премије у самопридржају из других послова реосигурања:

- а) закључивање нових уговора о реосигурању са другим цедент компанијама по којима би капацитети Друштва били максимално ангажовани.
- б) обезбеђење аутоматских капацитета за нове производе на тржишту, као и за мање развијене производе који имају потенцијале на локалном тржишту.

г) Ризик промене каматних стопа

Каматни ризик се у целости односи на ризик смањења прихода Друштва услед промена у висини каматних стопа. Поред ризика везаног за смањење прихода, Друштво је такође изложено ризику промене будућих токова готовине, односно смањења прилива узрокованог падом каматне стопе. Друштво редовно прати и анализира утицај промене ризика каматних стопа, и исти је обухваћен пословним планом, који чини саставни део ризика смањења приноса од депоновања и улагања средстава услед смањења каматних стопа. Ризик је класификован као незнатан. Управа Друштва редовно прати и анализира приносе инвестиционог портфолиа и параметре на финансијском тржишту, посебно кретање каматних стопа, ради контроле ризика промене вредности финансијских средстава.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Финансијски инструменти изложени каматном ризику, дати су у наставку:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Потраживања	3.226.166	3.362.920
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	24.843	25.127
Краткорочни финансијски пласмани	3.795.896	3.632.362
	<u>3.820.739</u>	<u>3.657.489</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Готовински еквиваленти и готовина	761.567	741.429
	<u>7.808.472</u>	<u>7.761.838</u>
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.058.753	1.445.719
Обавезе за премију, провизије и друге обавезе	1.934.675	2.076.870
	2.993.428	3.522.589
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочне финансијске обавезе	62.542	84.370
Краткорочне финансијске обавезе	22.163	20.901
	<u>3.078.134</u>	<u>3.627.860</u>

У 2023. години забележен је значајни раст каматних стопа на депозите, као наставак тренда из друге половине 2022. године. Друштво ће наставити редовно праћење кретања стопа приноса на финансијском тржишту како би инвестирало у финансијске инструменте са највећим приносима. У наставку су дати уговорени распони каматних стопа на поједине финансијске инструменте:

	Распон каматних стопа	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Финансијска имовина		
Дугорочни финансијски пласмани	1,23%-5,85%	1,23%-5,85%
Краткорочни финансијски пласмани		
<i>динарски депозити а виста</i>	0,00%-1,35	0,00%-1,35%
<i>динарски депозити орочени</i>	4,4%-4,6%	3,30%-7,00%
<i>девизни депозити орочени</i>	6,0%-7,15%	0,30%-2,90%
<i>обвезнице</i>	1,24%-3,10%	1,24%-3,10%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Преглед остварених прихода од камате по врстама улагања у 2023. години и 2022. години дати су у следећој табели:

Имовина	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Орочени депозити код банака	162.687	80.248
- Динарски	131.789	66.526
- Девизни	30.898	13.722
Депозити по виђењу	7.866	6.810
- Динарски	4.060	3.062
- Девизни	3.806	3.748
Приходи од камата по основу обвезница	16.602	16.961
Камате из послова реосигурања		-
УКУПНО	187.155	104.019
Ефекат пада каматних стопа од 10%	18.716	10.402
Капитал	3.287.728	2.792.879
Капитал након ефекта пада каматних стопа	3.269.012	2.782.477

Пад каматних стопа за 10% имао би утицај на пад прихода од камата у 2023. години за 18.716 хиљада динара (2022. година: 10.402 хиљаде динара).

У наставку је дат преглед расхода од камата за 2023. годину и 2022. годину

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Расходи камата по основу неблаговремено плаћених јавних прихода	2	1
Расходи камата по МСФИ 16	6.170	2.288
Ефекат пада каматних стопа од 10%	6.172	2.289

Расходи камата у 2023. и 2022. години односе се на расходе инкременталне камате која је резултат примене МСФИ 16.

д) Ризик промене цена хартија од вредности

Друштво анализира кретања вредности ХоВ у портфолију Друштва и прати утицај приноса/губитака од ових улагања у укупним добицима/губицима оствареним од инвестирања средстава реосигурања Друштва.

У свом инвестиционом портфељу Дунав Ре адо има 4 дужничке ХоВ (обвезнице Републике Србије) које су класиковане по фер вредности кроз остали резултат. Ове хартије вреднују се по фер вредности, а промене исте евидентирају се преко капитала. Укупна фер вредност ХоВ износи 760.001 хиљада динара. Повећање каматне стопе за 1пп имао би за последицу смањење фер вредности ових хартија на 754.917 хиљада динара што чини разлику од 3.563 хиљада динара.

Редовно се прате кретања вредности ХоВ у портфолију Друштва, и обавља се стална комуникација са корпоративним агентом у циљу сагледавања оптималних услова за продају или евентуално стицање нових ХоВ.

Улагање средстава Друштва је у складу са Одлуком НБС и инвестиционом политиком.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

ђ) Девизни ризик

Друштво у праћењу овог ризика врши анализу тренда курса као и анализу валутне структуре средстава и обавеза. У циљу заштите од велике изложености девизном ризику, приликом уговарања реосигуравајућег покрића у земљи обавезно се примењује валутна клаузула, а активност инвестирања средстава реосигурања се спроводи на начин да се повећа учешће динарских позиција на страни активе.

Друштво редовно прати девизни ризик и он је у току 2023. године био класификован као незнатан.

	У хиљадама динара				
	USD	EUR	Остале валуте	RSD	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	24.843	-	-	24.843
Потраживања	575.414	1.902.895	208.105	539.752	3.226.166
Краткорочни финансијски пласмани	-	1.155.322	4.980	2.635.594	3.795.896
Готовински еквиваленти и готовина	77.651	385.842	28.998	269.076	761.567
Друга временска разграничења	-	-	-	21.280	21.280
Резерве за преносне премије које падају на терет реосигуравача	-	-	-	1.250.754	1.250.754
Техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	-	-	-	3.676.939	3.676.939
Остале техничке резерве	-	-	-	21.420	21.420
Укупно	653.065	3.468.902	242.083	8.414.815	12.778.865
Дугорочна резервисања	-	25.635	2.149	38.323	66.107
Дугорочне обавезе	-	62.542	-	-	62.542
Краткорочне обавезе	568.210	1.908.202	200.831	357.467	3.034.710
Резерве за преносне премије	-	-	-	1.361.704	1.361.704
Друга пасивна разграничења	-	-	-	225.775	225.775
Резервисане штете	-	-	-	4.858.300	4.858.300
Одложене пореске обавезе	-	-	-	4.858	4.858
Укупно	568.210	1.996.379	202.980	6.846.427	9.613.996
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2023. године	84.855	1.472.523	39.103	1.568.388	3.164.869
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2022. године	96.482	1.240.490	271.256	1.033.142	2.641.370

Анализа изложености Друштва девизном ризику по валутама

С обзиром да Друштво има вишак имовине изнад обавеза у валутама ЕУР, УСД и осталим валутама у износу од 3.164.869 хиљада динара, промена курса од 5% имала би ефекат од 158.243 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

27.4. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед неизвршавања обавеза дужника Друштва.

Финансијска имовина	У хиљадама динара					
	31. децембар. 2023.			31. децембар. 2022.		
	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ
Дугорочни финансијски пласмани	26.843	(2.000)	24.843	27.168	(2.041)	25.127
Потраживања	3.495.881	(269.715)	3.226.166	3.720.202	(357.282)	3.362.920
Готовински еквиваленти и готовина	761.789	(222)	761.567	742.379	(950)	741.429
Финансијски пласмани	3.906.388	(110.492)	3.795.896	3.739.256	(106.894)	3.632.362
Укупно	8.190.901	(382.429)	7.808.472	8.229.005	(467.167)	7.761.838

Друштво се излаже кредитном ризику кроз потраживања за премију, штете, провизију и регресе, као и за депоновање и улагање средстава у банкама.

Изложеност кредитном ризику се редовно анализира и прати, а превентивна заштита се врши инвестирањем средстава реосигурања у складу са Одлуком Народне банке Србије о ограничењима појединих облика инвестирања средстава техничких резерви и о највишим износима инвестирања гарантне резерве друштва за осигурање и Правилником Друштва.

Дугорочни и краткорочни финансијски пласмани се односе на улагања у обвезнице Републике Србије и депозите пласиране банкама са седиштем на територији Србије. Приликом пласирања средстава у депозите као и на дан биланса банка врши анализу финансијских показатеља банака и процену нивоа кредитног ризика. У складу са наведеном анализом кредитни ризик банака којима је Друштво пласирало депозите оцењен је као прихватљив.

Друштво примењује процену обрачуна кредитних губитака и исправке вредности у случајевима када се кључни покретачи кредитног ризика могу пратити на основу појединачног инструмента, при чему их ентитет прати без потребе за додатном заједничком проценом.

На горе наведени начин, обрачун корекције вредности врши се према следећим категоријама:

1. Изложеност земљама
2. Изложеност према банкама
3. Остала потраживања

Генерални приступ на коме се заснива обрачун очекиваних кредитних губитака, односно исправки вредности у складу са МСФИ 9, темељи се на следећем приступу:

ECL (очекивани кредитни губитак, "expected credit loss") = Вероватноћа дешавања неизмирења обавезе (PD) x Висина губитка у случају неизвршења (LGD) x Изложеност у случају догађаја неизмирења (EAD).

За потребе индивидуалне процене, Друштво се ослања на податке о неизвршеним обавезама (ПД) из екстерних извора, односно на податке које објављују реномиране рејтинг агенције. Други параметар у обрачуна, ЛГД (губитак у случају неизвршења обавеза), који подразумева износ губитка у случају неизвршења обавеза, користи се Базел ЛГД у износу од 45% као најбоља тржишна пракса у недостатку интерно обрачунаог.

Класификација на различите нивое кредитног ризика (Ниво 1, Ниво 2 и Ниво 3) подразумева анализу различитих индикатора дефинисаних рачуноводственим политикама Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Критеријуми који указују да је потребан обрачун очекиваних кредитних губитака за имовину која се сврстава у ниво 2 чине следећи индикатори:

- Кашњење преко 30 дана, где у пракси Друштво услед недовољног праћења дана кашњења до данас, сва потенцијална кашњења посматра као критеријум за значајно повећање кредитног ризика;
- Пад екстерног кредитног рејтинга који се користи за потребе обрачуна исправке вредности; као и,
- Други квалитативни критеријуми који могу указивати на повећање ризика (сазнање Друштва да би клијент могао упасти у проблеме и сл.).

У складу са МСФИ 9 за обрачун исправке вредности коришћен је приступа који подразумева да се за дато потраживање обрачунава животни очекивани кредитни губитак.

За потребе идентификације индикатора обезвређења, односно критеријума да је потребно обрачун очекиваних кредитних губитака за имовину која се сврстава у ниво 3, у складу са захтевима МСФИ 9, Друштво примењује:

- Кашњење преко 90 дана; и
- Статус неизмирења обавеза (default-a) одражен или кроз екстерни рејтинг или кроз друге информације на основу којих се може закључити да та компанија не може да измирује обавезе.

Обрачун исправке вредности за ниво 3 изложености врши се на начин да се примењује само LGD параметар имајући у виду да је PD једнак 1. Алтернативно, врши се дисконтовање очекиваних новчаних токова ефективном каматом стопом датог инструмента.

	У хиљадама динара 31. децембар 2023				
	До 1 месец	Од 1 до 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Укупно
Потраживања					
Потраживања за премију осигурања, саосигурања и реосигурања	2.578.228	135.414	176.144	34.940	2.924.726
Потраживања од реосигуравача и ретроцесионара	387.735	10.724	17.530	80.791	496.780
Потраживања за регресе	4.488	-	-	-	4.488
Остала потраживања	69.887	-	-	-	69.887
Укупно	3.040.338	146.138	193.674	115.731	3.495.881
Исправка потраживања					
Потраживања за премију осигурања, саосигурања и реосигурања	7.939	5.159	121.739	34.940	169.777
Потраживања од реосигуравача и ретроцесионара	1.020	145	17.295	80.753	99.213
Потраживања за регресе	725	-	-	-	725
Укупно	9.684	5.304	139.034	115.693	269.715
Нето вредност потраживања					
Потраживања за премију осигурања, саосигурања и реосигурања	2.570.289	130.255	54.405	-	2.754.949
Потраживања од реосигуравача и ретроцесионара	386.715	10.579	235	38	397.567
Потраживања за регресе	3.763	-	-	-	3.763
Остала потраживања	69.887	-	-	-	69.887
Укупно	3.030.654	140.834	54.640	38	3.226.166

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Током периода није било трансфера између нивоа обезвређења тј. сва средства су у оба периода класификована као Ниво 1.

	31. децембар. 2023. Ниво 1	У хиљадама динара 31. децембар. 2022. Ниво 1
Власничке ХоВ по фер вредности кроз остали резултат	54.410	50.343
Дужничке хартије по фер вредности кроз остали резултат	760.001	743.668
Краткорочни депозити код банака	2.981.485	2.788.579
Остали краткорочни финансијски пласмани	-	49.772
Готовински еквиваленти и готовина	761.567	741.429
Стање на дан	4.557.463	4.373.791

Износи финансијске имовине по рејтинзима на 31.12.2023. године приказани су у табели испод.

Позиција	Врста финансијског инструмента	А	БББ	ББ и ниже	Укупно
Готовински еквиваленти и готовина	Готовински еквиваленти и готовина	8.813	239.588	513.166	761.567
Дугорочни финансијски пласмани	Обвезнице РС	-	-	23.916	23.916
Финансијски пласмани	Депозити	410.108	699.905	1.871.472	2.981.485
Финансијски пласмани	Обвезнице РС	-	-	760.001	760.001
Потраживања	Остала потраживања	-	-	69.887	69.887
	Укупно	418.921	939.493	3.238.442	4.596.856

За финансијску имовину за коју рејтинг не одређују агенције за кредитни рејтинг, рејтинг се утврђује интерно.

Износ обезвређења хартија од вредности које се признају по фер вредности кроз остали резултат и чија се вредност у билансу стања не умањује сходно одредбама МСФИ 9 на дан 31. децембра 2023. године износи РСД 1,426 хиљада.

27.5 Оперативни ризик

Оперативни ризик проистиче из пропуста у раду запослених и органа Друштва, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационом и другим системима, као и услед непредвидивих спољних догађаја.

У циљу заштите од оперативних ризика које је управа препознала и квантификовала Друштво је активно приступило доградњи и унапређењу система интерних контрола који одговара природи, сложености и ризичности посла.

Код оперативних ризика нарочито се прате:

- Ризик погрешног, односно неодговарајућег избора чланова извршног, односно надзорног одбора, као и лица којима је поверено руковођење појединим пословима Друштва
- Ризик погрешног, односно неадекватног избора, распореда и постављања запослених у Друштво (квалификационо и бројно)
- Ризик неадекватне организације пословања Друштва
- Ризик погрешног и економски штетног уговарања послова
- Ризик превара, злоупотреба и других незаконитих активности лица запослених у Друштво
- Ризик одсуства одговарајућег система интерних контрола, процедура и поступака рада
- Информатичко безбедносни ризик
- Остали оперативни ризици који зависе од природе, обима и сложености пословања (погрешан унос података и други пропусти у раду)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

27.6 Ризик рочне и структурне неусклађености имовине са обавезама

	До 1 месец	Од 1 до 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Нематеријална улагања	-	-	-	155	-	155
Софтвер и остала права	-	-	-	1.090	-	1.090
Опрема	-	-	-	120.095	-	120.095
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	24.843	-	24.843
Залихе	1.570	-	-	-	-	1.570
Потраживања	3.030.652	140.834	54.642	38	-	3.226.166
Краткорочни финансијски пласмани	814.411	-	2.981.485	-	-	3.795.896
Готовина	761.567	-	-	-	-	761.567
Друга активна временска разграничења	-	-	21.280	-	-	21.280
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	1.250.754	-	-	1.250.754
Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	3.676.939	-	-	3.676.939
Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	21.420	-	-	21.420
Укупно	4.608.200	140.834	8.006.520	146.221	-	12.901.775
Капитал и резерве	-	-	-	-	3.287.728	3.287.728
Дугорочна резервисања и обавезе	-	-	-	103.014	25.635	128.649
Краткорочне обавезе	2.768.226	134.618	111.197	20.669	-	3.034.710
Резерве за преносне премије реосигурања и ретроцесија	-	-	1.361.704	-	-	1.361.704
Резерве за неистекле ризике	-	-	51	-	-	51
Друга пасивна временска разграничења	-	-	225.775	-	-	225.775
Резервисане штете - удели у штетама реосигурања и ретроцесија	-	-	4.858.300	-	-	4.858.300
Одложене пореске обавезе	-	-	4.858	-	-	4.858
Укупно	2.768.226	134.618	6.561.885	123.683	3.313.363	12.901.775
Рочна неусклађеност на дан 31. децембар 2023. године	1.839.974	6.216	1.444.635	22.538	(3.313.363)	-
Рочна неусклађеност на дан 31. децембар 2022. године	1.553.436	(119.331)	1.217.194	166.732	(2.818.031)	-

27.7 Ризик ликвидности

Ризик ликвидности генерално произилази из финансирања пословних активности Друштва и управљања ризичним позицијама. Оне укључују и ризик од немогућности исплате средстава на дан доспећа и уз одговарајућу камату, и ризик од немогућности ликвидирања средстава по прихватљивој цени и унутар прихватљивог временског оквира.

Одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Друштва које је успоставило одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Друштва као и управљањем ликвидношћу. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Следеће табеле приказују преостале рокове доспећа финансијских средстава и обавеза Друштва. Преглед доспећа финансијских обавеза је направљен на основу недисконтованих новчаних токова, односно на основу најранијег датума када се од Друштва може тражити да плати насталу обавезу.

Доспећа финансијских средстава на дан 31. децембар 2023. године:

	У хиљадама динара 31. децембар 2023					Укупно
	До 1 месец	Од 1 до 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	
Финансијска средства						
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	24.843	-	24.843
Потраживања	3.030.652	140.834	54.642	38	-	3.226.166
Краткорочни финансијски пласмани	814.411	-	2.981.485	-	-	3.795.896
Готовински еквиваленти и готовина	761.567	-	-	-	-	761.567
Друга временска разграничења	-	-	21.280	-	-	21.280
Резерве за преносне премије	-	-	1.250.754	-	-	1.250.754
Резервисане штете	-	-	3.676.939	-	-	3.676.939
Остале техничке резерве	-	-	21.420	-	-	21.420
	4.606.630	140.834	8.006.520	24.881	-	12.778.865
Финансијске обавезе						
Дугорочне финансијске обавезе	-	-	-	62.542	-	62.542
Краткорочне финансијске обавезе	-	-	22.163	-	-	22.163
Обавезе по основу штета и уговорених износа	888.266	110.605	44.587	15.295	-	1.058.753
Обавезе за премију, провизије и друге обавезе	1.879.963	24.013	25.329	5.370	-	1.934.675
Обавезе за порез из резултата	-	-	19.118	-	-	19.118
Резерве за преносне премије	-	-	1.361.704	-	-	1.361.704
Резерве за неистакле ризике	-	-	51	-	-	51
Друга пасивна разграничења	-	-	225.775	-	-	225.775
Резервисане штете	-	-	4.858.300	-	-	4.858.300
Одложене пореске обавезе	-	-	4.858	-	-	4.858
	2.768.229	134.618	6.561.885	83.207	-	9.547.939
Рочна неусклађеност на дан	1.838.401	6.216	1.444.635	(58.326)	-	3.230.926

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

27.8 Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља књиговодствену вредност финансијских средстава и финансијских и обавеза и њихову фер вредност на дан 31.децембар 2023. године и 31. децембра 2022. године:

	31. децембар 2023.		У хиљадама динара 31. децембар 2022.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	24.843	24.930	25.127	28.625
Потраживања	3.226.166	3.226.166	3.362.920	3.362.920
Краткорочни финансијски пласмани	3.795.896	3.795.896	3.632.362	3.632.518
Готовински еквиваленти и готовина	761.567	761.567	741.429	741.429
	7.808.472	7.808.559	7.761.838	7.765.492
Финансијске обавезе				
Дугорочне финансијске обавезе	62.542	62.542	84.370	84.370
Краткорочне финансијске обавезе	22.163	22.163	20.901	20.901
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.058.753	1.058.753	1.445.719	1.445.719
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	1.934.675	1.934.675	2.076.870	2.076.870
Обавезе за порез из резултата	19.118	19.118	44.491	44.491
	3.097.252	3.097.252	3.672.351	3.672.351

Руководство сматра да је књиговодствена вредност разумна апроксимација фер вредности за готовинске еквиваленте и готовину, потраживања и финансијске обавезе. Руководство Друштва сматра да, с обзиром на редовне пословне активности Друштва и његове опште политике, као и доминантно краткорочну структуру наведених позиција не постоје значајне разлике између књиговодствене вредности средстава и обавеза и њихове фер вредности.

Фер вредност финансијске имовине и финансијских обавеза одређује се на следећи начин:

- Ниво 1 одмеравања фер вредности произлази из котиране тржишне вредности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе,
- Ниво 2 одмеравања фер вредности произлази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вредности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на пример, цена) или индиректно (на пример, проистекло из цене),
- Ниво 3 одмеравања фер вредности произлази из техника процењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Наредна табела представља анализу финансијских средстава који су вредновани након почетног признавања по фер вредности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процене фер вредности:

	31. децембар 2023.				У хиљадама динара 31. децембар 2022.			
	Ниво				Ниво			
	Ниво 1	Ниво 2	3	Укупно	Ниво 1	Ниво 2	3	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	24.843	-	24.843	-	25.127	-	25.127
Краткорочни финансијски пласмани	814.411	2.981.485	-	3.795.896	794.011	2.838.351	-	3.632.362
Готовински еквиваленти и готовина	761.567	-	-	761.567	741.429	-	-	741.429
	1.575.978	3.006.328	-	4.582.306	1.535.440	2.863.478	-	4.398.918

27.9 Правни и репутациони ризик

Правни ризик проистиче из неусклађености пословања и аката Друштва с прописима, уговора који се не могу у целини или делимично извршити (нпр. ништави уговори), као и могућих губитака из спорова.

Друштво прати све законске прописе и подзаконска акта којима се регулише пословање и врши прилагођавање својих пословних аката у складу са изменама и променама у прописима.

Репутациони ризик проистиче из умањеног поверења јавности у пословање друштва. Користећи 45 година искуства, колико се Друштво бави пословима реосигурања, Друштво је изградило репутацију поузданог партнера на територији Балкана које је својом стручношћу и ефикасношћу увек спремно да одговори на захтеве клијената.

27.10. Остали ризици

Криза у Русији и Украјини оставила је последице на целокупну глобалну економију која се суочава са бројним турбулентним изазовима. Највише стопе инфлације на већини тржишта у последњих неколико деценија, поштравање финансијских услова, само су неке од последица утицаја те кризе. Међународне финансијске институције ревидирале су очекивања о глобалном економском опоравку наниже у односу на своје претходне процене, уз конзервативна очекивања у погледу скорашњег опоравка.

Међународни монетарни фонд је у последњем извештају (World economic outlook, January 2024), саопштио да је процена оствареног привредног раста у 2023. години на нивоу од 3,1% (у 2022. години износио је 3,5%) и пројекцију од 3,1% за 2024. годину, што је значајно мање од просечне стопе раста у периоду 2000. – 2019. године када је износио 3,8%. Глобална инфлација ће се смањити, иако спорије него што се у почетку очекивало, са 8,7% у 2022. на 6,9% ове године и 5,8% у 2024. години. Очекивана стопа раста у развијеним економијама износи 1,6% у 2023. години и 1,5% у 2024. години (у 2022. години је износила 2,6%). У земљама у развоју очекује се стопа раста од 4,1% у 2023. и 2024. години (непромењено у односу на 2022. годину).

Република Србија је спровођењем низа мера економске политике, монетарне политике и фискалне консолидације, и у сложеним околностима на међународним тржиштима, наставила тренд економског раста.

НБС је у последњем извештају о инфлацији кориговала умерено навише пројектовану стопу раста БДП-а Србије за 2023. годину на ниво од 2,5%. Очекује се позитиван допринос фиксних инвестиција и нето извоза али и раст личне потрошње у последњем кварталу. Пројектовани раст БДП-а за 2024. годину, креће се у распону од 3,0 до 4,0%. Министарство финансија процењује, узимајући у обзир актуелне економске трендове и изгледе за међународно окружење, да ће раст БДП у 2023. години износити 2,5%, док ће у 2024. години убрзати на 3,5%.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**31. децембар 2023. године**

Агенција за оцену кредитног рејтинга Standard and Poor's потврдила је 06. октобра 2023. године кредитни рејтинг Републике Србије на нивоу ББ+ и задржала стабилне изгледе за његово даље повећање. Потврда кредитног рејтинга је резултат умереног нивоа јавног дуга и кредитбилног оквира монетарне политике. Агенција у свом извештају наводи да би кредитни рејтинг могао бити побољшан уколико се негативне последице геополитичке неизвесности буду држале под контролом и дође до убрзаног раста привреде. Агенција Moody's је дана 08. септембра 2023. године, потврдила кредитни рејтинг Србије на нивоу Ба2 и задржала стабилне изгледе за његово даље повећање. Република Србија има потврђен кредитни рејтинг за дугорочно задуживање и од стране агенције Fitch Ratings такође у нивоу ББ+ са стабилним изгледима.

Друштво не послује на територији Украјине. Реализована премија реосигурања у 2023. години за пословне партнере из Руске Федерације износила је мање од 0,3% укупне премије, док је реализована пасивна премија износила 5,89% укупне пасивне премије Друштва.

Друштво је извршило следећу анализу утицаја кризе по следећим битним догађајима и утврдило да:

1. нема значајног прекида пословања Друштва у вези са ланцима дистрибуције, затварања операција, путним ограничењима и др.;
2. нема оштећења односно уништења основних средстава Друштва;
3. нема експропријације односно национализације средстава Друштва;
4. нема рестрикције у погледу располагања готовином и новчаним средствима друштва;
5. нема материјално значајних обезвређења финансијске односно нефинансијске имовине Друштва;
6. нема материјално значајног пада у имовини и токовима готовине Друштва.

Амбициозно постављени пословни планови су највећим делом остварени у периоду 01.01. - 31.12.2023. године. Генерално гледано, ефекти рата у Украјини, нису се негативно одразили на обим пословања друштва нити на најважније пословне показатеље који су и даље значајно изнад просечних вредности у индустрији.

Остварена бруто премија реосигурања у 2023. години је за 21,38% виша у односу на остварење у 2022. години. Истовремено, премија реосигурања у самопридржају износи 4,45 млрд динара што је раст од 31,81,% у односу на остварење из 2022. године.

Ликвидиране штете у периоду 01.01.2023. – 31.12.2023. године износе 5.538.019 хиљада динара док ликвидиране штете у самопридржају износе 2.689.687 хиљада динара. Ликвидиране штете су за 28,04% веће од ликвидираних штета у истом периоду претходне године, док су ликвидиране штете у самопридржају за 23,88% веће у односу на 2022. годину.

Укупни нето добитак износи 727.830 хиљада динара што је за 47,20% више у односу на резултат 2022. године. Рацио штета у самопридржају Друштва износи 60,55% који са рациом трошкова у самопридржају од 26,02% даје комбиновани рацио од 86,57% што је знатно боље од референтних вредности за индустрију реосигурања.

Укупна инвестициона актива од почетка 2023. године бележи раст од 14,04% односно од 1.615.820 хиљада динара. Највећи део инвестиционог портфеља настао је из интерног потенцијала Друштва да генерише слободна новчана средства из пословних активности и на најбољи начин рефлектује одговарајући и одржив пословни модел Друштва.

На 31.12.2023. године гарантни капитал је био 2,68 пута већи од захтеване маргине солвентности за реосигурање, односно однос захтеване маргине солвентности за реосигурање и гарантног капитала износи 0,36 што довољно говори о стабилној капиталној основи Друштва.

На основу свега наведеног може се закључити да нема значајног негативног утицаја рата у Украјини на пословање друштва.

28. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Нема значајних догађаја након Биланса стања који могу утицати на податке садржане у финансијским извештајима, нити на будуће пословање Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

29. ДЕВИЗНИ РИЗИЦИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте били су следећи:

	У динарима	
	31. децембар. 2023.	31. децембар. 2022.
USD	105,8671	110,1515
EUR	117,1737	117,3224
GBP	135,0550	132,7026
CHF	125,5343	119,2543

Београд, март 2024.

За Друштво:

Зорана Пејчић, председник Извршног одбора

 Владимир Узелац, члан Извршног одбора

Дунав Ре а.д.о.

ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА ПЕРИОД 01.01.2023. – 31.12.2023.

2023

www.dunavre.rs

Садржај:

1. Уводна реч председника извршног одбора	3
2. Опште информације	4
3. Пословно окружење у 2023. години	7
4. Резултати пословања	15
5. Пословна политика друштва у 2023. години	17
6. Структура портфеља	18
7. Тржишна позиција друштва	19
8. Премија реосигурања	20
9. Развој премије реосигурања у периоду од 2014.- 2023.	22
10. Штете	23
11. Техничке резерве	28
12. Кључни показатељи пословања за 2023.годину	29
13. Показатељи пословања за период 2014. – 2023.	29
14. Ретро заштита портфеља	32
15. Инвестирање средстава реосигурања	33
16. Трошкови пословања	35
17. Биланс стања	36
18. Учешће повезаних лица у премији реосигурања	43
19. Пословна политика друштва за наредни период	44
20. Ризици пословања	45
21. ESG фактори	48
22. Утицај климатских промена на пословање	50
23. Одрживо пословање	52
24. Догађаји после биланса стања	54
25. Улагање у заштиту животне средине	54
26. Кодекс корпоративног управљања	54
27. Политика разноликости чланова управе	56
28. Закључак	57

1. УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ИЗВРШНОГ ОДБОРА

Година за нама била је изазовна у сваком смислу. Дешавања на геополитичкој сцени, побуна природе, нови регулаторни захтеви нису предстаљали идеални амбијент за стварање нових вредности. Ипак, ентузијазам, жеља, огроман уложен труд показали су да наше Друштво може да се бори, иде напред и остварује рекордне резултате и у не лаким околностима.

Током последњих десет година, колико се налазим на позицији Председника Извршног одбора, Друштво се сусретало са најразличитијим изазовима. Колико год су се прилике чиниле тешким увек смо успевали да пронађемо начине да препреке савладамо, проблеме решимо и да нашу земљу са поносом представимо где год се нашли у свету.

Када из данашње перспективе сагледам резултате 2014. године имам утисак да видим слику неког другог Друштва за реосигурање, а не слику Дунава Ре.

Током протекле деценије премија реосигурања увећана је за 5 пута (са 2 милијарде динара порасла је на 12,3 милијарде), задржана премија бележи увећање од чак 12 пута и раст са 367 милиона динара на 4,4 милијарде динара.

Профитабилност Друштва је на завидном нивоу пре свега имајући у виду да је Друштво током последњих десет година остварило укупну добит од око 3,4 милијарде динара (или 29,6 милиона евра), увећало свој капитал скоро 3,5 пута и одржало комбиновани рацио на нивоу од 85%.

Поносна сам на свој тим који је безрезервно тежио успеху, препреке савладавао са лакоћом, проналазио срећу у сваком новом уговору и сваком новом цеденту.

Данас, наше Друштво је лидер на тржишту реосигурања Републике Србије, заузима високо треће место у региону и има статус финансијски сигурног партнера коме је рејтинг агенција АМ Бест доделила оцену FSR B+ / ICR bbb са позитивним изгледима.

Постигнути резултати јачају поверење наших клијената, тако да се са правом може очекивати даљи раст и развој портфеља и зато верујем, да ће се овај позитиван тренд развоја наставити и у годинама које долазе.

2. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Друштво за реосигурање „Дунав Ре“ а.д.о. (у даљем тексту: Друштво) регистровано је у Агенцији за привредне субјекте под бројем 43206 дана 22.07.2005. године као акционарско друштво за послове реосигурања.

Седиште Друштва је: Београд, Врачар, Булевар краља Александра 18/1. Друштво је основано 01.07.1977. године под називом Заједница реосигурања „Дунав Ре“. Шифра делатности је 6520. Матични број је 07046901. Порески идентификациони број је 100001327. Лице овлашћено за заступање је председник Извршног одбора Зорана Пејчић.

Унутрашња организација и управљање уређени су Статутом Друштва и другим општим актима.

Ревизију финансијских извештаја врши ревизорска кућа КПМГ д.о.о. Београд.

Акционари

Већински власник Друштва је Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд са 87,12% учешћа у основном капиталу.

Чланови Надзорног одбора:

- Наташа Башић (Компанија Дунав осигурање), председник;
- Милица Милићевић (Компанија Дунав осигурање), члан;
- Гордана Милићевић, независни члан.

Чланови Извршног одбора:

- Зорана Пејчић, председник;
- Бојан Маричић, члан.
- Владимир Узелац, члан од 11.10.2023. године;
- Татјана Комненић, члан до 24.08.2023. године

Чланови Комисије за ревизију:

- Зоран Суботић (Компанија Дунав осигурање), председник;
- Симонида Нисић (Компанија Дунав осигурање), члан;
- Јелена Рунић (Сава осигурање), члан.

Друштво није вршило откуп сопствених акција.

Тржишна капитализација

Основни и остали капитал Друштва на дан 31.12.2023. године износи 1.777.458 хиљада динара. Од тога се 99,81% односи на акцијски капитал и 0,19% на остали капитал.

Цена акције на берзи на дан 31.12.2023. године износи 3.300,00 динара по једној

акцији, а номинална вредност 1.810,00 динара. У односу на 31.12.2022. године тржишна цена по акцији порасла је за 65,0%.

Берзански показатељи

Запослени

Квалификациона структура запослених на дан 31.12.2023. и 31.12.2022. године

3. ПОСЛОВНО ОКРУЖЕЊЕ У 2023. ГОДИНИ

На основу података из последњег Месечног статистичког билтена који издаје Републички завод за статистику са подацима за новембар 2023. године, затим фебруарског (2024. године) Извештаја о инфлацији који објављује Народна банка Србије и Макорекономских и фискалних података које је 05. фебруара 2024. године објавило Министарство финансија Републике Србије може се закључити:

- Глобална економска кретања у току 2023. године генерално су надмашивала очекивања свих релевантних међународних институција, при чему су многе земље показале значајан ниво отпорности на бројне потресе, а процењује се и да је негативан утицај затезања монетарних политика централних банака (као последица супротстављања растућој инфлацији) на глобални привредни раст био мањи од првобитно очекиваног. Према процени Републичког завода за статистику, раст бруто домаћег производа у Републици Србији на нивоу године износио је 2,5%, при чему је позитиван допринос потекао од свих производних и већине услужних сектора.
- Према процени Републичког завода за статистику, пољопривредна сезона је била боља од претходне и њен допринос расту бруто домаћег производа износио је 0,5 процентних поена. Готово подједнак допринос дали су и грађевинарство услед раста инвестиција државе у саобраћајну инфраструктуру, а делом и ниске базе из претходне године, као и индустрија, пре свега као резултат опоравка производње у сектору енергетике и раста експлоатације руде бакра. Позитиван допринос је потекао и од прерађивачке индустрије, упркос нижој производној активности наших најважнијих трговинских партнера, а пре свега Немачке.
- Током четвртог тромесечја 2023. године настављена је опадајућа путања инфлације и она је крајем 2023. године била двоструко нижа него крајем 2022. године и износила је 7,6% међугодишње. Успоравању инфлације у току године, допринели су слабљење трошkových притисака и ефекат базе код цена хране, као и ефекти претходног заоштравања монетарних услова. Просечан раст потрошачких цена у 2023. години проценује се у нивоу од 12,1%, што је само мало више него за 2022. годину (11,9%).
- На консолидованом нивоу, у 2023. години остварен је дефицит опште државе од 181,1 милијарде динара, или 2,2% бруто домаћег производа, што је бољи резултат од дефицита планираног ребалансом републичког буџета од 2,8% бруто домаћег производа. Успешнији резултат је постигнут пре свега захваљујући нижим текућим расходима у односу на план.
- Учешће јавног дуга опште државе у бруто домаћем производу на крају 2023. износило је 52,7%, док је ребалансом буџета пројектовано на нивоу од 53,6%. Посматрајући проценат јавног дуга у односу на БДП на крају 2022. године који је износио 55,6% ово представља наставак трендасмањења нивоа јавног дуга у односу на БДП, пре свега као последица раста нивоа БДП.
- Прилив страних директних инвестиција, другу годину заредом, био је на рекордном нивоу и, према прелиминарним подацима, у 2023. износио је 4,5 милијарди евра. Уз то,

задржана је њихова висока географска и пројектна распрострањеност и претежна усмереност у извозне секторе.

Извршни одбор Народне банке Србије је током 2023. године у више наврата повећавао референтну каматну стопу, али у много мањој мери у поређењу са 2022.

годином, тако да је она од јануара 2023. године до децембра повећана са 5,0% на 6,5% при чему је последње повећање било у јулу месецу, а у другој половини 2023. године референтна каматна стопа је држана на истом нивоу. Овај тренд је последица праћења ефеката монетарне политике на кретање инфлације.

Кредитни рејтинг Републике Србије

Рејтинг агенција Fitch Ratings је дана 09. фебруара 2024. године, задржала / потврдила рејтинг Србије на нивоу ББ+, што је један ниво до инвестиционог рејтинга. Истовремено, агенција је задржала изгледе за његово даље побољшање и оценила их стабилним.

Рејтинг агенција Standard and Poor's је дана 06. октобра 2023. године, потврдила кредитни рејтинг Србије на нивоу од ББ+, на корак до инвестиционог са стабилним изгледима. Потврда кредитног рејтинга је резултат умереног нивоа јавног дуга и кредибилног оквира монетарне политике. Агенција наводи да би кредитни рејтинг могао бити побољшан уколико се

негативне последице геополитичке неизвесности буду држале под контролом и дође до убрзаног раста привреде.

Рејтинг агенција Moody's је дана 08. септембра 2023. године потврдила рејтинг Србије у нивоу Ба2 са стабилним изгледима. У извештају агенције се истиче да је, упркос кризи и свим изазовима из спољног окружења, Србија успела да сачува стабилност економије и поверење инвеститора, да оствари висок ниво страних директних инвестиција и да сачува радна места. Оваква оцена кредитног рејтинга, такође, одражава позитивне резултате фискалне консолидације.

Рејтинг агенција	Moody's	Fitch Ratings	S&P Ratings
Датум	08.09.2023	09.02.2024	06.10.2023
Активност	потврђен рејтинг	потврђен рејтинг	потврђен рејтинг
Рејтинг	Ба2/стабилни изгледи	ББ+/стабилни изгледи	ББ+/стабилни изгледи

Економски аспект

Јавни дуг централног нивоа власти на дан 31. децембра 2023. године износио је 4.236,1 милијарди динара (36,2 милијарди евра). У односу на крај 2022. године када је износио 3.909,9 милијарди динара (33,3

милијарде евра), јавни дуг бележи раст у апсолутном износу, док се учешће јавног дуга у односу на БДП додатно смањује и на крају 2023. године износи 52,7%.

Структура јавног дуга

Категорија	31.12.2021.	31.12.2022.	31.12.2023.
Јавни дуг централног нивоа власти у РСД (у млн)	3.543.241	3.909.892	4.236.147
Јавни дуг централног нивоа власти у ЕУР (млн)	30.134	33.326	36.153
Укупно унутрашњи дуг у ЕУР (млн)	11.607	11.760	10.791
Укупно спољни дуг у ЕУР (млн)	18.527	21.566	25.362

Учешће јавног дуга централног нивоа власти у БДП на крају децембра 2023.године износи 52,3%, а учешће јавног дуга сектора државе у БДП износи 52,7%. Јавни дуг централног нивоа власти у децембру 2023.године у односу на новембар повећан је за 60,7 милијарди динара.

Укупан промет државним хартијама од вредности на секундарном тржишту током 2023 године износио је 211,8 милијарди динара, од чега 88,6% чини промет динарских хартија од вредности.

Учешће нерезидената у портфолију динарских државних хартија од вредности на крају децембра 2023. године износи 16% односно 134,6 милијарди динара.

Међународно тржиште осигурања

Глобална премија осигурања за 2022. годину је опала за 1,1% и износила је 6.800 милијарди долара, од чега је глобална премија неживотних осигурања расла по стопи од 0,5% док је премија

животних осигурања нижа за 4,4% у односу на претходни период. у 2022 је велики утицај на ниво премије имала инфлација па је раст премије неживота остварен у свим регионима осим Европи

где је забележен пад док је премија животних осигурања опала како у регионима Северне Америке тако и у Европи. На тржиштима Азије и Пацифика премија осигурања живота је и у овом периоду остварила раст који износи више од 3% у Кини и Индији.

Према пројекцијама за завршетак 2023. године очекивања за индустрију осигурања су следећа:

- раст премије од 1,1% на глобалном нивоу који је на доста нижем нивоу у односу на претходне године. Највећи раст се очекује у Европи, Средњем Истоку и Африци уз умерени раст у осталим тржиштима
- инфлација и даље један од битних тема код свих учесника на тржишту како по питању утицаја на билансне позиције тако и на трошкове везане за ликвидације штета али се у наредном периоду очекује стабилизација
- сукоб који је ескалирао у појасу Газе утиче на тржиште посебно у делу поморских осигурања и додатних трошкова због избегавања одређених делова пловног пута
- тржиште се више бави лимитирањем покрића везано за секундарне опасности имајући у виду пораст штета изаваних овим опасностима у претходном периоду
- процес дигитализације повећава изложеност сајбер ризицима на глобалном нивоу

- тренд пораста стопа осигурања и реосигурања на глобалном тржишту се наставља посебно за покрића која се односе на заштиту од природних опасности али се највећи раст остварује код имовинских осигурања али и осигурања моторних возила

- укључење климатских ризика како у процесе преузимања ризика тако и у процесе инвестирања

- број и висина штета услед екстремних природних катастрофа је порастао у 2023. обзиром да је тржиште погодило више значајних догађаја широм света; повећање се очекује и наредним годинама

- енергетска криза у Европи која утиче на ниво инфлације уз додатни утицај геополитичке ситуације везано за сукобе у Украјини као и санкцијама које су последица ових сукоба

- у наредном периоду се очекује повећање капацитета реосигурања и ретроцесије имајући у виду смањење у претходном периоду али и измењене смернице реосигураваача

- проблематика везана за ланце снабдевања и у овом периоду утиче на развој целокупног тржишта

- тренд укључивања ESG фактора у пословање као важног чиниоца у процесу дугорочне одрживости пословања се наставља.

Катастрофалне штете

Према објављеним подацима, 2023. годину су обележила 398 катастрофалних догађаја. Укупне економске штете се процењују на 380 милијарди долара што представља значајан скок у односу на претходне године.

Укупне осигуране штете износе 118 милијарди долара и четврту годину заредом премашују 100 милијарди долара.

Највећи део економских штета су штете изазване земљотресом и највећа појединачна осигурана штета се односи на земљотрес у Турској, где је економска штета 92 милијарде долара а осигурана 5,7 милијарди долара.

На другом месту су торнада, олује и град који су у САД и Европи проузроковале трећину укупних осигураних штета. Суше у САД су са 6,5 милијарди долара једна од највећих осигураних штета. У 2023. години забележена је и велика штета од пожара на Хавајима у износу од 3,8 милијарди долара. У региону бивше Југославије је такође ова година била рекордна обзиром на штете од поплава у Словенији за које се предвиђа да ће достићи неколико милијарди евра економске штете односно око ЕУР 350 мио осигураних штета.

2023. година је била и година са највећим температурама икада забележеним у више територија и региона широм света.

Тржиште осигурања Републике Србије

Из извештаја Народне банке Србије за трећи квартал 2023. године издвајају се следећи најважнији показатељи пословања сектора осигурања у Републици Србији:

На тржишту Републике Србије послује 20 друштава за осигурање, при чему се искључиво пословима осигурања бави 16 друштава, а пословима реосигурања 4 друштва. Од друштава која се баве пословима осигурања, само неживотним осигурањем се бави 6 друштава, животним осигурањем 4 друштва, док се и неживотним и животним осигурањем бави 6 друштава.

Укупна премија осигурања у периоду од I – IX 2023. године износила је 115,6 млрд динара (986 млн евра или 1.068 млн долара), што представља раст од 16,3% у односу на исти период претходне године.

У структури премије, учешће премије животних осигурања са 20,3% у трећем кварталу 2022. године смањило се на 18,5% у истом кварталу 2023. године, услед већег номиналног раста премије неживотних осигурања од раста премије животних осигурања.

Посматрано према врстама осигурања, структура премије у периоду I-IX 2023. године не одступа значајније у односу на исти период претходне године.

Посматрано према врстама осигурања, највеће учешће бележи осигурање од

одговорности због употребе моторних возила у укупној премији од 29,9%, затим следе имовинска осигурања са 19,2%, па животна осигурања са 18,5%, осигурање моторних возила – каско са 10,6% и добровољно здравствено осигурање са 10%.

Билансна сума друштава за (ре)осигурање повећана је на крају трећег квартала 2023. године на 384,2 млрд динара (3,3 млрд евра или 3,5 млрд долара), и то за 12,0% у односу на крај Т3 претходне године.

Укупни капитал износи 70,7 млрд динара и благо је порастао, за 3,3%, у односу на исти период претходне године.

Техничке резерве су порасле за 14,7% и износе 268,8 млрд динара, уз остварење инвестирања пуног износа средстава техничких резерви у прописане облике имовине.

Расположива маргина солвентности друштва за (ре)осигурање на дан 30. септембра 2023. године у Републици Србији износила је 53,3 млрд динара, а захтевана маргина солвентности 25,2 млрд динара. Код друштава која се претежно баве неживотним осигурањима основни показатељ адекватности капитала (однос расположиве и захтеване маргине солвентности) износио је 214,3%, док код друштава која се претежно баве животним осигурањима 208,2%.

Финансијско тржиште Републике Србије

Извршни одбор Народне банке Србије је током 2023. године у неколико наврата повећавао референтну каматну стопу, тако да је она од јануара 2023. године до јула 2023. године повећана са 5,0% на 6,5%.

Глобална инфлација је наставила да успорава током последњег тромесечја 2023, доминантно под утицајем нижих цена хране и заоштрених монетарних услова, а брзина њеног успоравања у наредном периоду зависиће пре свега од утицаја геополитичких тензија на цене примарних производа.

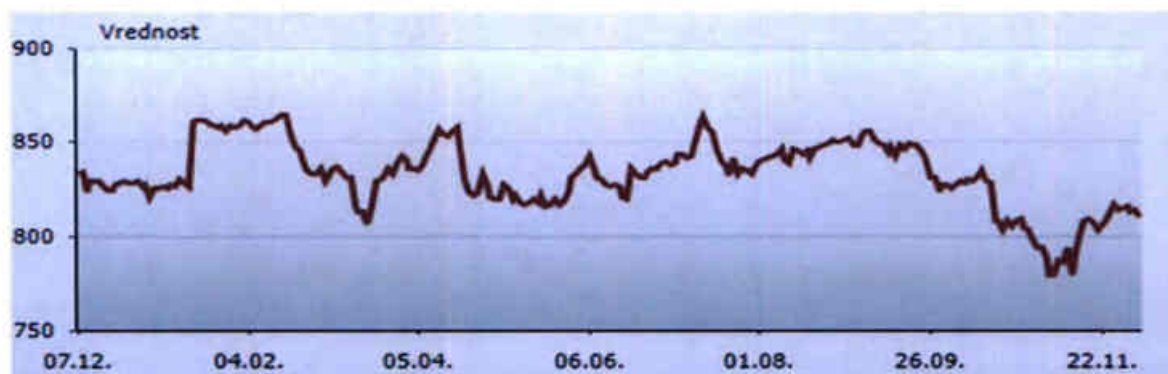
У зависности од кретања инфлације на глобалном нивоу (пре свега у зони евра и код највећих спољнотрговинских партнера) као и од унутрашњих притисака на трошкове, Народна банка Србије ће користити референтну каматну стопу као ефикасан инструмент монетарне

политике. Први подаци о кретању инфлације у 2024. години, за јануар у нивоу од 6,4% и прелиминарно пројекција за фебруар од 5,5% говоре о тренду успоравања инфлације у Србији.

Укупан промет на Београдској берзи у 2023. години износио је 20,89 милијарди динара (178 милиона ЕУР), и у односу на 2022. годину ово представља пад од 54% у обиму промета, али је број трансакција приближнији показатељ стања трговања на берзи и он је мањи за 14,8% (у 2023. години остварено 19.391 трансакција, у 2022. години 22.760 трансакција)

Индекс најликвиднијих акција BELEX15 на крају 2023. године износио је 875,66 индексних и у односу на крај 2022. године (824,61 индексних поена) порастао је 6,19%.

Кретање индекса BELEX15 у протеклих 365 дана

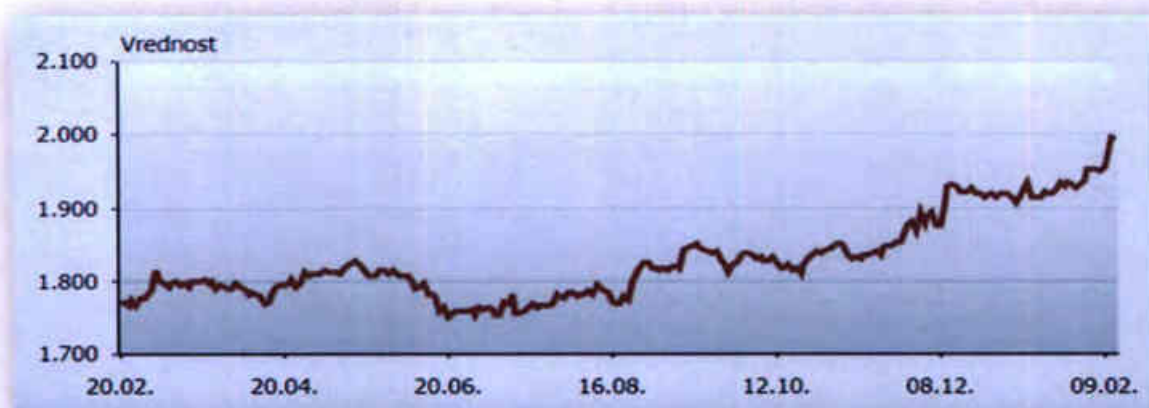

Извор: BELEX15

Општи индекс акција BELEXLine забележио је раст од 10,01% на крају

2023. године, у односу на крај 2022. године и износио је 1.914,04 индексних поена.

Кретање индекса BELEXLine у протеклих 365 дана

Извор: BELEXLine

У структури промета на берзанском тржишту доминирало је трговање обвезницама Републике Србије са више од 85% укупног промета. Када је реч о акцијама, највише се трговало акцијама емитената НИС а.д., Нови Сад, Дунав

осигурање а.д.о. Београд, Житопек а.д. Ниш, Слога а.д. Каћ, Аеродром Никола Тесла а.д. Београд, Металац а.д. Горњи Милановац и Messer Tehnogas а.д. Београд.

Девизни курс

Курс динара према евр у је од почетка 2023. године остао стабилан уз благо јачање динара од 0,13% у току године, упркос турбулентним догађајима у светској економији.

Током године, просечна вредност домаће валуте у односу на евро је износила 117,2523, уз мањи тренд јачања динара, имајући у виду да је 2023. година

стартовала са курсом од 117,3224, док је на крају године забележен курс од 117,1737 динара за један евро.

Народна банка Србије је на међубанкарском девизном тржишту у периоду од јануара до децембра 2023. године, нето купила 3 милијарде евра услед ап्रेसијацијских притисака, што је највиши ниво куповине девиза досад.

Социолошки аспект

Према подацима Републичког завода за статистику, просечна бруто зарада за новембар 2023. године је износила 123.971 динара и већа је номинално за 14,8% у односу на новембар 2022. године. У истом периоду је просечна нето зарада номинално порасла у истом нивоу као и бруто (реалан раст износи 6,3%).

Према подацима Републичког завода за статистику, у трећем кварталу 2023. године стопа незапослености је износила 9,0%. Укупна популација узраста 15 и више година у трећем кварталу 2023. године износила је 5.693.500. Број запослених лица у трећем кварталу износио 2.888.500, а број незапослених 285.700.

4. РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА

Биланс успеха

У 2023. години остварена добит пре опорезивања износи 847.622 хиљада динара што представља раст од 42,56% у односу на претходну годину и већи износ у односу на ребаланс плана 2023. године за 62,52%.

Резултат од инвестирања је већи за 22,11% у односу на резултат остварен у

2022. години, узроковано већим просечним нивоом инвестиционог портфолиа и вишим стопама приноса. Позитиван ефекат на нето добитак остварен је и кроз резултат од обезвређивања који је у апсолутном износу позитиван за 89.827 хиљада динара.

у 000 рсд

Позиција	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Пословни приходи	3.384.515	4.329.437	4.432.170	102,37
Пословни расходи	1.837.218	2.621.224	2.655.811	101,32
Бруто пословни резултат	1.547.297	1.708.213	1.776.359	103,99
Приходи од инвестирања	162.122	173.715	192.625	110,89
Расходи од инвестирања	9.668	8.379	6.460	77,10
Резултат из инв. активности	152.454	165.336	186.165	112,60
Трошкови прибаве, управе и остали ТСП	2.299.260	2.700.787	2.753.306	101,94
Приходи од провизије	1.382.555	1.525.910	1.599.695	104,84
ТСП	916.705	1.174.877	1.153.611	98,19
НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	783.046	698.673	808.913	115,78
Финансијски резултат	(17.601)	(19.361)	(47.989)	н/п
Резултат од обезвређења	(155.948)	(142.922)	89.827	н/п
Остали резултат	(14.917)	(14.923)	(3.129)	н/п
Добитак из редовног пословања	594.580	521.467	847.622	162,55
Резултат исправке из ранијих периода	(33)	0	(150)	н/п
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	594.547	521.467	847.472	162,52
Порез на добит	100.100	78.220	119.642	152,96
НЕТО ДОБИТАК	494.447	443.247	727.830	164,20

Показатељи пословања

У посматраном периоду показатељи успешности пословања Друштва су задржани на нивоу који је значајно бољи од референтних вредности за индустрију реосигурања. Иако је рацио штета у самопридржају Друштва забележио раст од 5,45 пп, рацио трошкова је смањен за 1,06 пп у односу на референтне податке у

2022. години, комбиновани рацио 2 је у нивоу испод 85%. Услед раста премије, дошло је до додатног раста продуктивности, тако да је премија по запосленом расла више од 24% у односу на исти период претходне године. Стабилан раст забележен је и код свих показатеља ликвидности.

ПОЗИЦИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023
C1: "Премија у самопр / Укупан сопствени капитал"	121,01	143,86	135,49
C2: "Укупан сопствени капитал / Укупна актива "	24,75	17,20	25,48
C3: "Укупан сопствени капитал / Техничке резерве"	60,92	29,65	52,62
КВАЛИТЕТ АКТИВЕ - А			
A1: "Неликвидна имовина / Укупна имовина"	31,13	21,51	25,95
РЕОСИГУРАЊЕ И АКТУАРСКЕ ПОЗИЦИЈЕ - R			
R1: "Мерод. Пр. у самопр. / Мерод. укупна премија"	33,85	36,98	35,68
ПРОДУКТИВНОСТ – УПРАВА - М			
M1: "Бруто премија / Број запослених"	236.677	283.827	294.118
M2: "Укупна актива / Број запослених"	262.464	417.869	307.185
ПРОФИТАБИЛНОСТ – Е			
E1: рацио штета	55,11	61,24	60,55
E2: рацио трошкова	27,09	27,14	26,02
E3: рацио инв. приноса	4,50	3,82	4,20
E4: Комбин. Рацио1	82,20	88,38	86,57
E5: Комбин. Рацио2	77,69	84,56	82,38
ROE: Нето резултат / основни капитал*	27,82	24,99	40,95
ROE 2: Нето резултат / просечни укупни капитал*	17,70	15,28	23,94
ROA: Нето резултат / актива*	6,18	2,53	5,64
ЛИКВИДНОСТ – L			
L1- Рацио ликвидности I степена	0,29	0,25	0,25
L2: Рацио ликвидности II степена	3,10	4,31	4,20
L2(A): Рацио ликвидности I степена	0,14	0,17	0,16
L4: Рацио ликвидности	1,21	1,20	1,50

* прерачуната годишња стопа

5. ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА ДРУШТВА У 2023. ГОДИНИ

Претходну финансијску годину обележили су пораст геополитичких тензија и заоштравање глобалних економских услова. Евидентно је било повећања цена енергената као и раст инфлације, што је резултирало вишом кључном каматном стопом и вишим потребним приносима на финансијским тржиштима. Пред готово све учеснике на тржишту осигурања стављени су нови изазови.

Током 2023. године Друштво за реосигурање Дунав Ре је, захваљујући капиталној снази, фокусу на потребама клијената у свим фазама продајног процеса, и адекватном оквиру за управљање ризицима, остварило практично све циљеве постављене у свом пословном плану за 2023. годину.

Капитална снага и солвентност Друштва потврђени су кредитним рејтингом „Б+“ од стране АМ Best рејтинг агенције.

Проширили смо и надоградили асортиман производа у складу са потребама и очекивањима наших клијената. У неживотном осигурању понудили смо производе са јаким акредитивима за одрживост. У оквиру проширења асортимана Друштво се фокусирао на даљи развој и унапређење политика

заштите животне средине. На међународним тржиштима успешно смо проширили деловање успостављањем нових сарадњи и јачањем пословања са иностраним партнерима.

Одрживост је постала саставни део нашег свакодневног пословања и доношења одлука. Друштво је током године следило политику одрживог развоја, која уређује систем управљања одрживошћу и подвлачи принципе одговорног управљања у свим областима пословања. Поред развоја производа са компонентом одрживости, овај смер пословања Друштво је следило и у другим областима. Посебну пажњу смо посветили бројним акцијама у контексту напора да се постигне неутралност угљеника до 2050. године и спровели активности неопходне да би се, са наше стране, услови испунили на време.

Спроведену пословну политику Друштва у 2023. години карактерише пре свега остварење свих стратешких циљева који подразумевају стопу поврата на капитал већу од 5%, комбиновани рачуно мањи од 93%, коефицијент ликвидности већи од 1%, профит већи од 500 милиона динара и кредитни рејтинг не мањи од Б+/ббб-.

6. СТРУКТУРА ПОРТФЕЉА

У структури портфеља Друштва традиционално доминирају врсте осигурања 08 (Осигурање имовине) и 09 (Остала осигурања имовине) са преко 50% учешћа.

Учешће имовинских осигурања од преко 50% у укупном портфељу је у складу са планираном структуром. У структури портфеља самопридржаја Друштва, имовинска осигурања су такође доминантна и учествују са **58,68%**

Структура портфеља реосигурања према врстама осигурања

ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Имовина (08 и 09)	54,91%	52,78%	54,61%	103,47
Одговорност (13)	5,57%	4,77%	4,67%	97,90
Аутоодговорност(10)	16,43%	17,08%	16,62%	97,31
Ауто каско (03)	5,54%	7,06%	7,11%	100,71
Остало неживот	16,03%	17,21%	15,96%	92,74
Живот	1,52%	1,10%	1,04%	94,55
Укупно	100,00%	100,00%	100,00%	

Структура портфеља у самопридржају према врстама осигурања

ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Имовина (08 и 09)	61,58%	57,58%	58,68%	101,91
Одговорност (13)	1,38%	1,18%	1,11%	94,07
Аутоодговорност(10)	15,73%	15,42%	15,64%	101,43
Ауто каско (03)	13,05%	16,11%	16,32%	101,30
Остало неживот	7,67%	9,24%	7,79%	84,31
Живот	0,59%	0,47%	0,46%	97,87
Укупно	100,00%	100,00%	100,00%	

7. ТРЖИШНА ПОЗИЦИЈА ДРУШТВА

Своју тржишну позицију Друштво мери у односу на осталих шест друштава која послују на територији бивше Југославије. Мерено висином бруто премије, Друштво бележи високу трећу позицију у региону ex YU.

На територији Републике Србије Друштво је апсолутни лидер како мерено висином

бруто премије, тако и висином нето задржане премије у самопридржају.

Према оцени међународне кредитне агенције AM Best, Друштво се налази у групи финансијски сигурних партнера и бележи оцenu Б+ / БББ – са позитивним изгледима

ФСР оцене рејтинг агенције AM Best

Сава Ре / ФСР А / Категорија земље ЦРТ 2

Триглав Ре / ФСР А / Категорија земље ЦРТ 2

Дунав Ре / ФСР Б+ / Категорија земље ЦРТ 4

Босна Ре / ФСР Б+ / Категорија земље ЦРТ 5

Wiener Re / без оцене

Generali Re / без оцене

ДДОР Ре / без оцене

Б+ / БББ -

8. ПРЕМИЈА РЕОСИГУРАЊА

Премија реосигурања по врстама осигурања

Током 2023. године забележен је раст премије реосигурања од 21,38% у односу прошлу годину. Забележен је и раст од 3,63% у односу на величине утврђене планом пословања. Друштво је у циљу

остварења плана спроводило активности везане за уговарање нових реосигуравајућих покрића усмерених ка врстама 08, 09, и 10.

у 000 рсд

шф	ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕ ЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕ ЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Осигурање од последица незгоде	178.764	316.336	266.831	84,35
2	Добровољно здравствено осигурање	72.754	94.168	103.564	109,98
3	Осигурање моторних возила	565.064	839.919	878.343	104,57
4	Осигурање шинских возила	24.207	14.943	15.597	104,38
5	Осигурање ваздухоплова	325.584	492.534	466.865	94,79
6	Осигурање пловних објеката	7.324	6.410	7.073	110,34
7	Осигурање робе у превозу	164.533	183.507	169.165	92,18
8	Осигурање имовине од пожара и др. опасности	2.985.279	3.228.837	3.519.809	109,01
9	Остала осигурања имовине	2.602.916	3.062.497	3.225.941	105,34
10	Осигурање од одг. због уп. мот. возила	1.671.740	2.036.240	2.052.632	100,80
11	Осигурање од одг. због уп. ваздухоплова	195.766	261.816	264.050	100,85
12	Осигурање од одг. због уп. пл. објеката	29.476	39.062	55.212	141,34
13	Осигурање од опште одговорности	566.534	569.691	576.704	101,23
14	Осигурање кредита	317.513	342.831	290.498	84,74
15	Осигурање јемства	21.934	40.665	22.573	55,51
16	Осигурање финансијских губитака	234.390	253.466	286.994	113,23
18	Осигурање помоћи на путовању	58.996	6.670	23.116	346,56
20	Осигурање живота	89.359	57.807	94.121	162,82
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	64.997	73.345	33.874	46,18
	Укупно	10.177.129	11.920.744	12.352.961	103,63

Премија реосигурања у самопридржају по врстама осигурања

Премија у самопридржају Друштва бележи такође раст у овом периоду од 31,81% у односу на исти период претходне године, док је остварено увећање од 2,58% у односу на планске величине. Највеће учешће имају врсте 08-осигурање имовине од пожара и других опасности и 09-остала осигурања

имовине коју заједно учествују са 58,68%. Поред наведених имовинских врста осигурања, врсте осигурања које имају учешће веће од 5% су 01 - осигурање од последица незгоде, 03 - осигурање моторних возила и 10 - осигурање од одговорности због употребе моторних возила.

шф	ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Осигурање од последица незгоде	160.095	289.970	239.475	82,59
2	Добровољно здравствено осигурање	3.757	4.550	4.451	97,82
3	Осигурање моторних возила	441.123	699.639	726.957	103,90
4	Осигурање шинских возила	18.972	11.424	13.523	118,38
5	Осигурање ваздухоплова	30.069	29.221	22.591	77,31
6	Осигурање пловних објеката	4.712	3.209	4.203	130,96
7	Осигурање робе у превозу	17.419	18.487	18.775	101,56
8	Осигурање имовине од пожара и др. оп.	1.255.382	1.437.178	1.565.589	108,93
9	Остала осигурања имовине	825.681	1.063.676	1.048.433	98,57
10	Осигурање од одг. због уп. мот. возила	531.573	669.343	696.885	104,11
11	Ос. од одг. због уп. ваздухоплова	4.739	5.630	5.183	92,06
12	Осигурање од одг. због уп. пловних објеката	3.496	19.196	22.107	115,16
13	Осигурање од опште одговорности	46.491	51.591	49.473	95,89
14	Осигурање кредита	3.753	4.352	3.764	86,49
15	Осигурање јемства	929	1.892	944	49,87
16	Осигурање финансијских губитака	10.216	13.230	11.633	87,93
18	Осигурање помоћи на путовању	886	67	186	277,61
20	Осигурање живота	14.753	7.779	15.542	199,79
22	Доп. осигурање уз осигурање живота	5.528	12.283	4.876	39,69
	Укупно	3.379.577	4.342.717	4.454.588	102,58

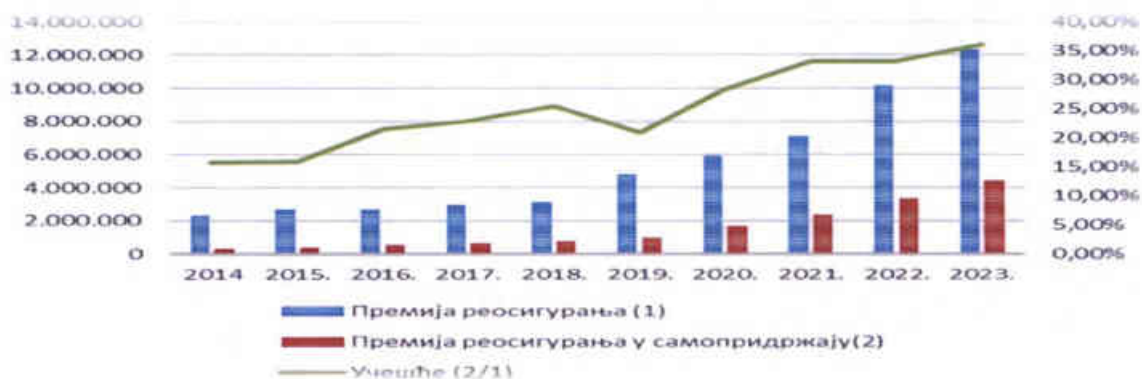
9. ПРЕМИЈА РЕОСИГУРАЊА ЗА ПЕРИОД ОД 2014. ДО 2023. ГОДИНЕ

У периоду од 2014 до 2023. године премија реосигурања је порасла за 431% док је премија у самопридржају 2023.године 12 пута већа од премије у

самопридржају остварене 2014. године. Развој портфеља је последица пажљиво планираних активности и постепеног увећања капиталне базе Друштва.

у мил. рсд

Година	Премија реосигурања	Премија реосигурања у самопридржају	Учешће (4=3/2)
(1)	(2)	(3)	(4)
2014	2.325	367	15,80%
2015	2.662	422	15,84%
2016	2.678	575	21,46%
2017	2.928	669	22,86%
2018	3.122	796	25,50%
2019	4.786	1.003	20,95%
2020	5.919	1.677	28,33%
2021	7.059	2.346	33,24%
2022	10.717	3.380	33,21%
2023	12.353	4.455	36,06%

10. ШТЕТЕ

Ликвидиране штете реосигурања по врстама осигурања

Ликвидација штета спровођена је у складу са Законом о осигурању, актима Друштва и условима реосигурања. Укупно ликвидирани штете бележе раст од 28,04% у поређењу са истим периодом прошле године. Остварено је и увећање ликвидираних штета од 24,20% у односу

на планирано што је последица штетних догађаја у току лета 2023. године. Повећање ликвидираних штета је забележено како на пропорционалним тако и на непропорционалним уговорима о реосигурању.

Шф	ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Осигурање од последица незгоде	52.925	200.472	184.634	92,10
2	Добровољно здравствено осигурање	57.849	85.608	94.114	109,94
3	Осигурање моторних возила	335.828	542.597	665.126	122,58
4	Осигурање шинских возила	2.067	3.184	4.564	143,34
5	Осигурање ваздухоплова	23.072	20.997	20.997	100,00
6	Осигурање пловних објеката	1.457	4.448	1.737	39,06
7	Осигурање робе у превозу	41.730	20.029	12.653	63,18
8	Осигурање имовине од пожара и др. оп.	1.686.392	1.423.254	1.853.530	130,23
9	Остала осигурања имовине	1.246.538	1.216.602	1.772.710	145,71
10	Осигурање од одг. због уп. мот. возила	573.780	660.836	717.979	108,65
11	Осигурање од одг. због уп. ваздухоплова	1.805	1.805	0	0,00
12	Осигурање од одг. због уп. пл. објеката	6.752	6.752	3.997	59,20
13	Осигурање од опште одговорности	55.616	39.522	24.168	61,15
14	Осигурање кредита	134.840	127.046	90.517	71,25
15	Осигурање јемства	20.556	11.812	8.011	67,82
16	Осигурање финансијских губитака	8.128	14.498	32.919	227,06
18	Осигурање помоћи на путовању	18.763	21.631	23.479	108,54
20	Осигурање живота	24.534	24.534	17.105	69,72
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	32.715	33.491	9.780	29,20
	Укупно	4.325.350	4.459.118	5.538.019	124,20

Ликвидиране штете реосигурања по врстама осигурања у самопридржају

Највеће учешће у ликвидираним штетама у самопридржају имају врсте 08-осигурање имовине од пожара, 09-остала осигурања имовине 64,72% као и 03 -

осигурање моторних возила 18,76%. Оне бележе раст у односу на претходну годину од 44,90%.

Шф	ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Осигурање од последица незгоде	45.292	188.463	175.089	92,90
2	Добровољно здравствено осигурање	1.678	2.369	2.942	124,21
3	Осигурање моторних возила	276.141	480.991	504.495	104,89
4	Осигурање шинских возила	1.318	1.166	3.741	320,81
5	Осигурање ваздухоплова	154	12	12	100,82
6	Осигурање пловних објеката	715	415	734	176,90
7	Осигурање робе у превозу	2.770	7.698	3.410	44,29
8	Осигурање имовине од пожара и др. опасности	806.287	1.079.186	1.229.072	113,89
9	Остала осигурања имовине	467.091	541.241	511.678	94,54
10	Осигурање од одг. због уп. мот. возила	183.760	233.582	245.663	105,17
11	Осигурање од одг. због уп. ваздухоплова	2	2	0	0,00
12	Осигурање од одг. због употребе пл. објеката	385	385	223	57,96
13	Осигурање од опште одговорности	3.077	3.709	3.297	88,90
14	Осигурање кредита	1.192	992	390	39,36
15	Осигурање јемства	978	409	253	61,88
16	Осигурање финансијских губитака	7.682	1.240	3.652	294,52
18	Осигурање помоћи на путовању	312	380	365	95,93
20	Осигурање живота	4.741	4.741	3.248	68,51
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	2.058	2.234	1.381	61,81
	Укупно	1.805.634	2.549.215	2.689.647	105,51

Поређено са планом, ликвидиране штете су веће за 24,20% од планираних. Основни разлог раста ликвидираних штета лежи у чињеници да је забележена висока фреквенција малих штета изазваних догађајима из јуна 2023.године.

Такође, висок ниво ликвидираних штета на врсти 03 су последица пораста просечног износа штета на овој врсти осигурања који су настали услед наглог увећања трошкова замене делова и цена радних сати.

Резервисане штете реосигурања по врстама осигурања

Укупно резервисане штета на дан 31.12.2023. године бележе раст у од 74,29% у односу на 31.12.2022. године. Пораст укупно резервисаних штета последица је резервација по штетним догађајима из јуна и јула 2023. године као и по екстремно високим појединачним

штетама пријављеним у овом периоду. Поређено са планом за 2023. годину, резервисане штете на дан 31.12.2023. године бележе смањење од 46,95% имајући у виду да је дошло до умањења резервације за штете од поплава на пројекту Моравски коридор.

Ш Фр	ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Осигурање од последица незгоде	18.014	7.007	4.865	69,43
2	Добровољно здравствено осигурање	16.788	8.762	8.645	98,67
3	Осигурање моторних возила	40.742	149.333	73.850	49,45
4	Осигурање шинских возила	212	210	158	75,15
5	Осигурање ваздухоплова	56.729	55.549	54.564	98,23
6	Осигурање пловних објеката	1.191	1.003	1.560	155,53
7	Осигурање робе у превозу	300.690	315.833	316.940	100,35
8	Осигурање имовине од пожара и др. оп.	804.777	1.333.569	1.080.678	81,04
9	Остала осигурања имовине	444.417	4.535.501	1.578.191	34,80
10	Осигурање од одг. због уп. мот. возила	291.892	355.628	319.438	89,82
11	Осигурање од одг. због уп ваздухоплова	1.132	1.119	1.109	99,15
12	Осигурање од одг. због уп. пл. објеката	0	0	900	0,00
13	Осигурање од опште одговорности	29.370	27.162	42.538	156,61
14	Осигурање кредита	33.679	46.098	116.246	252,17
15	Осигурање јемства	46.959	47.644	47.235	99,14
16	Осигурање финансијских губитака	429	11.047	6.557	59,36
18	Осигурање помоћи на путовању	387	314	0	0,00
20	Осигурање живота	7.768	7.768	7.494	96,48
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	8.690	8.690	5.812	66,88
	Укупно	2.103.864	6.912.237	3.666.780	53,05

Резервисане штете реосигурања у самопридржају по врстама осигурања

Резервисане штете у самопридржају на дан 31.12.2023. године бележе смањење од 7,88% у односу на планиране

вредности што је последица ажурнијег приступа цедената процесу ликвидације штета.

ШФР	ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС 5/4
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Осигурање од последица незгоде	16.911	5.347	3.121	58,37
2	Добровољно здравствено осигурање	582	323	319	98,83
3	Осигурање моторних возила	39.923	20.229	36.278	179,34
4	Осигурање шинских возила	150	148	113	76,32
5	Осигурање ваздухоплова	1.151	1.150	1.148	99,86
6	Осигурање пловних објеката	1.191	1.003	1.560	155,53
7	Осигурање робе у превозу	61.302	61.405	61.524	100,19
8	Осигурање имовине од пожара и др. опасности	488.291	498.574	419.958	84,23
9	Остала осигурања имовине	78.057	77.795	81.295	104,50
10	Осигурање од одг. због уп. мот. возила	113.743	133.685	116.834	87,40
11	Осигурање од одг. због уп. ваздухоплова	581	581	580	99,90
12	Осигурање од одг. због уп. пл. објеката	0	0	50	0,00
13	Осигурање од опште одговорности	850	3.745	5.910	157,82
14	Осигурање кредита	429	594	1.243	209,18
15	Осигурање јемства	46.848	46.897	46.872	99,95
16	Осигурање финансијских губитака	429	1.247	6.557	525,83
18	Осигурање помоћи на путовању	8	6	0	0,00
20	Осигурање живота	928	928	920	99,12
22	Допунско осигурање уз ос. живота	1.017	1.017	923	90,78
	Укупно	852.391	854.674	785.206	91,87

11. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ

Техничке резерве на дан 31.12.2023. године бележе пораст од 36,28% у односу на остварење претходне године, а поређено са планираним вредностима

остварен је пад од 38,39%. Најзначајнији утицај на смањење укупних техничких резерви има смањење укупно резервисаних штета.

У 000 рсд

Р.бр.	ВРСТА ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	УКУПНО РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ	3.128.093	8.469.103	4.858.300	57,36
2	ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА	1.429.457	1.643.875	1.361.704	82,84
3	МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА	25.152	26.000	25.635	98,60
4	РЕЗЕРВЕ ЗА НЕИСТЕКЛЕ РИЗИКЕ (URR)	0	0	51	0,00
5	РЕЗЕРВЕ ЗА ИЗРАВНАЊЕ РИЗИКА (RZIR)	1.698	1.867	2.149	115,10
	УКУПНО	4.584.399	10.140.845	6.247.839	61,61

Техничке резерве у самопридржају на дан 31.12.2023. бележе смањење од 4,05% у односу на планиране вредности и

смањење од 0,21% у односу на стање на дан 31.12.2022.године.

У 000 рсд

Р.бр.	ВРСТА ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	УКУПНО РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ	1.207.026	1.245.429	1.181.362	94,86
2	ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА	88.532	101.812	110.950	108,98
3	МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА	4.186	4.420	4.214	95,34
4	РЕЗЕРВЕ ЗА НЕИСТЕКЛЕ РИЗИКЕ (URR)	0	0	51	0,00
5	РЕЗЕРВЕ ЗА ИЗРАВНАЊЕ РИЗИКА (RZIR)	1.698	1.867	2.149	115,10
	УКУПНО	1.301.441	1.353.528	1.298.726	95,95

12. КЉУЧНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА ЗА 2023. ГОДИНУ

Остварени рацио штета за 2023. годину бележи раст у односу на претходну годину што је последица повећања ликвидираних штета по догађајима у току лета 2023.

године. Остварење на крају 2023. године бележи ниже вредности у односу на планиране имајући у виду смањење резервисаних штета.

	ПОКАЗАТЕЉИ (У САМОПРИДРЖАЈУ)	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	РАЦИО ШТЕТА	55,11	61,24	60,55	98,87
2.	РАЦИО ТРОШКОВА	27,08	28,60	26,02	90,98
3.	КОМБИНОВАНИ РАЦИО	82,19	89,84	86,57	96,36
4.	ROE	27,87	24,99	41,03	164,19

13. ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА ЗА ПЕРИОД 2014. – 2023.

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
РШ	102,3	113,73	13,40	31,22	15,29	28,57	60,86	31,61	40,02	58,67
РШ (с)	106,8	54,67	57,55	40,28	51,63	62,46	54,77	61,25	55,11	60,55
РТ	34,78	24,04	27,54	22,35	26,38	22,21	21,93	23,60	22,99	22,16
КР	140,2	131,09	31,97	37,83	33,90	44,01	76,67	47,58	63,01	80,83
КР(с)	139,09	78,71	85,09	62,23	78,00	84,7	76,7	84,8	82,19	86,57
ROE	-9,8	44,7	23,95	17,2	28,0	26,7	50,4	27,6	27,9	41,03

РШ – рацио штета

РШ (с) самопридржај - рацио штета у самопридржају

РТ – рацио трошкова

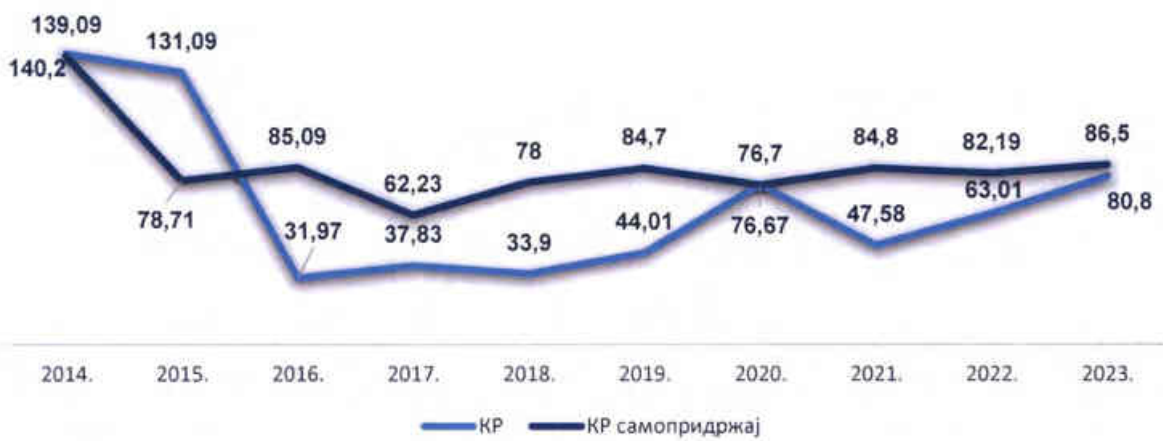
КР – комбиновани рацио / КР (с) – комбиновани рацио у самопридржају

ROE - поврат на капитал

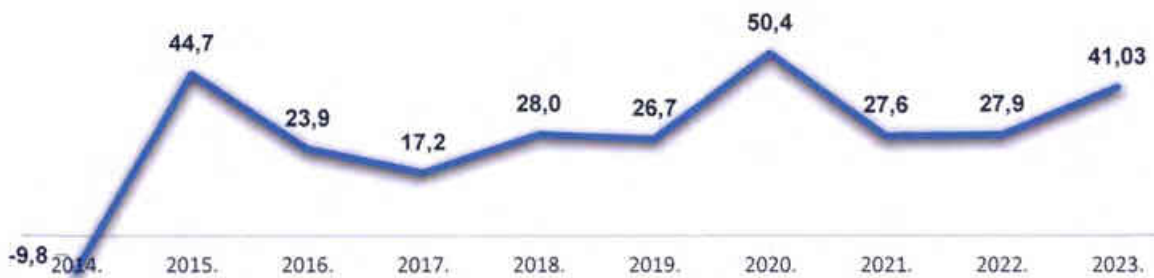
РАЦИО ШТЕТА

КОМБИНОВАНИ РАЦИО

ROE

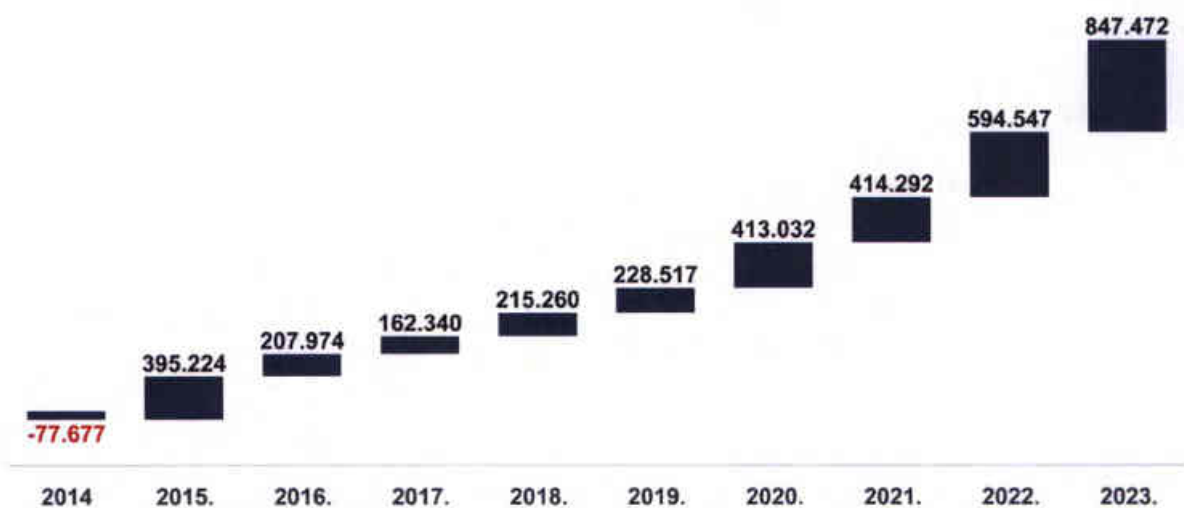

Добит пре опорезивања

У 000 РСД

ГОДИНА	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
ДОБИТАК /ГУБИТАК	-77.677	395.224	207.974	162.340	215.260	228.517	413.032	414.292	594.547	847.472

ДОБИТАК / ГУБИТАК 2014 - 2023

+ 847

2014.

2023.

-77

14. РЕТРО ЗАШТИТА ПОРТФЕЉА

Друштво током 2023. године није променило висину максималног самопридржаја по ризику и она је износила 2,5 милиона ЕУР.

У складу са дефинисаним процедурама, спроведеним анализама и адекватним стрес тестовима Друштво је дефинисало потребне нивое заштите портфеља како на пропорционалној основи, тако и на stop

loss основи уз обезбеђење заштите целокупног портфеља како по ризику тако и по догађају.

Заштиту Друштву пружили су реосигуравачи са рејтингом АА-додељеним од стране међународних рејтинг агенција, чиме је обезбеђена додатна сигурност.

15. ИНВЕСТИРАЊЕ СРЕДСТАВА РЕОСИГУРАЊА

Инвестициони портфолио

У односу на ниво инвестиционог портфолиа на крају 2022. године, дошло је до раста од 4,37% на крају 2023. године. Ниво средстава, пре свега готовине, на крају 2023. године повезан је са управљањем нивоом обавеза и потраживања према партнерима.

У структури инвестиционог портфолиа забележено је повећање краткорочно орочених депозита за 7,14% у односу на

крај претходне године и мање повећање позиције готовине и готовинских еквивалената.

Одлукама Народне банке Србије уведена је примена МСФИ 9 (уместо ранијег МРС 39) за процењивање финансијских инструмената у сектору осигурања у Републици Србији, почевши од финансијских извештаја који се састављају за 2023. годину.

У 000 РСД

ПОЗИЦИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ХОВ које се држе до доспећа/ХОВ по амортизованој вредности	23.989	24.000	23.916	99,65
ХОВ расположиве за продају/ХОВ по фер вредности кроз остали резултат	794.011	818.564	814.411	99,49
Депозити код банака (краткорочни)	2.788.579	3.050.000	2.981.485	97,75
Готовина и готовински еквиваленти	741.429	993.000	761.567	76,69
Остале ХОВ и финансијска средства	49.772	0	0	н/п
УКУПНО	4.397.780	4.885.564	4.581.379	93,77

Структура инвестиционог портфолиа

Резултати инвестирања средстава реосигурања

ПОЗИЦИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ПРИХОДИ ОД ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА				
Камата	104.019	169.425	187.155	110,46
Приходи од усклађивања вредности	1.219	1.193	1.719	144,09
Добици од продаје ХоВ	36.471	0	0	н/п
Позитивне курсне разлике	20.025	2.322	3.343	143,97
Остали приходи по основу инв. Акт.	388	775	408	52,65
Укупно	162.122	173.715	192.625	110,89
РАСХОДИ ОД ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА				
Расходи по основу ускл. вредности	38	0	1.329	н/п
Негативне курсне разлике из акт. инв	9.630	8.379	5.131	61,24
Остали расходи	0	0	0	н/п
Укупно	9.668	8.379	6.460	77,10
ДОБИТАК ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	152.454	165.336	186.165	112,60

У 000 РСД

Приходи од инвестирања у 2023. години су, у односу на претходну годину, већи за 18,81%, као последица и већег просечног нивоа портфолиа током године, али пре свега виших каматних стопа на

краткорочно орочене депозите, као наставак тренда раста каматних стопа из друге половине 2022. године. Раст нивоа прихода од камата у 2023. години је 79,92% у односу на 2022. годину.

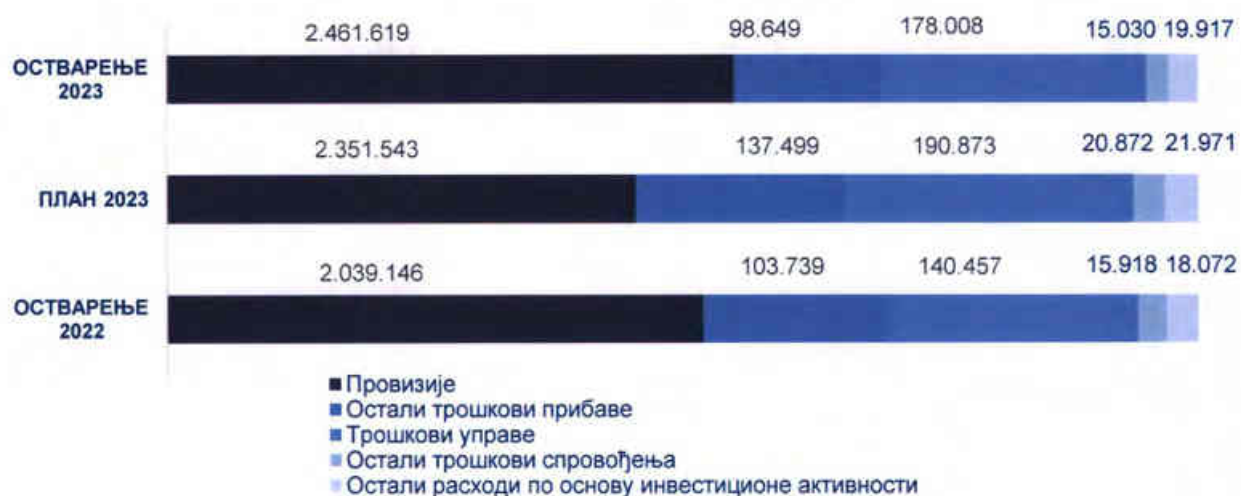
16. ТРОШКОВИ ПОСЛОВАЊА

Укупни трошкови пословања у 2023. години износе 1.173.528 хиљада динара и виши су од остварених претходне године за 238.751 хиљада динара.

На раст трошкова највећи утицај је имао раст трошкова провизије из послова реосигурања од 32,69% а у складу са растом премије реосигурања.

КАТЕГОРИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Трошкови прибаве	2.142.885	2.489.042	2.560.268	102,86
Провизије	2.039.146	2.351.543	2.461.619	104,68
Остали трошкови прибаве	103.739	137.499	98.649	71,75
Трошкови управе	140.457	190.873	178.008	93,26
Остали трошкови спровођења	15.918	20.872	15.030	72,01
Провизија реосигурања	1.382.555	1.525.910	1.599.695	104,84
Укупни ТСП	916.705	1.174.877	1.153.611	98,19
Трошкови извиђаја и процене	18.072	21.971	19.917	90,65
Укупни Трошкови	934.777	1.196.848	1.173.528	98,05

Структура трошкова по месту настанка

17. БИЛАНС СТАЊА

Укупна актива (имовина Друштва) је за 14,40% већа него на дан 01.01.2023

године. У структури активе доминира обртна имовина са 98,87%.

Актива

У 000 РСД

КАТЕГОРИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Нематеријална улагања	309	250	155	62,00
Софтвер и остала права	665	532	1.090	204,89
Некретнине, постр. и опрема	148.631	130.500	120.095	92,03
Дугорочни фин. пласмани	25.127	25.000	24.843	99,37
Стална имовина	174.732	156.282	146.183	93,54
Залихе	1.904	2.500	1.570	62,80
Потраживања	3.362.920	3.641.739	3.226.166	88,59
Финансијски пласмани	3.663.362	3.868.564	3.795.896	98,12
Готовина и гот. еквиваленти	741.429	993.000	761.567	76,69
АВР	89.650	101.100	21.280	21,05

Пасивна преносна премија	1.340.925	1.542.064	1.250.754	81,11
Пасивне резервисане штете	1.921.067	7.223.674	3.676.939	50,90
Остале техничке резерве	20.966	21.580	21.420	99,26
Обртна имовина	11.111.223	17.394.221	12.755.592	73,33
УКУПНА АКТИВА	11.285.955	17.550.503	12.901.775	73,51

Стална имовина

Стална имовина је мања у односу на прошлу годину за 16,30% што је последица амортизације опреме у власништву Друштва и имовине са правом коришћења која се признаје по МСФИ 16.

Некретнине, постројења и опрема су у односу на претходну годину мањи за 19,20% што је резултат признавања имовине са правом коришћења и улагања у туђе некретнине на крају 2022. године и њихове амортизације у току периода.

Обртна имовина

Обртна имовина је увећана у односу на претходну годину за 14,89%. Потраживања су мања за 4,07% у односу на 01.01.2023. године, и поред раста укупне премије, као последица спроведених активности на наплати. Раст обртне имовине је последица раста орочених депозита и средстава по

виђењу, као и раста техничких резерви које падају на терет реосигуравања. У структури обртних средстава, као најзначајније позиције са учешћем од 25 – 30% издвајају се потраживања, финансијски пласмани и пасивне техничке резерве.

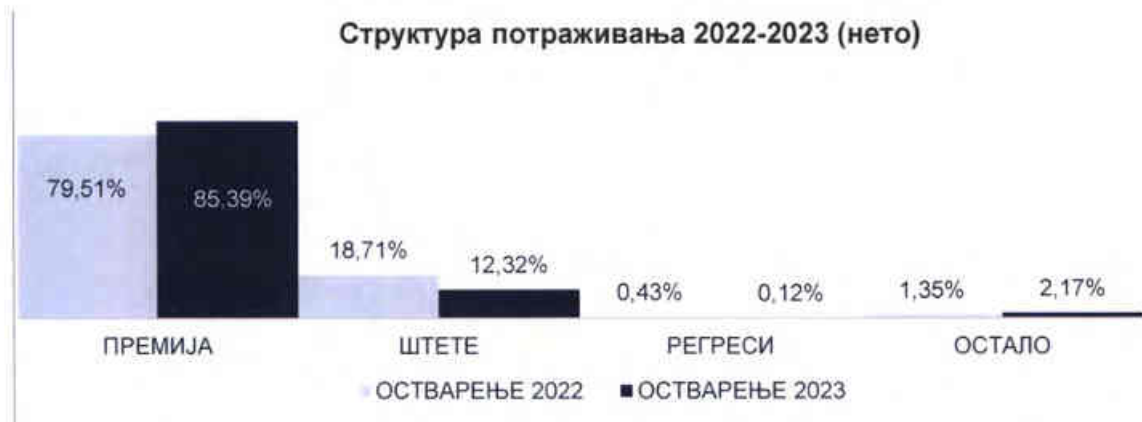

Структура потраживања

Укупна потраживања су за 4,07% мања у односу на крај 2022. године.

	31.12.2022.			31.12.2023.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Премија	2.920.023	246.177	2.673.847	2.925.220	170.271	2.754.949
Штете	740.270	111.103	629.167	497.010	99.443	397.567
Регреси	14.559	0	14.559	3.763	0	3.763
Остало	45.348	0	45.347	69.887	0	69.887
УКУПНО	3.720.200	357.280	3.362.920	3.495.880	269.714	3.226.166

Структура потраживања 2022-2023 (нето)

Пасива

Пасива је на крају 2023. године већа за 14,40% у односу на крај 2022. године, уз упоредиву структуру позиција капитала и

обавеза са истим позицијама на крају претходне године.

У 000 РСД

КАТЕГОРИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	Индекс (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Капитал и резерве	2.792.879	3.018.783	3.287.728	108,91
Дугорочна резервисања	62.509	63.867	66.107	103,51
Дугорочне обавезе	84.370	64.250	62.542	97,34
Одложене пор. обавезе	3.191	4.200	4.858	115,67
Краткорочне обавезе	3.587.981	4.037.347	3.034.710	75,17
Преносна премија	1.429.457	1.643.875	1.361.704	82,84
Остали ПВР	197.475	207.349	225.826	108,91
Резервисане штете	3.128.093	8.510.833	4.858.300	57,08
УКУПНА ПАСИВА	11.285.955	17.550.503	12.901.775	73,51

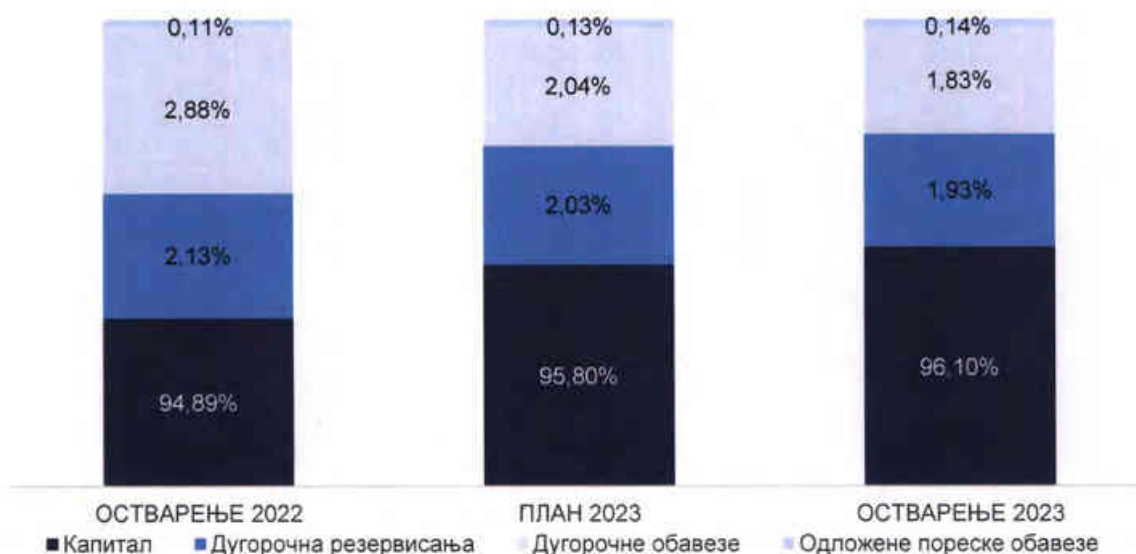
Капитал, дугорочна резервисања, дугорочне обавезе и одложене пореске обавезе

Укупан капитал, резерве, дугорочна резервисања и дугорочне обавезе Друштва на дан 31.12.2023. године износе 3.421.235 хиљада динара што представља раст од 16,58% у односу на 31.12.2022. године.

Чланом 27. Закона о осигурању прописан је лимит за обављање послова реосигурања од 3,2 милиона евра.

У 000 РСД

КАТЕГОРИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	Индекс (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Капитал	2.792.879	3.018.783	3.287.728	108,91
Дугорочна резервисања	62.509	63.867	66.107	103,51
Дугорочне обавезе	84.370	64.250	62.542	97,34
Одложене пореске обавезе	3.191	4.200	4.858	115,67
УКУПНО	2.942.949	3.151.100	3.421.235	108,57

Краткорочне обавезе

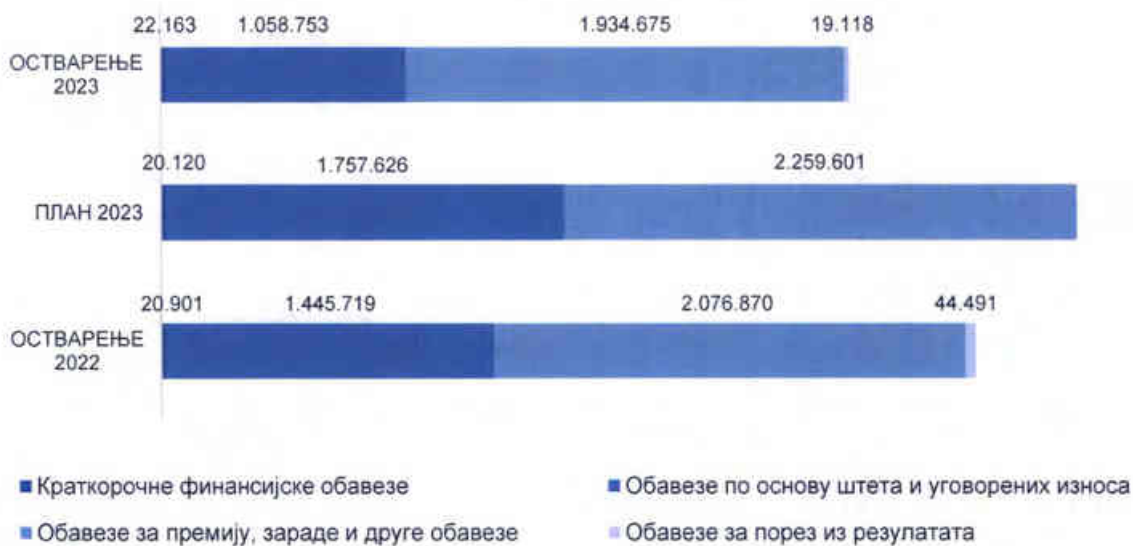
Краткорочне обавезе су за 15,42% ниже у односу на крај 2022. године.

реосигурања (63,75%) и обавезе по основу штета (34,89%).

У структури краткорочних обавеза највеће учешће имају обавезе по основу премије

У 000 РСД

ПОЗИЦИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Краткорочне финансијске обавезе	20.901	20.120	22.163	110,15
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.445.719	1.757.626	1.058.753	60,24
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	2.076.870	2.259.601	1.934.675	85,62
Обавезе за порез из резултата	44.491	0	19.118	н/п
УКУПНО	3.587.981	4.037.347	3.034.710	75,17

Гарантна резерва и адекватност капитала

Примарни капитал Друштва износи 2.920 милиона динара. Друштво испуњава све

услове адекватности капитала као и претходних година. Гарантни капитал је већи од захтеване маргине солвентности

2,68 пута.

	ОПИС	ОСТВАРЕЊЕ 2021	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023
I	ПРИМАРНИ КАПИТАЛ	2.341.619	2.542.210	2.793.714	2.920.367
II	ГР, КОНАЧНИ РЕЗУЛТАТ, РАСПОЛОЖИВА МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ (VI-16-17-18)	0	0	0	0
III	ОДБИТНЕ СТАВКЕ, ПРВИ ДЕО (9+10+11+12)	464	309	1.586	155
IV	ГАРАНТНИ КАПИТАЛ (I+II-III)	2.341.155	2.541.901	2.793.464	2.920.213
V	ОДБИТНЕ СТАВКЕ, ДРУГИ ДЕО	0	0	0	0
VI	ГАРАНТНА РЕЗЕРВА, ПРЕЛИМИНАРНИ РЕЗУЛТАТ (I+II-III-V)	2.341.155	2.541.901	2.793.464	2.920.213
VII	ГАРАНТНА РЕЗЕРВА, КОНАЧНИ РЕЗУЛТАТ, РАСПОЛОЖИВА МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ	2.341.155	2.494.976	2.587.808	2.612.358
VIII	ЗАХТЕВАНА МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ ЗА РЕОСИГУРАЊЕ	657.423	904.503	1.198.053	1.089.035
IX	РАЗЛИКА РАСПОЛОЖИВЕ И ЗАХТЕВАНЕ МАРГИНЕ СОЛВЕНТНОСТИ ЗА РЕОСИГУРАЊЕ VII-VIII ≥ 0	1.683.732	1.590.473	1.389.754	1.523.323
X	ОДНОС ЗАХТЕВАНЕ МАРГИНЕ СОЛВЕНТНОСТИ ЗА РЕОСИГУРАЊЕ И ГАРАНТНОГ КАПИТАЛА (члан 128. став 1. Закона)	0,28	0,36	0,43	0,37
XI	ИЗНОС ПРОПИСАН ЧЛАНОМ 27. ЗАКОНА (у складу с важећом дозволом за рад)	376.263	375.432	375.680	374.956
XII	РАЗЛИКА ГАРАНТНОГ КАПИТАЛА И ИЗНОСА ПРОПИСАНОГ ЧЛАНОМ 27. ЗАКОНА (члан 128. став 2. Закона) IV-XI ≥ 0	1.964.893	2.166.469	2.417.784	2.545.256

18. УЧЕШЋЕ ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА У ПРЕМИЈИ РЕОСИГУРАЊА

Учешће Компаније Дунав осигурање и Дунав осигурања Бања Лука у премији реосигурања бележи пад 2023 године у односу на исти период прошле године од 2,62 процентних поена, уз раст у апсолутном износу од 13,37%.

Учешће Компаније Дунав осигурање и Дунав осигурања Бања Лука у премији реосигурања у самопридржају бележи пад у 2023. године у односу на исти период прошле године од 0,52 процентних поена, уз раст у апсолутном износу од 29,06%.

Учешће Компаније Дунав осигурање и Дунав осигурања Бања Лука у укупним штетама реосигурања бележи раст у 2023. године у односу на исти период прошле године од 2,23 процентна поена, односно у апсолутном износу раст од 50,96%.

Такође учешће Компаније Дунав осигурање и Дунав осигурања Бања Лука у укупним штетама реосигурања у самопридржају бележи раст у 2023. године у односу на исти период прошле године од 0,03 процентних поена, односно у апсолутном износу, раст од 28,94%.

19. ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА ДРУШТВА ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

У наредном периоду планиране су следеће активности:

1. Из основне делатности:

- Друштво је усредсређено на повећање нивоа премије у самопридржају уз одржање достигнутог нивоа квалитета портфеља реосигурања,

- у наредном периоду се планира додатно проширење сарадње са Цедентима уз подршку за развој нових производа,

- Израда конкретних решења која ће омогућити даљи развој портфеља Цедената и одговорити на њихове захтеве и потребе уз креирање нових програма,

- Друштво континурано успешно ради на унапређењу спровођења постојећих уговора о реосигурању и планира даљи развој ових процеса

- У плану је и даља диверзификација портфеља реосигурања уз оптималан однос између обезбеђених капацитете по пропорционалним и непропорционалним уговорима

2. Из финансијско економских послова:

- након успешно спроведених активности на имплементацији МСФИ 9 – финансијски инструменти, у 2024. години, предстоје активности на имплементацији преосталих захтева из Одлуке о изменама и допунама Одлуке о контном оквиру и

садржини рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање и Одлуке о изменама Одлуке о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање које су објављене у Службеном гласнику РС бр. 115 од 22. децембра 2023. године

- у првој половини 2024. године реализација активности које су потребне за обнову годишњег кредитног рејтинга код рејтинг агенције AM Best

- у 2023. години реализоване су активности за трећу квантитативну студију утицаја захтева захтева првог стуба Солвентности II на сектор осигурања у Републици Србији (QIS 3) по захтевима Народне банке Србије

- Друштво ће у наредном периоду наставити да предузима све неопходне активности за минимизирање потенцијалних негативних утицаја промена у пословном окружењу, које се манифестују кроз ефекте инфлације, кретања каматних стопа и волатилност курса једног броја валута, на несметано пословање Друштва, у циљу одржавања текуће ликвидности у кратком року, односно одржавања солвентности Друштва на дужи рок, и

- јачање капиталне основе Друштва увећањем основног капитала из нераспоређене добити и резерви Друштва.

20. РИЗИЦИ ПОСЛОВАЊА

Друштво организује, примењује и развија систем управљања ризицима и интерних контрола у складу са чланом 147. Закона о осигурању, Одлуком о систему управљања у друштву за осигурање/реосигурање („Службени гласник РС“ бр. 51/2015, 29/2018, 84/2020, 94/2022) и Стратегијом управљања ризицима од 25.03.2022. године.

Идентификација, процена, мерење и контрола ризика којима је Друштво изложено, континуирано се развија и прилагођава условима пословања у свим организационим јединицама у складу са унутрашњом организацијом и систематизацијом послова, интерним актима, правилима струке, добрим пословним обичајима, пословном етиком и важећим прописима. Управљање појединим ризицима се врши у надлежним организационим деловима Друштва, у којима су ти ризици идентификовани. Директори сектора су одговорни за

конзистентну примену усвојених политика управљања ризицима на свим нивоима, уз поштовање успостављених етичких и професионалних стандарда. Запослени у Друштву су свесни одговорности коју носе у процесу управљања ризиком у коме учествују.

Сходно Одлуци о систему управљања у друштву за осигурање/реосигурање Народне банке Србије, Друштво је идентификовало и прати укупно 36 ризика сврстаних у 7 група ризика сходно наведеној Одлуци и 2 ризика према Закону о рачуноводству.

Извештај о резултатима сопствене процене ризика и солвентности - ORSA је саставни део овог годишњег извештаја о пословању (прилог уз извештај) и не објављује се у складу са Одлуком Народне банке Србије о систему управљања у друштву за осигурање/реосигурање.

Групе ризика, опис, оцене и активности

Опис ризика: **Кредитни ризик** је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед неизвршавања обавеза дужника Друштва. Друштво се излаже кредитном ризику кроз потраживања за премију, штете, провизију и регресе, као и за депоновање и улагање средстава у пословним банкама.

Оцена: **незнатан**

Изложеност кредитном ризику се редовно анализира и прати, а превентивна заштита се врши применом Правилника о начину процењивања билансних и ванбилансних позиција и депоновањем и улагањем средстава у складу са Одлуком НБС о ограничењима појединих облика депоновања и улагања средстава техничких резерви и о највишим износима појединих депоновања и улагања гарантне резерве друштва за осигурање, и Правилником Друштва.

Опис ризика: **Ризик новчаних токова** обухвата кретање готовине из пословних и финансијских и активности инвестирања Друштва

Оцена: **значајан**

Друштво континуирано прати кретање нето прилива и нето одлива

Опис ризика: **Ризик концентрације** неживотних осигурања је ризик који произилази из мањка у деиврзификацији портфолија неживотних реосигурања, односно који је последица истог или сличног штетног догађаја. Узрок је изложеност Друштва према категоријама које имају значајан потенцијал за настанак штете или губитак

Оцена: **незнатан**

Друштво првенствено разматра скуп изложености које повезују заједнички чинитељи ризика (исти привредни сектор, односно географско подручје, истоврсни послови/преузети ризици/ финансијски инструменти.

Опис ризика: **Тржишни ризик** проистиче из неповољних промена на тржишту пре свега на тржишту осигурања и финансијском тржишту. Он може да се испољи и кроз потенцијални губитак и добитак. То су ризици који зависе од флукуација и/или волатилности тржишних цена имовине, обавеза и финансијских инструмената

Оцена ризика: **незнатан**

Друштво редовно прати и анализира кретање тржишних перформанси везаних за сваки тржишни ризик појединачно, те посебно разматра узрочне повезаности међу категоријама ризика и целокупног утицаја овог ризика на остале ризике којима је Друштво изложено.

Опис ризика: **Оперативни ризик** проистиче из пропуста у раду запослених и органа Друштва, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационим и другим системима, као и услед непредвидивих спољних догађаја.

Оцена: **незнатан**

У циљу заштите од оперативних ризика које је управа препознала и квантификовала, Друштво активно приступа доградњи и унапређењу система интерних контрола који одговара природи, сложености и ризичности посла, као и примени информационог система.

Опис ризика: **Ризик ликвидности** генерално произилази из финансирања пословних активности Друштва и управљања ризичним позицијама. Оне укључују и ризик од немогућности исплате средстава на дан доспећа и уз одговарајућу камату, и ризик од немогућности ликвидирања средстава по прихватљивој цени и унутар прихватљивог временског оквира.

Оцена: **незнатан**

Друштво успоставља одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања, као и управљања ликвидношћу. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Опис ризика: **Правни ризик** проистиче из неусклађености пословања и аката Друштва с прописима, уговора који се не могу у целини или делимично извршити (нпр. ништавни уговори), као и могућих губитака из спорова. Репутациони ризик проистиче из умањеног поверења јавности у пословање Друштва.

Оцена: **незнатан**

Друштво прати све законске прописе и подзаконска акта којима се регулише пословање и врши прилагођавање својих пословних аката у складу са изменама и променама у прописима. Друштов је изградило репутацију поузданог партнера на територији Балкана које је својом стручношћу и ефикасношћу увек спремно да одговори на захтеве клијената.

Опис ризика: **Ризик реосигурања** проистиче из немогућности Друштва да апсорбује преузете ризике својствене делатности реосигурања. Друштво закључује активне уговоре о реосигурању којима се ризик осигурања преноси са осигуравача на Друштво, као и пасивне уговоре о реосигурању којима се ризик реосигурања преноси са Друштва на ретроцеденте.

Оцена: **незнатан**

У оквиру ризика реосигурања Друштво редовно прати и анализира све подгрупе како би обезбедило трајно одржавање степена изложености ризицима на нивоу који неће угрозити имовину и пословање и који ће обезбедити заштиту интереса цедената и других поверилаца.

21. ESG - ФАКТОРИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ И УПРАВЉАЊА У ПОСЛОВАЊУ

Догађаји и активности из области одрживости животне средине, социјалне политике и управљања имају све више утицаја на сферу пословања. Друштво је у 2023. години наставило са доследном применом ESG фактора у пословању, како би обезбедило дугорочну одрживост и стратешку предност у све конкурентнијем тржишном окружењу, свесно да би њихово занемаривање у основним пословним активностима и приоритетима, могло имати негативан утицај на резултате пословања. Такође би могло произвести репутациони ризик и довести у питање моралну одговорност Друштва.

Фактори животне средине односе се на природно окружење и укључују разматрање климатског ризика, коришћење ресурса, коришћење енергије, загађење и управљање отпадом.

Фактори социјалне политике посматрају однос неког друштва са пословним партнерима, запосленима и широм заједницом.

Фактори управљања се односе на процедуре и процесе преко којих се усмерава и контролише пословање неког друштва.

Друштво управља наведеним факторима на основу следећих критеријума:

Критеријуми животне средине разматрају да ли се Друштво и његови пословни партнери понашају одговорно према природи и животної средини, послују у складу са прописима о заштити животне средине, спроводе активности на очувању природних ресурса, рационално користе енергију, управљају отпадом, токсичним

емисијама и својим деловањем активно утичу на смањење климатског ризика.

Критеријуми социјалне политике разматрају да ли Друштво и пословни партнери адекватно управљају односима својим пословним партнерима, запосленима и заједницом. Такође разматрају да ли цеденти и други пословни партнери деле исте професионале и етичке вредности као и Друштво, да ли обезбеђују адекватне услове за рад и поштују права запослених, примењују стандарде из области здравља и безбедности на раду и доприносе заједници издвајањем дела профита за одговарајуће пројекте.

Критеријуми управљања разматрају структуру органа управе друштва, успостављене системе интерних контрола, усклађености пословања са законом, извештавање, поштовање права акционара, људских права и различитости.

Имплементација фактора животне средине, социјалне политике и управљања у пословање

Друштво је у потпуности имплементирало ESG факторе у пословање. У процесу преузимања ризика у реосигурање, врши се процена фактора окружења путем негативног скрининга, чиме се контролише изложеност према одређеним индустријским гранама.

У процесу доношења инвестиционих одлука врши се процена испуњења ESG критеријума емитената ради постизања виших и стабилних приноса, очувања реалне вредности средстава реосигурања и управљања репутационим ризиком.

За оба процеса врше се додатне процене социјалног фактора (однос према запосленима, радно окружење, безбедност и здравље, друштвена одговорност и инвестирање дела добити у пројекте локалних заједница) и процена управљачког фактора (органи управљања, доношење пословних одлука, рачуноводствене политике, транспарентност и законитост у раду, извештавање и сл.).

Друштво се у свим сегментима пословања понаша одговорно према животној средини, користећи енергетски ефикасне ресурсе и режим штедње. Штедња енергије укључује инвестирање у енергетски ефикаснији простор, напредна технолошка решења и електронске уређаје са ниским нивоом потрошње електричне енергије. Штедња ресурса подразумева и коришћење информационих технологија за прелазак на потпуно електронско пословање дигитализацијом пословних процеса. Друштво је усклађено са прописима о заштити животне средине, адекватно управља електронским и другим отпадом тако што је овај сегмент пословања уредило дугорочним уговорима са лиценцираним предузећима за ову врсту послова (рециклажа). Друштво је опредељено за примену зелених технологија и пословно оријентисано ка пројектима обновљиве енергије, соларним електранама, електранама на ветар, као и технолошким решењима за смањење емисије штетних гасова у атмосферу (системи за десумпоризацију димних гасова, уклањање азотних оксида) из постојећих постројења. У склопу

опредељености за очување животне средине, Друштво је и у 2023. години наставило са учешћем у пројектима озелењавања површина и садње заштићених врста дрвећа.

Друштво се фокусира на потребе цедената и других пословних партнера, како би очувало пословну репутацију и тржишну позицију. Висок степен одговорности према запосленима укључује могућност стручног усавршавања, развијања посебних вештина, напредовања у каријери, безбедност и здравље на раду по највишим стандардима. Друштво је опредељено за допринос широј заједници путем учешћа у различитим хуманитарним активностима, првенствено лечењу најтежих обољења код деце, помоћи социјално угроженим категоријама и лицима са посебним потребама.

Сви аспекти управљања су у складу са најбољим праксама. Друштво спроводи високе стандарде корпоративног управљања, примењује тачне и транспарентне методе у рачуноводству и извештавању, спроводи адекватну процену и избор чланова управе, елиминише сукоб интереса, омогућава акционарима да гласају о свим важним питањима на седницама Скупштине, не предузима било какве радње ради обезбеђења повољнијег третмана или положаја, не бави се незаконитим радњама, стриктно поштује људска права, различитости и не спроводи дискриминацију по било ком основу.

22. УТИЦАЈ КЛИМАТСКИХ ПРОМЕНА НА ПОСЛОВАЊЕ

Друштво прати и процењује факторе климатских промена у оквиру успостављеног система управљања ризицима. Климатске промене представљају дугорочне варијације у температурним и временским обрасцима проузроковане како природним променама соларног циклуса, тако и свесним људским активностима. Употреба фосилних горива генерише емисију гасова стаклене баште, који процес се сматра доминантним узроком климатских промена. Главни емитер штетних емисија је енергетски сектор због употребе угља, мазута и гаса, следи сагоревање погонских горива у транспортној индустрији (поморски и копнени транспорт), свесно уклањање шума и вегетације за потребе пољопривреде, сточарства и грађевинарства, неадекватно управљање органским отпадом као доминантним извором емисије метана у атмосферу.

Климатске промене спадају у категорију новонасталих ризика чија се идентификација, процена, мерење и контрола континуирано развија и прилагођава специфичностима истих. Друштво прати глобалне ефекте климатских промена из више релевантних извора, анализира трендове и најбоље праксе на међународном тржишту реосигурања.

Друштво разматра ризик климатских промена у оквиру ризика животне средине, социјалне политике и управљања (ESG) који је категорисан у групу 7 – Други значајни ризици, у складу са Одлуком о систему управљања у друштву за осигурање/реосигурање Народне банке Србије.

Ризици животне средине се сматрају озбиљном претњом због потенцијално брзог, неочекиваног и значајног утицаја штета проузрокованих природним катастрофама. Друштво класификује природне катастрофе као екстремне временске догађаје који су последица климатских промена: олује, урагани, циклони, поплаве, суше, шумски пожари и слично. Обзиром на све већу учесталост екстремних временских догађаја, редовност у њиховом наступању и трендове раста економских штета, Друштво третира ризик климатских промена као системски ризик.

Системски ризици имају потенцијал да произведу озбиљне негативне последице и дестабилизују тржишта капитала, друге финансијске институције и ширу привреду. Обзиром да физички губици проузроковани порастом температуре и глобалним загревањем услед негативних ефеката гасова стаклене баште настављају да расту, Друштво је интегрисало ризик климатских промена у основне сегменте пословања и способно је да апсорбује негативне ефекте истог.

У процесу преузимања ризика, управљање ризиком климатских промена има за циљ смањење негативних ефеката климатске неизвесности и утицаја променљивих климатских трендова на ризике у портфељу Друштва, а који могу бити узрок настанка катастрофалних штета. Митигирајући фактори ризика су моделирање изложености портфеља природним катастрофама применом одговарајућих аналитичких алата, анализа резултата и других елемената уговора о реосигурању пре обнове, као и програм реосигуравајуће заштите портфеља Друштва.

У процесу доношења инвестиционих одлука, анализа климатских ризика има за циљ постизање виших и стабилних приноса, очување реалне вредности средстава реосигурања. Анализа садржи процену фактора окружења, што укључује потенцијалне емитенте чији приходи су повезани са производњом, прерадом, продајом или манипулацијом фосилних горива. Праћење и процена ризика климатских промена врши се у оквиру успостављеног система управљања ризицима, на кварталном и годишњем нивоу. Друштво користи интерни алат за процену ризика у оквиру успостављеног система управљања ризицима према Одлуци о систему управљања у друштву за осигурање/реосигурање Народне банке Србије.

Процена ризика климатских промена у оквиру ризика животне средине, социјалне политике и управљања, на дан 31.12.2023. године има крајњи опис незнатан. Опис утицаја овог ризика на пословање Друштва је ограничен.

Комисија за одрживо пословање између осталог врши надзор над процесом идентификације, процене и одговора на ризик климатских промена. Извршни одбор Друштва прати и процењује ризик климатских промена у оквиру успостављеног система управљања ризицима и о налазима редовно извештава Надзорни одбор.

Пословна стратегија Друштва у погледу климатских промена усклађена је са законском и другом регулативом у области ограничавања емисије штетних гасова, Националним планом за смањење емисија главних загађујућих материја из великих постројења за сагоревање и дугорочно ће се усклађивати са транзицијом економије у смеру смањења,

до потпуног престанка коришћења свих врста фосилних горива.

Друштво настоји да очува лидерску позицију у сегменту смањења утицаја на климатске промене, пружањем иновативних реосигуравајућих покрића за пројекте производње обновљиве енергије из одрживих извора, као и развијање експертизе у секторима ниске емисије штетних гасова. Друштво у континуитету реосигурава пројекте обновљиве енергије у Републици Србији, као што су соларне електране, електране на ветар и постројења за десумпоризацију димних гасова и уклањање азотних оксида из термо-електрана. Друштво се укључује у субвенционисане пројекте подршке пољопривредним произвођачима својим новим производима осигурања базираним на параметрима обрадивих површина добијених сателитским прикупљањем података.

Друштво је трајно опредељено за ублажавање климатских промена и тежњама ка нултој емисији гасова до 2050. године. Декарбонизација подразумева да је пословна стратегија Друштва усклађена са законском и другом обавезујућом регулативом у области климатских промена и сукцесивно ће се прилагођавати динамици преласка на нискоугљеничну економију. Циљеви Друштва су усклађени са скупом политичких иницијатива Европске комисије, смањењу емисија гасова стаклене баште за најмање 50% до 2030. године и климатској неутралности до 2050. године. Као заговорник примене зелених технологија и успостављања одрживе индустрије, Друштво у домену својих компетенција очекује да наведени рокови буду испуњени.

23. ОДРЖИВО ПОСЛОВАЊЕ

Друштво сматра одрживо пословање кључним фактором за остварење своје мисије, а то је стварање одрживе вредности за акционаре, пружање сигурности цедентима и изградња квалитетних дугорочних односа са свим заинтересованим странама. Друштво је посвећено смањењу неизвесности у животnoj средини на начин да се у процесу креирања производа и услуга реосигурања, као и управљања својим портфељом, руководи принципима одрживог пословања у четири главне области:

1. Реосигурање и управљање имовином
2. Пословни процеси
3. Одговорност према кључним заинтересованим странама
4. Корпоративно управљање

Реосигурање и управљање имовином су стратешке активности у које су интегрисани фактори животне средине, социјалне политике и управљања (ESG), у циљу преласка на климатски неутралну и отпорну циркуларну економију.

Политика реосигурања подразумева да се у процесу преузимања ризика разматрају ESG фактори, првенствено ради утврђивања будућих трошкова климатске неизвесности и резервација. Друштво је претежно реосигуравач ризика имовине и одговорности, па ризици везани за временске прилике и утицај променљивих климатских трендова представљају озбиљну претњу због потенцијално значајног утицаја на настанак штета услед природних катастрофа. Друштво промовише производе реосигурања за пројекте обновљиве енергије који укључују, али се не ограничавају само на

ветро-паркове и соларне електране, већ и на пројекте за смањење емисија загађујућих материја из постојећих постројења. Политика реосигурања узима у обзир националне стратегије за постепено укидање фосилних горива и прелазак на климатски неутралну економију.

Инвестициона политика Друштва обухвата процену ESG фактора у процесу доношења инвестиционих одлука, ради постизања већих и стабилних приноса и очувања реалне вредности средстава осигурања.

Пословни процеси укључују процену пословних партнера према ESG критеријумима, као и мерење сопственог угљеничног отиска из пословних активности. Друштво нема директан утицај на повећање удела електричне енергије из обновљивих извора, али има контролу и способност да ефикасно утиче на смањење потрошње енергије из постојећих извора, утршак канцеларијског материјала и управљање отпадом.

Одговорност према кључним заинтересованим странама подразумева да се Друштво са посебном одговорношћу односи према пословним партнерима, запосленима и заједници. Основни циљ је очување репутације поузданог пословног партнера и послодавца, пружајући финансијску сигурност, трансфер знања и технологије пословним партнерима и запосленима. Што се тиче заједнице, Друштво ће наставити да учествује у програмима који промовишу друштвену и еколошку одговорност и подржавају социјално угрожене категорије.

Корпоративно управљање подразумева примену највиших стандарда управљања

и поштовање етичких и професионалних принципа у раду. Друштво је донело Кодекс корпоративног управљања који доследно примењује и очекује да исте етичке и професионалне вредности деле пословни партнери и запослени. Корпоративно управљање подразумева континуирани рад на побољшању ефикасности и ефективности на свим организационим нивоима. Приликом одабира стручних кадрова, Друштво се руководи критеријумима као што су компетентност, репутација, радно искуство, образовање, поседовање посебних знања и вештина, као и полна структура запослених.

Комисија за одрживо пословање координира на стратешком нивоу активности везано за спровођење мисије Друштва која се односи на постизање одрживих циљева, чиме се ствара дугорочна стабилна основа за профитабилно и сигурно пословање, промовише транзиција ка одрживом друштву и смањује утицај на климатске промене. Комисија такође разматра трендове и модалитете одрживог пословања заснованог на факторима животне средине, друштва и управљања (ESG).

Прихватањем Принципа за одрживо осигурање (PSI) 13. маја 2022. године, Друштво је постало потписник и промотер глобалне иницијативе заједнице осигуравача, реосигуравача, банака и инвеститора који се придружују програму Уједињених нација за животну средину (UNEP FI). Прихватање ових принципа је

конкретан пример посвећености одрживом пословању и допринос индустрије осигурања и реосигурања економској, друштвеној и еколошкој одрживости. У склопу преузетих обавеза, Друштво обелодањује напредак и постигнуте резултате у примени Принципа за одрживо осигурање, путем годишњих извештаја о одрживом пословању који су доступни на веб-порталу Друштва.

24. ДОГАЂАЈИ ПОСЛЕ БИЛАНСА СТАЊА

Није било важнијих пословних догађаја који су наступили након протеча пословне 2023. године.

25. УЛАГАЊЕ У ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У току 2023. године Друштво је определило износ од 2 милиона динара на име донације, за реализацију пројекта у

циљу заштите животне средине и побољшања квалитета ваздуха.

26. КОДЕКС КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

У складу са чланом 368. Закона о привредним друштвима Друштво за реосигурање „Дунав Ре“ а.д.о. изјављује да примењује Кодекс корпоративног управљања, који је усвојио Надзорни одбор Друштва и који је објављен на

интернет страници Друштва www.dunavre.rs. У пракси корпоративног управљања није било одступања од правила утврђених Кодексом корпоративног управљања.

Систем интерних контрола

Под системом интерних контрола подразумевају се одговарајуће процедуре, поступци и радње, организоване на начин да одговарају природи, сложености и ризичности посла, а ради спречавања прекомерне изложености Друштва ризицима, спречавања незаконитости и неправилности у пословању, као и заштите права и интереса уговарача реосигурања и трећих лица.

Примарни циљ система интерних контрола је спречавање прекомерне изложености ризицима, незаконитостима и неправилностима у пословању Друштва, као и благовремено и поуздано извештавање.

Надзорни одбор Друштва успоставља систем интерних контрола у Друштву, а Извршни одбор Друштва спроводи успостављени систем интерних контрола.

Интерна ревизија оцењује адекватност и поузданост успостављеног система интерних контрола у Друштву, односно испитује и процењује адекватност и примену прописаних процедура у Друштву.

Извршни одбор најмање једном годишње извештава Надзорни одбор о функционисању система интерних контрола, а по потреби предлаже његове измене.

Финансијски извештаји Друштва сачињавају се, разматрају, усвајају и објављују у складу и на начин утврђен важећим законским прописима, Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Скупштина Друштва, на редовној годишњој седници, пре усвајања

Финансијских извештаја и Годишњег извештаја о пословању, обавезно разматра и усваја Мишљење овлашћеног актуара о финансијским извештајима и Извештај независног ревизора о ревизији финансијских извештаја, чиме су ризици у вези са поступком финансијског извештавања смањени на најмању могућу меру.

Састав и рад органа управљања и њихових одбора

Скупштина

Скупштину Друштва чине сви акционари Друштва, који право гласа остварују непосредно или преко својих представника - пуномоћника. Скупштина акционара заказује се, сазива и одржава на начин и под условима утврђеним Законом, Уговором о оснивању Друштва, Статутом Друштва и Пословником о раду.

Надзорни одбор

Надзорни одбор има 3 (три) члана укључујући и председника. Надзорни одбор чине два представника акционара са контролним учешћем и један независни члан Надзорног одбора. Седнице Надзорног одбора одржавају се најмање једном у три месеца. Сазив седница Надзорног одбора, начин рада и одлучивања Надзорног одбора ближе се уређују Пословником о раду Надзорног одбора.

Извршни одбор

Извршни одбор Друштва има 3 (три) члана укључујући и председника. Председника и чланове Извршног одбора именује и разрешава Надзорни одбор Друштва. Права, обавезе и одговорности председника и чланова Извршног одбора

Комисија за ревизију

Надзорни одбор образује Комисију за ревизију. Комисија за ревизију има 3 (три) члана укључујући и председника Комисије. Најмање један члан Комисије мора бити лице које је овлашћени ревизор у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија или које има одговарајућа знања и радно искуство у области финансија, а које је независно од Друштва у смислу закона. Пословником о раду уређују се начин рада Комисије за ревизију, поступак припреме, сазивања и одржавања седница, поступак одлучивања и начин доношења аката и извештавања Надзорног одбора, као и друга питања у вези са радом Комисије за ревизију.

утврђују се Уговором о раду закљученим са Надзорним одбором Друштва. Пословником о раду уређују се организација и начин рада, поступак припреме, сазивања и одржавања седница, поступак одлучивања и начин доношења и спровођења одлука и извештавања Извршног одбора Друштва.

27. ПОЛИТИКА РАЗНОЛИКОСТИ ЧЛАНОВА УПРАВЕ

Политика разноликости

Чланови управе именовани су на основу својих компетенција, знања и вештина, а узимајући у обзир критеријуме разноликости као што су пол, старост, дужина стажа, и индивидуалне разлике у професионалним и личним искуствима.

У Надзорном одбору Друштва жене су заступљене са 100%, а у Извршном одбору жене су заступљене са 33%, а присутна је разноликост и по питању њихове стручне спреме и година живота.

Циљеви политике разноликости јесу узајамно поштовање и уважавање индивидуалних различитости чланова управе, чиме се подстиче развој и коришћење пуног потенцијала сваког од њих, а тиме и позитиван утицај на крајњи резултат пословања Друштва. На основу члана 368. Закона о привредним

друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19) и члана 42. Статута Друштва (пречишћен текст од 01.04.2022. године), Надзорни одбор Друштва даје Изјаву о примени кодекса корпоративног управљања која представља саставни део извештаја о пословању.

28. ЗАКЉУЧАК

Друштво за реосигурање Дунав Ре је током 2023. године остварило историјске резултате како по питању премије, која је ове године достигла 105 милиона евра (12,3 милијарди динара), тако и по питању премије у самопридржају Друштва која је на нивоу од 38 милиона евра (4,45 милијарди динара).

Увећање премије у односу на претходни период је скоро 22% када се врши поређење са укупном оствареном премијом, док је остварена премија у самопридржају порасла за 32%.

У 2023. години забележен је и рекордно висок ниво добити који износи око 7,2 милиона евра.

Имајући у виду дугогодишњу традицију, капацитете и стручни кадар, Дунав Ре је

већ годинама на првом месту на тржишту реосигурања Републике Србије, када се узме у обзир ниво задржане премије.

Верујемо да ће се овај позитиван тренд наставити и у годинама које долазе.

С обзиром да Дунав Ре послује и на међународном тржишту реосигурања важно је истаћи да се, мерено висином премије, налази на трећем месту у региону као и да је рејтинг агенција AM Best поново у 2023. години доделила Друштву рејтинг FSR B+ / ICR bbb са позитивним изгледима.

Постигнути резултати јачају поверење наших клијената, тако да се са правом може очекивати даљи раст и развој портфеља.

Председник Извршног одбора

Пејчић Зорана

Члан Извршног одбора
Узелац Владимир

Дунав Ре а.д.о

ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА ПЕРИОД 01.01.2023. – 31.12.2023.

2023

www.dunavre.rs

Садржај:

1. Уводна реч председника извршног одбора	3
2. Опште информације	4
3. Пословно окружење у 2023. години	6
4. Резултати пословања	14
5. Пословна политика друштва у 2023. години	17
6. Структура портфеља	18
7. Тржишна позиција друштва	19
8. Премија реосигурања	20
9. Развој премије реосигурања у периоду од 2014.- 2023.	22
10. Штете	23
11. Техничке резерве	27
12. Кључни показатељи пословања за 2023.годину	28
13. Показатељи пословања за период 2014. – 2023.	28
14. Ретро заштита портфеља	30
15. Инвестирање средстава реосигурања	31
16. Трошкови пословања	33
17. Биланс стања	34
18. Учешће повезаних лица у премији реосигурања	41
19. Пословна политика друштва за наредни период	43
20. Ризици пословања	44
21. ЕСГ фактори	47
22. Утицај климатских промена на пословање	49
23. Одрживо пословање	51
24. Догађаји након биланса стања	52
25. Улагање у заштиту животне средине	53
26. Кодекс корпоративног управљања	53
27. Политика разноликости чланова управе	49

1. УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ИЗВРШНОГ ОДБОРА

Година за нама била је изазовна у сваком смислу. Дешавања на геополитичкој сцени, побуна природе, нови регулаторни захтеви нису предстаљали идеални амбијент за стварање нових вредности. Ипак, ентузијазам, жеља, огроман уложен труд показали су да наше Друштво може да се бори, иде напред и остварује рекордне резултате и у не лаким околностима.

Током последњих десет година, колико се налазим на позицији Председника Извршног одбора, Друштво се сусретало са најразличитијим изазовима. Колико год су се прилике чиниле тешким увек смо успевали да пронађемо начине да препреке савладамо, проблеме решимо и да нашу земљу са поносом представимо где год се нашли у свету.

Када из данашње перспективе сагледам резултате 2014. године имам утисак да видим слику неког другог Друштва за реосигурање, а не слику Дунава Ре.

Током протекле деценије премија реосигурања увећана је за 5 пута (са 2 милијарде динара порасла је на 12,3 милијарде), задржана премија бележи увећање од чак 12 пута и раст са 367 милиона динара на 4,4 милијарде динара.

Профитабилност Друштва је на завидном нивоу пре свега имајући у виду да је Друштво током последњих десет година остварило укупну добит од око 3,4 милијарде динара (или 29,6 милиона евра), увећало свој капитал скоро 3,5 пута и одржало комбиновани рацио на нивоу од 85%.

Поносна сам на свој тим који је безрезервно тежио успеху, препреке савладавао са лакоћом, проналазио срећу у сваком новом уговору и сваком новом цеденту.

Данас, наше Друштво је лидер на тржишту реосигурања Републике Србије, заузима високо треће место у региону и има статус финансијски сигурног партнера коме је рејтинг агенција АМ Бест доделила оцену FSR B+ / ICR bbb са позитивним изгледима.

Постигнути резултати јачају поверење наших клијената, тако да се са правом може очекивати даљи раст и развој портфеља и зато верујем, да ће се овај позитиван тренд развоја наставити и у годинама које долазе.

Срђан

2. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Друштво за реосигурање „Дунав Ре“ а.д.о. (у даљем тексту: Друштво) регистровано је у Агенцији за привредне субјекте под бројем 43206 дана 22.07.2005. године као акционарско друштво за послове реосигурања.

Седиште Друштва је: Београд, Врачар, Булевар краља Александра 18/1. Друштво је основано 01.07.1977. године под називом Заједница реосигурања „Дунав Ре“. Шифра делатности је 6520. Матични број је 07046901. Порески идентификациони број је 100001327. Лице овлашћено за заступање је председник Извршног одбора Зорана Пејчић.

Унутрашња организација и управљање уређени су Статутом Друштва и другим општим актима.

Ревизију финансијских извештаја врши ревизорска кућа КПМГ д.о.о. Београд.

Акционари

Већински власник Друштва је Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд са 87,12% учешћа у основном капиталу.

Чланови Надзорног одбора:

- Наташа Башић (Компанија Дунав осигурање), председник;
- Милица Милићевић (Компанија Дунав осигурање), члан;
- Гордана Милићевић, независни члан.

Чланови Извршног одбора:

- Зорана Пејчић, председник;
- Бојан Маричић, члан.
- Владимир Узелац, члан од 11.10.2023. године;
- Татјана Комненић, члан до 24.08.2023. године

Чланови Комисије за ревизију:

- Зоран Суботић (Компанија Дунав осигурање), председник;
- Симонида Нисић (Компанија Дунав осигурање), члан;
- Јелена Рунић (Сава осигурање), члан.

Друштво није вршило откуп сопствених акција.

Тржишна капитализација

Основни и остали капитал Друштва на дан 31.12.2023. године износи 1.777.458 хиљада динара. Од тога се 99,81% односи на акцијски капитал и 0,19% на остали капитал.

Цена акције на берзи на дан 31.12.2023. године износи 3.300,00 динара по једној

акцији, а номинална вредност 1.810,00 динара. У односу на 31.12.2022. године тржишна цена по акцији порасла је за 65,0%.

Берзански показатељи

Тржишна капитализација 3.234.386.100 РСД

EPS 742.595

P/E 9,25

P/B 1,82

Запослени

Квалификациона структура запослених на дан 31.12.2023. и 31.12.2022. године

ВСС 26 / 27

+1

ВШ 6 / 4

-2

ССС 11 / 11

УКУПНО 43 / 42

-1

3. ПОСЛОВНО ОКРУЖЕЊЕ У 2023. ГОДИНИ

На основу података из последњег Месечног статистичког билтена који издаје Републички завод за статистику са подацима за новембар 2023. године, затим фебруарског (2024. године) Извештаја о инфлацији који објављује Народна банка Србије и Макорекономских и фискалних података које је 05. фебруара 2024. године објавило Министарство финансија Републике Србије може се закључити:

- Глобална економска кретања у току 2023. године генерално су надмашивала очекивања свих релевантних међународних институција, при чему су многе земље показале значајан ниво отпорности на бројне потресе, а процењује се и да је негативан утицај затезања монетарних политика централних банака (као последица супротстављања растућој инфлацији) на глобални привредни раст био мањи од првобитно очекиваног. Према процени Републичког завода за статистику, раст бруто домаћег производа у Републици Србији на нивоу године износио је 2,5%, при чему је позитиван допринос потекао од свих производних и већине услужних сектора.
- Према процени Републичког завода за статистику, пољопривредна сезона је била боља од претходне и њен допринос расту бруто домаћег производа износио је 0,5 процентних поена. Готово подједнак допринос дали су и грађевинарство услед раста инвестиција државе у саобраћајну инфраструктуру, а делом и ниске базе из претходне године, као и индустрија, пре свега као резултат опоравка производње у сектору енергетике и раста експлоатације руде бакра. Позитиван допринос је потекао и од прерађивачке индустрије, упркос нижој производној активности наших најважнијих трговинских партнера, а пре свега Немачке.
- Током четвртог тромесечја 2023. године настављена је опадајућа путања инфлације и она је крајем 2023. године била двоструко нижа него крајем 2022. године и износила је 7,6% међугодишње. Успоравању инфлације у току године, допринели су слабљење трошkových притисака и ефекат базе код цена хране, као и ефекти претходног заоштравања монетарних услова. Просечан раст потрошачких цена у 2023. години проценује се у нивоу од 12,1%, што је само мало више него за 2022. годину (11,9%).
- На консолидованом нивоу, у 2023. години остварен је дефицит опште државе од 181,1 милијарде динара, или 2,2% бруто домаћег производа, што је бољи резултат од дефицита планираног ребалансом републичког буџета од 2,8% бруто домаћег производа. Успешнији резултат је постигнут пре свега захваљујући нижим текућим расходима у односу на план.
- Учешће јавног дуга опште државе у бруто домаћем производу на крају 2023. износило је 52,7%, док је ребалансом буџета пројектовано на нивоу од 53,6%. Посматрајући проценат јавног дуга у односу на БДП на крају 2022. године који је износио 55,6% ово представља наставак трендасмањења нивоа јавног дуга у односу на БДП, пре свега као последица раста нивоа БДП.
- Прилив страних директних инвестиција, другу годину заредом, био је на рекордном нивоу и, према прелиминарним подацима, у 2023. износио је 4,5 милијарди евра. Уз то,

задржана је њихова висока географска и пројектна распрострањеност и претежна усмереност у извозне секторе.

Извршни одбор Народне банке Србије је током 2023. године у више наврата повећавао референтну каматну стопу, али у много мањој мери у поређењу са 2022.

Кредитни рејтинг Републике Србије

Рејтинг агенција Fitch Ratings је дана 09. фебруара 2024. године, задржала / потврдила рејтинг Србије на нивоу ББ+, што је један ниво до инвестиционог рејтинга. Истовремено, агенција је задржала изгледе за његово даље побољшање и оценила их стабилним.

Рејтинг агенција Standard and Poor's је дана 06. октобра 2023. године, потврдила кредитни рејтинг Србије на нивоу од ББ+, на корак до инвестиционог са стабилним изгледима. Потврда кредитног рејтинга је резултат умереног нивоа јавног дуга и кредибилног оквира монетарне политике. Агенција наводи да би кредитни рејтинг могао бити побољшан уколико се

годином, тако да је она од јануара 2023. године до децембра повећана са 5,0% на 6,5% при чему је последње повећање било у јулу месецу, а у другој половини 2023. године референтна каматна стопа је држана на истом нивоу. Овај тренд је последица праћења ефеката монетарне политике на кретање инфлације.

негативне последице геополитичке неизвесности буду држале под контролом и дође до убрзаног раста привреде.

Рејтинг агенција Moody's је дана 08. септембра 2023. године потврдила рејтинг Србије у нивоу Ба2 са стабилним изгледима. У извештају агенције се истиче да је, упркос кризи и свим изазовима из спољног окружења, Србија успела да сачува стабилност економије и поверење инвеститора, да оствари висок ниво страних директних инвестиција и да сачува радна места. Оваква оцена кредитног рејтинга, такође, одражава позитивне резултате фискалне консолидације.

Рејтинг агенција	Moody's	Fitch Ratings	S&P Ratings
Датум	08.09.2023	09.02.2024	06.10.2023
Активност	потврђен рејтинг	потврђен рејтинг	потврђен рејтинг
Рејтинг	Ба2/стабилни изгледи	ББ+/стабилни изгледи	ББ+/стабилни изгледи

Економски аспект

Јавни дуг централног нивоа власти на дан 31. децембра 2023. године износио је 4.236,1 милијарди динара (36,2 милијарди евра). У односу на крај 2022. године када је износио 3.909,9 милијарди динара (33,3

милијарде евра), јавни дуг бележи раст у апсолутном износу, док се учешће јавног дуга у односу на БДП додатно смањује и на крају 2023. године износи 52,7%.

Структура јавног дуга

Категорија	31.12.2021.	31.12.2022.	31.12.2023.
Јавни дуг централног нивоа власти у РСД (у млн)	3.543.241	3.909.892	4.236.147
Јавни дуг централног нивоа власти у ЕУР (млн)	30.134	33.326	36.153
Укупно унутрашњи дуг у ЕУР (млн)	11.607	11.760	10.791
Укупно спољни дуг у ЕУР (млн)	18.527	21.566	25.362

Учешће јавног дуга централног нивоа власти у БДП на крају децембра 2023.године износи 52,3%, а учешће јавног дуга сектора државе у БДП износи 52,7%. Јавни дуг централног нивоа власти у децембру 2023.године у односу на новембар повећан је за 60,7 милијарди динара.

Укупан промет државним хартијама од вредности на секундарном тржишту током 2023 године износио је 211,8 милијарди динара, од чега 88,6% чини промет динарских хартија од вредности.

Учешће нерезидената у портфолију динарских државних хартија од вредности на крају децембра 2023. године износи 16% односно 134,6 милијарди динара.

Међународно тржиште осигурања

Глобална премија осигурања за 2022. годину је опала за 1,1% и износила је 6.800 милијарди долара, од чега је глобална премија неживотних осигурања расла по стопи од 0,5% док је премија

животних осигурања нижа за 4,4% у односу на претходни период. у 2022 је велики утицај на ниво премије имала инфлација па је раст премије неживота остварен у свим регионима осим Европи

где је забележен пад док је премија животних осигурања опала како у регионима Северне Америке тако и у Европи. На тржиштима Азије и Пацифика премија осигурања живота је и у овом периоду остварила раст који износи више од 3% у Кини и Индији.

Према пројекцијама за завршетак 2023. године очекивања за индустрију осигурања су следећа:

- раст премије од 1,1% на глобалном нивоу који је на доста нижем нивоу у односу на претходне године. Највећи раст се очекује у Европи, Средњем Истоку и Африци уз умерени раст у осталим тржиштима
- инфлација и даље један од битних тема код свих учесника на тржишту како по питању утицаја на билансне позиције тако и на трошкове везане за ликвидације штета али се у наредном периоду очекује стабилизација
- сукоб који је ескалирао у појасу Газе утиче на тржиште посебно у делу поморских осигурања и додатних трошкова због избегавања одређених делова пловног пута
- тржиште се више бави лимитирањем покрића везано за секундарне опасности имајући у виду пораст штета изазваних овим опасностима у претходном периоду
- процес дигитализације повећава изложеност сајбер ризицима на глобалном нивоу
- тренд пораста стопа осигурања и реосигурања на глобалном тржишту се наставља посебно за покрића која се односе на заштиту од природних опасности али се највећи раст остварује код имовинских осигурања али и осигурања моторних возила
- укључење климатских ризика како у процесе преузимања ризика тако и у процесе инвестирања
- број и висина штета услед екстремних природних катастрофа је порастао у 2023. обзиром да је тржиште погодило више значајних догађаја широм света; повећање се очекује и наредним годинама
- енергетска криза у Европи која утиче на ниво инфлације уз додатни утицај геополитичке ситуације везано за сукобе у Украјини као и санкцијама које су последица ових сукоба
- у наредном периоду се очекује повећање капацитета реосигурања и ретроцесије имајући у виду смањење у претходном периоду али и измењене смернице реосигуравања
- проблематика везана за ланце снабдевања и у овом периоду утиче на развој целокупног тржишта
- тренд укључивања ESG фактора у пословање као важног чиниоца у процесу дугорочне одрживости пословања се наставља.

Катастрофалне штете

Према објављеним подацима, 2023. годину су обележила 398 катастрофалних догађаја. Укупне економске штете се процењују на 380 милијарди долара што представља значајан скок у односу на претходне године.

Укупне осигуране штете износе 118 милијарди долара и четврту годину заредом премашују 100 милијарди долара.

Највећи део економских штета су штете изазване земљотресом и највећа појединачна осигурана штета се односи на земљотрес у Турској, где је економска штета 92 милијарде долара а осигурана 5,7 милијарди долара.

На другом месту су торнада, олује и град који су у САД и Европи проузроковале трећину укупних осигураних штета. Суше у САД су са 6,5 милијарди долара једна од највећих осигураних штета. У 2023. години забележена је и велика штета од пожара на Хавајима у износу од 3,8 милијарди долара. У региону бивше Југославије је такође ова година била рекордна обзиром на штете од поплава у Словенији за које се предвиђа да ће достићи неколико милијарди евра економске штете односно око ЕУР 350 мио осигураних штета.

2023. година је била и година са највећим температурама икада забележеним у више територија и региона широм света.

Тржиште осигурања Републике Србије

Из извештаја Народне банке Србије за трећи квартал 2023. године издвајају се следећи најважнији показатељи пословања сектора осигурања у Републици Србији:

На тржишту Републике Србије послује 20 друштава за осигурање, при чему се искључиво пословима осигурања бави 16 друштава, а пословима реосигурања 4 друштва. Од друштава која се баве пословима осигурања, само неживотним осигурањем се бави 6 друштава, животним осигурањем 4 друштва, док се и неживотним и животним осигурањем бави 6 друштава.

Укупна премија осигурања у периоду од I – IX 2023. године износила је 115,6 млрд динара (986 млн евра или 1.068 млн долара), што представља раст од 16,3% у односу на исти период претходне године.

У структури премије, учешће премије животних осигурања са 20,3% у трећем кварталу 2022. године смањило се на 18,5% у истом кварталу 2023. године, услед већег номиналног раста премије неживотних осигурања од раста премије животних осигурања.

Посматрано према врстама осигурања, структура премије у периоду I-IX 2023. године не одступа значајније у односу на исти период претходне године.

Посматрано према врстама осигурања, највеће учешће бележи осигурање од

одговорности због употребе моторних возила у укупној премији од 29,9%, затим следе имовинска осигурања са 19,2%, па животна осигурања са 18,5%, осигурање моторних возила – каско са 10,6% и добровољно здравствено осигурање са 10%.

Билансна сума друштава за (ре)осигурање повећана је на крају трећег квартала 2023. године на 384,2 млрд динара (3,3 млрд евра или 3,5 млрд долара), и то за 12,0% у односу на крај Т3 претходне године.

Укупни капитал износи 70,7 млрд динара и благо је порастао, за 3,3%, у односу на исти период претходне године.

Техничке резерве су порасле за 14,7% и износе 268,8 млрд динара, уз остварење инвестирања пуног износа средстава техничких резерви у прописане облике имовине.

Расположива маргина солвентности друштва за (ре)осигурање на дан 30. септембра 2023. године у Републици Србији износила је 53,3 млрд динара, а захтевана маргина солвентности 25,2 млрд динара. Код друштава која се претежно баве неживотним осигурањима основни показатељ адекватности капитала (однос расположиве и захтеване маргине солвентности) износио је 214,3%, док код друштава која се претежно баве животним осигурањима 208,2%.

Финансијско тржиште Републике Србије

Извршни одбор Народне банке Србије је током 2023. године у неколико наврата повећавао референтну каматну стопу, тако да је она од јануара 2023. године до јула 2023. године повећана са 5,0% на 6,5%.

Глобална инфлација је наставила да успорава током последњег тромесечја 2023, доминантно под утицајем нижих цена хране и заоштрених монетарних услова, а брзина њеног успоравања у наредном периоду зависиће пре свега од утицаја геополитичких тензија на цене примарних производа.

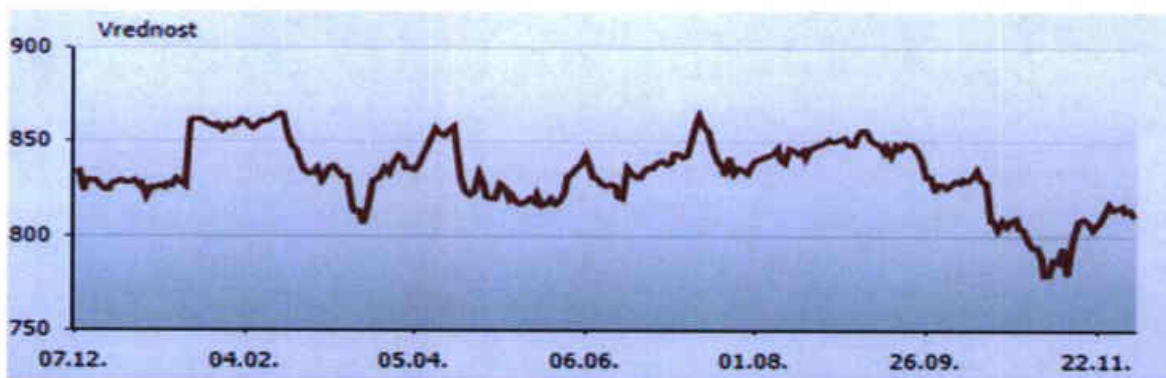
У зависности од кретања инфлације на глобалном нивоу (пре свега у зони евра и код највећих спољнотрговинских партнера) као и од унутрашњих притисака на трошкове, Народна банка Србије ће користити референтну каматну стопу као ефикасан инструмент монетарне

политике. Први подаци о кретању инфлације у 2024. години, за јануар у нивоу од 6,4% и прелиминарно пројекција за фебруар од 5,5% говоре о тренду успоравања инфлације у Србији.

Укупан промет на Београдској берзи у 2023. години износио је 20,89 милијарди динара (178 милиона ЕУР), и у односу на 2022. годину ово представља пад од 54% у обиму промета, али је број трансакција приближнији показатељ стања трговања на берзи и он је мањи за 14,8% (у 2023. години остварено 19.391 трансакција, у 2022. години 22.760 трансакција)

Индекс најликвиднијих акција BELEX15 на крају 2023. године износио је 875,66 индексних и у односу на крај 2022. године (824,61 индексних поена) порастао је 6.19%.

Кретање индекса BELEX15 у протеклих 365 дана

Извор: BELEX15

Општи индекс акција BELEXLine забележио је раст од 10,01% на крају

2023. године, у односу на крај 2022. године и износио је 1.914,04 индексних поена.

Кретање индекса BELEXLine у протеклих 365 дана

Извор: BELEXLine

У структури промета на берзанском тржишту доминирало је трговање обвезницама Републике Србије са више од 85% укупног промета. Када је реч о акцијама, највише се трговало акцијама емитената НИС а.д., Нови Сад, Дунав

осигурање а.д.о. Београд, Житопек а.д. Ниш, Слога а.д. Каћ, Аеродром Никола Тесла а.д. Београд, Металац а.д. Горњи Милановац и Messer Tehnogas а.д. Београд.

Девизни курс

Курс динара према еврју је од почетка 2023. године остао стабилан уз благо јачање динара од 0,13% у току године, упркос турбулентним догађајима у светској економији.

Током године, просечна вредност домаће валуте у односу на евро је износила 117,2523, уз мањи тренд јачања динара, имајући у виду да је 2023. година

стартовала са курсом од 117,3224, док је на крају године забележен курс од 117,1737 динара за један евро.

Народна банка Србије је на међубанкарском девизном тржишту у периоду од јануара до децембра 2023. године, нето купила 3 милијарде евра услед ап्रेसијацијских притисака, што је највиши ниво куповине девиза досад.

Социолошки аспект

Према подацима Републичког завода за статистику, просечна бруто зарада за новембар 2023. године је износила 123.971 динара и већа је номинално за 14,8%, у односу на новембар 2022. године. У истом периоду је просечна нето зарада номинално порасла у истом нивоу као и бруто (реалан раст износи 6,3%).

Према подацима Републичког завода за статистику, у трећем кварталу 2023. године стопа незапослености је износила 9,0%. Укупна популација узраста 15 и више година у трећем кварталу 2023. године износила је 5.693 500. Број запослених лица у трећем кварталу износио 2.888.500, а број незапослених 285.700.

4. РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА

Биланс успеха

У 2023. години остварена добит пре опорезивања износи 847.622 хиљада динара што представља раст од 42,56% у односу на претходну годину и већи износ у односу на ребаланс плана 2023. године за 62,52%.

Резултат од инвестирања је већи за 22,11% у односу на резултат остварен у

2022. години, узроковано већим просечним нивоом инвестиционог портфолиа и вишим стопама приноса. Позитиван ефекат на нето добитак остварен је и кроз резултат од обезвређивања који је у апсолутном износу позитиван за 89.827 хиљада динара.

у 000 рсд

Позиција	ОСТВАРЕЊЕ	ПЛАН	ОСТВАРЕЊЕ	ИНДЕКС
	2022	2023	2023	(4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Пословни приходи	3.384.515	4.329.437	4.432.170	102,37
Пословни расходи	1.837.218	2.621.224	2.655.811	101,32
Бруто пословни резултат	1.547.297	1.708.213	1.776.359	103,99
Приходи од инвестирања	162.122	173.715	192.625	110,89
Расходи од инвестирања	9.668	8.379	6.460	77,10
Резултат из инв. активности	152.454	165.336	186.165	112,60
Трошкови прибаве, управе и остали ТСП	2.299.260	2.700.787	2.753.306	101,94
Приходи од провизије	1.382.555	1.525.910	1.599.695	104,84
ТСП	916.705	1.174.877	1.153.611	98,19
НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	783.046	698.673	808.913	115,78
Финансијски резултат	(17.601)	(19.361)	(47.989)	н/п
Резултат од обезвређења	(155.948)	(142.922)	89.827	н/п
Остали резултат	(14.917)	(14.923)	(3.129)	н/п
Добитак из редовног пословања	594.580	521.467	847.622	162,55
Резултат исправке из ранијих периода	(33)	0	(150)	н/п
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	594.547	521.467	847.472	162,52
Порез на добит	100.100	78.220	119.642	152,96
НЕТО ДОБИТАК	494.447	443.247	727.830	164,20

Показатељи пословања

У посматраном периоду показатељи успешности пословања Друштва су задржани на нивоу који је значајно бољи од референтних вредности за индустрију реосигурања. Иако је рацио штета у самопридржају Друштва забележио раст од 5,45 пп, рацио трошкова је смањен за 1,06 пп у односу на референтне податке у

2022. години, комбиновани рацио 2 је у нивоу испод 85%. Услед раста премије, дошло је до додатног раста продуктивности, тако да је премија по запосленом расла више од 24% у односу на исти период претходне године. Стабилан раст забележен је и код свих показатеља ликвидности.

ПОЗИЦИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023
C1: "Премија у самопр / Укупан сопствени капитал"	121,01	143,86	135,49
C2: "Укупан сопствени капитал / Укупна актива "	24,75	17,20	25,48
C3: "Укупан сопствени капитал / Техничке резерве"	60,92	29,65	52,62
КВАЛИТЕТ АКТИВЕ - А			
A1: "Неликвидна имовина / Укупна имовина"	31,13	21,51	25,95
РЕОСИГУРАЊЕ И АКТУАРСКЕ ПОЗИЦИЈЕ - R			
R1: "Мерод. Пр. у самопр. / Мерод. укупна премија"	33,85	36,98	35,68
ПРОДУКТИВНОСТ – УПРАВА - М			
M1: "Бруто премија / Број запослених"	236.677	283.827	294.118
M2: "Укупна актива / Број запослених"	262.46	417.869	307.185
ПРОФИТАБИЛНОСТ – Е			
E1: рацио штета	55,11	61,24	60,55
E2: рацио трошкова	27,09	27,14	26,02
E3: рацио инв. приноса	4,50	3,82	4,20
E4: Комбин. Рацио1	82,20	88,38	86,57
E5: Комбин. Рацио2	77,69	84,56	82,38
ROE: Нето резултат / основни капитал*	27,82	24,99	40,95
ROE 2: Нето резултат / просечни укупни капитал*	17,70	15,28	23,94
ROA: Нето резултат / актива*	6,18	2,53	5,64
ЛИКВИДНОСТ – L			
L1- Рацио ликвидности I степена	0,29	0,25	0,25
L2: Рацио ликвидности II степена	3,10	4,31	4,20
L2(A): Рацио ликвидности I степена	0,14	0,17	0,16
L4: Рацио ликвидности	1,21	1,20	1,50

* прерачуната годишња стопа

5. ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА ДРУШТВА У 2023. ГОДИНИ

Претходну финансијску годину обележили су пораст геополитичких тензија и заоштравање глобалних економских услова. Евидентно је било повећања цена енергената као и раст инфлације, што је резултирало вишом кључном каматном стопом и вишим потребним приносима на финансијским тржиштима. Пред готово све учеснике на тржишту осигурања стављени су нови изазови.

Током 2023. године Друштво за реосигурање Дунав Ре је, захваљујући капиталној снази, фокусу на потребама клијената у свим фазама продајног процеса, и адекватном оквиру за управљање ризицима, остварило практично све циљеве постављене у свом пословном плану за 2023. годину.

Капитална снага и солвентност Друштва потврђени су кредитним рејтингом „Б+“ од стране АМ Best рејтинг агенције.

Проширили смо и надоградиле асортиман производа у складу са потребама и очекивањима наших клијената. У неживотном осигурању понудили смо производе са јаким акредитивима за одрживост. У оквиру проширења асортимана Друштво се фокусирао на даљи развој и унапређење политика

заштите животне средине. На међународним тржиштима успешно смо проширили деловање успостављањем нових сарадњи и јачањем пословања са иностраним партнерима.

Одрживост је постала саставни део нашег свакодневног пословања и доношења одлука. Друштво је током године следило политику одрживог развоја, која уређује систем управљања одрживошћу и подвлачи принципе одговорног управљања у свим областима пословања. Поред развоја производа са компонентом одрживости, овај смер пословања Друштво је следило и у другим областима. Посебну пажњу смо посветили бројним акцијама у контексту напора да се постигне неутралност угљеника до 2050. године и спровели активности неопходне да би се, са наше стране, услови испунили на време.

Спроведену пословну политику Друштва у 2023. години карактерише пре свега остварење свих стратешких циљева који подразумевају стопу поврата на капитал већу од 5%, комбиновани рачуно мањи од 93%, коефицијент ликвидности већи од 1%, профит већи од 500 милиона динара и кредитни рејтинг не мањи од Б+/ббб-.

6. СТРУКТУРА ПОРТФЕЉА

У структури портфеља Друштва традиционално доминирају врсте осигурања 08 (Осигурање имовине) и 09 (Остала осигурања имовине) са преко 50% учешћа.

Учешће имовинских осигурања од преко 50% у укупном портфељу је у складу са планираном структуром. У структури портфеља самопридржаја Друштва, имовинска осигурања су такође доминантна и учествују са **58,68%**

Структура портфеља реосигурања према врстама осигурања

ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Имовина (08 и 09)	54,91%	52,78%	54,61%	103,47
Одговорност (13)	5,57%	4,77%	4,67%	97,90
Аутоодговорност(10)	16,43%	17,08%	16,62%	97,31
Ауто каско (03)	5,54%	7,06%	7,11%	100,71
Остало неживот	16,03%	17,21%	15,96%	92,74
Живот	1,52%	1,10%	1,04%	94,55
Укупно	100,00%	100,00%	100,00%	

Структура портфеља у самопридржају према врстама осигурања

ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Имовина (08 и 09)	61,58%	57,58%	58,68%	101,91
Одговорност (13)	1,38%	1,18%	1,11%	94,07
Аутоодговорност(10)	15,73%	15,42%	15,64%	101,43
Ауто каско (03)	13,05%	16,11%	16,32%	101,30
Остало неживот	7,67%	9,24%	7,79%	84,31
Живот	0,59%	0,47%	0,46%	97,87
Укупно	100,00%	100,00%	100,00%	

7. ТРЖИШНА ПОЗИЦИЈА ДРУШТВА

Своју тржишну позицију Друштво мери у односу на осталих шест друштава која послују на територији бивше Југославије. Мерено висином бруто премије, Друштво бележи високу трећу позицију у региону ex YU.

На територији Републике Србије Друштво је апсолутни лидер како мерено висином

бруто премије, тако и висином нето задржане премије у самопридржају.

Према оцени међународне кредитне агенције AM Best, Друштво се налази у групи финансијски сигурних партнера и бележи оцenu Б+ / БББ – са позитивним изгледима

ФСР оцене рејтинг агенције AM Best

Сава Ре / ФСР А / Категорија земље ЦРТ 2

Триглав Ре / ФСР А / Категорија земље ЦРТ 2

Дунав Ре / ФСР Б+ / Категорија земље ЦРТ 4

Босна Ре / ФСР Б+ / Категорија земље ЦРТ 5

Wiener Re / без оцене

Generali Re / без оцене

ДДОР Ре / без оцене

Б+ / БББ -

8. ПРЕМИЈА РЕОСИГУРАЊА

Премија реосигурања по врстама осигурања

Током 2023. године забележен је раст премије реосигурања од 21,38% у односу прошлу годину. Забележен је и раст од 3,63% у односу на величине утврђене планом пословања. Друштво је у циљу

остварења плана спроводило активности везане за уговарање нових реосигуравајућих покрића усмерених ка врстама 08, 09, и 10.

у 000 рсд

шф	ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕ ЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕ ЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Осигурање од последица незгоде	178.764	316.336	266.831	84,35
2	Добровољно здравствено осигурање	72.754	94.168	103.564	109,98
3	Осигурање моторних возила	565.064	839.919	878.343	104,57
4	Осигурање шинских возила	24.207	14.943	15.597	104,38
5	Осигурање ваздухоплова	325.584	492.534	466.865	94,79
6	Осигурање пловних објеката	7.324	6.410	7.073	110,34
7	Осигурање робе у превозу	164.533	183.507	169.165	92,18
8	Осигурање имовине од пожара и др. опасности	2.985.279	3.228.837	3.519.809	109,01
9	Остала осигурања имовине	2.602.916	3.062.497	3.225.941	105,34
10	Осигурање од одг. због уп. мот. возила	1.671.740	2.036.240	2.052.632	100,80
11	Осигурање од одг. због уп. ваздухоплова	195.766	261.816	264.050	100,85
12	Осигурање од одг. због уп. пл. објеката	29.476	39.062	55.212	141,34
13	Осигурање од опште одговорности	566.534	569.691	576.704	101,23
14	Осигурање кредита	317.513	342.831	290.498	84,74
15	Осигурање јемства	21.934	40.665	22.573	55,51
16	Осигурање финансијских губитака	234.390	253.466	286.994	113,23
18	Осигурање помоћи на путовању	58.996	6.670	23.116	346,56
20	Осигурање живота	89.359	57.807	94.121	162,82
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	64.997	73.345	33.874	46,18
	Укупно	10.177.129	11.920.744	12.352.961	103,63

Премија реосигурања у самопридржају по врстама осигурања

Премија у самопридржају Друштва бележи такође раст у овом периоду од 31,81% у односу на исти период претходне године, док је остварено увећање од 2,58% у односу на планске величине. Највеће учешће имају врсте 08-осигурање имовине од пожара и других опасности и 09-остала осигурања

имовине коју заједно учествују са 58,68%. Поред наведених имовинских врста осигурања, врсте осигурања које имају учешће веће од 5% су 01 - осигурање од последица незгоде, 03 - осигурање моторних возила и 10 - осигурање од одговорности због употребе моторних возила.

шф	ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Осигурање од последица незгоде	160.095	289.970	239.475	82,59
2	Добровољно здравствено осигурање	3.757	4.550	4.451	97,82
3	Осигурање моторних возила	441.123	699.639	726.957	103,90
4	Осигурање шинских возила	18.972	11.424	13.523	118,38
5	Осигурање ваздухоплова	30.069	29.221	22.591	77,31
6	Осигурање пловних објеката	4.712	3.209	4.203	130,96
7	Осигурање робе у превозу	17.419	18.487	18.775	101,56
8	Осигурање имовине од пожара и др. оп.	1.255.382	1.437.178	1.565.589	108,93
9	Остала осигурања имовине	825.681	1.063.676	1.048.433	98,57
10	Осигурање од одг. због уп. мот. возила	531.573	669.343	696.885	104,11
11	Ос. од одг. због уп. ваздухоплова	4.739	5.630	5.183	92,06
12	Осигурање од одг. због уп. пловних објеката	3.496	19.196	22.107	115,16
13	Осигурање од опште одговорности	46.491	51.591	49.473	95,89
14	Осигурање кредита	3.753	4.352	3.764	86,49
15	Осигурање јемства	929	1.892	944	49,87
16	Осигурање финансијских губитака	10.216	13.230	11.633	87,93
18	Осигурање помоћи на путовању	886	67	186	278,11
20	Осигурање живота	14.753	7.779	15.542	199,79
22	Доп. осигурање уз осигурање живота	5.528	12.283	4.876	39,69
	Укупно	3.379.577	4.342.717	4.454.588	102,58

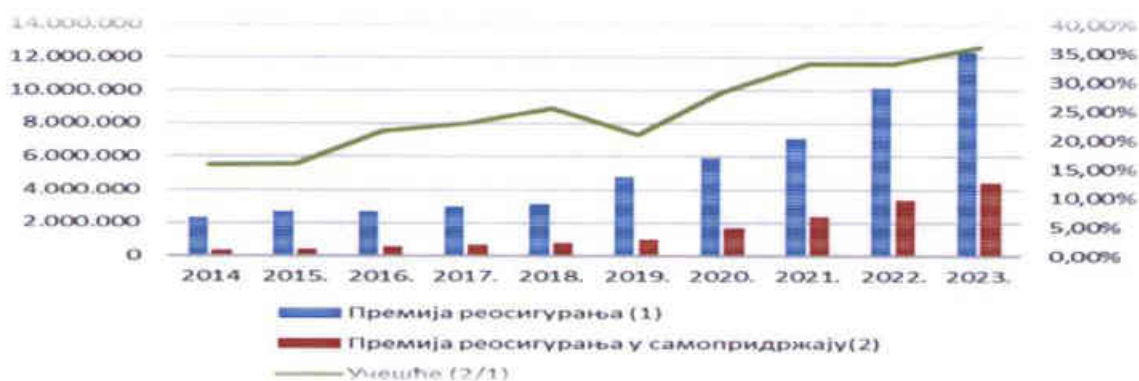
9. ПРЕМИЈА РЕОСИГУРАЊА ЗА ПЕРИОД ОД 2014. ДО 2023. ГОДИНЕ

У периоду од 2014. до 2023. године премија реосигурања је порасла за 431% док је премија у самопридржају 2023. године 12 пута већа од премије у

самопридржају остварене 2014. године. Развој портфеља је последица пажљиво планираних активности и постепеног увећања капиталне базе Друштва.

у мил. рсд

Година	Премија реосигурања	Премија реосигурања у самопридржају	Учешће (4=3/2)
(1)	(2)	(3)	(4)
2014	2.325	367	15,80%
2015	2.662	422	15,84%
2016	2.678	575	21,46%
2017	2.928	669	22,86%
2018	3.122	796	25,50%
2019	4.786	1.003	20,95%
2020	5.919	1.677	28,33%
2021	7.059	2.346	33,24%
2022	10.177	3.380	33,21%
2023	12.353	4.455	36,06%

10. ШТЕТЕ

Ликвидиране штете реосигурања по врстама осигурања

Ликвидација штета спровођена је у складу са Законом о осигурању, актима Друштва и условима реосигурања. Укупно ликвидиране штете бележе раст од 28,04% у поређењу са истим периодом прошле године. Остварено је и увећање ликвидираних штета од 24,20% у односу

на планирано што је последица штетних догађаја у току лета 2023. године. Повећање ликвидираних штета је забележено како на пропорционалним тако и на непропорционалним уговорима о реосигурању.

Шф	ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Осигурање од последица незгоде	52.925	200.472	184.634	92,10
2	Добровољно здравствено осигурање	57.849	85.608	94.114	109,94
3	Осигурање моторних возила	335.828	542.597	665.126	122,58
4	Осигурање шинских возила	2.067	3.184	4.564	143,34
5	Осигурање ваздухоплова	23.072	20.997	20.997	100,00
6	Осигурање пловних објеката	1.457	4.448	1.737	39,06
7	Осигурање робе у превозу	41.730	20.029	12.653	63,18
8	Осигурање имовине од пожара и др. оп.	1.686.392	1.423.254	1.853.530	130,23
9	Остала осигурања имовине	1.246.538	1.216.602	1.772.710	145,71
10	Осигурање од одг. због уп. мот. возила	573.780	660.836	717.979	108,65
11	Осигурање од одг. због уп. ваздухоплова	1.805	1.805	0	0,00
12	Осигурање од одг. због уп. пл. објеката	6.752	6.752	3.997	59,20
13	Осигурање од опште одговорности	55.616	39.522	24.168	61,15
14	Осигурање кредита	134.840	127.046	90.517	71,25
15	Осигурање јемства	20.556	11.812	8.011	67,82
16	Осигурање финансијских губитака	8.128	14.498	32.919	227,06
18	Осигурање помоћи на путовању	18.763	21.631	23.479	108,54
20	Осигурање живота	24.534	24.534	17.105	69,72
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	32.715	33.491	9.780	29,20
	Укупно	4.325.350	4.459.118	5.538.019	124,20

Ликвидиране штете реосигурања по врстама осигурања у самопридржају

Највеће учешће у ликвидираним штетама у самопридржају имају врсте 08-осигурање имовине од пожара, 09-остала осигурања имовине 64,72% као и 03 -

осигурање моторних возила 18,76%. Оне бележе раст у односу на претходну годину од 44,90%.

ШФ	ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Осигурање од последица незгоде	45.292	188.463	175.089	92,90
2	Добровољно здравствено осигурање	1.678	2.369	2.942	124,21
3	Осигурање моторних возила	276.141	480.991	504.495	104,89
4	Осигурање шинских возила	1.318	1.166	3.741	320,81
5	Осигурање ваздухоплова	154	12	12	100,82
6	Осигурање пловних објеката	715	415	734	176,90
7	Осигурање робе у превозу	2.770	7.698	3.410	44,29
8	Осигурање имовине од пожара и др. опасности	806.287	1.079.186	1.229.072	113,89
9	Остала осигурања имовине	467.091	541.241	511.678	94,54
10	Осигурање од одг. због уп. мот. возила	183.760	233.582	245.663	105,17
11	Осигурање од одг. због уп. ваздухоплова	2	2	0	15,20
12	Осигурање од одг. због употребе пл. објеката	385	385	223	57,96
13	Осигурање од опште одговорности	3.077	3.709	3.297	88,90
14	Осигурање кредита	1.192	992	390	39,36
15	Осигурање јемства	978	409	253	61,88
16	Осигурање финансијских губитака	7.682	1.240	3.652	294,52
18	Осигурање помоћи на путовању	312	380	365	95,93
20	Осигурање живота	4.741	4.741	3.248	68,51
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	2.058	2.234	1.381	61,81
	Укупно	1.805.634	2.549.215	2.689.647	105,51

Поређено са планом, ликвидиране штете су веће за 24,20% од планираних. Основни разлог раста ликвидираних штета лежи у чињеници да је забележена висока фреквенција малих штета изазваних догађајима из јуна 2023.године.

Такође, висок ниво ликвидираних штета на врсти 03 су последица пораста просечног износа штета на овој врсти осигурања који су настали услед наглог увећања трошкова замене делова и цена радних сати.

Резервисане штете реосигурања по врстама осигурања

Укупно резервисане штета на дан 31.12.2023. године бележе раст у од 74,29% у односу на 31.12.2022. године. Пораст укупно резервисаних штета последица је резервација по штетним догађајима из јуна и јула 2023. године као и по екстремно високим појединачним

штетама пријављеним у овом периоду. Поређено са планом за 2023. годину, резервисане штете на дан 31.12.2023. године бележе смањење од 46,95% имајући у виду да је дошло до умањења резервације за штете од поплава на пројекту Моравски коридор.

Ш Фр	ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Осигурање од последица незгоде	18.014	7.007	4.865	69,43
2	Добровољно здравствено осигурање	16.788	8.762	8.645	98,67
3	Осигурање моторних возила	40.742	149.333	73.850	49,45
4	Осигурање шинских возила	212	210	158	75,15
5	Осигурање ваздухоплова	56.729	55.549	54.564	98,23
6	Осигурање пловних објеката	1.191	1.003	1.560	155,53
7	Осигурање робе у превозу	300.690	315.833	316.940	100,35
8	Осигурање имовине од пожара и др. оп.	804.777	1.333.569	1.080.678	81,04
9	Остала осигурања имовине	444.417	4.535.501	1.578.191	34,80
10	Осигурање од одг. због уп. мот. возила	291.892	355.628	319.438	89,82
11	Осигурање од одг. због уп ваздухоплова	1.132	1.119	1.109	99,15
12	Осигурање од одг. због уп. пл. објеката	0	0	900	0,00
13	Осигурање од опште одговорности	29.370	27.162	42.538	156,61
14	Осигурање кредита	33.679	46.098	116.246	252,17
15	Осигурање јемства	46.959	47.644	47.235	99,14
16	Осигурање финансијских губитака	429	11.047	6.557	59,36
18	Осигурање помоћи на путовању	387	314	0	0,00
20	Осигурање живота	7.768	7.768	7.494	96,48
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	8.690	8.690	5.812	66,88
	Укупно	2.103.864	6.912.237	3.666.780	53,05

Резервисане штете реосигурања у самопридржају по врстама осигурања

Резервисане штете у самопридржају на дан 31.12.2023. године бележе смањење од 7,88% у односу на планиране

вредности што је последица ажурнијег приступа цедената процесу ликвидације штета.

Шфр	ВРСТА ОСИГУРАЊА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС 5/4
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Осигурање од последица незгоде	16.911	5.347	3.121	58,37
2	Добровољно здравствено осигурање	582	323	319	98,83
3	Осигурање моторних возила	39.923	20.229	36.278	179,34
4	Осигурање шинских возила	150	148	113	76,32
5	Осигурање ваздухоплова	1.151	1.150	1.148	99,86
6	Осигурање пловних објеката	1.191	1.003	1.560	155,53
7	Осигурање робе у превозу	61.302	61.405	61.524	100,19
8	Осигурање имовине од пожара и др. опасности	488.291	498.574	419.958	84,23
9	Остала осигурања имовине	78.057	77.795	81.295	104,50
10	Осигурање од одг. због уп. мот. возила	113.743	133.685	116.834	87,40
11	Осигурање од одг. због уп. ваздухоплова	581	581	580	99,90
12	Осигурање од одг. због уп. пл. објеката	0	0	50	0,00
13	Осигурање од опште одговорности	850	3.745	5.910	157,82
14	Осигурање кредита	429	594	1.243	209,18
15	Осигурање јемства	46.848	46.897	46.872	99,95
16	Осигурање финансијских губитака	429	1.247	6.557	525,83
18	Осигурање помоћи на путовању	8	6	0	0,00
20	Осигурање живота	928	928	920	99,12
22	Допунско осигурање уз ос. живота	1.017	1.017	923	90,78
	Укупно	852.391	854.674	785.206	91,87

11. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ

Техничке резерве на дан 31.12.2023. године бележе пораст од 36,28% у односу на остварење претходне године, а поређено са планираним вредностима

остварен је пад од 38,39%. Најзначајнији утицај на смањење укупних техничких резерви има смањење укупно резервисаних штета.

У 000 рсд

Р.бр.	ВРСТА ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	УКУПНО РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ	3.128.093	8.469.103	4.858.300	57,36
2	ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА	1.429.457	1.643.875	1.361.704	82,84
3	МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА	25.152	26.000	25.635	98,60
4	РЕЗЕРВЕ ЗА НЕИСТЕКЛЕ РИЗИКЕ (URR)	0	0	51	0,00
5	РЕЗЕРВЕ ЗА ИЗРАВНАЊЕ РИЗИКА (RZIR)	1.698	1.867	2.149	115,10
	УКУПНО	4.584.399	10.140.845	6.247.839	61,61

Техничке резерве у самопридржају на дан 31.12.2023. бележе смањење од 4,05% у односу на планиране вредности и

смањење од 0,21% у односу на стање на дан 31.12.2022.године.

У 000 рсд

Р.бр.	ВРСТА ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	УКУПНО РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ	1.207.026	1.245.429	1.181.362	94,86
2	ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА	88.532	101.812	110.950	108,98
3	МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА	4.186	4.420	4.214	95,34
4	РЕЗЕРВЕ ЗА НЕИСТЕКЛЕ РИЗИКЕ (URR)	0	0	51	0
5	РЕЗЕРВЕ ЗА ИЗРАВНАЊЕ РИЗИКА (RZIR)	1.698	1.867	2.149	115,10
	УКУПНО	1.301.441	1.353.528	1.298.726	95,95

12. КЉУЧНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА ЗА 2023. ГОДИНУ

Остварени рацио штета за 2023. годину бележи раст у односу на претходну годину што је последица повећања ликвидираних штета по догађајима у току лета 2023.

године. Остварење на крају 2023. године бележи ниже вредности у односу на планиране имајући у виду смањење резервисаних штета.

	ПОКАЗАТЕЉИ (У САМОПРИДРЖАЈУ)	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (6=5/4)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	РАЦИО ШТЕТА	55,11	61,24	60,55	98,87
2.	РАЦИО ТРОШКОВА	27,08	28,60	26,02	90,98
3.	КОМБИНОВАНИ РАЦИО	82,19	89,84	86,57	96,36
4.	ROE	27,87	24,99	41,03	164,19

13. ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА ЗА ПЕРИОД 2014. – 2023.

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
РШ	102,3	113,73	13,40	31,22	15,29	28,57	60,86	31,61	40,02	58,67
РШ (с)	106,8	54,67	57,55	40,28	51,63	62,46	54,77	61,25	55,11	60,55
РТ	34,78	24,04	27,54	22,35	26,38	22,21	21,93	23,60	22,99	22,16
КР	140,2	131,09	31,97	37,83	33,90	44,01	76,67	47,58	63,01	80,83
КР(с)	139,09	78,71	85,09	62,23	78,00	84,7	76,7	84,8	82,19	86,57
ROE	-9,8	44,7	23,95	17,2	28,0	26,7	50,4	27,6	27,9	41,03

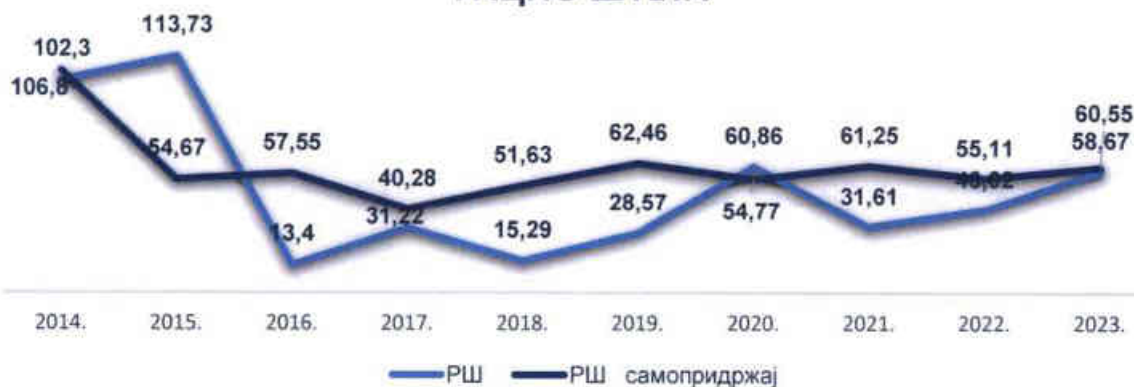
РШ – рацио штета

РШ (с) самопридржај - рацио штета у самопридржају

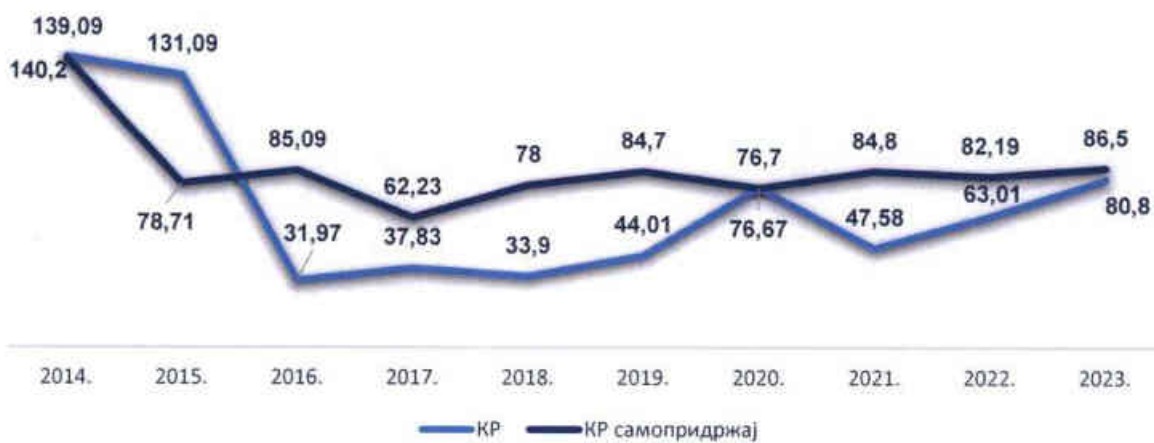
РТ – рацио трошкова

КР – комбиновани рацио / КР (с) – комбиновани рацио у самопридржају

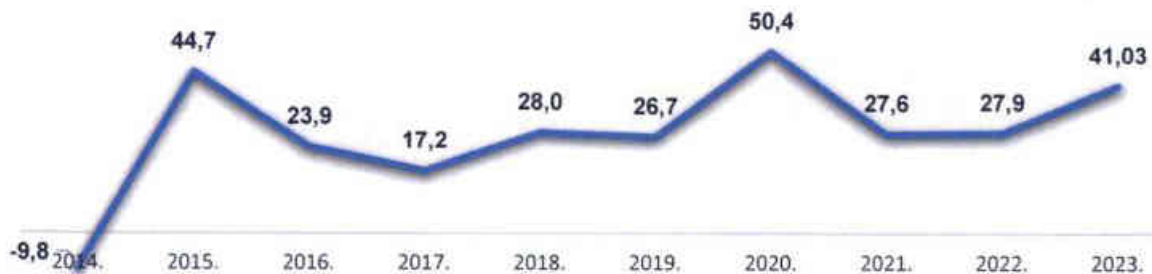
РАЦИО ШТЕТА

КОМБИНОВАНИ РАЦИО

ROE

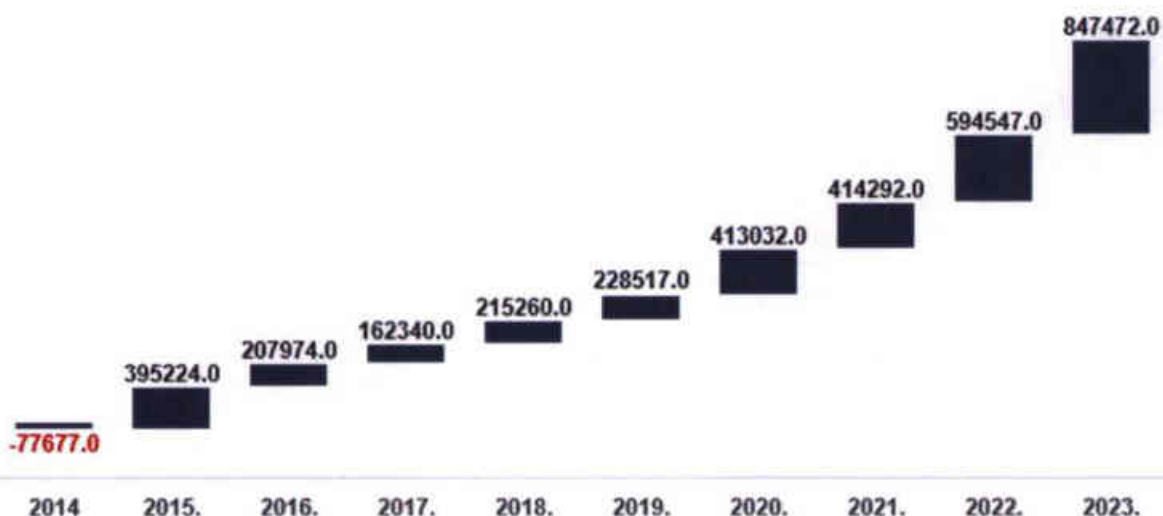

Добит пре опорезивања

У 000 РСД

ГОДИНА	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
ДОБИТАК /ГУБИТАК	-77.677	395.224	207.974	162.340	215.260	228.517	413.032	414.292	594.547	847.472

ДОБИТАК / ГУБИТАК 2014 - 2023

+ 847

2014.

2023.

-77

14. РЕТРО ЗАШТИТА ПОРТФЕЉА

Друштво током 2023. године није променило висину максималног самопридржаја по ризику и она је износила 2,5 милиона ЕУР.

У складу са дефинисаним процедурама, спроведеним анализама и адекватним стрес тестовима Друштво је дефинисало потребне нивое заштите портфеља како на пропорционалној основи, тако и на stop

loss основи уз обезбеђење заштите целокупног портфеља како по ризику тако и по догађају.

Заштиту Друштву пружили су реосигуравачи са рејтингом АА-додељеним од стране међународних рејтинг агенција, чиме је обезбеђена додатна сигурност.

15. ИНВЕСТИРАЊЕ СРЕДСТАВА РЕОСИГУРАЊА

Инвестициони портфолио

У односу на ниво инвестиционог портфолиа на крају 2022. године, дошло је до раста од 4,37% на крају 2023. године. Ниво средстава, пре свега готовине, на крају 2023. године повезан је са управљањем нивоом обавеза и потраживања према партнерима.

У структури инвестиционог портфолиа забележено је повећање краткорочно орочених депозита за 7,14% у односу на

крај претходне године и мање повећање позиције готовине и готовинских еквивалената.

Одлукама Народне банке Србије уведена је примена МСФИ 9 (уместо ранијег МРС 39) за процењивање финансијских инструмената у сектору осигурања у Републици Србији, почевши од финансијских извештаја који се састављају за 2023. годину.

У 000 РСД

ПОЗИЦИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ХОВ које се држе до доспећа/ХОВ по амортизованој вредности	23.989	24.000	23.916	99,65
ХОВ расположиве за продају/ХОВ по фер вредности кроз остали резултат	794.011	818.564	814.411	99,49
Депозити код банака (краткорочни)	2.788.579	3.050.000	2.981.485	97,75
Готовина и готовински еквиваленти	741.429	993.000	761.567	76,69
Остале ХОВ и финансијска средства	49.772	0	0	н/п
УКУПНО	4.397.780	4.885.564	4.581.379	93,77

Структура инвестиционог портфолиа

Резултати инвестирања средстава реосигурања

ПОЗИЦИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ПРИХОДИ ОД ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА				
Камата	104.019	169.425	187.155	110,46
Приходи од усклађивања вредности	1.219	1.193	1.719	144,09
Добици од продаје ХоВ	36.471	0	0	н/п
Позитивне курсне разлике	20.025	2.322	3.343	143,97
Остали приходи по основу инв. Акт.	388	775	408	52,65
Укупно	162.122	173.715	192.625	110,89
РАСХОДИ ОД ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА				
Расходи по основу ускл. вредности	38	0	1.329	н/п
Негативне курсне разлике из акт. инв	9.630	8.379	5.131	61,24
Остали расходи	0	0	0	н/п
Укупно	9.668	8.379	6.460	77,10
ДОБИТАК ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	152.454	165.336	186.165	112,60

У 000 РСД

Приходи од инвестирања у 2023. години су, у односу на претходну годину, већи за 18,81%, као последица и већег просечног нивоа портфолиа током године, али пре свега виших каматних стопа на

краткорочно орочене депозите, као наставак тренда раста каматних стопа из друге половине 2022. године. Раст нивоа прихода од камата у 2023. години је 79,92% у односу на 2022. годину.

16. ТРОШКОВИ ПОСЛОВАЊА

Укупни трошкови пословања у 2023. години износе 1.173.528 хиљада динара и виши су од остварених претходне године за 238.751 хиљада динара.

На раст трошкова највећи утицај је имао раст трошкова провизије из послова реосигурања од 32,69% а у складу са растом премије реосигурања.

КАТЕГОРИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Трошкови прибаве	2.142.885	2.489.042	2.560.268	102,86
Провизије	2.039.146	2.351.543	2.461.619	104,68
Остали трошкови прибаве	103.739	137.499	98.649	71,75
Трошкови управе	140.457	190.873	178.008	93,26
Остали трошкови спровођења	15.918	20.872	15.030	72,01
Провизија реосигурања	1.382.555	1.525.910	1.599.695	104,84
Укупни ТСП	916.705	1.174.877	1.153.611	98,19
Трошкови извиђаја и процене	18.072	21.971	19.917	90,65
Укупни Трошкови	934.777	1.196.848	1.173.528	98,05

Структура трошкова по месту настанка

17. БИЛАНС СТАЊА

Укупна актива (имовина Друштва) је за 14,40% већа него на дан 01.01.2023

године. У структури активе доминира обртна имовина са 98,87%.

Актива

У 000 РСД

КАТЕГОРИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Нематеријална улагања	309	250	155	62,00
Софтвер и остала права	665	532	1.090	204,89
Некретнине, постр. и опрема	148.631	130.500	120.095	92,03
Дугорочни фин. пласмани	25.127	25.000	24.843	99,37
Стална имовина	174.732	156.282	146.183	93,54
Залихе	1.904	2.500	1.570	62,80
Потраживања	3.362.920	3.641.739	3.226.166	88,59
Финансијски пласмани	3.632.362	3.868.564	3.795.896	98,12
Готовина и гот. еквиваленти	741.429	993.000	761.567	76,69
АВР	89.650	101.100	21.280	21,05

Пасивна преносна премија	1.340.925	1.542.064	1.250.754	81,11
Пасивне резервисане штете	1.921.067	7.223.674	3.676.939	50,90
Остале техничке резерве	20.966	21.580	21.420	99,26
Обртна имовина	11.111.223	17.394.221	12.755.592	73,33
УКУПНА АКТИВА	11.285.955	17.550.503	12.901.775	73,51

Стална имовина

Стална имовина је мања у односу на прошлу годину за 16,30% што је последица амортизације опреме у власништву Друштва и имовине са правом коришћења која се признаје по МСФИ 16.

Некретнине, постројења и опрема су у односу на претходну годину мањи за 19,20% што је резултат признавања имовине са правом коришћења и улагања у туђе некретнине на крају 2022. године и њихове амортизације у току периода.

Обртна имовина

Обртна имовина је увећана у односу на претходну годину за 14,89%. Потраживања су мања за 4,07% у односу на 01.01.2023. године, и поред раста укупне премије, као последица спроведених активности на наплати. Раст обртне имовине је последица раста орочених депозита и средстава по

виђењу, као и раста техничких резерви које падају на терет реосигуравача. У структури обртних средстава, као најзначајније позиције са учешћем од 25 – 30% издвајају се потраживања, финансијски пласмани и пасивне техничке резерве.

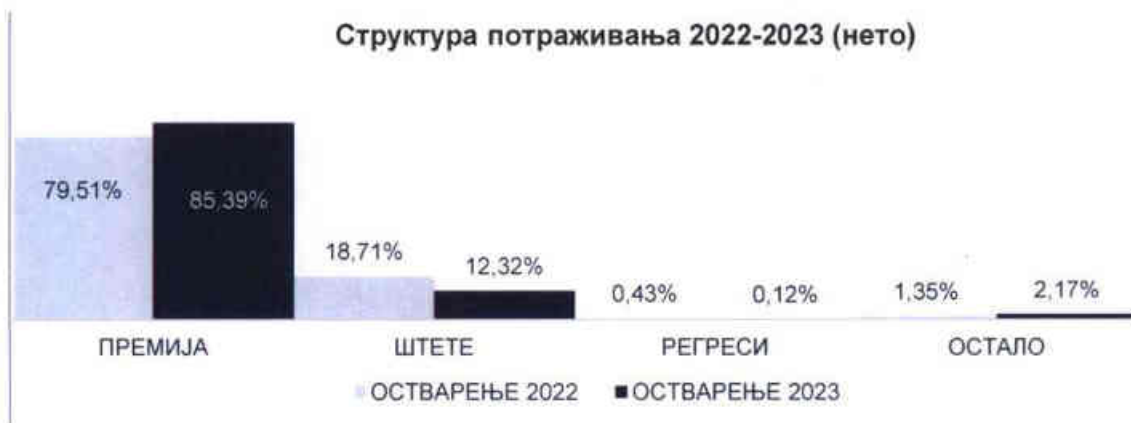

Структура потраживања

Укупна потраживања су за 4,07% мања у односу на крај 2022. године.

	31.12.2022.			31.12.2023.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Премија	2.920.023	246.177	2.673.847	2.925.220	170.271	2.754.949
Штете	740.270	111.103	629.167	497.010	99.443	397.567
Регреси	14.559	0	14.559	3.763	0	3.763
Остало	45.348	0	45.347	69.887	0	69.887
УКУПНО	3.720.200	357.280	3.362.920	3.495.880	269.714	3.226.166

Структура потраживања 2022-2023 (нето)

Пасива

Пасива је на крају 2023. године већа за 14,40% у односу на крај 2022. године, уз упоредиву структуру позиција капитала и

обавеза са истим позицијама на крају претходне године.

У 000 РСД

КАТЕГОРИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	Индекс (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Капитал и резерве	2.792.879	3.018.783	3.287.728	108,91
Дугорочна резервисања	62.509	63.867	66.107	103,51
Дугорочне обавезе	84.370	64.250	62.542	97,34
Одложене пор. обавезе	3.191	4.200	4.858	115,67
Краткорочне обавезе	3.587.981	4.037.347	3.034.710	75,17
Преносна премија	1.429.457	1.643.875	1.361.704	82,84
Остали ПВР	197.475	207.349	225.826	108,91
Резервисане штете	3.128.093	8.510.833	4.858.300	57,08
УКУПНА ПАСИВА	11.285.955	17.550.503	12.901.775	73,51

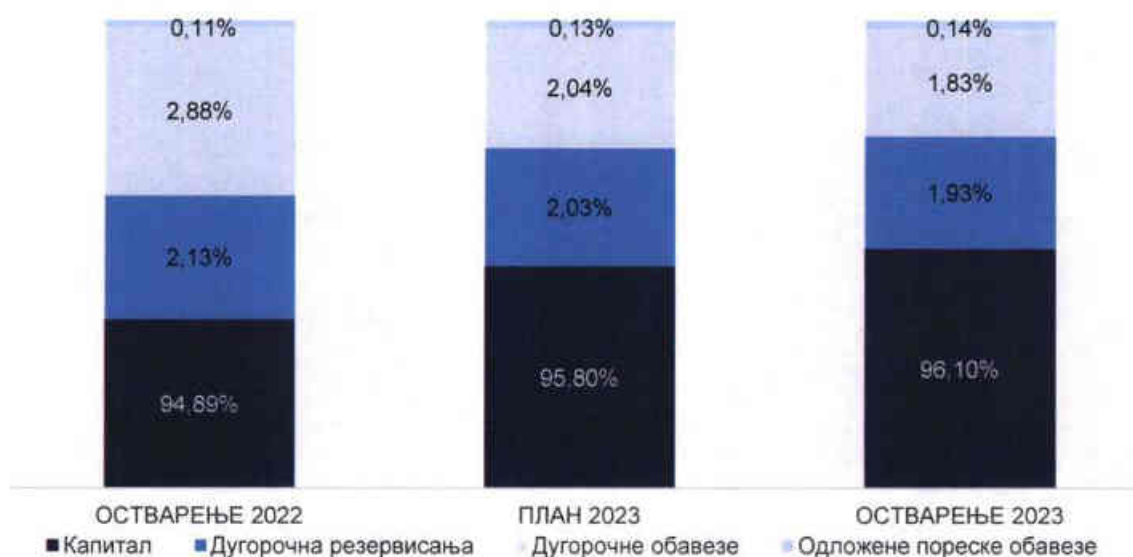
Капитал, дугорочна резервисања, дугорочне обавезе и одложене пореске обавезе

Укупан капитал, резерве, дугорочна резервисања и дугорочне обавезе Друштва на дан 31.12.2023. године износе 3.421.235 хиљада динара што представља раст од 16,58% у односу на 31.12.2022. године.

Чланом 27. Закона о осигурању прописан је лимит за обављање послова реосигурања од 3,2 милиона евра.

У 000 РСД

КАТЕГОРИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	Индекс (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Капитал	2.792.879	3.018.783	3.287.728	108,91
Дугорочна резервисања	62.509	63.867	66.107	103,51
Дугорочне обавезе	84.370	64.250	62.542	97,34
Одложене пореске обавезе	3.191	4.200	4.858	115,67
УКУПНО	2.942.949	3.151.100	3.421.235	108,57

Краткорочне обавезе

Краткорочне обавезе су за 15,42% ниже у односу на крај 2022. године.

реосигурања (63,75%) и обавезе по основу штета (34,89%).

У структури краткорочних обавеза највеће учешће имају обавезе по основу премије

У 000 РСД

ПОЗИЦИЈА	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023	ИНДЕКС (5=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Краткорочне финансијске обавезе	20.901	20.120	22.163	110,15
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.445.719	1.757.626	1.058.753	60,24
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	2.076.870	2.259.601	1.934.675	85,62
Обавезе за порез из резултата	44.491	0	19.118	н/п
УКУПНО	3.587.981	4.037.347	3.034.710	75,17

Гарантна резерва и адекватност капитала

Примарни капитал Друштва износи 2.920 милиона динара. Друштво испуњава све

услове адекватности капитала као и претходних година. Гарантна резерва је већа од маргине солвентности **2,68** пута.

	ОПИС	ОСТВАРЕЊЕ 2021	ОСТВАРЕЊЕ 2022	ПЛАН 2023	ОСТВАРЕЊЕ 2023
I	ПРИМАРНИ КАПИТАЛ	2.341.620	2.533.804	2.793.714	2.920.367
II	ГР, КОНАЧНИ РЕЗУЛТАТ, РАСПОЛОЖИВА МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ (VI-16-17-18)	0	0	0	0
III	ОДБИТНЕ СТАВКЕ, ПРВИ ДЕО (9+10+11+12)	464	309	1.586	155
IV	ГАРАНТНИ КАПИТАЛ (I+II-III)	2.341.156	2.533.495	2.793.464	2.920.212
V	ОДБИТНЕ СТАВКЕ, ДРУГИ ДЕО	0	0	0	0
VI	ГАРАНТНА РЕЗЕРВА, ПРЕЛИМИНАРНИ РЕЗУЛТАТ (I+II-III-V)	2.341.156	2.533.495	2.793.464	2.920.212
VII	ГАРАНТНА РЕЗЕРВА, КОНАЧНИ РЕЗУЛТАТ, РАСПОЛОЖИВА МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ	2.341.156	2.492.874	2.587.808	2.612.357
VIII	ЗАХТЕВАНА МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ ЗА РЕОСИГУРАЊЕ	657.423	904.503	1.198.053	1.089.035
IX	РАЗЛИКА РАСПОЛОЖИВЕ И ЗАХТЕВАНЕ МАРГИНЕ СОЛВЕНТНОСТИ ЗА РЕОСИГУРАЊЕ VII-VIII ≥ 0	1.683.732	1.588.370	1.389.754	1.523.322
X	ОДНОС ЗАХТЕВАНЕ МАРГИНЕ СОЛВЕНТНОСТИ ЗА РЕОСИГУРАЊЕ И ГАРАНТНОГ КАПИТАЛА (члан 128. став 1. Закона)	0,28	0,36	0,43	0,37
XI	ИЗНОС ПРОПИСАН ЧЛАНОМ 27. ЗАКОНА (у складу с важећом дозволом за рад)	375.698	375.432	375.680	374.956
XII	РАЗЛИКА ГАРАНТНОГ КАПИТАЛА И ИЗНОСА ПРОПИСАНОГ ЧЛАНОМ 27. ЗАКОНА (члан 128. став 2. Закона) IV-XI ≥ 0	1.965.458	2.158.063	2.417.784	2.545.256

17. УЧЕШЋЕ ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА У ПРЕМИЈИ РЕОСИГУРАЊА

Учешће Компаније Дунав осигурање и Дунав осигурања Бања Лука у премији реосигурања бележи пад 2023 године у односу на исти период прошле године од 2,62 процентних поена, уз раст у апсолутном износу од 13,37%.

Учешће Компаније Дунав осигурање и Дунав осигурања Бања Лука у премији реосигурања у самопридржају бележи пад у 2023. године у односу на исти период прошле године од 0,52 процентних поена, уз раст у апсолутном износу од 29,06%.

Учешће Компаније Дунав осигурање и Дунав осигурања Бања Лука у укупним штетама реосигурања бележи раст у 2023. године у односу на исти период прошле године од 2,23 процентна поена, односно у апсолутном износу раст од 50,96%.

Такође учешће Компаније Дунав осигурање и Дунав осигурања Бања Лука у укупним штетама реосигурања у самопридржају бележи раст у 2023. године у односу на исти период прошле године од 0,03 процентних поена, односно у апсолутном износу, раст од 28,94%.

19. ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА ДРУШТВА ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

У наредном периоду планиране су следеће активности:

1. Из основне делатности:

- Друштво је усредсређено на повећање нивоа премије у самопридржају уз одржање достигнутог нивоа квалитета портфеља реосигурања,

- у наредном периоду се планира додатно проширење сарадње са Цедентима уз подршку за развој нових производа,

- Израда конкретних решења која ће омогућити даљи развој портфеља Цедената и одговорити на њихове захтеве и потребе уз креирање нових програма,

- Друштво континурано успешно ради на унапређењу спровођења постојећих уговора о реосигурању и планира даљи развој ових процеса

- У плану је и даља диверзификација портфеља реосигурања уз оптималан однос између обезбеђених капацитете по пропорционалним и непропорционалним уговорима

2 Из финансијско економских послова:

- након успешно спроведених активности на имплементацији МСФИ 9 – финансијски инструменти, у 2024. години, предстоје активности на имплементацији преосталих захтева из Одлуке о изменама и допунама Одлуке о контном оквиру и

садржини рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање и Одлуке о изменама Одлуке о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање које су објављене у Службеном гласнику РС бр. 115 од 22. децембра 2023. године

- у првој половини 2024. године реализација активности које су потребне за обнову годишњег кредитног рејтинга код рејтинг агенције AM Best

- у 2023. години реализоване су активности за трећу квантитативну студију утицаја захтева захтева првог стуба Солвентности II на сектор осигурања у Републици Србији (QIS 3) по захтевима Народне банке Србије

- Друштво ће у наредном периоду наставити да предузима све неопходне активности за минимизирање потенцијалних негативних утицаја промена у пословном окружењу, које се манифестују кроз ефекте инфлације, кретања каматних стопа и волатилност курса једног броја валута, на несметано пословање Друштва, у циљу одржавања текуће ликвидности у кратком року, односно одржавања солвентности Друштва на дужи рок, и

- јачање капиталне основе Друштва увећањем основног капитала из нераспоређене добити и резерви Друштва.

20. РИЗИЦИ ПОСЛОВАЊА

Друштво организује, примењује и развија систем управљања ризицима и интерних контрола у складу са чланом 147. Закона о осигурању, Одлуком о систему управљања у друштву за осигурање/реосигурање („Службени гласник РС“ бр. 51/2015, 29/2018, 84/2020, 94/2022) и Стратегијом управљања ризицима од 25.03.2022. године.

Идентификација, процена, мерење и контрола ризика којима је Друштво изложено, континуирано се развија и прилагођава условима пословања у свим организационим јединицама у складу са унутрашњом организацијом и систематизацијом послова, интерним актима, правилима струке, добрим пословним обичајима, пословном етиком и важећим прописима. Управљање појединим ризицима се врши у надлежним организационим деловима Друштва, у којима су ти ризици идентификовани. Директори сектора су одговорни за

конзистентну примену усвојених политика управљања ризицима на свим нивоима, уз поштовање успостављених етичких и професионалних стандарда. Запослени у Друштву су свесни одговорности коју носе у процесу управљања ризицима у коме учествују.

Сходно Одлуци о систему управљања у друштву за осигурање/реосигурање Народне банке Србије, Друштво је идентификовало и прати укупно 36 ризика сврстаних у 7 група ризика сходно наведеној Одлуци и 2 ризика према Закону о рачуноводству.

Извештај о резултатима сопствене процене ризика и солвентности - ORSA је саставни део овог годишњег извештаја о пословању (прилог уз извештај) и не објављује се у складу са Одлуком Народне банке Србије о систему управљања у друштву за осигурање/реосигурање.

Групе ризика, опис, оцене и активности

Опис ризика: **Кредитни ризик** је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед неизвршавања обавеза дужника Друштва. Друштво се излаже кредитном ризику кроз потраживања за премију, штете, провизију и регресе, као и за депоновање и улагање средстава у пословним банкама.

Оцена: **незнатан**

Изложеност кредитном ризику се редовно анализира и прати, а превентивна заштита се врши применом Правилника о начину процењивања билансних и ванбилансних позиција и депоновањем и улагањем средстава у складу са Одлуком НБС о ограничењима појединих облика депоновања и улагања средстава техничких резерви и о највишим износима појединих депоновања и улагања гарантне резерве друштва за осигурање, и Правилником Друштва.

Опис ризика: **Ризик новчаних токова** обухвата кретање готовине из пословних и финансијских и активности инвестирања Друштва

Оцена: **значајан**

Друштво континуирано прати кретање нето прилива и нето одлива

Опис ризика: **Ризик концентрације** неживотних осигурања је ризик који произилази из мањка у деиврзификацији портфолија неживотних реосигурања, односно који је последица истог или сличног штетног догађаја. Узрок је изложеност Друштва према категоријама које имају значајан потенцијал за настанак штете или губитак

Оцена: **незнатан**

Друштво првенствено разматра скуп изложености које повезују заједнички чинитељи ризика (исти привредни сектор, односно географско подручје, истоврсни послови/преузети ризици/ финансијски инструменти.

Опис ризика: **Тржишни ризик** проистиче из неповољних промена на тржишту пре свега на тржишту осигурања и финансијском тржишту. Он може да се испољи и кроз потенцијални губитак и добитак. То су ризици који зависе од флукуација и/или волатилности тржишних цена имовине, обавеза и финансијских инструмената

Оцена ризика: **незнатан**

Друштво редовно прати и анализира кретање тржишних перформанси везаних за сваки тржишни ризик појединачно, те посебно разматра узрочне повезаности међу категоријама ризика и целокупног утицаја овог ризика на остале ризике којима је Друштво изложено.

Опис ризика: **Оперативни ризик** проистиче из пропуста у раду запослених и органа Друштва, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационам и другим системима, као и услед непредвидивих спољних догађаја.

Оцена: **незнатан**

У циљу заштите од оперативних ризика које је управа препознала и квантификовала, Друштво активно приступа доградњи и унапређењу система интерних контрола који одговара природи, сложености и ризичности посла, као и примени информационог система.

Опис ризика: **Ризик ликвидности** генерално произилази из финансирања пословних активности Друштва и управљања ризичним позицијама. Оне укључују и ризик од немогућности исплате средстава на дан доспећа и уз одговарајућу камату, и ризик од немогућности ликвидирања средстава по прихватљивој цени и унутар прихватљивог временског оквира.

Оцена: **незнатан**

Друштво успоставља одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања, као и управљања ликвидношћу. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Опис ризика: **Правни ризик** проистиче из неусклађености пословања и аката Друштва с прописима, уговора који се не могу у целини или делимично извршити (нпр. ништавни уговори), као и могућих губитака из спорова. Репутациони ризик проистиче из умањеног поверења јавности у пословање Друштва.

Оцена: **незнатан**

Друштво прати све законске прописе и подзаконска акта којима се регулише пословање и врши прилагођавање својих пословних аката у складу са изменама и променама у прописима. Друштов је изградило репутацију поузданог партнера на територији Балкана које је својом стручношћу и ефикасношћу увек спремно да одговори на захтеве клијената.

Опис ризика: **Ризик реосигурања** проистиче из немогућности Друштва да апсорбује преузете ризике својствене делатности реосигурања. Друштво закључује активне уговоре о реосигурању којима се ризик осигурања преноси са осигуравача на Друштво, као и пасивне уговоре о реосигурању којима се ризик реосигурања преноси са Друштва на ретроцеденте.

Оцена: **незнатан**

У оквиру ризика реосигурања Друштво редовно прати и анализира све подгрупе како би обезбедило трајно одржавање степена изложености ризицима на нивоу који неће угрозити имовину и пословање и који ће обезбедити заштиту интереса цедената и других поверилаца.

21. ESG - ФАКТОРИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ И УПРАВЉАЊА У ПОСЛОВАЊУ

Догађаји и активности из области одрживости животне средине, социјалне политике и управљања имају све више утицаја на сферу пословања. Друштво је у 2023. години наставило са доследном применом ESG фактора у пословању, како би обезбедило дугорочну одрживост и стратешку предност у све конкурентнијем тржишном окружењу, свесно да би њихово занемаривање у основним пословним активностима и приоритетима, могло имати негативан утицај на резултате пословања. Такође би могло произвести репутациони ризик и довести у питање моралну одговорност Друштва.

Фактори животне средине односе се на природно окружење и укључују разматрање климатског ризика, коришћење ресурса, коришћење енергије, загађење и управљање отпадом.

Фактори социјалне политике посматрају однос неког друштва са пословним партнерима, запосленима и широм заједницом.

Фактори управљања се односе на процедуре и процесе преко којих се усмерава и контролише пословање неког друштва.

Друштво управља наведеним факторима на основу следећих критеријума:

Критеријуми животне средине разматрају да ли се Друштво и његови пословни партнери понашају одговорно према природи и животної средини, послују у складу са прописима о заштити животне средине, спроводе активности на очувању природних ресурса, рационално користе енергију, управљају отпадом, токсичним

емисијама и својим деловањем активно утичу на смањење климатског ризика.

Критеријуми социјалне политике разматрају да ли Друштво и пословни партнери адекватно управљају односима својим пословним партнерима, запосленима и заједницом. Такође разматрају да ли цеденти и други пословни партнери деле исте професионале и етичке вредности као и Друштво, да ли обезбеђују адекватне услове за рад и поштују права запослених, примењују стандарде из области здравља и безбедности на раду и доприносе заједници издвајањем дела профита за одговарајуће пројекте.

Критеријуми управљања разматрају структуру органа управе друштва, успостављене системе интерних контрола, усклађености пословања са законом, извештавање, поштовање права акционара, људских права и различитости.

Имплементација фактора животне средине, социјалне политике и управљања у пословање

Друштво је у потпуности имплементирало ESG факторе у пословање. У процесу преузимања ризика у реосигурање, врши се процена фактора окружења путем негативног скрининга, чиме се контролише изложеност према одређеним индустријским гранама.

У процесу доношења инвестиционих одлука врши се процена испуњења ESG критеријума емитената ради постизања виших и стабилних приноса, очувања реалне вредности средстава реосигурања и управљања репутационим ризиком.

За оба процеса врше се додатне процене социјалног фактора (однос према запосленима, радно окружење, безбедност и здравље, друштвена одговорност и инвестирање дела добити у пројекте локалних заједница) и процена управљачког фактора (органи управљања, доношење пословних одлука, рачуноводствене политике, транспарентност и законитост у раду, извештавање и сл.).

Друштво се у свим сегментима пословања понаша одговорно према животnoj средини, користећи енергетски ефикасне ресурсе и режим штедње. Штедња енергије укључује инвестирање у енергетски ефикаснији простор, напредна технолошка решења и електронске уређаје са ниским нивоом потрошње електричне енергије. Штедња ресурса подразумева и коришћење информационих технологија за прелазак на потпуно електронско пословање дигитализацијом пословних процеса. Друштво је усклађено са прописима о заштити животне средине, адекватно управља електронским и другим отпадом тако што је овај сегмент пословања уредило дугорочним уговорима са лиценцираним предузећима за ову врсту послова (рециклажа). Друштво је опредељено за примену зелених технологија и пословно оријентисано ка пројектима обновљиве енергије, соларним електранама, електранама на ветар, као и технолошким решењима за смањење емисије штетних гасова у атмосферу (системи за десумпоризацију димних гасова, уклањање азотних оксида) из постојећих постројења. У склопу

опредељености за очување животне средине, Друштво је и у 2023. години наставило са учешћем у пројектима озелењавања површина и садње заштићених врста дрвећа.

Друштво се фокусира на потребе цедената и других пословних партнера, како би очувало пословну репутацију и тржишну позицију. Висок степен одговорности према запосленима укључује могућност стручног усавшавања, развијања посебних вештина, напредовања у каријери, безбедност и здравље на раду по највишим стандардима. Друштво је опредељено за допринос широј заједници путем учешћа у различитим хуманитарним активностима, првенствено лечењу најтежих обољења код деце, помоћи социјално угроженим категоријама и лицима са посебним потребама.

Сви аспекти управљања су у складу са најбољим праксама. Друштво спроводи високе стандарде корпоративног управљања, примењује тачне и транспарентне методе у рачуноводству и извештавању, спроводи адекватну процену и избор чланова управе, елиминише сукоб интереса, омогућава акционарима да гласају о свим важним питањима на седницама Скупштине, не предузима било какве радње ради обезбеђења повољнијег третмана или положаја, не бави се незаконитим радњама, стриктно поштује људска права, различитости и не спроводи дискриминацију по било ком основу.

22. УТИЦАЈ КЛИМАТСКИХ ПРОМЕНА НА ПОСЛОВАЊЕ

Друштво прати и процењује факторе климатских промена у оквиру успостављеног система управљања ризицима. Климатске промене представљају дугорочне варијације у температурним и временским обрасцима проузроковане како природним променама соларног циклуса, тако и свесним људским активностима. Употреба фосилних горива генерише емисију гасова стаклене баште, који процес се сматра доминантним узроком климатских промена. Главни емитер штетних емисија је енергетски сектор због употребе угља, мазута и гаса, следи сагоревање погонских горива у транспортној индустрији (поморски и копнени транспорт), свесно уклањање шума и вегетације за потребе пољопривреде, сточарства и грађевинарства, неадекватно управљање органским отпадом као доминантним извором емисије метана у атмосферу.

Климатске промене спадају у категорију новонасталих ризика чија се идентификација, процена, мерење и контрола континуирано развија и прилагођава специфичностима истих. Друштво прати глобалне ефекте климатских промена из више релевантних извора, анализира трендове и најбоље праксе на међународном тржишту реосигурања.

Друштво разматра ризик климатских промена у оквиру ризика животне средине, социјалне политике и управљања (ESG) који је категорисан у групу 7 – Други значајни ризици, у складу са Одлуком о систему управљања у друштву за осигурање/реосигурање Народне банке Србије.

Ризици животне средине се сматрају озбиљном претњом због потенцијално брзог, неочекиваног и значајног утицаја штета проузрокованих природним катастрофама. Друштво класификује природне катастрофе као екстремне временске догађаје који су последица климатских промена: олује, урагани, циклони, поплаве, суше, шумски пожари и слично. Обзиром на све већу учесталост екстремних временских догађаја, редовност у њиховом наступању и трендове раста економских штета, Друштво третира ризик климатских промена као системски ризик.

Системски ризици имају потенцијал да произведу озбиљне негативне последице и дестабилизују тржишта капитала, друге финансијске институције и ширу привреду. Обзиром да физички губици проузроковани порастом температуре и глобалним загревањем услед негативних ефеката гасова стаклене баште настављају да расту, Друштво је интегрисало ризик климатских промена у основне сегменте пословања и способно је да апсорбује негативне ефекте истог.

У процесу преузимања ризика, управљање ризиком климатских промена има за циљ смањење негативних ефеката климатске неизвесности и утицаја променљивих климатских трендова на ризике у портфељу Друштва, а који могу бити узрок настанка катастрофалних штета. Митигирајући фактори ризика су моделирање изложености портфеља природним катастрофама применом одговарајућих аналитичких алата, анализа резултата и других елемената уговора о реосигурању пре обнове, као и програм реосигуравајуће заштите портфеља Друштва.

У процесу доношења инвестиционих одлука, анализа климатских ризика има за циљ постизање виших и стабилних приноса, очување реалне вредности средстава реосигурања. Анализа садржи процену фактора окружења, што укључује потенцијалне емитенте чији приходи су повезани са производњом, прерадом, продајом или манипулацијом фосилних горива. Праћење и процена ризика климатских промена врши се у оквиру успостављеног система управљања ризицима, на кварталном и годишњем нивоу. Друштво користи интерни алат за процену ризика у оквиру успостављеног система управљања ризицима према Одлуци о систему управљања у друштву за осигурање/реосигурање Народне банке Србије.

Процена ризика климатских промена у оквиру ризика животне средине, социјалне политике и управљања, на дан 31.12.2023. године има крајњи опис незнатан. Опис утицаја овог ризика на пословање Друштва је ограничен.

Комисија за одрживо пословање између осталог врши надзор над процесом идентификације, процене и одговора на ризик климатских промена. Извршни одбор Друштва прати и процењује ризик климатских промена у оквиру успостављеног система управљања ризицима и о налазима редовно извештава Надзорни одбор.

Пословна стратегија Друштва у погледу климатских промена усклађена је са законском и другом регулативом у области ограничавања емисије штетних гасова, Националним планом за смањење емисија главних загађујућих материја из великих постројења за сагоревање и дугорочно ће се усклађивати са транзицијом економије у смеру смањења,

до потпуног престанка коришћења свих врста фосилних горива.

Друштво настоји да очува лидерску позицију у сегменту смањења утицаја на климатске промене, пружањем иновативних реосигуравајућих покрића за пројекте производње обновљиве енергије из одрживих извора, као и развијање експертизе у секторима ниске емисије штетних гасова. Друштво у континуитету реосигурава пројекте обновљиве енергије у Републици Србији, као што су соларне електране, електране на ветар и постројења за десумпоризацију димних гасова и уклањање азотних оксида из термо-електрана. Друштво се укључује у субвенционисане пројекте подршке пољопривредним произвођачима својим новим производима осигурања базираним на параметрима обрадивих површина добијених сателитским прикупљањем података.

Друштво је трајно опредељено за ублажавање климатских промена и тежњама ка нултој емисији гасова до 2050. године. Декарбонизација подразумева да је пословна стратегија Друштва усклађена са законском и другом обавезујућом регулативом у области климатских промена и сукцесивно ће се прилагођавати динамици преласка на нискоугљеничну економију. Циљеви Друштва су усклађени са скупом политичких иницијатива Европске комисије, смањењу емисија гасова стаклене баште за најмање 50% до 2030. године и климатској неутралности до 2050. године. Као заговорник примене зелених технологија и успостављања одрживе индустрије, Друштво у домену својих компетенција очекује да наведени рокови буду испуњени.

23. ОДРЖИВО ПОСЛОВАЊЕ

Друштво сматра одрживо пословање кључним фактором за остварење своје мисије, а то је стварање одрживе вредности за акционаре, пружање сигурности цедентима и изградња квалитетних дугорочних односа са свим заинтересованим странама. Друштво је посвећено смањењу неизвесности у животној средини на начин да се у процесу креирања производа и услуга реосигурања, као и управљања својим портфељом, руководи принципима одрживог пословања у четири главне области:

1. Реосигурање и управљање имовином
2. Пословни процеси
3. Одговорност према кључним заинтересованим странама
4. Корпоративно управљање

Реосигурање и управљање имовином су стратешке активности у које су интегрисани фактори животне средине, социјалне политике и управљања (ESG), у циљу преласка на климатски неутралну и отпорну циркуларну економију.

Политика реосигурања подразумева да се у процесу преузимања ризика разматрају ESG фактори, првенствено ради утврђивања будућих трошкова климатске неизвесности и резервација. Друштво је претежно реосигуравач ризика имовине и одговорности, па ризици везани за временске прилике и утицај променљивих климатских трендова представљају озбиљну претњу због потенцијално значајног утицаја на настанак штета услед природних катастрофа. Друштво промовише производе реосигурања за пројекте обновљиве енергије који укључују, али се не ограничавају само на

ветро-паркове и соларне електране, већ и на пројекте за смањење емисија загађујућих материја из постојећих постројења. Политика реосигурања узима у обзир националне стратегије за постепено укидање фосилних горива и прелазак на климатски неутралну економију.

Инвестициона политика Друштва обухвата процену ESG фактора у процесу доношења инвестиционих одлука, ради постизања већих и стабилних приноса и очувања реалне вредности средстава осигурања.

Пословни процеси укључују процену пословних партнера према ESG критеријумима, као и мерење сопственог угљеничног отиска из пословних активности. Друштво нема директан утицај на повећање удела електричне енергије из обновљивих извора, али има контролу и способност да ефикасно утиче на смањење потрошње енергије из постојећих извора, утршак канцеларијског материјала и управљање отпадом.

Одговорност према кључним заинтересованим странама подразумева да се Друштво са посебном одговорношћу односи према пословним партнерима, запосленима и заједници. Основни циљ је очување репутације поузданог пословног партнера и послодавца, пружајући финансијску сигурност, трансфер знања и технологије пословним партнерима и запосленима. Што се тиче заједнице, Друштво ће наставити да учествује у програмима који промовишу друштвену и еколошку одговорност и подржавају социјално угрожене категорије.

Корпоративно управљање подразумева примену највиших стандарда управљања

и поштовање етичких и професионалних принципа у раду. Друштво је донело Кодекс корпоративног управљања који доследно примењује и очекује да исте етичке и професионалне вредности деле пословни партнери и запослени. Корпоративно управљање подразумева континуирани рад на побољшању ефикасности и ефективности на свим организационим нивоима. Приликом одабира стручних кадрова, Друштво се руководи критеријумима као што су компетентност, репутација, радно искуство, образовање, поседовање посебних знања и вештина, као и полна структура запослених.

Комисија за одрживо пословање координира на стратешком нивоу активности везано за спровођење мисије Друштва која се односи на постизање одрживих циљева, чиме се ствара дугорочна стабилна основа за профитабилно и сигурно пословање, промовише транзиција ка одрживом друштву и смањује утицај на климатске промене. Комисија такође разматра трендове и модалитете одрживог пословања заснованог на факторима животне средине, друштва и управљања (ESG).

Прихватањем Принципа за одрживо осигурање (PSI) 13. маја 2022. године, Друштво је постало потписник и промотер глобалне иницијативе заједнице осигуравача, реосигуравача, банака и инвеститора који се придружују програму Уједињених нација за животну средину (UNEP FI). Прихватање ових принципа је

конкретан пример посвећености одрживом пословању и допринос индустрије осигурања и реосигурања економској, друштвеној и еколошкој одрживости. У склопу преузетих обавеза, Друштво обелодањује напредак и постигнуте резултате у примени Принципа за одрживо осигурање, путем годишњих извештаја о одрживом пословању који су доступни на веб-порталу Друштва.

24. ДОГАЂАЈИ ПОСЛЕ БИЛАНСА СТАЊА

Није било важнијих пословних догађаја који су наступили након протекла пословне 2023. године.

25. УЛАГАЊЕ У ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У току 2023. године Друштво је определило износ од 2 милиона динара на име донације, за реализацију пројекта у

циљу заштите животне средине и побољшања квалитета ваздуха.

26. КОДЕКС КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

У складу са чланом 368. Закона о привредним друштвима Друштво за реосигурање „Дунав Ре“ а.д.о. изјављује да примењује Кодекс корпоративног управљања, који је усвојио Надзорни одбор Друштва и који је објављен на

интернет страници Друштва www.dunavre.rs. У пракси корпоративног управљања није било одступања од правила утврђених Кодексом корпоративног управљања.

Систем интерних контрола

Под системом интерних контрола подразумевају се одговарајуће процедуре, поступци и радње, организоване на начин да одговарају природи, сложености и ризичности посла, а ради спречавања прекомерне изложености Друштва ризицима, спречавања незаконитости и неправилности у пословању, као и заштите права и интереса уговорача реосигурања и трећих лица.

Примарни циљ система интерних контрола је спречавање прекомерне изложености ризицима, незаконитостима и неправилностима у пословању Друштва, као и благовремено и поуздано извештавање.

Надзорни одбор Друштва успоставља систем интерних контрола у Друштву, а Извршни одбор Друштва спроводи успостављени систем интерних контрола.

Интерна ревизија оцењује адекватност и поузданост успостављеног система интерних контрола у Друштву, односно испитује и процењује адекватност и примену прописаних процедура у Друштву.

Извршни одбор најмање једном годишње извештава Надзорни одбор о функционисању система интерних контрола, а по потреби предлаже његове измене.

Финансијски извештаји Друштва сачињавају се, разматрају, усвајају и објављују у складу и на начин утврђен важећим законским прописима, Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Скупштина Друштва, на редовној годишњој седници, пре усвајања

Финансијских извештаја и Годишњег извештаја о пословању, обавезно разматра и усваја Мишљење овлашћеног актуара о финансијским извештајима и Извештај независног ревизора о ревизији финансијских извештаја, чиме су ризици у вези са поступком финансијског извештавања смањени на најмању могућу меру.

Састав и рад органа управљања и њихових одбора

Скупштина

Скупштину Друштва чине сви акционари Друштва, који право гласа остварују непосредно или преко својих представника - пуномоћника. Скупштина акционара заказује се, сазива и одржава на начин и под условима утврђеним Законом, Уговором о оснивању Друштва, Статутом Друштва и Пословником о раду.

Надзорни одбор

Надзорни одбор има 3 (три) члана укључујући и председника. Надзорни одбор чине два представника акционара са контролним учешћем и један независни члан Надзорног одбора. Седнице Надзорног одбора одржавају се најмање једном у три месеца. Сазив седница Надзорног одбора, начин рада и одлучивања Надзорног одбора ближе се уређују Пословником о раду Надзорног одбора.

Извршни одбор

Извршни одбор Друштва има 3 (три) члана укључујући и председника. Председника и чланове Извршног одбора именује и разрешава Надзорни одбор Друштва. Права, обавезе и одговорности председника и чланова Извршног одбора

Комисија за ревизију

Надзорни одбор образује Комисију за ревизију. Комисија за ревизију има 3 (три) члана укључујући и председника Комисије. Најмање један члан Комисије мора бити лице које је овлашћени ревизор у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија или које има одговарајућа знања и радно искуство у области финансија, а које је независно од Друштва у смислу закона. Пословником о раду уређују се начин рада Комисије за ревизију, поступак припреме, сазивања и одржавања седница, поступак одлучивања и начин доношења аката и извештавања Надзорног одбора, као и друга питања у вези са радом Комисије за ревизију.

утврђују се Уговором о раду закљученим са Надзорним одбором Друштва. Пословником о раду уређују се организација и начин рада, поступак припреме, сазивања и одржавања седница, поступак одлучивања и начин доношења и спровођења одлука и извештавања Извршног одбора Друштва.

27. ПОЛИТИКА РАЗНОЛИКОСТИ ЧЛАНОВА УПРАВЕ

Политика разноликости

Чланови управе именовани су на основу својих компетенција, знања и вештина, а узимајући у обзир критеријуме разноликости као што су пол, старост, дужина стажа, и индивидуалне разлике у професионалним и личним искуствима.

У Надзорном одбору Друштва жене су заступљене са 100%, а у Извршном одбору жене су заступљене са 33%, а присутна је разноликост и по питању њихове стручне спреме и година живота.

Циљеви политике разноликости јесу узајамно поштовање и уважавање индивидуалних различитости чланова управе, чиме се подстиче развој и коришћење пуног потенцијала сваког од њих, а тиме и позитиван утицај на крајњи резултат пословања Друштва. На основу члана 368. Закона о привредним

друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19) и члана 42. Статута Друштва (пречишћен текст од 01.04.2022. године), Надзорни одбор Друштва даје Изјаву о примени кодекса корпоративног управљања која представља саставни део извештаја о пословању.

28. ЗАКЉУЧАК

Друштво за реосигурање Дунав Ре је током 2023. године остварило историјске резултате како по питању премије, која је ове године достигла 105 милиона евра (12,3 милијарди динара), тако и по питању премије у самопридржају Друштва која је на нивоу од 38 милиона евра (4,45 милијарди динара).

Увећање премије у односу на претходни период је скоро 22% када се врши поређење са укупном оствареном премијом, док је остварена премија у самопридржају порасла за 32%.

У 2023. години забележен је и рекордно висок ниво добити који износи око 7,2 милиона евра.

Имајући у виду дугогодишњу традицију, капацитете и стручни кадар, Дунав Ре је

већ годинама на првом месту на тржишту реосигурања Републике Србије, када се узме у обзир ниво задржане премије.

Верујемо да ће се овај позитиван тренд наставити и у годинама које долазе.

С обзиром да Дунав Ре послује и на међународном тржишту реосигурања важно је истаћи да се, мерено висином премије, налази на трећем месту у региону као и да је рејтинг агенција AM Best поново у 2023. години доделила Друштву рејтинг FSR B+ / ICR bbb са позитивним изгледима.

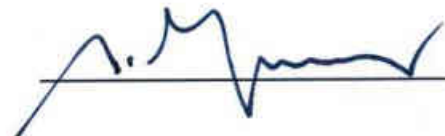
Постигнути резултати јачају поверење наших клијената, тако да се са правом може очекивати даљи раст и развој портфеља.

Председник Извршног одбора

Пејчић Зорана

Члан Извршног одбора
Узелац Владимир

ДУНАВ РЕ а.д.о.

На основу члана 71 став 3 тачка 3 Закона о тржишту капитала (Службени гласник РС бр. 129/2021) и члана 48 Статута Друштва за реосигурање Дунав Ре а.д.о лица одговорна за састављање годишњих финансијских извештаја дају следећу :

ИЗЈАВУ

Према нашем најбољем сазнању годишњи финансијски извештај **Друштва за реосигурање Дунав Ре а.д.о Београд** састављен је уз примену одговарајућих рачуноводствених стандарда и даје истинит и објективан преглед имовине, обавеза, финансијског положаја, добитака и губитака прихода и расхода **Дунав Ре а.д.о** на дан **31.12.2023. године.**

Извештај управе о пословању **Дунав Ре а.д.о** омогућава поштен увид у развој и ток његовог пословања, те његов положај и положај његових друштава у групи са којима чини економску целину, заједно са описом главних ризика и неизвесности којима су изложени.

Шеф рачуноводства

Радмила Цвијић

Члан Извршног одбора

Владимир Узелац

Председник Извршног одбора

Зорана Пејчић

ДРУШТВО ЗА РЕОСИГУРАЊЕ
„ДУНАВ РЕ“ а.д.о. Београд

- С к у п ш т и н а -

На основу члана 52. став 1. тачка 8) Закона о осигурању (Сл. гласник РС бр. 139/14 и 44/21), члана 31. став 1. тачка 8) Статута Друштва за реосигурање „Дунав Ре“ а.д.о. од 29.11.2006. године (пречишћен текст од 27.04.2023. год.) и Мишљења Надзорног одбора са образложењем са 49. седнице одржане 29.03.2024. године, Скупштина Друштва на 115. редовној седници одржаној 29.04.2024. године, доноси

О Д Л У К У

1. Усвајају се Финансијски извештаји и Годишњи извештај о пословању Друштва за реосигурање „Дунав Ре“ а.д.о. за 2023. годину.
2. Утврђују се укупни приходи, укупни расходи и добитак за период 1. јануар – 31. децембар 2023. године и то:

– укупни приходи	19.266.841.455,26 динара
– укупни расходи	18.419.369.911,07 динара
– порески расход периода	120.914.751,15 динара
– добитак од креирања одложених пореских обавеза	1.272.767,61 динара
– нето добитак	727.829.560,65 динара
3. Распоред добитка остварен у пословању за 2023. годину извршиће се посебном Одлуком Скупштине Друштва.
4. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

СД бр. 3/115
29. априла 2024. године
Београд

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Бојан Миладиновић

ДРУШТВО ЗА РЕОСИГУРАЊЕ
„ДУНАВ РЕ“ а.д.о. Београд

- С к у п ш т и н а -

На основу члана 269. - 275. Закона о привредним друштвима (Сл. гласник РС бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21) и члана 31. тачка 7) Статута Друштва за реосигурање „Дунав Ре“ а.д.о. од 29.11.2006. године (пречишћен текст од 27.04.2023. год.), а након разматрања финансијских извештаја и годишњег извештаја о пословању и предлога Надзорног одбора са 49. седнице, одржане 29.03.2024.године, Скупштина Друштва на 115. редовној седници одржаној 29.04.2024. године, доноси

О Д Л У К У

о расподели добити за 2023. годину

1. Остварена нето добит Друштва за реосигурање „Дунав Ре“ а.д.о. Београд (у даљем тексту: Друштво) утврђена у годишњем извештају о пословању за 2023. годину износи 727.829.560,65 динара.
2. Добит Друштва из члана 1. ове Одлуке распоређује се на следећи начин:
 - за исплату дивиденде акционарима Друштва у укупном бруто износу од 363.917.442,10 динара,
 - преостали део добити у износу од 363.912.118,55 динара остаје на рачуну нераспоређене добити.
3. Одобрава се исплата дивиденде акционарима Друштва у новцу, у бруто износу од 371,30 динара по акцији.
4. Право на исплату дивиденде имају сви акционари Друштва на Дан акционара за 115. редовну седницу Скупштине Друштва.
5. У складу са чланом 271. Закона о привредним друштвима, исплату дивиденде акционарима Друштво ће извршити најкасније у року од 6 месеци од дана доношења ове Одлуке.
6. Друштво се обавезује да ће, у року од 15 дана од дана доношења ове Одлуке, обавестити све акционаре о исплати дивиденде, на начин предвиђен за обавештавања акционара за седницу Скупштине акционара Друштва.
7. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

СД бр. 6/115
29. априла 2024. године
Београд

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Бојан Миладиновић

